

TIGHT BINDING BOOK

brown book

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204903

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. ^{T 41}
R 16 P Accession No. T 1577

Author రామకృష్ణకవి. ఆ

Title పాండురంగమహాత్మ్యము .

This book should be returned on or before the date
last marked below.

పాతంజల యోగశాస్త్రము

దక్షిణసాగరమునూడి తరిపనామ వివేకు లీయోగగ్ని
సవశ్యము పరిపదగురు పతాజలిముని న్నిత్యమైన సూత్రము లనే
సహర్షులచే వాఖ్యాన మొనర్పబడినవి. సమాధిపాదము సాధ
నాదము. విభూతిపాదము కైవల్యపాదము నను విషయములు మిక్కి
పులముగా చచ్చిబడినవి కైవల్యస్థితిస్వరూప మెఱుంగు
జ్ఞులకిది కల్పతరువు మహానృత వేదాంతరాస్య సూక్తితదై
యా గ్నింశము శ్లోకతాత్పర్యములతో నొప్పుచున్నది. పామరుల
రాడ సుబోధకమగు సులభశైలిని వాచియించి ప్రచురించినారము.

వెల రు 1-0--

జ్యోతిషఫలప్రదర్శిని

గ్నింశకర్త:— మద్వారి త్త్రిరామమూర్తిగారు.

ఇందు జీవితమునంగు జరుగగల ఫలాఫలములును, జరుగజో
స ఫలములను, జరుగుచున్న ఫలములను, పోషకవర్గ, చాదనిదశ,
వ్యదశ, పొంతనములు, నామనక్షత్రము గర్భధారణ విషయకము
నిశ్చయములు, శయ్యాంతరాములు, గృహప్రవేశముసంబంధములు, శం
కనము, ఇత్యాదులు, తేటతెల్లముగా గృహస్తులకు యావస్థానికి
మోగించులాగున వాచియబడినది. ఇవియవియన నేల? గృహస్తుల
నరమగు అన్నిసంగతులు గలవు.

వెల రు 0--

శ్రీ పాండురంగమహాత్మ్యము (పరమభాగవతచరిత్రము.)

ఇ ది,
తెనాలి రామకృష్ణకవిచే
గచియింపబడియె.

ప బ్లి ష రు.
కొండపల్లి వీరవెంకయ్య
శ్రీసత్యనారాయణబుక్కుడిపో, రాజమండ్రి.
శ్రీచింతామణీప్రెస్ లో ముద్రింపబడియె, రాజమండ్రి.

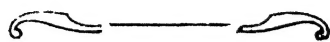
1934.

వెల రు 1--8--0

శ్రీ ర స్తు.

పాండురంగమూహాత్మ్యము

ప్రథమాశ్వాసము.

శా. శ్రీకాంతామణిఁ గన్మోటుగి మదిఁగా ♦ తీర్థమంచినన్ దధృతి
శ్రీకాదంబినిమీడికుబ్బెననగా ♦ శ్రీనభముందాల్పి ము
ల్లొకంబుల్పొదలింపుకృష్ణాడు దయా ♦ భూజేలు శ్రీవైష్ణవ
స్వీకారాన్వ విహరి పట్టణపతిఁ ♦ వేదాద్రిమంత్రీశ్వరున్. 1

సీ. అనతారమందె నే ♦ యశశ్శైలకజనయిత్రీ
కలశరత్నాకర ♦ గర్భాసీమఁ
దోడ్బొవయ్యె నే ♦ తులితకాంచననర్జ,
వెలఁది వెన్నెలఁగాయు ♦ వేల్పునకును
బాయకయుండు నే ♦ పరమపాననమూర్తి
చిక్కిబాహుమధ్య ♦ సౌధవిధి
నభిషేకమాడు నే ♦ యశస్వ తాచారి
ద్విహాసీతమా ♦ టెటసేట

గీ. సనిసిఁగానంబులేదేరి ♦ జవణిసరకు
లమ్మహాజేవి శ్రీదేవి ♦ యాదిలక్ష్మి
సరసశుభదృష్టి రామాను ♦ జయ్యసుతుని
నాదరించు విరూపిణే ♦ దాద్రినాథు.

2

ఉ. మాదికిమీరునంచవెలి ♦ మాపుపయి మురువైనజూచుచే
భద్రమయాత్ముచే భువన ♦ పాలనఫలనుచే సరస్వతీ

ముదితవక్త్రచేత నలు ♦ మోముల వేలుపుచే విరూరివే
దాదిచమూవిభుండు గను ♦ నాయువు శ్రీయునిరంతరాయమున్ .

శా. కదూజాంగదుతోడబుట్టువు శర ♦ త్కాదంబినీచంద్రికా
చిద్రాపించిత పద్మగర్భముఖరా ♦ జీవాభిహంసంబు వ
ర్ణద్రాక్షాఫలకీరి శారద కృపా ♦ రామానుజమాత్యువే
దాద్రాస్వామికి నిచ్చునిచ్చలును వి ♦ ద్యా బుద్ధివాక్సిన్ధులన్ . 4

ఉ. ఈచిగురాకు నీవస్రవ ♦ మీపువ్రుదేనియ యెంతయొప్పెడిన్
జూచితీరే! యటంచుదన ♦ చుట్టు శుకాద యగోల్వఁగాఁగప
ర్దాచితచంద్రిగాంగజల ♦ మైసశివాహ్వయకల్పశాఖే
దాచలమంత్రీకీర్తికల ♦ శాబ్ధిని వెన్నెలమాడ్కి జూచుతన్ . 5

ఉ. చిద్రాసవేదియాకొదమ ♦ చిల్కకు విష్ణుసహస్రనామమున్
ముద్రాతి మోము మోవినిడి ♦ మున్నుచు గోరునమేనుదుస్వయన్
భద్రసిధానమైవెలయు ♦ పర్వతకన్య విరూరిమంత్రీవే
దాదికి విష్ణుభక్తిమహిమాతి ♦ శయన బనయంబునీవ్రతన్ . 6

సీ. సూత్రవతీదేవి ♦ సౌబగుపాలిన్లుపై
మలుపచ్చిగొదంపు ♦ వలపుతోడ
శిరసులువంచు ని ♦ ర్జరకోటిఁ బనిగొను
తడనీనువేత్రహా ♦ స్త్రంబుతోడఁ
బనియేమియని విన్న ♦ పము సేయు సుమనోర
ధములై నదివ్యాయు ♦ ధములతోడ
బ్రహ్మాండకోటుల ♦ పారుపత్తెములెల్లఁ
గనియున్నిన్ద్రంపు ♦ మనసుతోడ
గీ. శార్ఙ్గ రెండవమూర్తియై ♦ జగములేలు

మునిమనోహరి శ్రీసేన ♦ మొదలియూ
చేయుపనులెల్ల సఫలముల్ ♦ సేయుఁగాత
మలరి రామానుజయ్యవే ♦ దాదిపతికి.

శా. మీఁదం దారధరాధంబుగల యా ♦ మేరున్నగంజాలిత
తాదృక్తుండరుచి స్థలిర్బుభగయా ♦ ధస్వామి హేమప్రభా
ప్రాదుర్భాసశుభప్రభండుమనుచు ♦ నామానుజామాత్యు శ్రీ
వేదాద్రీశు విరూరిమండిరు జగ ♦ ద్విభ్యాతకీర్తీశ్వరున్. 8

సీ. ధరణీభరముదాల్చు ♦ తనచేవయంతయు

భుజపరిఘంబుల ♦ బాంకహరిచి

మానుషిన్కుగినియైన ♦ తనప్రజ్ఞయంతయు

మతివిశేషమునందు ♦ మన్తించి

తైత్తిర్యానశమైన ♦ తనచిత్తమంతయు

నినుచుగౌరవమున ♦ నిన్వేషించి

లినువువెన్నెలగాయు ♦ తనమూర్త్యంతయు

గీర్తివైభవమున ♦ గీలుకొలిపి

గీ. వేషాంశులప్రపంచవి ♦ శేషశాలి

నిత్యముక్తుల కాన్యదై ♦ నిలుచుమెటి

చారుచారితుర్రామాను ♦ జయ్యపుత్రు

గిరుణవదాన్మమగ్తిశే ♦ భరుని మనుచు. 9

క. పుట్టికుంబుల్లమహేంద్ర

దిట్టపురునుపచ్చిపుట్ట ♦ పేనియచివితో

బుట్ట నన నమృతముల్లెడు

పుట్టనినుపునత్క-విత్య ♦ ముఖాపర్ణితుకా 10

క. ఇట్టానరానియాగమ

ఘట్టమునకునడవ యచ్చు ♦ కట్టినమునికా

ట్వట్టాభిషక్తు దళముల

పుట్టిననెలవయిన వ్యాస ♦ ముని పర్ణితుకా. 11

తే. వ్యాస వాల్మీకి ముఖసూక్త ♦ వైభవముల

నేర్పుమీరంగనిజకావ్య ♦ దర్పణముల

సరసమానసముల నేఱు ♦ హఱుచుకీర్తి

భవుల సన్నయభట్టాది ♦ కవులఁ దలఁచు.

12

ఉ. చాటుకఃత్వతత్వరస ♦ సాగరపారగులయ్యు సత్క-పుల్

పాటిగఁబట్టివిందురొన్ ♦ పాటివిగావన కన్యకావ్యముల్

కైటభనైరిహావతశి ♦ భామణిశ్రీసతిఁ బేరురంబునన్

మాటియు నీటికెంపుబహు ♦ మానముగంబనకింబుఁ జేయఁడే. 13

తే. తప్పగలిగినచోటనే ♦ యెప్పుఁ గలుగు

సరసి కావలె క్షతల ♦ యవగుణములు

సరసకివి తావసోక్తుల ♦ సరణియందు

నమృతధారా ప్రవాహంబు ♦ లడయఁగావె.

14

తే. కానదోషాత్మ్యలైసదు ♦ స్కెపులకతస

గరిమవహియింమఁ గవిరాజ ♦ కావ్యమహిమ

బహుళిపక్షంబుచీఁ కటి ♦ బహుళమగుట

జాయవెన్నలతఁజీపు ♦ సేయకరణి

15

వ. అని నిఖలభననప్రధానసన్యంబులగుమాన్య దైవతంబులంగొని

యాడి మాడ్చి మోయు కవిస్మృతిభుల సభినుతించి యుదంచితంబగు

కవిత్వ తత్వంబునంగలగరిమంబు బరిశీలించి నాచకులగు కొంచెపు

గవులరవి యదలంచి సుచారిత్రోక్తివైష్ణవ బగునగ్గనమేఖిలా

వలయంబునంగల హిమ వైష్ణవసర్వంబులకుఁ బ్రియత్నపూర్వకంబుగ

సభివందనంబాచరించి

16

క. వాక్కాంతాశ్రియభట్టరు

చిక్కాచార్యుల మహాత్ము ♦ శ్రీగురుమూర్తిన్

నిక్కపుభక్తి భజించెద

నిక్కావ్యకళాకలాప ♦ మీఁడేఱుటకుఁ.

క. కవణింతు నొక్కశ్రీభా

గవనచరిత్రంబుఁ బరమ ♦ కల్యాణసము

ద్భవభవనాబుజత్తుర్దశ

భువనమహారత్నసూత్ర ♦ ముగఁ దగుసరణిఁ.

18

వ. అని యిట్లభినన ను బాధనిర్మాణ కౌశాహలాయత్త చిత్తుండ
నము యేచున్న సమయంబున.

19

శ్రీ. తనకులాచారన ♦ చైన వైష్ణవాచార

పర్యాయముల కొజ్జ ♦ బుతియనఁగ

గవసూక్ష్మము పురా ♦ తనసత్యనిధులయు

న్నతికిఁబున వ్రతీ ♦ శ్రీతము గాఁగ

వినుబుద్ధి నీశిశా ♦ స్త్రుగమాస్యకలు శ్లో

ముగఁ కెప్పురాబ్బిన ♦ ముక్కగఁగ

సమయముగలుగు ♦ మొదటఁ జే విశ్వభ

రామ జుగంబుగఁగ ♦ సకలగ

శ్రీ. వెలయును సయగునుచుభా ♦ సద్భావి

సాగభాషాల నుణివా'య ♦ సప్తవ

సఖియుతుడైన గామాను ♦ జయ్యసుతుఁడు

ధద్రగుణసీ ♦ గురినే ♦ దాద్రశ్చర

20

మ. విప్రులు! బావకులున్ బ్రథమము నలం ♦ కారభాటున్ బ్రాజ్ఞులున్

ధవభాషు బృహద్రథ నిండుకొలువై ♦ తా రేంగుతారాన

ధవళంబైననువర్మకుంభయుతసా ♦ ధాబంధు నావాసమై

వివిధామూయపురాణగుంభపకా ♦ ల్వింతున బ్రమోదయునన్

21

క. నను రామకృష్ణకవిఁ గవి

జనసహకారావలీన ♦ సంతోస్సననూ

క్తినిధి విలిపించి యగ్గా

సనమునఁ గూర్చుండఁబనిచి ♦ చతురత ననియెన్

22

సీ. జగతి సొబగుల నె ధన్యుఁగావ్యధారల
 ఘనుడ వాశువునందుఁ ధ గరముమేటి
 వఖిలభూమిపాల ధ కాస్థానకమలాక
 రోదయతరుణసూ ధ రోదయఁడుపు
 తైవ వైష్ణవ పురా ధ ణావళీనానార్ధ
 గచనాపటిస్తైక ధ గమ్యమతివి
 తాకికవైదిక ధ లక్ష్మణచాతుర్య
 ధైర్య ప్రభారూఢ ధ కార్యచణుడ
 గీ. వరయ భూమికుచాగ్నిహా ధ రాభమైన
 శ్రీతైవాన్యగ్నిహా ధ వి ధ స్థితవగ్ని
 శాశ్వతాకోకిలమావీపు ధ సరసకవిని
 రమ్యగుణకృష్ణ! రాసుయ ధ ర మనకృష్ణ!

23

క. కొఱివైనసోతుడ నా
 ఖండలసరునిభుడ విఖిల ధ కావ్యనిసనుధా
 మండనకుండలుడపు భూ
 మండలవిరుతుడపు లక్ష్మ ధ మానరతః పయా!

24

క. యశముగలిగించు సిమ్మకు
 విశదోక్తులఁ జాండక ధ విభుచరితజతు
 ర్దశభువనవినుతముగ శుభ
 వశమతి నాపేరనుడుపు ధ వరతత్వనిధీ.

25

ఉ. స్కందపురాణనీరనిధి ధ కౌస్తుభమై ప్రభవిచుదేవకీ
 నందనుసత్కథోద్యమము ధ నవ్యకవిత్వకళాకలాపమన్
 కుండనముఁఘటించి కడుఁ ధ గొత్తగు సొమ్మువరించి విష్ణుసే
 వందిలకించు నప్పరమ ధ వైష్ణవకోటి నలకరింపుమా.

26

మ. ఉదయం బస్తనగంబు సేతువు హిమ ధి వ్యూహంబునం జుట్టిరా
 విదితంబైనమహిమ మహాంధ్రకివితా ధి విద్యాబలప్రాధి నీ
 కెమరేరీ? సరసార్థభోధఘటనా ధి హేలాపరిష్కారశా
 రద నీరూపము గామకృష్ణకవించం ధి దా! సాంద్రీకీర్తిశ్వరా! 27

వ. అని సంభావించి కనకాంబరాధరణంబులు బ్రసాదించి
 యాప్రథానపంచాననుండు.

మ. పలుకుందొయ్యలిమాళికాంతి కెనయా ధి బాగాలు నయ్యింతిచె
 క్కులబోలుం దెలనాకు లయ్యవిదప ధి ల్కులవ్వింటికపంపుబు
 ల్కులతోఁగూడినవీడియం బాసంగె నా ధి కుం బద్దనాభార్పనా
 కలనాపాననహస్తకంకణయుగ ధి త్కారంబు తోరంబుగన్. 29

న. ఇట్లు లోకోత్తరగుణోత్తరుండగు నాప్రధానశేఖరుండు పరమ
 పురుషపరికరచరిత్రంబునకు నభివ్యుండుగుట తీర్థంబును స్వార్థంబునుజా
 దుబుద్ధేవరప్రసాదంబును పుణ్యంబును బురుషార్థంబును సయ్యెనయ్య
 భ్యుదయంబునకుంగల్వా సచారంబుగాఁ గృతించి వంశావతారంబభివ
 ర్ణించఁబూని.

80

నీ. మిగులఁ గన్నొడివిన ధి బిగువ యెక్కుడుగాని

కరుణాకటాక్షవీ ధి క్షణమువాడు

నంస్త్రోఽటాకన ధి ర్ధనమయెక్కుడుగాని

ముద్దఁజెందురునేలు ధి మోమువాడు

సరమృగదేహ వి ధి స్ఫురణమెక్కుడుగాని

బహుకోటిమదన సూ ధి పంబువాడు

దైత్యుడంచును ధి ధృతియె యెక్కుడుగాని

శ్రితజనానఘలర ధి క్షించువాడు

నాఁగ గరుడాద్రిసింహాస ధి సముననుండి

యెల్లజగములనేలు ల ధి క్షీశ్వరుండు

శ్రీయహోబలనరసింహ ♦ నా కుండు

శతమతనగోత్రమంత్రీ ర ♦ తుణమొనర్చు.

31

చ. జతర వసత్ప్రిపంచసుర ♦ సత్తమతుల్యుడ డేశేషయోగిరా

ణ్ణిరహృదయుండు మానిజన ♦ మాన్యుడు ధన్యుడుముక్తికామినీ

కతినకుచదవ్వియానిహిత ♦ కాంచనమాలిక హేలికల్పు డా

శతమతణ్ణి కేళిరుం బ్రీ ♦ శంస యొంర్పదగుం జగంబుల్క్. 32

శా. ఆవాచంయమనంశసాగరమునా ♦ వవ్యాహతశ్వర్యల

క్షీపంతుడు విమూలకర్త సజివ ♦ శ్రేష్ఠుడు విద్యాహయ

గీర్వాం డన్నయమంత్రీయవ్యభిచారి ♦ తీర్థస్థుల్యభ్యుదయ సీ

ద్యావాభ్యుదయతాత ప్రాంతినా ♦ వ్యపార పాశాతన్. 33

ఉ. ఆసదివాచసమున ♦ లోకనామచెల్లగిలక్ష్యమాంబుగ

సేవతీయో యగుంధిని ♦ పాదలూమి నూ లక్ష్మీ నూ

వాసప్ర రాశీయో యగుంధి ♦ పాదలూమి నన్నెయుగల్గిన్తులన్

జేసిన మూర్తి మేలు పతి ♦ చిత్తమునన్నిససన్నరిశ్శిల్ప. 34

ఉ. అన్నయ లక్ష్మమాంబ సుతు ♦ లక్ష్మినిసముచిష్టరాజుసం

పన్నుడు రంగ రాజు బ్రతి ♦ భానిధి గుంజమరాజుబొల్చి రా

సన్నతభాగ్య వర్ణుల ♦ సన్నత శ్రేయము ప్రయమున్న యా

భ్యున్నతి నీతిరీతి జయ ♦ మోక్షుచు నేర్పుచు నెన్నశక్యమే! 35

క. ఆమువ్వరిలో రంగ సు

ధీమణి దీపించె వంశ ♦ శిలకంబగుచున్

శ్రీమహిత గంగమాంబా

రామా రమణీయరాగ ♦ రసరంజతుడై

36

క. ఆరంగరాజు కీర్తులు

శిరంగనివాసహస ♦ శివకరలక్ష్మీం

జేరంగ దిగుచునహితులఁ

బారంగా నెగుచునతని ♦ బాహుసి యిన్

37

సీ. శ్రీమదష్టాక్షరీ ♦ సేవైకనిపుఁడు

గీ తార్థసారసం ♦ కేతవేది

పరిచితదివ్యపరి ♦ బుధసంఘానుండు

మహితసౌదర్శన ♦ మనుషినుండు

వితతవ్రథాసిత ♦ విజ్ఞానకోవిద

నిజసమయానన ♦ నిపుణబుద్ధి

సరసరామాయణ ♦ సప్తకాండభూత

యాత్రవందారు స్త ♦ వాభిశోధి

గీ. సలిలనిధిజాల జుహూల ♦ జలవిశాల

ఘృతపాత్రభూతాక ♦ ఘోషమభూమ

శంకితాత్మప్రతాపవై ♦ శాస్త్రసరుండు

గంగమాహావిభుడొప్పు ♦ రంగరాజు

38

తే. దశరథశ్వరు భార్యయై ♦ ధన్యమహిమ

మున్ను కొసల్య శ్రీరాముఁ ♦ గిన్నకిరణ

సంగయామాత్యు సత్తియైన ♦ గంగమాంబ

మమమరుస్మృతి శ్రీరామ ♦ మంత్రిగినియై

39

క. ఆరామరాజు వాహిని

వాగాన్నిధులేడు దాఁటె ♦ వసుమతి మున్నీ

శ్రీరామరాజు వాహిని

వాగాన్నిధులేడు దాఁటి ♦ వర్ణిలునవలక్ష

40

సీ. పుడమిపై నడసేర్చి ♦ యడుగుబెట్టెడునాఁడె

ధర్మంబునాల్గుపా ♦ దములనిలిపె

జలిబిలిపలుకులు ♦ పలుకసేర్చిననాఁడె

సత్యభాషాహరి ♦ శ్చంద్రుడొయ్యె

పరుసమీదటివారిలు ♦ వాయినేర్చిననాడె
కమిచి దిక్కులజయూ ♦ కములు వ్రాసె
మూఖ్యవ్రతస్ఫూర్తి ♦ ముంజు గట్టెడునాడె
కవులబోచుటకుఁ గం ♦ కణముగట్టె

గీ. సంబంధంబిక గళ్యాణ ♦ మైననాడె
వాసిగలకీర్తి లక్ష్మీకి ♦ సేసనెట్టె
ధైర్యహేమాద్రిప్రజ్ఞశాం ♦ తనవుసూది
రంగయామాత్యవరుని శ్రీ ♦ రామమృతి.

సీ. సంహృతాంశసూక్ష్మి ♦ సింహాసనుండు సృ
సింహవిక్రముండుసృ ♦ సింహశౌరి
త్రయ్యంతవాసనా ♦ గ్రహబుద్ధి నాయ్యరి
యెయ్యారిరామాను ♦ జయ్యగారు
గంగాతరంగసా ♦ రంగలాంఛనదీప్తిఁ
బొంగుకీర్తికి రాజు ♦ రంగరాజు
శరణాగతత్రిణ ♦ కరుణాచరణకేళి
మదరాజులబోలు ♦ నరదరాజు

గీ. ససగశ్రీరామవిభునికి ♦ సంబంధును
గలిగి రాచంద్రతారార్క ♦ గతిఁబ్రశస్తి
సలుపురాత్మజ తాదార్య ♦ సలిలనిధులు
భుజగశాయికి నాలుగు ♦ భుజములట్లు.

42

గీ. అందునగజుఁ డఖిలవి ♦ ద్యావినోది
శ్రీసృసింహఖ్యసన్మతి ♦ సింహమలరు
లీల లక్ష్మమ్మ తనకుని ♦ ల్లాలుగాఁగ
జెలఁగె లక్ష్మీసృసింహ వి ♦ శేష ముద్ర.

43

క. శ్రీనరసింహుని లక్ష్మీ
మాసవతికి వెంగళాఖ్య ♦ మంత్రీశ్వరుఁడ౯

గోసప్పయు ననడగువి

ద్యానిధులిరుగును బుత్తి ♦ తై మని రవనిఁ.

44

క. నయ వినయంబుల కైవడి

జయతేజములట్లువిభవ ♦ శమముల క్రియ న

వ్యయయగులు వెంగళయ కో

నయ లిరుపురు వెలసి రవని ♦ నాధార్పితత్వై,

45

క. ఆవెంగళమంతీశ్వరు

దేవికి శ్రీయాభిభాష్య ♦ తిలకవతికి రా

ధావిభు దేవేరియు నల

కావేరియు నీడుజోడు ♦ గౌరవ కళిలఁ.

46

క. గానకళాతుంబురుఁ డనఁ

గా నయవిద్యావివేక ♦ గౌరవలక్ష్మీ

జని యనంగా నిధరఁ

గోసప్పభుఁ డాపుమంతి ♦ కులతిలకంబై.

47

తే. ఆ విదేహాభివతిపుత్రి ♦ యాత్మభార్య

గాఁగ విభ్రాతఁబొందురా ♦ ఘ్ననికరణి

రాఘవాఁగ శాధనాధుండై ♦ శ్లాఘుమీరు

శీఘ్రసింహునికోసప్ప ♦ సిరులకుప్ప.

48

ఉ. సామజరక్షణుఁ గొలిచి ♦ సన్నతి కక్కినభాగ్యశాలి శ్రీ

రామచమూప కేళిరుని ♦ రంగనమంతి ననంతమాంబికా

స్వామి నుతింతు మన్మథభు ♦ జానతపుష్పధనుర్మహుళిధా

రామధురోక్తి గుంభనభ ♦ రస్ఫురణాపరిణాహచాతురిఁ.

49

చ. ఉరుమతి రంగమంతిలన ♦ యుల్ విలసిల్లిరి పుల్లమల్లితా

హరదరహాసహారహిమ ♦ హరహరియశోభురంధరుల్.

వరదయగల్గువారు గుణ ♦ వంతులు శాంతులు కాంతిచంద్రముల్

వరదయమంతిపుంగవుడు ♦ వాసవతుల్యుడు రాఘవయ్యయున్

క. రంగయవరదామత్యు వి

హంగమవిభు గమన భజన ♦ హంసధ్వజ సా

రంగధరహారనిభవా

గ్గంగాశృంగారితాస్య ♦ కమలు నుతించుక.

51

సీ. సమకూర్పగా నేర్చు ♦ సకలనైష్ఠవశాస్త్ర

సిద్ధాంతశుద్ధాంత ♦ సిద్ధిగరిమ

హవణింపగానేర్చు ♦ సఖి లాభసీచక

సామోజ్యపూజ్య వి ♦ శోలలత్క

వలపింపగానేర్చు ♦ వాలారుజూపుల

కోపులు చూపు చ ♦ కోరదృశల

బాలింపగానేర్చు ♦ బాష్పవకవిగాయ

కార్ధానివహంబు ♦ ననుదినంబు

గీ॥ దండనాధునిమాత్యుడె ♦ దశదిశాన

కాశసంపూర్ణ విజయప్ర ♦ కాశశాలి

రంగయామాత్యువరదయ్య ♦ ప్రకటశోభ్య

ధారి వాచా ధరాధర ♦ ధారిశయ్య

క. తిమ్మాబ యక్క మయు సర

దమ్మయు వరదప్పభార్య ♦ తై వెలసిరి తే

జమ్మస శక్తిత్రయము వి

ధమ్మన సకలొన్నతప్ర ♦ ధాప్రొత్తమతిక,

52

ఉ. మున్నొక రాఘవుండు తల ♦ మోచిభజించు విభీషణాచలన్

మన్ననబోచె గాంచెననుమాటలె కాని గుణప్రసన్నతన్

బ్రన్నదనంబుఁ జూపగల ♦ రంగయకాఘవమంత్ర నిచ్చలున్

వన్నెకుండెచ్చునిచ్చు సఖి ♦ వాంఛితవస్తువు లర్థికోటికిన్.

54

క. తేజమున రాఘవునియం

భోజేక్షణతిమ్మమాంబ ♦ పోల్పందగునా

రాజీవవదనశారద

రాజారధికిరీటపూర్ణ ♦ రాజనిభాస్వర్ణ.

55

క. శ్రీరామమంత్రినరద సు

ధీరత్నము కులవధూటి ♦ దీపించుయశో

దారమణిరమణవిష్ణు

శ్రీరంజితకొండమాంబ ♦ చిరపుణ్యమునన్

56

క. ఆదాపతులకుగలిగిరి

గాదిలిసత్పుత్రినరులు ♦ గనుగొండనయుచే

శ్రీదనరు సో బళయ్యయు

వేదస్మృతీజాయచూస ♦ వినయనయగలిగె

57

క. కనుగొండ యితని ధైర్యము

పెరుగొండను సునినిదితి ♦ భీలింబరగ వే

చంద్రుని కనుగొండను

కనుగొండను పు గమాంబి ♦ కావల్ల గుర్తి.

58

ఆ. అతనిసోదరుడు ♦ మౌళిక సాంబధాని

గురుచు బాధులొక ♦ సురభి వెలయు

సోదరాఖ్యమంత్రీ) ♦ యాబరా! యీతని

జయమున యముసూచు ♦ జనులు బొగడ

59

ఉ. ఇమ్మనద్యహృద్యసము ♦ దీర్ఘగుణాకిం గల్పవృక్షపుం

గొమ్మననీనదానగుణ ♦ గుంభనసంభృతిం బద్మనాభుం

న్నమ్మనరామరస్తుతజ ♦ యస్థితి కౌబళమంత్రీభార్యయా

నమ్మము యమ్మనద్యహృద ♦ యాఁకు నేసతు లీడుధారుణిన్ 60

వ. ఏనావిభాన్వితాయ పయఃపారావారంబునకుం దారకాకమనాకృ

తియగుకృతిపతితెరంగెట్టిదనిన

61

ఉ. మానితరాజితవ్యతీస ♦ మంచితమోహనమూర్తి నైష్ఠవ

జ్ఞానపరాయణు డమృత ♦ సాగరరాజగభీరు డధీను

తానసురదుమింబతడు ♦ దానన నానత శాత్రువుండు రా
మానుజమంత్రి వర్ధిలు మ ♦ హామహుడై నిజవంశకర్తయై. 66

సీ. కతపత్రమిడవచ్చు ♦ గలఁగాంచునపుడైన
గోరికఁ బరకాంత ♦ గోరడనుచు

ముడియవైవఁగ వచ్చు ♦ మొనదారసించిన
శూరత్వమును వెచ్చు ♦ చూపడనుచు

దిబ్బె మెత్తగఁవచ్చు ♦ సుబ్బురంగగుకల్పి
మేరమీరినగీతి ♦ మెలఁగడనుచు

జేసాచగొనచ్చు ♦ శివుమీఁద నేనియు
బూనిక తోబల్కి ♦ బొంకడనుచు

గీ. జలధివలయుతనసుమతీ ♦ స్థలవలెన

భాసురాంబ సమాశ్రిత ♦ పౌఢకీర్తి

శతమకగోత్ర ధనమంత్రి ♦ చక్రవర్తి

యైవరామాను జయ్యకు ♦ వైశిషగి. 63

శా. రాధానాధాపదాద్భుతంగ మగునా ♦ రామానుజమాత్యజే
జోధారానా భానుభానురూపము ♦ జూహ్నుమిత్రాంబుజో
దోర్బాధంబు బ్రతిపక్షతైతననిరు ♦ దోర్బాధు నిర్వహికియా
సాధుత్వంబు వహింపచ్చుచుతమ ♦ స్సూరాధముల్ పూజఁగ 64

క. కామగవీ సురతరువులు

వేమాలును నిచ్చు దవులు ♦ విడిబేరముగా

రామానుజయ్య దాన

ప్రామాణికముద్ర కొంగు ♦ బంగారమగున్ 65

శా. ఆ రామానుజమంత్రిచంద్రిండు వివా ♦ హంబయ్యెనెయ్యబుతో
భారద్యౌవ పవిత్రగోత్రనిధికిన్ ♦ బల్పాటి కన్నయ్యకున్
గారామైన కుమారికాతిలకమున్ ♦ శరీధరాశారదా
మారామాపర మపగ్నిస్థమతి న ♦ మృజుమ్మఁ దేజుబునన్ 6

సీ. తొడవులు పెక్కులు ♦ దొడవియుండెనకాని
 సత్యంబు తనకు ని ♦ జాలతొడవు
 చుట్టల సురభియై ♦ సొబగు నొందెనకాని
 నెన్నరైన చుట్టంబు ♦ దనకుఁ గీర్తి
 కులదైవతం బహు ♦ బలనాధుఁ డనెకాని
 పతిమూర్తి పరమయై ♦ వతము తనకుఁ
 జక్కఁదనంబులు ♦ సహజంబులనికాని
 తనచక్కఁ దనము వ ♦ ర్తనమునంద

గీ. యనఁ గవిలసిల్లె నిఖిలవి ద్యారహస్య
 పరమవిజ్ఞాన పాండిత్య ♦ భద్రమూర్తి
 విప్రసురశాఖ రామాను ♦ జప్తధాన
 మాళి యథాంగలక్ష్మీయ ♦ మౌజయమ్మ.

67

క. ఇచ్చుహి గ మాను విభు
 సమ్మోచుకు జనిని ♦ ర్మభిచముఖ
 ధ్విముక్తుఁ జాలెనుగె
 త్తిమ్ములు నల్పుగురువారి ♦ తాడత చనఘట్

68

సీ. మద్రేణినిభసము ♦ న్నిద్రాశోభోజ్య
 విద్యావితాని వే ♦ దాద్రిశౌరి
 విష్ణుపదద్యాన ♦ నిస్తాతవిజ్ఞాన
 కృష్ణండు శ్రీరామ ♦ కృష్ణమాత్రి
 శరశరచ్చందికా ♦ హరహరి హిమహర
 కరకీర్తి నరశయ్య ♦ తిరుమలయ్య
 పక్షులితత్యాగ ♦ లక్ష్మీకరోద్యోగ
 లక్ష్మీలక్ష్మీత మూర్తి ♦ లక్ష్మీసునుడు

గీ. ననఁగవెలసిరి రామాను ♦ జయ్యసుతులు
 దశరథక్షోణి పాలనం ♦ దనసమ్మది

దైవతేశమ దావళ ♦ దంతశేఖ

నరగఞ్చర్యంక నిజచతు ♦ నూవ్యహలక్ష్మి.

69

ఉ. ముద్రితవైరి వక్త్రులగు ♦ మువ్వరుతమ్ములు బంపుసేయ వే
దాద్రినిరూరి మందిరుఁ డ ♦ హర్షతిశేజుఁడు రాజిలున్ యశో
భద్రుఁడు రామభద్రుని పృ ♦ భావనయున్ గురుభక్తియున్ బ్రతా
ఞ్ద్రవిణపసిద్ధి యును ♦ బంధుజనంబు ప్రియంబు సేయగన్ 70
సీ. పట్టెనట్రునయును ♦ బరిపుష్టి తలకట్టు

గుడిసున్నకియ్యయు ♦ సుడియుముడియు

నైత్వంబు నెత్వంబు ♦ నందమందంబు

గిలకయు బతులు ♦ నిలుపు పొలుపు

నయమా నిస్సందేహ ♦ తయు నొప్పుమురుపును

దగ్గిచ్చి నేసికయట్టి ♦ తనరు యును

షష్ఠ్యర్థస్థయు ♦ జూతిదేహి యును

స్వస్థియై యును ♦ విశదగతియు

గీ. గీటుకొన వా'యసంబులు ♦ నా'యవా'య

గొంకుకొసరును కేతప్పు ♦ గొనకియందు

లలితముక్తాఫలాకార ♦ నిలసనమున

మతిమరున్మొత్తి వేదాద్రి ♦ మంత్రినరుడు.

71

తే. మాద్రిమీరువిరూరి వే ♦ దాద్రిరాజు

దానధారార్థ మఖిలపృ ♦ భావనగుం

వెచ్చు పెట్టుటఁడలఁకియో ♦ బుధతటిని

తరుణశశిహవా జడలలో ♦ డాగియుండు

ఉ. చేతులద్రిష్టచుట్ బ్రభుల ♦ చెంతల నూరక దుర్విసేతులై
యేతులబోవుచున్ దిరుగు ♦ నిప్పటిమంతులుతంతులిందలున్
భూతలకల్పవృక్షముఁ బృ ♦ భూతగుణాఘృని సర్వలోకవి
ఖ్యాతు విసేతు వేదగీరి ♦ గాతరచిత్తులుపోలనేర్తురే.

73

సీ. కరుణించి చూచెనా ♦ కవిగాయకా^{భృ}ర్ధి
 నివహగేహంబుల ♦ నెరయు సిరులు
 కోపించి చూచెనా ♦ కొంటతో నెనవచ్చు
 నననచ్చునతడైన ♦ నవని దూలు
 మెచ్చి మన్నించెనా ♦ మెరుకపాలసుడైన
 దొరతనంబున నిల్చి ♦ పరిభవించు
 బొందుగావించెనా భువి నెట్టిఖలునకు
 నాదటకరుణాప ♦ సాదమొసంగు
 గీ. మంత్రీమాతృండ్ల దుర్మూర్తి ♦ మధనకథన
 చారుచర్చాచమత్కార ♦ చక్రివర్తి
 యదినీభుడు విరూపే ♦ దాది రామ
 భద్రపాదసరోరుహ ♦ బంధరంబు.

74

మ. జలజాతౌంఘ్రిసరోజవట్టుదము వి ♦ శ్వామిత్రగోక్షోద్భవుం
 డలఘుపాశ్రభవు డర్థిలోకసులభుం ♦ డైక్కిరి పెంపొందు నా
 కలకాళాస్తితనూభవన్ సుగుణల ♦ స్మృద్దిర్మలాంబస్పృధల్
 వెలయంగా కులకాంతజేసి వెలసెన్ ♦ వేదాది భద్రోన్నతిన్. 74
 సీ. వృషభేంద్ర గమనుచు ♦ వేదాదినాథుడు

గిరిజాతనయ యు ♦ తిరుమలాంబ
 వేదనిశ్వాసుడు ♦ వేదాదినాథుడు
 ధృతి శారదాంబ యు ♦ తిరుమలాంబ
 విహగేంద్రగమనుచు ♦ వేదాదినాథుడు
 శరభానిగూజ యు ♦ తిరుమలాంబ
 విబుదాధినాథుడు ♦ వేదాదినాథుడు
 ధర శచీదేవి యు ♦ తిరుమలాంబ
 గీ. యనగ ననుకూలదాంపత్య ♦ వినుతమహిమ

హరువుదీపించె నొర వే ♦ దాదీవిభుడు

హరియశుఁ డైనకలకాళ హస్తితనయ

తిరుమలాంబయునిత్యవ ♦ రిష్టులక్ష్య

76

సీ. వేదమార్గపతి ♦ ప్తాదైవతజ్యేష్ఠః

డభ్యస్తవద్ధర్మ ♦ నార్థకశి

యతిరాజరచితభా ♦ ప్యగ్నిధనిశిత

యశిలపురాణేతి ♦ హాసకర్త

బంధురదివ్యప్రీ ♦ బంధానుసంధాత

పంచసంస్కారప్రీ ♦ పంచచక్షుః

వాఘాలమనిచంద్రీ ♦ వంశవర్ధనమూర్తి

సకలదేశాచార్య ♦ నికరగురువు

గీ. పట్టమేఘగు శీరంగ ♦ పతికి న్న్య

గారిగ్రాంబురాశిని ♦ హరిరశ్మి

సారసాహిత్యసర్వస్వ ♦ సయ్య సేతి

యాశపందారుకం.కాళ ♦ యశ్పగారు.

77

శా. తత్తాదృగ్విభవప్రభావనిధిగం ♦ దాశశ్చగారి స్వయా

యత్తస్వాంతు నితాంతశాంతియతు లోతాచార్యవప్య స్మృతి

చిత్తాంభోరుహభానుఁ గొల్పుచుఁ దదా ♦ శీర్వాదలక్ష్మీన్నతిన్

హతైన్ దానుఁ రూరిమంత్రినుణివే ♦ దాద్రీసుఁడుద్యమిచిన్. 78

వ. వెండియును వేదోదాదిమంత్రశ్చైవండు రవికులతలకుండును
రణరంగధీరుండును సంబునిధిగంభీరుండును భట్టరభావాంకుండును సక
లంకుండును నవత్తారుమండలీకరగండుండును నుద్గండ భుజాదండుండు
నునై పరనారీసహోదరుండ య్యును నితరసముపార్జితవధూవల్లభుండు
ను గోపికాగోవిందుండయ్యు నీశ్వరలక్షణ లక్ష్మీతుండును బాహ్నాంచా
రుదేవి దివ్యశ్రీపాదపద్మా రాధకుండయ్యును బ్రతిష్ఠాపిత పరమవైష్ణవకు
టుంబవిశేషుండును నయిన ఘనుని.

గీ. గుఱుతుగలరాజు మంగయ ♦ గురువరాజు

పుత్రుపెదసంగభూపాల ♦ శత్రుజైతు

భానుసమశ్శేజః ఃద్యానః ♦ భానభోజః

గొల్చి వేదాద్రి సత్యల ♦ త్సులః దలిర్చు.

80

మ. విభవేంద్రుడు విరూపాక్షాసమహః ♦ విభాతిరామానుజ

వృధువేదాద్రి లిఖించువ్యాయసము తా ♦ రా పెద్దసింగావళి

విభుచిత్తంబు నెఱంగి గంటమురవల్ ♦ విద్యావధూనూపుర

వృధపస్తాశ్శర్మశంధుశారధటిసా ♦ భాగ్యంబుగల్పించగన్. 81

చ. అతనిసహోదరు ల్వలసి ♦ రార్యగుణధ్యులు రామకృష్ణుడ

యతభుజశ్శ్రద్ధుడౌ తిరుమ ♦ లమ్యవిచక్షుణ భవ్యసత్కళా

చతురుడు లక్ష్మణయ్యయ్యర ♦ సాతలనూతనకామధేనుపుల్

చతురపథావిధాననయ ♦ సాంధ్యుచంద్రులుకాతిసంపదన్. 82

గీ. ధర్మనిర్ణేత వేదాద్రి ♦ కూర్మితమ్మ

జ్ఞానశ్రీరామకృష్ణుడు ♦ భాని వెలనె

లక్ష్మీమాంబాధినాథుడై ♦ లక్ష్మీతోడ

న దినా రాయణునికృప ♦ ననుదినంబు.

83

క. ఇఁకొం దిగుమలమంత్రయ

సంతమం గొనియాడవలయు ♦ హరిహాయనగిరి

పాఠితోపనాసలతా

సంతమం దనునెఱి ♦ కాంచితసూక్తి

క. * లక్ష్మణమంత్రీ స్వరు

లీలావతివెంగళాంబ ♦ లేఖవిభవధూ

పాలితనానావిధల

స్మృతక్షణశోభ విభవ ♦ కీర్తులవెలనెన్.

84

క. సోదరులు సుతులు సతులును

వేదోదితమార్గచర్య ♦ వినయము సయమునీ

శ్రీదాంపత్యము నెసంగగ

వేదాద్రి మహాప్రభాని ♦ వెలయుం గృతులన్.

85

॥

చ స్త్యం త ము లు.

క. ఏవంవిశగుణమణిఖని

కావిర్భవమనుకృపాక ♦ టాక్రబనికి ల

క్షీవల్లభచరణాంబుజ

సేవాహేవాకశీల ♦ శీలసముసిరేఁ.

87

క. అంధకరిపుగంధమ్రమ

గంధాంసద్విపవిషష ♦ గరుహతోజ్యోతి

బాంధవబంధుక్షేప్తిసు

గంధిలభవనత్రియునకు ♦ ఘనవిషయునకున్.

88

క. చతురుదధిపలయవలయిత

కుతలభరణకరణభుజున ♦ కును సుజనునకున్

నుతిశాలికి జితశేరికి

హితకారికి సమదగమన ♦ హేలాకరికిన్.

89

క. వాణీనఖముఖ ముఖిత

వీణానికావ్విణ షల్ల ♦ వితన్నొలెనుగా

పాణిసఖలేఖనీకల

రాణున కాచరితభూసు ♦ రత్నాణునకున్.

90

క. సందారఘుపతికి నృప

స్కంధున కైదంయుగీన ♦ కన్ఠనకుసమ

న్యాంధాతకు బాంధవశుభ

సంధాతకు ధాతకును వృ ♦ షభగమనునకున్.

91

క. భీమకోధాంధవిమత

నీమంతవతీలతామ ♦ నీమంతమణి

స్తోమాపాకరణపటు

శ్యామల తరవాలజయస ♦ హాయభుజునకుఁ.

92

క. రవికి రణరుచికి మతిభా

రవికి విమతసచివ గళిత ♦ రవపదభూషా

రవికి భుజాతరమణిహా

రవికిని రుచిరాకృతికి ధ ♦ రాశ్రుతికృతికిన్.

93

క. రామానుజార్య సుతునకు

శ్రీమంతున కర్ణిసార్థ ♦ జీమూతహయ

స్తోమోన్నతికి విరూఢి

శ్రీమద్యేగాది ముఖి ♦ సింహాంబునకుఁ.

94

కథావిధానం

న. అభ్యుదయ పరంపర భక్త్యుగా నామోహస్థూరిని పోషించిన
మాహాత్మ్యంబునకుం గథావిధానం జెప్పెదనిన.

95

మ. తులితోత్పత్తిజనూతుడై వెలయునూ ♦ తుంగాచిమున్ శాసనా

దులు త్నేత్రంబును వేల్పుచిర్థము బుధ ♦ స్తుత్యనభావంబులై

దల్చినై న స్తిమిరంబులై యిహపరా ♦ గ్ధ పాప్తిస్థూరింబులై

యిలవై నొక్కడఁగల్గెనే నసఘరూ ♦ త్తె జెల్గువే నావృషన్ . 96

క. ఆయుషులపశ్చ మంగీ

కారంబొనరించి పలుకు ♦ గళకుడు శ్రీనా

థా గధసహితచర్యన్

బారాశర్యుం దలంచి ♦ పాంజలియగుచున్.

93

వ. మహాత్ములారా యీపురావృత్తంబు తిగివృత్తంబుగా
నుత్తమశ్లోకుండగు కృష్ణదైవపాయనునలన మున్నెఱిగిన యది కల
దత్తైకం గఖలంబుచు మీయంతరంగంబులకువచ్చునట్లుగావిన్నవిం
చెదవినుండని సూతుండిట్లనియె. 98

శా. శీతాహగ్యసుతాభినీ వికచగా ♦ జీవంబు నిశ్చేద్య
జ్యోతిర్లింగ విశుద్ధరత్నఖని మో ♦ క్షోపాయద్యుభివే
లాతీరావనిగుడి నామకగశా ♦ లానంబు గంగామృత
సోతోనిస్సృతి చంద్రగోళమన మిం ♦ చువగాళి శ్రీరాశియై 99

శా. ప్రాతీయాచలకన్యకానదనశు ♦ భత్తుద్గపారభ్యము
గోలంగల్లియుఁ బట్టితేక మనివృ ♦ త్కోటిజ్ఞాపాంగధ్యు
లంలలిత్యమఁ గోకుగొక్కసిరతో ♦ లుబాబు నైజాకృతికా
జాగౌరవాచలరాసులన్ భక్తిమనో ♦ టనానామకాభిరూప. 100

సీ. లలితానామకాభిరూప ♦ మోగిగానకాభిరూప

మోగిగానకాభిరూప ♦ మోగిగానకాభిరూప

నాపొంగు లోయరాజు ♦ నట్టినిస్సేరయు

భోగియు నైశ్చర్య ♦ మునెఱిగియు

బుచ్చరాక్షసలీగతం ♦ భోనివర్షభిరూప

దేహానుమనగాల్పుం ♦ దీగంభోజి

నాయుధవభగవాచి ♦ యలంగుభీరువు బూను

నాడిమొమ్మొమ్మల ♦ నేడిమొమ్మొమ్మల

గీ. మలిసనన్తనుడును సుధా ♦ లలితమూర్తి

మిది నర్తించుమతి లేని ♦ మేదకుడు

మూనివద్యులం దివిమిచు ♦ మల్లినీడం

బాచముఖవీటు మే నోస ♦ రించెనేని.

101

క. ఆనంద కాననంబున

నానందకపాణి కేశ ♦ వాహ్వాయమున బెం

పానం దగుముక్తిప్రసమ

దానందిత హరసిర ♦ తరళోపముజై.

102

సీ. శ్రీకరోదయ వధూ ♦ లోకాననప్రభా

నాటిత బహుచంద్రి ♦ నాటనంబు

నమ్మగ్గగళితభూ ♦ షణరత్న మంజరీ

యోజితరథ్యా వృ ♦ పూజనంబు

కైలాస శైలసంకాశ ♦ సౌనివేశ

కౌముదీక వచిత ♦ గగనతలము

విస్తీర్ణవిహణి ♦ న్యస్తవస్తువృజ

ప్రకటిత రత్నగ ♦ రాజజితరము

గీ. విప్రు పనమాన తాండవ ♦ వేసమాన

లాంఛనధ్వజ నట్టప ♦ ల్లన లలామ

చూర్ణచిత్రశాస్త్రశ్శ ♦ ప్రిహ మము

దీప్తిత బగు శీతాశి ♦ కాపురంబు.

103

చ. జలజవర ని రాగిరస ♦ సునితాతాతరిఖాజలగుణో

నలంబ్రశిఖాచిత్రగుణగు ♦ బుగనుకోటకు బైన్దట్టికా

స్మలచేలునంగునన్ బరి ర ♦ మారమణీమణియొప్పురావియా

కులమొలనూలు చెట్టెనన ♦ నోరి కనుగొనువారుమెచ్చగన్. 104

క. పెరిగినత్రివిక్రమేశ్వరు

చరణతులాకోటి యతఁడు ♦ సంహృతదేహ

స్ఫురణుడగునపు చూడిన

కరణిం బరికోట యొప్పు ♦ గనకమయంబై.

105

చ. పరిఘనిజాశ్రియంబుపరి ♦ పాటిం దలిగ్పలుదారువన్నెబం

గరుపుననైనరాజగృహ ♦ కల్పనకర్ణికగాం గంధసిం

ధురములు తేటలై మొరయ ♦ దోరపుగొమ్మలు జేకులట్లుగా

ధరయనుకొన్నిలోమొలచు ♦ గామరపూవనగోట మిటుగున్. 107

క. పురి రాకొమరుల కీర్త్యం

బరవాహిని భుజగపురికిఁ ♦ బలువిడి జని యం

దిగవుకొన నెడముచాలమి

మరలినతతి బుగ్గలన న ♦ మరు సౌధాబుల్.

107

ఉ. నాకనదీప్రదీప్తపులి ♦ నగలు నిచ్చలు నిల్చినమ్మచల్

సైతలింగపూజనము ♦ సల్పుతడి రమణిచుతత్తుతా

కాకలకింకిరవము ♦ ఘటలుచ్చ్రాగట ధూపగోమముల్

పైకొలుపు న్నచుర్నగతి ♦ బర్వెడుగుగ్గులుధూపగోరిణీన్.

108

చ. చనువులపుట్టినిండ్లు శమ ♦ సుపదయిక్కలు పుణ్యలక్ష్మికిన్

మొదలిదివాణము ల్పురన ♦ మూహమునాడగిమట లుచితా

భ్యుదయనిస్సర్గబాగుల ♦ పోడతనగలులంజము ల్పురిన్

బాదలెడిభాగ్యురొప్పుల ♦ మోపవిత్ర పితవల్లదుల్.

109

ఉ. పుట్టిన నాటరు శిశువు ♦ పుట్టిన పుట్టల మొగన తగున

బుట్టన కాన్యమిండ్లను ♦ పుట్టిన నిన్పుట్టిన పుట్టిన పే

పట్టిన భక్తముల్పొడని ♦ పట్టిన తత్తుల గిరిమోపు

పట్టులుసోరవై గుహని ♦ సేమనితూరుగు పేరిచానుభుల్.

110

గీ. బలయురత్నాకరములు సా ♦ చులుగింజేసి

పొదివినిధులెల్లగొని సాచి ♦ మొదలు చేసి

బేరనూడెడిపాటియు ♦ దారలక్ష్మి

బచ్చు లప్పురినున్నాడు ♦ పెచ్చు పెరిగి.

111

క. హరమాభీహర మచ్యుత

చరణాబ్జమరందధార ♦ జాహ్నుని లోకే

శ్వరి తమసోదరి గౌహనట

పురి వెలమలభాగ్యమహిమ ♦ పొగడంగ వశమే.

112

ఉ. భూమియునాకసంబు దను ♦ పౌకమున నిబ్బిరిచుతత్తురీ

సామజగోళియున్నతికి ♦ సన్మోగంబులగల్గుచున్నతుల్

భూమము డింది వామనతఁ ♦ బూచఁగ దక్షిణదిక్కునేనుఁగుఁ
వామనమంచునాడ దగ ♦ వా తగవాడరుగాక భూజనుల్. 113

చ. కెరలక క్రమ్మరింప నడు ♦ గెంటనే నిల్చునొకింత నూకినన్
శరనిధులేడుదాఁటు మెయి ♦ చాచి చివుక్కున నుక్కుమిరి సం
గరమున గాయపైసపతి ♦ గాచ జలింపక తత్పురీహరుల్
హరిహ యుమాప్రముఁడిగిన ♦ యంబుగిరేవునవచ్చెనోసుమీ. 114

ఉ. సారథి ఛాందసుండు బడి సాగదు ♦ చక్రియుగంబు పాత్రపం
చారపుగుఱ్ఱము ల్గిధియు ♦ శర్యమునం దరమాని సాశ్వవి
స్తారము ఖండఖండములు ♦ తానట నూసరియంచు దత్పురిం
దేరులు నవ్వు శంకరుని ♦ వేదని గతనకికిఁగీడ్వనిన్. 115

క. వేటూరుతునియలుగ సరి
పాటనమొనరించు బాహు ♦ పాటవగరిమఁ
మేటలగుపోతముగ ల
స్వీటన్విహరింతు రుగ్ర ♦ విక్రములగుచుఁ. 116

సీ. మొలకచీకటి జల ♦ జలరాల్పఁగారాదె
నెరులుమించిననీరి ♦ కూరుల వింగు
కెరలిచి యవ్వుత్రులు ♦ నిలకొట్టఁగారాదె
ముగ్గుమావెడిసిరి ♦ మోపులంగు
పచ్చబుగారు కు ♦ ప్పలుల గుఁగారాదె
గబ్బుమాఁగిరి ♦ గుబ్బలండు
మండువెన్నలతేట ♦ బరిగిల్చు గారాదె
నగవుగుల్కెడిది ♦ మొగములండు

గీ. నార కరవాఁడిచూపుల ♦ ముగ్గుళంబు
బాపురే భూరికటితటి ♦ భారిమహిమ
చాఁగుమదమందగమన ల ♦ క్షణము లసఁగ
నేరు మంచెద రపురె ♦ వారసతుల.

సీ. మారుతాహతి రాలు ♦ నారికేళఫలాళి

నిడిసి జల్లించు పుగ ♦ దేక్షురసము

చిలుకపోటులచేత ♦ జరిగిన సహకార

ఫలములఁ దొరఁగడి ♦ పచ్చిఁజేసె

చిక్కిడ దంష్ట్రలు ♦ చెక్కుసుగంధయ

సంటిపండ్లను గాటు ♦ సవ్యసుధయుఁ

తాకవేళారంభ ♦ పరిపాటిఁ దమయంత

బగిలినవసస కొం ♦ బుడ్ల బేస

గీ. మేకమై కాలువలుగట్టి ♦ యేక హేలఁ

బలువ నందలిక్రియ్యాట ♦ పసిమితేటఁ

బండు నవ్వీటి ముక్కారు ♦ బసిడి గారు

సరస ధాన్యంబు మంచిరా ♦ జనపుఁజేల

118

చ. తెలతెలవారనోయ్య నరు ♦ దెంచి నిశాంతర తాంతితాంతనా

చెలువలకింపుగా మెలగి ♦ చెక్కుల గూరిన చూర్ణకుంతలా

వలి సరళంబుగా జడిసి ♦ వాడిన సెల్లలమీఁదిపావిరుల్

దొలగఁబ్రభ్రత వాయువులు ♦ దోచుబురింబఁచారికాకృత్తిక 119

సీ. ఏవంవిధభ్యాతి ♦ నెస గు శ్రీవారాణ

సీపట్టణంబున ॥ సిద్ధతటిని

పొంత సిద్ధాశ్రమం ॥ బు ఘటించి యంగు లో

పాముద్రయును దాను ॥ బ్రభ్రయఁదరణ

యునుబోలెఁబాయని ॥ యనుకూలదాంపత్య

మునబొల్చి మునికోటి ॥ తను భజింప

దారకబ్రహ్మవి ॥ ద్వారహస్తజ్ఞత

చుఘకితాంభోరాశి ॥ కలశసూతి

గీ. బ్రహ్మనిభమూర్తి పెక్కుక ॥ ల్పంబులుండి

విబుధయూధంబు పొగ్గింప ॥ వింధ్యశిఖరి

విక్రమాలోప మడప న శ్రీ వీడు వెడలె
బరవివత్ప్రతికార త శ్రీ త్పరులు ఘనులు.

120

గీ. అభితోగూడ మునుగోలు శ్రీ సౌర్యనమ్మి
యుదరబిలుమున నొకచోట శ్రీ నుండియుండి
జటిలవరునకు గదాజ శ్రీ కటకకటక
విరహతాపనిషంబున శ్రీ వెడలె నపుడు.

121

చ. పుడిసిటబట్టె నేతపసి శ్రీ పొగుపయోనిధి బిల్వలానుబన్
గ మపున వేల్పు నేతపసి శ్రీ గాత్రపోనిధి నయ్యగస్త్యునిన్
బాడగని వింస్యభూపరము శ్రీ పాంకము బింకము దక్కినేలగో
నడగెడబిలాంతరస్థలిధి శ్రీ హాహతి జొచ్చుకురమాయనన్.

122

శా. ఆవిధ్యాచల మట్లు సాప్యనిజగ శ్రీ రావీరంభమై యుండ న
గ్రోవిందాభు డభాగుగోపయనిధి శ్రీ గొల్లాపులత్కిర
వోవిద్యేషి భుజాంతరాభిషదవి శ్రీ సుధాంతరైరంభిక్ర
సేవించెన్ నుతియిది నాగమకథా శ్రీ సిద్ధాంతసుగ్రోతులన్

123

క. ఆపరిమేన్వరీ తను నా

జ్ఞాపింపగ సామచులకు శ్రీ మృగపదసే

వాపరిం జనియె నచ్చని

లోపాముద్రమును శ్రీ లును సేవింపన్.

124

స. ఇట్లుచనునవసంబుల.

125

సీ. కొనలజుట్టినతీగ శ్రీ పెనచే ఒమరవాల

పరికరంబుల జట్టు శ్రీ వట్టి తిగిచి

కమ్మసంపెగలమొ శ్రీ గ్గల నిరుగడరాయు

జెగురుడిరికలు శ్రీ చెంపజెట్టి

లేడికి నొడియుక శ్రీ లీముధశ్రేణిచే

మేలిపూగుత్తులు శ్రీ రాలరువ్వి

కబళినత్వరమాణ । కరటితుండములచే

గదళి కౌతరువుల న గాని దాచి

గీ. నెఱికురులు జారువాసలు శ నిబ్బర్రుపు

గుబ్బిచన్నులు, దొడల పెక్కు నయ్యగలగు

మృగవధా కీవ సునాంత (మీననామాస

లర్చనలు చేసి కొలిచి ర : యజ్ఞములు.

126

న. ఇట్టలనుడినవి) మూఁదాముల నమ్మిస్తునగు కుంతల దేవపాత్రం

బు గ'దిస్సిన.

127

క. పంపాతరంగసింఖన

యుపా సుపాత్యమానః జలకణ ర్భూః

సంపాతశీతలానిల

సంపద మాదలిచెబరము (నే నానా యుక్త).

128

సీ, సఖరాగ్రియా నాన స సస్వేదకోరకం

బిగ్గిరి పాపం దృఢం గంచలము

ప్రబలిని శ్వాసనీర : భిత్తి నుదా.

శ్రీ. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి

దర్శితమధ్య న్ను క్తన న్మృగసివి

యపయత్తపియోగః ॥ ౧౧౧౪ ॥

సమతలస్థితి-యందు సహజముగా

సచలనిత్యమము (అనంతము)

గీ; సరణి దరుణతరుచ్ఛాయ । శిషియభద

మలసమ్మనూరింగకంబునై | యరుగుచెంచు

నన్నిజపరిగ్గిహము గూర్చి నాదరి

పలుకు విఠ్ఠాద్వినిర్భంద 1 బాంధవుడు

129

మ. పనితా చూచితే మాల్యవంతము బ)భావవంతము నానామణి

జనకోదంచితసానుకూలము మరు త్సంపూర్ణచంద్రాసనా

జనకేభీపదచంద్రికాంతము నభ ధి సుంబాధకృత్కూటన
ర్ధనదుద్దాంతము సర్వపర్వశకధా ప్రిగ్విష్ణితోదంతమున్.

130

సీ. ఇవె యూహవృతశాఖు ధి లివె లూనముఖదర్శ

సూదగ్ధవేశాత ధి పైకతగులు

లివె శబ్దసహమృగ ధి యువయుగంబులు ఏరె

చలకాకపక్షులు ధి స్త్రకులు బ్రహ్మ

చారులు నిజసహోమ ధి సౌర కేయోత్తర

కములనీడలనిల్చి ధి కాచియున్న

వాగు సామోదిత ధి స్వరసాశయము నొంది

చిలుకకోయిల నిడె ధి తైలియ నడిగె

గీ. భసలకలభకు లాస్పృష్ట ధి కుసుమవిసర

మస్మగపాదించుచున్నె ధి మామోహ

కిసల బుద్ధివిభున ధి ససలమసల

బుద్ధిలల సుఖమున ధి కుసుమవిసర

131

క. స్థితచింతనములు మా

వ్యామలతాగ్ని లగ్న ధి విలసనా

గూర్గములు నికభిలవి

వర్ధితసుకృతము లిచడి ధి వాయు లబలం

132

ఉ. పీలలితాగి యుగు సుఖ ధి ముడు మృకుడు కణాద గాధి వా

ధూలముఖాతిక్తచరి ధి తూడు మతంగిమహాతపస్వి ని

ష్కాళగళుడు నిర్వచతి ధి గాత్రుడు సిర్పిట లేక్షణుడు ని

వాప్యవిభూషణుడు నగు ధి నాబర కేతురవనాగజాపగున్.

133

గీ. హోమగూమాసితప్రభ ధి నీమహాత్ము

నాశ్రమం బొప్పునీయది ధి యాతికమున

వలుదయై మించునప్పుట ధి వలతి నెలత

చూకిన నగుట పుంగవాధి ధి చర్మకోతి.

134

ఉ. భూరితరాభ్రవిభ్రమము ♦ పుష్కరరమ్యకరంబు దానల
 క్షీరుచిరంబు సత్వగుణ ♦ కీర్తితమూర్తియు వాలిసాలసం
 హారవిహారకారణము ♦ నౌ యిటుకూజరభర్త మున్ను సం
 చార మొనర్చె నీయచల ♦ సానుతలంబున నంబుజాననా, 135
 నీ. పద్మినీపద్మాత ♦ పతంబు విధిలప

త్రాగ్రిమై రాయంచ ♦ యాశ్రియింపఁ
 దాలుసప్రవృత్తిన ♦ జాలంబుతో న్నెఱుఁగి

పంచల గంపిఁ గ ♦ లంచి యాడె

దూరొద్గమద్దావ ♦ ధూమ మంబుదబుద్ధి
 నెమ్మి లోపొడనుండి ♦ నిశ్శి-చూచె

జనరస్థజలము నా ♦ సానాథమునఁ బీల్చి
 సామజా బీరు నక్కఁ ♦ జల్లకొనిగె

గీ. సరసిపై నీరు సలసల ♦ దెగెనె వివిక
 సలలవీధులు నిర్మలగో ♦ ప్పయము లయ్యె

మట్టమధ్యాహ్న మిది సుధా ♦ మసురవా
 యర్థ మిచ్చోడ బధశ్రమ ♦ నపనయింప.

136

వ. అనుచు సభార్యుండై వింధ్యహర్య స్త్రోభయిత సూభృతాను
 రాగంబున నిగిడిచని. 137

క. నటనోద్భటుఁడైనమహా

నటునిజటాజూట మురిలి ♦ నఁ గొరంగుమను

త్కటకనది యిది యనుచు జని

యటంగనియె దుంగభద్ర ♦ నఘముఖ ముద్రా,

శా. గంగాసంగమ మిచ్చుగించు నె మదిన్ ♦ గావేరిదే దేరిగా
 నంగీకార మొనర్చునే యమునతో ♦ నానందముంబొందు నే
 రంగత్తుంగతరంగహస్తముల నా . రత్నాకరేంద్రుండు నీ
 యంగం బాటి సుఖాచు నేని గుణభ , ద్రా తుంగభద్రదానదీ 239

క. ఓపును భూపరిధిం గల

యాపగ లవి బాహ్యతాప ♦ మాపగ నీవే

యోపుదు గా యంతగ్రత

తాపత్రయ మడఁప నోయు ♦ దస్వస్కహిశా.

140

చ. అని కొనియాడి యన్నది మ ♦ హానియమంబునఁ దీర్థమాడి బో

రన భవరోగజాడ్యములు ♦ గాగఁగఁ దదజ్జ్వల కర్బురాజ్జగం

ధనితతమారసౌషధము ♦ దాని తటస్థితపూజ్యపూజనం

బు నడవెఁ గాశికావిరహ ♦ భూరివిపాదము సాదమొదగఁగ. 141

వ. ఇవ్విధంబునఁ ద్విభువనపవిత్రీకరణ సమర్థ చరిత్రంబగు
సయ్యదధి కళత్రంబున ససతీఛాత్మింజై యంచిత కృత్యంబు లాచరిం
చినీవారముప్పిం బ చవారంబులుండి తద్వాఙ్మూలంబు వినిర్గమించి
మింగుఁబోడియునుగ దానును బంచాక్షరీ గుహా హర్యక్షంబగు
విగూఢాక్షు నక్షధ్వజ దాతౌయఁగీవిభు వళతిమయాఖి రేఖామ
కుంబు భుక్కుఁజేమాత్ర విద్యావిత పురసిశాటు హేమకూట నివాసు
వాసుకినలయు వలయు జ్ఞానగుణం బస్తుంించి సమస్త కలుషనిరసనల
లితమూర్తియై చనిచని ముగదట సమదమణికందళ దంతరంబయి
మహిమందగమన కేళికందకంబునుం బోలె సుత్రాలంబగు స్వామిశైలం
బు నధిరోహణంబుచేసి యక్కుఁధ్రమ్ముచందు.

142

క. పాణ్వులు శిఖసంతప్తహి

రణ్మయనిభవన్తుఁ గేకి ♦ రాఢ్యజు గొలిచెన్

పాణ్వుతురుఁ దపసి తురా

పాణ్వుససుఖదప్రభావు ♦ సతియుం దానున్.

143

క. కొలిచి నుతించె గొంచా

చలవిదళననిపుణులు హు ♦ సారు గుమారున్

గలశసతుండుం బలుకుల

మొలకలు పుష్పపహార ♦ ములచెలు వొసఁగఁగ.

144

సీ. కాపు కా వనుట ర ♦ క్కసులమూడనెకాని
 ననిచె నీయెడ సింహ ♦ నాదవిహృతి
 పాత్తులు తొలువేలు ♦ వలగంట్లనేకాని
 హత్తై నిమేన వ ♦ జాగిజోడు
 వసవల్పు డైత్యుల ♦ వ్రొయ్యగుండెనెకాని
 నినుఁగ పె వీరచం ♦ దనపుఁదావి
 యంగుఁచిరవ్వణం ♦ బసురులందానెకాని
 గెలుపుజిదము మోఁ ♦ నిలిచె నీకు

గీ. నీవు తలమావి వీడని ♦ నినువువయసు
 నాఁడె జేజేలదళవాయి ♦ నాయఁడరపుఁ
 బట్టమాన నిల్చి తారకు ♦ గిట్టిపోశ
 తొరిగిపో వయసుఁదించు ♦ తొలి మహాత్మ్య.

141

ఉ. అహతశోభ హృదవ్య ♦ హాదోహృతి నిను
 శక్తి కుగ్గిఁబాటు ♦ శక్తికి దగు
 ఘనవివృద్ధి బేర్చి ♦ గర్వించుటలు నీకు
 శిఖకి సత్ప్రతాప ♦ శిఖకి సమరు.

143

వ. అని యమ్మునికులదక్షవర్తి మోషియు గాత్తి కేయుఁడాత్తి
 తార్తిచూచుడనియును, శరవణధర్మాను పరమపురుషార్థ పవణు
 డనియును. మహాసేనుండు దీనజనమందాగుండనియును, శశ్వద్బాటుం
 కృపావిశాలుండనియును, షడాననుండు కీషవలఁగ బాచి ప్రోచుప్రోడ
 యనియును నీలదంష్ట్రుండు జయసీలాభంబునకు మూలంబని
 యును, గాంగేయుండు పెన్నిధానందనియును, గుక్కుట
 ధ్యజుండు మొక్కుటకుం దగిన వేల్పునియును, బ్రహ్మగర్భుండు
 నిర్భరబ్రహ్మవిద్యోపదేశదేశికుండనియును, విశాఖుడు కుశాగ్ర
 బుద్ధి యనియును, సుబ్రహ్మణ్యుం డదభిగృణరత్నఖనియనియును

శిఖాహానుండు సాధుసఖుండనియును, పార్వతీచందనుండు సచ్చిదానందుండనియును, బాహులేయుండు మోహమహీధరప్రహ మేఘవాహనుండనియును తారకారాతిమకారణసుకృతి యనియును, శక్తిధరుండు భుక్తి ముక్తి కరుండనియును స్యామి యోగక్షేమ సూమియనియును, స్కానండు జగత్సందోహవనపరిస్పూదుండనియును, గొంచదారణుండు పంచవద నాపరావతారుండనియును, గుహుండు నిరవగ్రహుండు భావహుండనియును, గుమారుండు మరచమూసముద్ధరణనిర్వికారుండనియును, పాణ్డూతురుండు తురాపాణ్డూతురుండునియును, బ్రహ్మదేశమగ్న మనస్కుడై యగ్నిభవ్రా బ్రహ్మతిచియసాదృబగు తదీయ ప్రసాదంబువడసి కతిపయదివసంబు లుచితగతిగడపి తద్విరచితమహాస్కాండ గ్రంథసాదర్భాబునం బూర్వభాగంబు విని తదాశ యావబోధ సుధాధునీ వినిమజ్జనంబునం గాశివియోగ జనితక్లేశంబు దీసివైచి యందలియుత్తరభాగంబున. 147

సీ. మిన్నేటిపాటియు ♦ జెన్నయున్నతియు వి

పాశవాసియుఁ జూద్రీ ♦ భాగచేగ

యును శంకవతిమూతి ♦ యును వేత్తసనిచరి

త్రయు బాహుకయునారి ♦ తియును గొప్ప

వేణిమగ్నభి ♦ వృష్ణులు గావేరి

నియుఁ గపిశరీ ♦ లావిధవము

పంచరమహావా ♦ రైభవంబును భవ

నాశనిక్లేశని ♦ రామకృతియుఁ

గీ. మంగభద్రప్రసంగ ము ♦ త్తుంగభద్ర

రాజరాజల్లుగౌతమి ♦ యోజ మరియు

వార్త కెక్కినతీర్థప్ర ♦ వర్తనములు

స్వామి వినిపించె వింధ్యసం ♦ స్తంభయితకు.

క. ఆకుంభజతోమఱియుం

గేకిధ్వజుడనియె మాని ♦ కేసర విను మిం

కేకధ వినియెదు సకలము

సీ కెఱిగించితినె కా ధు ♦ సీచరితంబుల్.

149

క. ఈ గంగాదికత్తిరము

లీగంగా పు దమస ♦ బుద్ధాంబువులన్

దోగెడు వారల గనగనఁ

గార్గెడు నంగారసింధు ♦ కల్లోలమునన్.

150

క. విః ధక్షేత్రచరిత్రలు

వివిధసుపర్వానుభావ ♦ విలసనములు దీ

ర్భవిశేషశ్రవణము తఱి

జెవికిం జవియెసఁగె నే వి ♦ శిష్టవిచారా.

151

చ. అనుడు సగస్తుడిల్లనియె ♦ హైమవతీసుతుతోడ గోడిస

న్ముని లలరంగ నోయనఘ ♦ మూర్తి సమస్త ముగ్ధింగుజేసిమి

చినబలువేల్పు దీర్ఘమును ♦ డ్దేత్రము నొక్కడఁ గూడియుండెనే

ని నిరుపమాదృతిఁదెలిసి ♦ నిపు మమం గరుణింపఁ గాడుగున్ 152

క. అని పలుకుకలశభవముఖ

మునిజనముల పశ్చేవాక్య ♦ ములు విని పురభి

త్తినయఁడు తత్త్రివిధము నొ

క్క నెలం గుమిగూడి యునికి ♦ గనజాలమికిన్.

153

వ. ముహూర్త మాశ్రయించి రహితాహుత నిజస్వాతుండై యీ
యాశ్రమవిశ్రాంతులం గూర్చి యిట్లనియె.

154

క. ఏతత్త్రితయము నొకచో

భూతలమున మేళవించి ♦ పాగఁబొందుట మ

చేత్తోగతిదోషగు సము

పేతావృతిముకురకుక్షి ♦ నిభమును బాలెన్.

155

గీ. చిత్తమాశ్చర్యరసమున ♦ నొత్తిలంగ

జేయు నీసన్న మక్షికా ♦ డేయుచేత

నిందుభరుచేత హరుచేత ♦ నెలుంగవలయు

రండు పోదము మునులార! ♦ రజతగిరికి.

156

క. పాడమిససాదేహంబుల

జడిసిన మందేహులం బ్ర ♦ సన్నుల జేయన్

మృషనకుం బని గావున మన

మడిగినయర్థంబు నెఱచి ♦ యాదేశించున్.

157

క. అనికృతనిశ్చయమతి స

న్యునులంగొని రజతశైల ♦ మున కేగదలం

చిసగుహం బొగడెడుకియబో

రస మోసెం బ్రయ యభేరి ♦ వసభారభటిక.

158

ఉ. ఆసమయంబునన్ ధృతని ♦ జాయును లాధృతభూషణు ల్మహా

ల్లాసలసచ్చులు ల్వివిధ శ్రీ లాంఛనలక్షితలాసు నాస్వయ

తానకరుల్ విమానగులు ♦ నైసత్తవీరులు తారకారిపె

న్మోసలమోలనిల్చినక ♦ ముప్పది శిరులుమూడుపొలులున్. 159

మ. పసితపక్తియ నల్లెఱుగులెసంగన్ బ్రహ్మననైష్యశో

భసముగైకొని బ్రహ్మగర్భుడు నహ శ్రీ త్పల్వాణకల్యాగమై

ఘనగర్జ సుకిలించువారువము నెక్కన్ ♦ బోవుచోబచ్చెసం

జనితాశాకరికర్ణసంజ్వరభ రాం ♦ చత్తుంచు కీధావనముల్. 160

నీ. ఆటకుమెచ్చి బి లారి యిగొనుమరు

త్ఫలమిది యన బర్హర్థ ♦ భార మమర

హరు గుత్తుకన కాక ♦ శిరసున బోలె దా

ల్చినజటాచ్చటలీల ♦ శిఖ వెలుంగ

క్షీతిశిరోభూషావి ♦ శేషనిర్మితికిఁ బా
 ల్పడు పడియచ్చుల ॥ ట్లడుగులు దగ
 ధాతృవాహము భుక్తిఁ ♦ దానభ్యసింప బి
 సము మ్రింగుభంగి ద ♦ ప్రసాదాగ్నిఁ

161

గీ. గంతగంభీర నినదంబు ♦ ఖచరయువతి
 గానవిద్యకు పడజ్జనం ♦ ధానమొసంగ
 నెసంగు దెలికన్ను గోనల ♦ యెక్కిరింత
 నెక్కె బలుకొండఁ దూటువో ♦ నేయుమేటి

క. అది సజ్జస్యందనమై
 మదకరియై తత్తదుచిత ♦ సూర్యంబుల నే
 ర్పదవ నొకకొంతచని పా
 రదని భశుభమూర్తి నశ్వ ♦ రత్నంబగుచున్.

162

క. శితికంఠ సుతుడు ఖచర
 సుతుడై యాయచ్చూరపు ♦ తురికి న్నాస్కం
 దిత ధౌతక పుతరే
 చిత వల్లిత గతులఁ దూర్జున ♦ చేసిన సదీయున్.

163

క. మురళిఁ గొనియు రవణమునకై
 బరువడి గోమూర్తికాది ♦ భంజితులఁ గడఁ
 గెరలి చతుర్విధధావిత
 పరిపాటిపాటవమున ♦ బలి మెప్పించెన్.

164

సీ. బలుపాదతలచుట్ట ♦ లలవరించినవారు
 లేతచందురులఁ దా ♦ లించినవారు
 పునుకతమ్మంటులఁ ♦ బాలుచువీనులవారు
 నొసలమిక్కిలిచూపు ♦ లెసంగువారు

భూదఃపారగ మేన • బూదిబూసినవారు

తీముఖాస్త్రములు కేల • దిగ్విష్ణువారు

పులితోలుహొంబట్టు • పుట్టముల్లలవారు

కొమ్ముతేజలనెక్కి • గునియువారు

గీ. ఘోరతపముల హరు దక్క • గొన్నవారు

కరటిదైతేయకుంభము • త్రాలలము

హ్మభిభుజమధ్యముల వారు • దారయశులు

ప్రమథవీరులు గొల్చి రా • బాహులేయు.

165

శా. క్షోణీకేణుకృతంబు లంజనరజో • గుచ్ఛాసిత్రాబుల్ తమ

క్రేణుల్ దూషిత పూవభీషణగతి • జ్యౌభించియుందూతె న

క్షోణోత్తంభీతకై భృద్భూతర • స్సిమాకిరీటస్ఫుట

న్మాణిక్యాతప కల్పనస్తబాసా • మగ్ధోహస్తాన్మృతైః.

166

క. స్మర భి శి త్రివిదిజునమా

న రవి సుధా సలీల ముగ • సత్కౌశిల

సురమృత్యుజ్వలనలగు

సురవేశ్యలు గొలిచి పుష్ప • సుబహ్మిన్.

167

క. దైవతభటభుజశిఖర

వ్యావల్లన్న వక్రపాణ • వల్లిక లలరెన్

దైవపదవారినిధిసలి

లావిష్కృతవిషమహీమ • హర్షులు వోతెన్.

168

క. నయనత్రిభాగవృతహ

నయతంబుగ సాధ్యసతులు • చల్లినరాజల్

నయనాయుధతన యాయుధ

చయలతికావళుల గుసుమ • సమత సహించెన్.

169

- గీ. వివిధదివిషద్యధూముక్త ధివిజవిటపి
కుసుమ కేసర లసదంస ధి కూటుడగుచు
వేల్పుబడవాలు కడువాలు ధి వినియబడిన
కందమునఁబొల్పుదుర్గకం ధి ఖాణ మనఁగ 170
- గీ. విబుధమధు రాధ రాభుజా ధి వీజ్యమాన
విమలచామరబహుసహ ధి స్రములు వొలిచె
స్వామియిరుగడఁ బుష్పవ ధి ములఁ దలఁకి
సురవిమానమరాళము ధి లైరలె ననఁగ. 171
- గీ. స్వామిమలనుండి రాజతా ధి చలముదాఁక
సేతువెత్తినగతి మహా ధి సేనసేన
గోదసీరంధ్రసీరంధ్ర ధి చూప మగుచు
నడచె గిరి సింధు ననన్మయి ధి పుడమి నడఁగ. 172
- ఉ పుట్టిన మోములై శిఖర ధి ముల్మోగుగొన నితఁ బుమండలి
గట్టినకృత్తియై నిలిక ధి కాననశేఖ నిర్మల బోనఁజూ
పట్టిన విశ్వమై వెలుఁగు ధి పాణివలం బలఁగె నిశుడ
ప్పట్టికిఁగానిపించినపు ధి భంగిలఁదొలసగి బు దోదీక్ష. 173
- క. జైవాత్మకబింబము నిజ
జీవాతువుఁ గాంచి పాప్త ధి జీవములగుచున్
జీవంజీవము లలరెడు
భావంబున బాహులేయు ధి బలములుపొదలెన్ 174
- గీ. పద్మరాగ మణీమయ ధి పాదలభి
స్ఫురిత నైరిక శిఖరచం ధి చూసమ్మధి
గంధవతియను నొక్కపం ధి కజమునడుమ
మించునక్కొండ కొదమరా త్ర యుచఁబోలి. 175
- గీ. నీలగళవాహ ర్మిఖాఖ ధి నిత్రనిహతి
నింగి కెగసిన వెండిరానేల ధి చుమ్ము

ప్రాంతపరిష్కృత సపత్నీ ధరివృథులకు

నొసగు నిర్వృత్తి భరితవి ధరితమచట.

176

వ. ఇట్లు నిజబల నిఖలనిరీక్షణ నిస్తంద్రీ చంద్రాశీంబగు
నగ్గట్టుతేని వైమానికసేనాని మానధనుడగు నధికుండు నిజపురు
షాకారంబుమంబోలె నధిరోహించి.

177

క. వాహనము డిగి గగనచర

వాహినిఁ దత్కుధరసనిధ ధరితవిహరణకాం

క్షాహూతహృదయ నటనట

యోహో! నిలుమనుచు నిలిపి ధరితబలరణ.

178

ఉ. ఆరవి వాలఖల్యయుతుఁ ధరితవిధుగర్భముఁ దూతనోయనన్

దారకవైరి సంయమి క ధరితదంబయుతంబుగ నేగుదెంచిము

క్తారుచిరుంద్రీమైన వసు ధరితధారణము జొచ్చునట్లు మా

భాషియునిష్కటాతరవిహర ముఁదూర్వీతుఁడు ధరితయొనర్పగన్

179

గీ. ముదిరోద్యాన శేల నా ధరితనగదవిధన

మవధరించెడు తాగా వి ధరితగ్రాహి

జిన్నగుతుల విరులబూ ధరితజిరుటకునొ

యాఱుముతువులు సన్నిధి ధరితయయ్యెనచట

180

సీ. మరునాపువలపుఁ బఱి ల్కలు కోలి కోలి కన్

మాల్చి యూరక మేను ధరితమఱచుగొన్ని

యరవిచ్చు తెలి మెల్ల ధరితవిరులుమూతలుసాచి

పొదిగూడి తెక్కల ధరితబొడువుఁ గొన్ని

గురువింద పూదేనె ధరితపెరలకై తమలోన

బొత్తువోవక సారె ధరితబోరుగొన్ని

పక్కంబులగుదాక ధరితబాటించు మల్లికా

కలికానికాయంబు ధరితగాచుఁగొన్ని

గీ. భోగివశమైనగేదంగి ♦ పూవునకును
నగచు మది గొన్ని బంధుజీ ♦ వకలతాంత
గుచ్చములగొన నొకకొన్ని ♦ కొలువుసేయు
దేలు లఖలర్తు మయనసి ♦ వాటింగమిది. 181

గీ. పూవుదేనియఁ దడిసిన ♦ మావిచిగురు
మీఁద నంటి చరించుతు ♦ మ్రోద దలిర్పు
సమయమాటయు మసి నెయ్యి ♦ సమరి వరుమ
త్రిప్పవో దోమునీలంపు ♦ చానుక యనగ. 182

గీ. గంధవిరహితమనుబుద్ధి ♦ గనక తేలి
మూతి విచ్చినమోహగు ♦ మొగ్గంగగిలి
సౌరభాకాక్షఁ జొచ్చి చె ♦ న్నా రెగీర
తు-నననననన చలేడు ♦ నంపఁజూపె. 183

క. భూకర కనసానిసంసల
దెలెడు మల్లీనురూది ♦ ద్వికచుట్టుక
దిగుగు నల్లి యనుభవమానరుఁ
జొర దతిగోభాధిబుద్ధిసా ♦ మ్మగయుక్తయక. 184

క. నల వదిలొమ్మది రూపం
బలుగొనియున్ బుష్పగంధఁములు మోవగలే
కలిసియుఁ దెప్పెరలాసం
బలుమలు యునజనము మేని ♦ పలుచనిచెమటల్. 185

చ. విమలమయాఖి రేఖయు న ♦ నీనతరోత్పల పత్రమున్ బ్రవా
ళమణియు నొక్కతీవియ బ ♦ లాదృశి దాల్చెనటన్న పించు వి
భ్రమశిథిలాంగియయ్యుఁ గుచ ♦ భార నితంబ కపోల గోపన
కొమకలన కులాత్మయయి ♦ కన్నులనీశు నదల్చెగోరియన్. 186

గీ. పావ్ర పేణ్య పయోధర ♦ పటలిచేత
గాడ్చు నీహరికర రేఖ ♦ గప్పుకరణి

ధరణిధర కార్ముకుడు శైల ♦ తనయబొడవె

బచ్చడంబునబొల్పుపూ ♦ బచ్చడమున.

187

చ. సోమపుపరాగఘృష్టి మొగ ♦ మున్ శ్రమవారిని మేనుభానుదీ
త్తి దవులహెచ్చ జన్మడలు ♦ దేజముదాల్చెనేకాని యొప్పుగుం
దదు నగపుత్రికన్లు భసి ♦ తంబున వర్షముచేత నగ్నిపై

గనురుట నద్దమున్ లతయు ♦ గొంచనకుంభములుజడంకునే, 188

మ బొమలెక్కించిన విల్లునంచు నునుజూ ♦ పుల్పుంచలాచంచల
కమ్ర రేఖన్నిగిడింప శాతవిశిఖా ♦ మంబుల్ మెయిన్నించునె
య్యమున స్వల్పముగ నల్కమీఱచటలజ్యా ఘోషమున్ జేయున
య్యమపాసొంది రతీశ్వరుండు హరుబి ♦ త్తోడింప నుట్టాడుచున్

చ. చిగురులు దేరజసి విరి ♦ చిక్కని చక్కనిపువ్వుగత్తులన్
బిగువుచనుంగనబాదివి ♦ వేలెడు చిల్కలతోపి తేనియ
బొగపినపల్కులంబొగడి ♦ భూతపతిస్వతిమెచ్చజేసె న
య్యగజ తనుద్యమాన్త, వినయానున ♦ యాభినయానుకూలతన్

క. ఈతీతి పరిమదవిసేవి

హారం బుసరించి హేమన ♦ గాత్మిజయుం గల

జారి, రవి, శిఖ, నమియుం దూప

చారంబులు సమద చలతే ♦ బస మొనరింపన్.

191

ఉ. నాకవిభూపల్త్యులకి ♦ నచ్చిఖరాశ్రుతమైన యొక్క ప
ద్రాకరతీర కేళికనకాగ్ని, ను ♦ ఖస్థిసండునంత బు
జీకృత తారహారం గి ♦ శేషవిధ మునంఘ్రికి న్నమో
వాకమొనర్చి యిట్లను ౩ / వా కలకంఠ సమంజసోక్తులన్. 192

సీ. విజ్ఞానమయమహా / పాజ్ఞ యోసర్వజ్ఞ

సార్థింతు నిన్నొక్క యర్థమేను

నిర్వాణఫలదమై శీకున్కిపత్తైన
 తేత్త్రైబు దేవతా శ సింధుమఖ్య
 తీర్థంబుల జయించు శ తీర్థంబునత్యుత్త-
 టప్రభావంబుల శ వీప్రమైన
 దైవతంబునుగూడి శ దర్శనస్నానపూ
 జనములఁ గలుష భం శ జనమొనర్పఁ

గీ. జ లు నిమ్మాడు నొకచోట శ మేళించి
 యుండునో? కాక వేర్పడి ! యుండునొక్కొ?
 దీనిచందంబు సకలంబుఁ శ దేట పడగఁ
 హృదయగమ్యంబుచేసి న శ స్నేలుమనుడు 193
 మ లవలీపల్లవ పాండురంబులగుగ శ ల్లక్ష్మణులం జందికా
 లవలీలం దరహాస మింపెనగ గే శ లం వైశి మగ్గోలచే
 లవరీతిం గొన్ని తెచ్చి ఁకకదళా శ లంకారముంజేసిబా
 లవిధూత్తంసుఁడపల్కుచూ ధవకభాగ్నాఘాసుఖానక్తుండ్ల 194

క. కించిదవలగ్న మిక్కిలి
 మంచది సీప్రశ్నమిది స శ మర్మముగా వీ
 న్నించెద ననునాలోనన
 కంచుకు లరుదెంచి ఘటత ‡ కిరికిసలయుత్త 195

క, దేవ! యగస్త్యదికముని
 సేవితుండై వచ్చినాడు శ సేనాని భవ
 తేనార్థి యగుచు సతడిట
 రావచ్చునో? యనుడు రాగ శ రసభంతమర్తి 196

ప. దేవీసహితుండై యద్దేవ దేవుండు తదాగమనం బనుమతించు
 టయు వల్లెయని సౌవిదల్లనికరంబు నిజకరంబులం బుత్తడిబెత్తంబు
 ంబురుహచుంబిత తరుణతరణి కిరణంబులం బురణింప మరలివఱచి

శరవణప్రభవునకు భవానీశతి యనుగ్రహించుటం దెలియ విన్నవించు
టయు నతండు.

197

సీ. వీడియంబెదలించి ♦ విధురత్న కనకాలు

కాంచితాంబువు పుష్కి ♦ లించి యునుసి
యుదిరిబంగరువాత ♦ హంబట్టుబలెవాటు
నడలించి వెసగటి ♦ స్థిలినిజుట్టి
యనుయాయి పృథుకహ ♦ స్తాంతరస్యస్తోప
దోచితార్థము త నె ♦ యుద్వహించి
యంగుళీసంజ్ఞ సం ♦ యమలఁ బ్రత్యేకంబు
మునుమున్ను లోనికీ ♦ మననోసర్చి

గీ. ద్వారపార్శ్వస్థవేదికా ♦ నలులజరిత

రక్షివర్గంబు టంకియా ♦ రభటిసరలు
నలయమకుటాదికంబుగ ♦ నిలిచి మ్రోక్క-
నగవుజూపులజూచుచు ♦ నగరుసాచ్చి.

198

ఉ. వచ్చి పయోజపత్రముల ♦ వాత్రెమతు మ్మదదొమ్మిమూడలన్
దచ్చససేయచున్ చిత్రప ♦ దంబులఁగూకటులంట దర్శనం
బిచ్చటమన్నుగాని నలి ♦ యించుచు మ్రోక్కడు, గేలుసాచివే
గుచ్చి కపుంగలించి వలి ♦ గుబ్బలిపట్టియు వాడదాలుపున్. 199

తే. సమ్మదాశులు కనుగనఁ ♦ గ్రమ్మదేర
నాటుమోమ లబాలు ని ♦ జాంతరమున
నిలుప నతడొప్పె రోహిణీ ♦ జలజవిమత
మధ్యమున నున్న తారాకు ♦ మారుబోలె.

200

క. నిటలాక్షువలన నప్పుడు

ఘటసంభవముఖ్యమునులు గని రెంతయు ము

చ్చటఁ బిలిచి పీటయిడియు

త్కటకృపతో నొసంగుపరమ ♦ గౌరవమంతకా.

201

సీ. అలవోక కినకాది ♦ నెలయుచో విడిగిన

హావర హముదగ్గర్ ♦ నవతరించె

నెద్ది మున్నవగుజి ♦ యిసుకగా నేలల.

జరియించు గొప్పర్వి ♦ పరిబృహదుకు

జిత్రాస్వనకు నెద్ది ♦ చేకూర్చి నెద్ది

చ్చుఱ్ఱాంతకామినీ ♦ సురతధేద

మపనయింపఁగజాలె దవవాసరంబుల

నంచయై గరుడంచ ♦ లాసలముల

గీ. నెద్ది పొగిచె నాథేచ ♦ రేండుగలుపు

గొన్నతారకునకు నాని ♦ గుఱుడు నానిమ

తెచ్చె తానెద్ది యమ్మాత్మ ♦ మిచ్చెనవల

సుతకు శితికంధరునకు ని ♦ చ్చుటయునలరీ

202

చ. హరుడు శిరుంబునం జెని గొర్రాగురుహంబుచ దాల్చుబుర్రాకాం

కురపరభాగమై యురగ ♦ కుండలమైస్ఫటికాక్షసూత్రమై

గిరిజ కచాభి గర్జింపఁగ ♦ గల వహింప బ్రసూన బాలికా

కరిదపత్ర విభ్రమశు ♦ కంబులునై మణి యల్లనల్లుచున్, 103

వ. వెండియు నక్కొండ రామాలియు భాడపరశుమనం జెందం
బుల నెద్ది యభిలషించిరయ్యెహంబు లాపరమరత్నంబు ఖరియించిత
దాదరణ చరితార్థబయ్యెనంత.

204

క. మత్సామీప్యమునకు నీ

సత్సయమివరులు వీపు ♦ జనుదెంచుట కొ

వత్సా యెయ్యదికతమని

వాత్సల్యము గదుర పంచ ♦ వదనుడు పలుకన్. 205

తము సర్వంబు కరోదరస్ఫటికర శ త్నశ్రీబ్రహ్మశింషగో
వ్యముసేయందగు దీనివిన్నపిదపఁ శ బ్రాణంబుగాఁజూచుచు. 110

గీ. శరమతికి నాస్తి కునకు బా శ పండునకును
గర్మముగుఱించి యాచించు శ గర్హితునకు
నీపరమగోప్య మోపుత్ర శ యోపురంభి
తప్పిచారియు నెరిసింపఁ శ దగవుగాదు.

211

క. అని నిజతనూభవునకును

దనమగువకు దీర్ఘదైవ శ తక్షేత్రములా
క్క నెలవునన భువనల్పియి
వినుతి గనుట చెలుప గడగి శ విధువహాని మనిన్.

212

నీ. వెడదకన్నులవాని శ వెయినామములవాని

వేతల వలపించు శ వెరవువా
చిప్పకూకటివాని శ శన్నినవ్వలవాని

దెరివిన మంచి పి శ చియమువాని
బులుగుతత్తడివాని శ బొడవుల తుదవాని

గొక్కిట వెలిదమ్మ శ పూవువాని
మినుకుటూర్పులవాని శ మిసిమిమేతలవాని

మెఱుగు జామ్యచాయ శ మేనివాని

దీ. దిస్స మొలవాని బసిఁ గానఁ శ దిప్పువాని

మురళి గలవాని మువ్వొక శ మురువువాని

కృతలాధీశుఁడలఁచి త శ ద్విపులమహిమ

నొడువుఁ బ్రామట్టికినీడ శ విడిదిపోడ.

213

శా సార చారవిచార చారణవహాసం శ స్త్రాయమాన పృథా

ధారోదారవిహార హారసుషమా శ ధన్యస్ఫురత్కీర్తిక

యృ - లంకృ తదిక్క! దిక్కరికలా ♦ భోగస్ఫురద్బాహుశా
ఖారారజ్యదశేష భూభరణద ♦ య! దక్షజ్యైష్ఠ్యభవా! 214

క. నారాయణపదసేవా

పారాయణ! బంధుశోక ♦ పాలనదీక్షా

ప్రారంభ! కల్పభూరుహ!

భారత రామాయణాది ♦ పరమార్థజ్ఞ!

215

మాలిని. సకల సుసన వర్యా! ♦ శాంభవాహర్యధైర్యా!

సుకవివినుతకీర్తి! ♦ శుద్ధతత్వ ప్రవర్తి!

ముకురనిభ కపోలా! ♦ ముగ్ధలక్ష్మీ విశాలా!

కకుబధిప సమానా! ♦ శౌరవశ్రీనిధానా!

216

గద్య

ఇది శ్రీమత్పురిమహదనాథ నిరవధిక పరిపాక

పరిచిత సరసకవితానాథ రామకృష్ణ

కవినాథ ప్రణీతంబయిన పాండు

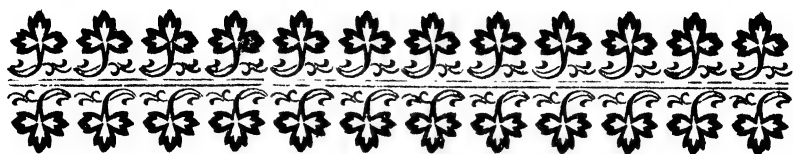
రంగ మహాత్మ్యంబను

పరమభాగవతచరిత్రం

బునండు బృథ

మాశ్వాసమా.

శ్రీ రస్తు

పాండురంగమహాత్మ్యము

ద్వితీయాశ్వాసము.

క. శ్రీదయితచరణసేవా

ప్రాదుర్భవదఖిలవిభవ ♦ భాసుర! సరసా

హృదక వితరణవిద్వా

నేదీరామానుజుఁ ♦ వేదాంగశా!

1

న. అక్షంపు మంగళక్షకు డెలుండు సమమారబునాం నంగం

గ మూలింగమంగని||

2

సీ. శైలజ! విను విను ♦ పట్కం! కరవీర

కుశపల్లవంబులం ♦ గొమరుమగులు

ఘర్భవీరానది ♦ గలసె నెచ్చట నట్టి

భైమిదక్షిణతీర ♦ భాగమునకు

యోజనంబున సమ ♦ స్తోన్నతంబగుతీర్థ

మును క్షేత్రమును జాలం ♦ బొగనువనయు

శాండరీకములన ♦ భాసిల్లు నచట న

ద్రేవతోత్తముడు ల ♦ క్షీపరుండు

గీ. భక్తరక్షణదాక్షిణ్య ♦ సక్తబుద్ధి

యఖిలనిగమాఘుగిరిగుహ ♦ హరివృషకము

పాండురంగండు సాకృతి ♦ బ్రహ్మలీల

నిలిచియున్నాడు భవనవ ♦ స్థితవిభూతి.

3

న. ఆదికల్పాబునందలి పనునెనిమిదవ ద్వాపరంబుకడకందువ శతానందాది బృందారక సందోహ శిరశ్శిఖరముఁగి గణమయూ ఖచ్చటాగోప మహాసీయచరణ నఖరశిఖరుండగు పుండరీకాక్షుండు పాండురంగాహ్వయంబునం బూడరీకుండను నొక్కఁగూసుర పుండ రీకునకు బ్రత్యక్షుఁడై భక్తపక్షపాతంబునఁ దక్షేత్రతీర్థంబులకుఁ జాండ రీకంబులను నామకల్పనంబు నాచరించి యాచతుర్భుజుండు నేడు న చోటనున్నవాడు అవ్వెన్నునిచరిత్రంబుమీకు శోత్రరసాయనంబు చేసెద వినుండు. ఇది మీ యిద్దఱి పశ్చింబులకు నుత్తరంబయ్యెడునని మృషుండు మునిసన్నిధానంబునఁ గుమారుడు వినుకొన గిరి కుమారిం గటాక్షించి దాక్షిణ్యరసపక్షంబు లగు సక్షర విత్తే వంబు లొలయనిట్లనియె.

4

చ. అలికులవేణి విన్మరచి ♦ తాళలపుణ్య డగణ్యగణ్యుఁ డె
త్యలఘువివేక పాకఖని ♦ యార్యజనస్తనసీయచర్యుండు
జ్వలగుణరత్నరత్ననిధి ♦ సత్య, ద యార్జున, శాంతి దాంతి మా
సలగతి పుండరీకుండను ♦ సన్ననిపొల్పు నొకండు పెంపునన్. 5
సీ. చలిచీను నేనియు ♦ జాఁ దొక్క శంకించు

బుకడ డెన్నును మృషా ♦ భాషణములు

కలుషస్తను లున్న ♦ పొలముచిత్ర దనండు

నిలచు కుబ్బుడు లేలు ♦ కలగెడార్తె

దలయెత్తిచూడె డె ♦ న్వలన బరస్త్రిల

ప్రేరబుడఁ డెట్టి ♦ దగ్గరుటల

నొరులసంపదకునై ♦ యుపతపింపడు లోన

నిగిదింప డెంతటి ♦ నీచునైన

గీ. మిన్నకయ చూడఁ డాఁది ♦ గన్నకడుపు

సర్వభూతదయోదయో ♦ తనవ మొనర్పు

నిగమఘంటాపథే కాధ్వ ధీ సీనబుద్ధి

బ్రహ్మవిద్యానవద్యండు ధీ బ్రాహ్మణుండు.

6

చ. హరిహయదేశికాభుడగు ధీ నమ్మహిదైవతమాళియంను బం

గురువునకుఁ మృగీమదను ధీ గంధము సంభిలుతాతి సంబుజి^{శీ}

దరచరణారవిదసత ధీ తస్మైతిలోలుపయైన బుద్ధియున్

బరిణాతిఁగాంచె సంపదల ధీ పై మరియుంజనియించు సంపదల్. 7

సీ. మొదలఁ గామకోధ ధీ ముల బరాబరిచేసి

సత్యవాష్ణయమంబు ధీ సగ్రహించి

సాత్వికస్వల్పభో ధీ జనలబ్ధి గ్రాహి

యంగాష్టకాశక్తి ధీ హవఃపలచి

తరిచి ముప్పదిరెండు ధీ తత్త్వంబులూహించి

మది సత్యసంపద ధీ మస్తరించి

తెలిసి ముద్రాసనం ధీ బుల మేనిఁ బనిగొని

పాపపూరుషుఁబటా ధీ పంచచేసి

గీ. యతఁడు మూలాలవాలగ ధీ హృదీకరఁడు

కుండలీస్థాన గోక్షర్ణ ధీ కులకళాప

తత్త్వదర్శన వర్ణాధి ధీ దైవతదళ

నిర్ణయంబెంత యంతయు ధీ నిజముగాంచి

8

చ. మను హత రాజ యోగముల ధీ మర్మమెఱింగి తత్తత్సద్ధి నె

మ్మనము దలిర్చి హృజ్జలజ ధీ మండిత మానస పట్టదంబు న

ర్జునరథ భూషణంబు వెలి ధీ జూడని నిద్రపునెట్టచూపులన్

మునుకొని చొక్కులొన నిజ ధీ మూర్ఖగళత్సుధ సేదదేర్పగన్. 9

మ. శతపతాక్షము శిశ్య ధీ సఖ్యభృతిచంచస్మృతినన్నాహము

న్నత నాశా ముకుళంబు పూర్ణతరచం ధీ ద్విస్థిశ్చముగ్ధాననం

బతసీనూన సవర్ణ వర్ణ మతిసా ♦ మ్యం బజ్జనాభంబు శీ
శ్రితవత్సంబు మహామహంబు కడుబ ♦ ర్వే దన్మసఃపేటికక. 10
సీ. సనకసనందనా ♦ ది నిఖిలాంతర్వాణి

హృల్లీనభావంబు ♦ సల్లపెట్టి
విశ్వంభరాభాగ ♦ వివిధమూర్త్యుతర
స్ఫురితానుభావంబు ♦ బుజులవైచి
శింశుమారాకృతి ♦ స్వీకృతి వైకుంఠ
పట్కవిహారంబు ♦ జారవిడిచి
క్షీరోదమధ్యస్థ ♦ లీరత్ననగగుహ
గర్భనివాసంబు ♦ కమ్మవదలి

గీ. పుండరీకేశీణుడు శి ♦ ఖండిబ్ద్వి
మండిత శిఖండకుండు సతా ♦ ఖండలుండు
పుండరీకుని మానసాం ♦ భోజపీఠ
మిండ తుమ్మెదయై యుండు ♦ నిండకొలుపు.

11

ఉ. అస్వహమున్ బ్రవృద్ధమగు ♦ నంబుననాభపదారవిదభ
క్తిస్వహి కెక్కుచున్ ననుమ ♦ తీసురమశేవతాన చెల్లనా
రు నివనుతింప బెంపెనంగు ♦ సోమియిచ్చుచు దల్లిదండ్రు నెం
దాన్నివిధానుహాళతను ♦ దోహద భోజన పూజకామలక. 12

క. హరిభక్తియు గురుభక్తియు
మరురక్తియుఁ బుటముగాంగ ♦ యోగింద్ర శిఖా
భరణము ముక్తామయతా
స్ఫురణము భువనప్రశస్త ♦ మగ జిగిమిరెక.
సీ. మును మినగుటబట్టి ♦ మునులు వైచినబట్టి
వలజోలె జిక్కిమా ♦ దలఁ దలిర్పు

13

వెలితిగాఁజవిగొన్న ♦ వెన్నముద్దయుబోలె

శంఖులు వామహా ♦ స్తముసదసర

జగదండవహకాల ♦ చక్రభ్రమణహేతు

దండమై నిజధేను శ్రీ దండ మమర

సంచిబట్టినపద్మ శ్రీ జా తాండములలీల

వల కేల గ్రచ్చకా ♦ యలు ఘటిల్లె

గీ. గలయఁబూచిన కల్పవృ ♦ క్షంబుచాయ

సరస వనపుష్పమాలికా ♦ భరసమగ్ర

విగ్రహముతోడ విలసిల్లు ♦ విప్రునెమట

మందపోయిండ్ర కూరిమి ♦ మానిపండు

15

క. నియమాంతంబున సత్యా

స్థియరూపము తోడయాడె ♦ బెనచినయంతె

ర్షయనము సడలిచి పితృశా

దయుగార్చాధీనబుద్ధుఁ శ్రీ దహతహ వెఱుగె

15

ఉ. పావన దృగ్విలాసములు శ్రీ బాహ్యగతం బచరించి చంగిళికా

శ్రీవిభవంబులం బుచు ♦ సేయు ముఖభంగిల్లెన్లుగ

మైవదలించి పూర్వమగు శ్రీ మట్టును గాడ్పును సాగనిచ్చి పై

గావలియిట్లు శక్తులన శ్రీ శంకరవదృష్టి బరిగ్రహించుమన.

16

సీ. తనువుతోఁ జరియించు శ్రీ ధర్మదేవతబోలె

మెలఁపున వనవాటి శ్రీ గలయఁదిరిగి

గణనమీరిన శార్దూల శ్రీ గుణములు హృదయసం

పుటి నించుకీయ విరుల శ్రీ బుట్టెఁబెట్టి

తనకుఁ బవిత్రవ శ్రీ ధనమె కృత్యంబను

కరణి నూతనకుశో శ్రీ త్కరముఁగూర్చి

యపవర్గఫలసిద్ధి ♦ హదనైన జేవట్టు
కైవడి బహుఫలో ♦ త్కరములొడిచి

గీ. యోగయాగంబు సలుపుచో / నూర్చిపశువి
శసనమొనరించుకొనుటకుయాప ♦ సమిపిదెచ్చు
భాతి సమిధలుగొని మహాశ్ర పాజ్ఞాడతడు
వచ్చులేబగటికి నిజా ♦ వాసమునకు. 17

క. విహితమతిం బరిచారిక
సహస్రమయి పితృయుగంబు శ సంభాషించున్
గృహమేధివతంసము నిజ
మహిళామణి యప్రతీక ♦ మతి దోషుడగన్ 18

నీ. ఆసామస్థంబు శ వంతు నూనియంగాంచి
సహముగా నడవ్వు శ సంభాషించు
కలకచూర్పు నొలిండు శ సస్వచ్ఛజలమాలం
దడియొత్తు శ దురుగు శ గురుల శాపి
లఘుశోతవసనద ♦ ల్లనములు గట్టించు
శిర సార్పు మృగశీల ♦ సునటి విసరి
చేమూత యొససి వేగ శ చేయించు లోనికి
ద్వారావతిగలుతి శ దాన యొసగు

గీ. తెలుపు సంధ్యాసమాధివి శ ధివయ్యక్తి
సగ్నివేల్పించు విష్ణు స శ హస్రనామ
పాఠ మొనరించుతలి దోడు శ పడు గురునకు
గవలు వోకుండ బుత్తుడో శ కలువకలె 19

గీ. చూపుచాలమి వివిధరూ ♦ సోపకరణ
వితతి దడవాడుజుకునా శ నతి శిరమాన

దాల్చి నిద్దంపుబుద్ధి ద ! ద్రౌరకుండు
చక్రహస్తార్పణమునకు శ నుపక్రమించు.

20

సీ. అభిషేక మొనరించు శ నా కాశవాహినీ

జననకారణపాద ♦ జలరుహునకు

వైచు దోమా లియ శ వైజయంతీకాంతి

నలయితవక్షుక శ వాటునకును

గాశేయమప్పించు శ గాంచవమయపట

పల్లవారుణకటి ♦ బంధురునకు

జందనం బలను నీ శ వేందిరాకుచకుంభ

సంగితుంకుమహాకి శ లాంగునకును

సీ. రత్నచూరంబు సాతుని శ రత్నత్నస్థి

కౌస్తుభోదచ్చిరభద్రాను శ కంధరునకు

భూపకల్పచమన్ముగ శ వీరబుచ్చు

రౌద్ర యాత్రుడు శ్రీహాకర్షణ శ నీలకునకు.

21

క. నిడుదచిగురన టియాకున

నిడి వివిధాన్నములు భూసు శ రేశ్వరుడొసంగున్

బడిఘంట మొరయ శ్రేయుచు

జపవిధితల్పునకు బూజు శ సంకల్పునకున్.

22

క. భూమిసురసూతి సాల

గామశిలావారి కంబు శ గర్భస్థముని

వ్యామోదశ్శితులనీ

కోమలదళ సురభితంబు శ గురునకు నొసగున్.

23

మ. తిరువారాధన మిల్లనర్చి ధరణి శ దేవాస్వయశ్రేష్ఠు డా

మాని కర్పించుట బావసంబులగు శా శ ల్యస్సంబులు స్నేతులున్

వరుగుల్ చారులువప్పు లప్పడములు ధ్వానింపులున్ బూపముల్

పరమాన్నంబులుఁ బెట్టు నెట్టనభుజి ధం దల్లికిం దండ్రికి 24

వ. ఇట్లు కడువృద్ధులు సిథిలబుద్ధులు నగు జనయిత్రీ జనయిత్ర
 లుగని మని నడచుచు నడుగులకు మడుగులొడ్డుచు నడుగునెడఁ
 బులిజన్నేనియుం దెచ్చియిచ్చుచు గొత్తయగు మచ్చికం గచ్చువ
 దలక గోముమెఱసి యోమనగాయలాగా నోముచు గాలోచితంబు
 గా నోములు నోమించుచు నద్ధరామరనందనుండు జగదభినందితుం
 డై యుండి మెడియు. 25

క. పరలోకావాససుఖా

దరపరతం జనినతల్లి ధంమిలకొనగెన్

గురుభక్తినిగుడుకొడు కతి

కరుణామతి గాగ నస్థి ధయ విండంబున్

26

క. ప్రేయసివలన బ్రహ్మ వి

ధేయమతుల సుతులగాంధీ ధీశైలిత్రాణా

శాయయ్య తదీయంబగు

ప్రాయపు బ్రాహ్మత గొంత ధడమర దిగెన్

27

క. భాషావిభు నిభు డమ్ముని

యీషణదూషణమొనర్చి యిలుమటచి మదిన్

శేషఫణి శయనుగను నభి

లాహోన్నతి జేయుదప వి ధాధరతనమా

28

సీ. విసిమింతుడునుగాక ధసియించు గుత్తుక

బంటిసీటను బుండు ధవంటిచలిని

మోముదమ్మికిదేటి ధమొత్తమై పొగపర్వ

నేలెలు గిందల గాగ ధవృక్షశాఖ

వేడుపెల్లకి తాయ ♦ గూరపండునికోర

కుదర గ్ని గాడ్పుచే ♦ నుజ్జగించు

నేచి యీచెవిగాడ్పు ♦ నాచెవి బోవంగ

నుబ్బిలింగముపోలె ♦ నుండునెండ

గీ. సంత రాయాంధకారంబు ♦ నలమికొనిన

నడచు నిజధైర్య సూర్యోదయంబుచేత

దానవారిని గుఱిచేసి ♦ తనకుబోదు

నాకు బోదని నమ్మి సు ♦ శ్లోకుడతను

29

ఉ. ఓగజరాజగామిని మ ♦ హోగోపు నోములునోచుచున్న య

య్యోగివర్యే సేమమున ♦ నుల్లము పెన్నవలెం గరంగె హృ

ద్యాగసమగ్ర గోప వని ♦ తా జనతా షరీరంభ సంభ్రమో

ద్యోగకళా ప్సనర్తికి జ ♦ తుర్గుఖ వండిత ధూర్తక్షీన్

30

శీ. యతిమనోహర ఓషి ♦ కాంక్షారమగులీల

గోనర్ధనాచల 3 గుహ మెలగుచు

గిరికూటతటరట ♦ త్రేకి జమరీతి

రాధచన్ద్రవమీద 3 వాలి నగుచు

జితాభిములనేలు ♦ సుతాముకైవడి

బలువన్నె యాలమం ♦ దల మెలపుచు

గమలకాననమధ్య ♦ కలహంసవిభుభాతి

గూర్జినెచ్చెలిపిండు ♦ గొని చెలగుచు

గీ. జాద్రబింబంబునకు మృదు 3 స్వనము గలపు

రచన సంజ్ఞార్థశంఖ మూ ♦ దుచు నొసర్చు

నాటలన్నియు జాలించి ♦ యరిగె దపసి

పర్ణశాలకు దేవకీ ♦ తర్ణకంబు

చ. లలితశరీరపుష్పమృగు ♦ లంబులు నీచరణంబు లక్కటా
యిలయిది రూక్ష విట్టు లల ♦ యిచుట గాదనిస్కార్థనామృతా
క్తులు సెలంగంగ వెన్ పొదివి ♦ తొల్చునువుల్ తగువిన్నిపంబుల
బలుమఱుజేయుచందమున ♦ బంగరుటండియ లుగ్గడింపగన్. 32

క. మెత్తగ నూతినచుట్టుం
గత్తిన్ మధుకైటభోరు ♦ కంఠము లలనా
ఢాత్తిన హత్తిన చెన్నుం
దిత్తులక్రియఁ దొడల యడ్డ ♦ తిత్తులవేలిన్. 33

క. మాయావృతుడగునాత్ముని
సోయగమును దెగడుతీగ ♦ సోగల ముచ్చు
పై యునికి సంగరహితం
బాయె గాకున్నజిఘన ♦ మభిరామ మగున్. 34

క. ఇట నభ మిట భూవలయం
బీట బలిసద్గంబు నుండు నిరపు లని యన్
బటుపులగువళులచేలువునఁ
బుటపుటనై యున్నచిన్ని ♦ బొడ్డ గదలఁగన్. 35

చ. తులసికి బచ్చరాకునను ♦ తోయదవాహనత్న వేది య
క్కలిమిమెఱుంగుఁబోడికిని శ గొస్తుభసుర్మగభ స్తిన్ సభ
స్తలము ననంగఁ బొల్చి నిర శ తంబు కృపావిభవంబునింటిబో
ర్తులుపుఁ దలంపుసేయుచు ను శ రంబుకరంబు పరిస్ఫురింపగన్.

క. కలుషఖగవధవిధానా
కలితఘటిక లనఁగ గ్రచ్చ శ కాయలు వలచే
నెలకొనులలజలిబిలివ
న్నెలవన్నెలసంచి నిండి యిం పలకారన్,

క. లలిత నిజవామకరతల

కలితకనత్కంబుకాంతి శ గలకలనస్వస్
గలువలచెలిగిరిగింతల

గలువగు తాలా బిసాళి శ నలువగుతాలా.

38

క. నిజధైర్యాదార్యములను

గజములకుం బొడమునిడుద ♦ కరములువోలెన్

భుజములు పోషితభక్త

వ్రజములు కరవిజితపుష్క శ రజములు పొదలున్.

39

క. వదనైకస్తంభకనక

సదనము సిరికొఱ కొనర్పు శ సస్త్రి నిలుపున

మౌడలింటిశంఖశంకువా

యిది యనఁగాఁ గంబాకంఠ శ మింపు వహింపన్.

40

క. బింకపువ్రాతల వాతెఱ

మంకెనపూదేనెతేట శ మానక వైఁబై

నింకఁగ నింకఁగఁ బల్కఱుఁ

బంకించుటఁ బోలె మోవి ♦ బచ్చెన హెచ్చన్.

41

క. తథకు మొగము నెలఁదకము

నెలవున నిడుదీరుగాఁగ శ నిలిపినయాఖం

డలనీలకళికక్రియ ని

ట్టలమై స్ఫుటనాసికాపు శ టము దీపింపన్.

42

తే. తథకుఁ జెక్కులు మకరకుం ♦ డలకలాప

మరకతత్యుశిరించోళి శ హరిణలక్ష్మి

మండలంబున లాంఛన శ మంజుమములు

గానిపించువిధంబునఁ శ గలయఁ బ్రేక్ష.

43

చ. తరళమసారసారనిభ ధారకముల్ నితపద్మపత్రా
 ధరములు రాధితాహృదయ తోయజకోరకభోధనక్రియా
 తరుణతరార్కగుగ్విలసి ధ తస్ఫుటరక్తి మసక్త కోణభా
 స్వరములు సూక్ష్మపద్మములు ధ వాలికకన్నులుచెన్నుమీఁగన్

తే. అలకతిమిరంబు తనుగప్పు ధ ననుభయమున
 ముఖసుధాసూతి నునువెల్లు ధ ములికి గూర్చి
 నవదరించినసింగిణి ధ చాయ నొసలి
 వంకచూపున దగె గళి ధ వంక భామలు

45

క. బలభేదుపలాది మూర్ఖున్
 బలపలగా బొరువుము దిరి ధ పటలము పగిలిన
 లలితోత్తమాంగతలఁక న
 జలుగుందభుకొత్తుచలిది ధ చిక్కము దనరెన్

శా. దిగ్విసుండుచుపింఛలాంఛిత శిఖో ధ దీప్తుండువహ్నిపయో
 మగ్వరుండు నవాంబుజాహితలతా ధ మత్తాగదండున్ సుధా
 రుగ్వస్మేరముఖు పవంగశతజ ధ దూప్తాగకుం పింగిభా
 వాగ్గర్వోద్భవసూమి శీఘ్రుడు శ్రీ ధ సత్సంకనత్యంబునై. 47

క. నొడవులపడతుకమగనికి
 బొడచూపని తనచుచూపు ధ పొడగపింగిచేరె
 జడవిధిశయనుడు కొంగున
 ముడిచినమణిగాదె భక్త ధ ముఖ్యులకెల్లన్

క. నిగనిగనివిదళకదళ
 యుగళిన్నగి జగిదొలంకు ధ నూరుల గనిచో
 క్కుగదురజేయుజగత్పతి
 దగిలి కనుంగొనుచు మునిమ ధ దావళ మెలమిన్.

49

గీ. విపులవీక్షణశక్తిచే ♦ నెండికుండ

లీంద్రోతలిమాంగరుదీసుధ ♦ యెత్తికోలి

సంతతవృత్తకల్పనా ♦ జాయమాన

దుస్తరక్లేశమంతయు శ దొలగ దోచి.

50

ఉ. ఆపునదల్చుపచ్చవెను ♦ రంఘ్రియుగాంతరవీధి నూది య

గ్రావని దేజిల్లు కటి / హస్తసమన్విత గాస్త్రభాంకు ని

దీవిభు నింద్రసీలనిభ శ దేహు గనుగొని హర్షవర్షభా

రావిలచూనసు డగుచు శ నమ్మని కృత్యవిమూఢబుద్ధి యై

51

చ విలిఖతమో శిలాకృతియై ♦ విస్మృతిరూపు వహించెనో యనన్

జలనవిదూరుడయ్య దొలు ♦ సావిత్రయాభరణధార దోగున

య్యిల దభుకొత్తుకొత్తపులు శ నేపున వే పులకల్ తనూలతన్

మొలవగనున్నస్వయదు శ ముఖ్యుడు తాపసముఖ్యునిల్లను

52

ఉ. నిచ్చలు నిచ్చో బాదలు శ నీపితృశక్తి జ్ఞాశక్తికి

మెచ్చితి నిచ్చితి గరము శ నీయెద నీయెడ యేల వేషుకొ

మ్మిచ్చెద జెచ్చెర నలయు శ నీప్రితముల్ శతమేని దీన నే

పొచ్చెను నొచ్చెముంజొరదు శ భూసురకేసరి నమ్మ గావుడున్. 53

శా. భస్మోద్భూతనపాండురాంగము రమా శ ప్రాణేశు పాదద్వయే

విస్తేరాంబుజగామిహంస ఓది నా శ వేవ్రాల్చుచున్ లేచి „ద

వాస్మాకం శరణం త్వమేవ గతి ర శ న్యోనాస్తి దుర్వాసనా

హస్తార్కంహర,, యంచుబల్కిమతియు శ భక్తుడుభక్తిస్పృహ

సీ. పాదలుసీపొక్కిటి శ పువ్వుకాన్పునగదా

పెనుమాయ పిల్లల శ జెట్టు బెల్ల

బాడమునీమొదలియూ శ ర్పుల నేర్పులనకదా

చదువుసంధ్యలు గల్గి శ జగము మనుట

కెరలునీయడుగుదా ♦ మరలతేనియఁ గదా

పాపంపుఁజెనురొంపి ♦ పలుచ నగుట

పొసఁగునీ తెలిచూపు ♦ పసగదా యిదిరాత్రి

యిదిపగ లనుమేర ♦ లెఱుంగఁబడుట

గీ. భవనఘటనకు మొదలికం ♦ బమునుబోలె

భవనమున కెల్ల వీవాది ♦ భూతుడగుట

నిట్టనిలుచున్మిచ్చేఁగాదె ♦ నెట్టికొనియె

గెంటుఁ గుంటును లేక ల ♦ క్షీకృతృ.

55

చ. మఁదమునసోమకాసురుఁడు ♦ ముచ్చిలియచ్చలమారఁగొన్నప్పా

జదువులు తెచ్చి తజ్జ్వర ♦ సొంద్రితరాంత్రము లంట నంటుబల్

గకురు చొలంగఁ గీర్తియచు ♦ గంగఁ చొలుచి విధాతృవిస్మర

ద్వదశసరోజగంధలలి ♦ తాబులు చేపతిగా జగన్నిధి.

56

ఉ. కోపనశాపనవృత్తి ♦ గోర్మసఁగం గనుగండి మ్మిది త

త్రాపము నాఁచ లేక తిమి ♦ ధామజలభ్రమిఁ గూలి నూలుజు

భాపహగాజ్యలక్ష్మీవెఱ ♦ పాఱఁగఁ చేల్పవె యీత్రకాయరూ

పై పృథుకర్పరంబమర ♦ నాశితరక్షణ దక్షిణేక్షణ.

57

ఉ. ఆపెనువెల్లిఁ దెల్లుమక ♦ కాకరమేళర ♦ నీవు దేచ్చి య

ప్రాపదటంకనిభ్రమవిడంబిని ♦ యా నిజదంష్ట్రగుర్చిత

దూప్రము దీపితంబగు స ♦ రోరుహలోచన సప్తజిహ్వజి

హవాపరిభాగధామవల ♦ యోషమమై విలయోపలబ్ధులక.

58

చ. అలఘుజగద్విషద్విషమ ♦ టూకుశశాతనభాంకురాగ్నిలాం

గలముం మున్ను నీ నసుర శ ఘస్మర వైశిభుజాంతరాళజాం

గలమహిఁ జాలునట్టి పయి ♦ గ్రమ్మెనునెత్తురునీరు వెట్టి యం

దలుకవె కీర్తి పూర్తికల ♦ మాంకుర మింద్రరమాఫలాధిపై.

59

క. దండితబల్లివై జగములు

నిండఁబెరుగుచున్న వేళ ♦ నీయడుగున భూ

మండల మతినూఁజ్ఞాకృతిఁ

గొండికమచ్చయును బోలెఁ ♦ గొమరొందుహాసీ.

60

ఉ. మాకృతకోగకంతబలి ♦ మార్గగతమగ్ధిరారుణాననం

బై తఱుకొత్తుదోమరశు ♦ హాసికి మేతయొసంగవే రిపు

ఞ్మాతలనాధమేచక ♦ చాకుచహరమృణాళనాళసం

భూతము నూతనైణమద ♦ కర్తమపర్థనసంప్రభూతమున్.

61

ఉ దారుణబాణపాతమద ర ధారలు గాఢగ గ్రామిదోర్ధను

ర్వారణరాజు గొల్చి దళ ర వస్త్రముఖాబుజవాటి గూల్చి బృం

దారకహస్తార్థములు ర దాననచేసి వికాసమాసరూ

కారత కొంద కేసివ ప్ప ర గల్గిత నీక తగుక్ పగుక్ హాసీ

62

మ వికాసార్థభవనీరభాసవట్టి ర విస్ఫూర్తిమస్ఫూర్తి

మననిగోర్ధా మూసకంబు వికృతా ర శుశ్చిత మస్మిచ్చట

వికీరకూ గమనీప్రణంబు నగునీ ర వేషంబు శేషానుకా

రికళన్ గొల్చె వల్లదే సమదవై ర రిచాణవాసులముల్.

63

చ. పత్రిదిన కేశలుంఘనపు ర రాయిడి నెట్టన బట్టగట్టి పై

బుతపుతమంచు నున్నకులు ర బోడతలఁ ధరిముంప నోడియున్

సతముగ సొమ్ముగాన నిడ ర జాలపుగా శిఖిసింఘవల్లి సౌ

గతమతధుర్య దాని గటి గట్టుము పుట్టము మిన్న కేటికిన్

చ. కలిహిమవేళ శోభనపు ర గమ్మవిరుల్ సకలంబు డుల్చి భూ

వలయవసంబు గప్పికొని ర వర్తిలుజాడ్యపుటిద పర్వగా

నలరులకారులీల భవ ర దాగమనం బిటగల్గ రోషపా

లలమగునీకనుగడల ర జాలు నగున్ జిగురాకునా కృతిన్.

65

సీ. నీతిశాస్త్రపుకక • నిలిచి కృమ్మరుపూన్మి

గణనకర్పరపుజు • కానుబిగువు

దగ్ధ్యై నెత్తిన మహీ • తలపుగాడుపుజేర

యురుదారుకలనయం • దుదయ మగుట

పదులగుఁ దనకట్ట • బలిమి చూపువిధంబు

పులిమిన నెత్తిగు • గ్రిలపునూనె

ద్వీపాంపరమునకుఁ దెగువమైఁ జను పెంపు

చేముట్టునాఁగంటి • జీనుతగులు

గీ. సౌగతాగమమాలిమి • శాస్త్రసరణి

వల్లునల్లనఁతఁధా • వనముగల్లు

నిమ్మఁ దరిచేసి భనవాల్లి • నిస్సరించి

దశఁ దిఱియకున్నఁ గలదె మో • దముమురారి

౧౧

చ. లలితకళావల్లభుఁడ • పలాకకళాపథామరూపి

చ్చిలసుషమాపఁ బాధగుణ • పూతప్రస్థానుధాంశుమిబుభు

ష్కలసితపుష్కరాయతన • పట్టునందనవేదనీక

జ్వలజలహస్తజాజలని • గన్పతివచుక శాంతికంఠుకా

౧. ఉత్పత్తిస్థితివిలయా

లోత్పాదకఁకృతవాహ్వా • యోన్నత సతా

ఉత్పత్తికాసత్యష్టదృ

గుత్పిబసుఖదా పథునప • యోధరశాలీ

సౌ గ్వీణి

అండజాగీశవా • యజ్ఞదేహిదో

ర్వండచండారిని • ర్హరితారీ నతా

ఖండలా గండరిం • ఖన్దణీకుండలా

పుంసకీకేషుణా • పోపునక సుక్షణా

౧౨

చ. అలికులభాగకుంతలము లందపుముగ్ధు మొగంబు జేరలం
 గొలువగవచ్చు కన్నులుజిఁ ♦ గుర్మగుమోవిమెఱుంగుఁజెక్కులున్
 వలమురియఱ్ఱులే మొసలి ♦ వాగడపోగులు లోతుపొక్కిటన్.
 మొలచిన తెల్లదమ్మి బలు ♦ మూపులు నీలవీసలదేహముఁ 70

చ కలిగినవానిఁ బ్రాబలుకుఁ ♦ గమ్మని యూర్పులవానినెందునే
 వెలుగునుగాని పెన్వెలుగుఁ ♦ వెంబడిని జనువాని సంతటన్
 వెలసినవానినిన్ గనని ♦ వెంబరపుట్టపు బాతిపుట్టపు
 బలె గఱిఁగానలేడు యతి ♦ మానసహాసక కంసహింసకా 71

ఉ. ఛత్రితశేష నాయక బి ♦ సన్నడ వయ్యెదవే గృహోగ్గిశ
 త్రితశమైన యీలలిత ♦ మాపముతో చటన్ నసింపు మే
 శేత్రము న్నెట్టిరమును ♦ జొదటయున్న గొంగుగొక యీ
 శేత్రముత్థమున్ గడు బి ♦ సి సుదాహ్మయ్యుల్లె గురుచుఁ 72

తే. శేత్రకులరాజమై యీ ♦ శేత్రమునకు
 నీరకులరామైచయీ ♦ శేధిమునకు
 నిఖిలసూరనాధకన్త్రత్వ ♦ నియతి నడటి
 యీ విట వసించుటయ నగు ♦ నిచ్చుటచుఁ 73

సీ. అనకంప పెనుమోపు ♦ గనుసొంపునకు వింత
 చెలువంబు మొలపింప ♦ జగురుమోవి
 పవడపు గొన దంత ♦ పక్కిపక్షభలు పుచ్చ
 తము గాగ హరిపల్కు ♦ ధరణిగివిజ
 నివహన రేఖ్యనో ♦ నిఖిలధర్మధురీణ
 యగునట్లుభవదాహ్వా ♦ తాము వహించు
 నిష్కర్థమున వసి ♦ యిచ్చెద నడుచక్కి
 నీకు జేతఃప్రీతి ♦ నెలకొనంగ

గీ. భీమఘర్మాబుసంఘాతః ధృమ నిమ

క్షేత్రమును దీర్ఘమును నిజోః ధృత్యప్రసలిల

వేణీసంప్లావితమ్ముగా ధృమింపగలదు

నాకు నెంతయు సిష్టమొ ధృమ గడిగి.

74

వ. పశ్చిమసంప్లాకారంబున బల్బిమాభి ముఖించినై సర్వోత్తి
మత్సరము నిర్వహింప నేనిచ్చట ముచ్చటండవిలి వర్తించెద. సకల
క్షేత్రతీర్థోత్తమంబు లగు నీక్షేత్రతీర్థంబులుం జాండరీకంబులై
పాండురంగహవ్యయాడ నగు నాకు నెక్కలుంబుచు శ్వేతదీప్త సుధా
సాగరంబులకంటె బ్రహ్మంబులై నిత్యనిశాసంబులై యత్యంత విభ
వంబుల నభిగమంబులయ్యెను. నీకొరెనయల్ల యిచ్చితినని యచ్చ
తుర్బుజుండు పుండరీకుని జేకొనియె

75

శా. శీతాహార్యకుమారి వినిట్టులు ల ధృమింప ని వాచయమి

వాత శ్వేతానకు సరంగ సగి సా ధృమింప ని వాచయమి

ధ్వేతీర్థంబున నున్నవా డిపుడు భు ధృమింప ని వాచయమి

భ్యాతి దాల్చి విచిత్రతనచయర ధృమింప ని వాచయమి 76

స. సలువ మొగంబు లెట్లుసృజన ధృమింప ని వాచయమి

న్నలుపున సిద్ధ సాధ్య సర ధృమింప ని వాచయమి

కలకలగు భీతంబులు ధృమింప ని వాచయమి

కిలుల వెలుగునున్నది ధృమింప ని వాచయమి 17

గీ. పుండరీకుండు భీత సా ధృమింప ని వాచయమి

యుండ నవ్యక్త మభ్యసం ధృమింప ని వాచయమి

జాండురంగడు భక్తికి ధృమింప ని వాచయమి

నిష్టఫలసిద్ధి దోరహ ధృమింప ని వాచయమి

78

క. ఆకంబులితకరు బుధ

కోకంబులిపాలిహేళీ ధృమింప ని వాచయమి

ల్లోకంబులవారలు బరి

పాకంబుల నాత్మసుకృత ✱ పరికర మొప్పు.

79

వ. అర్థయోజన విస్తారంబును దదర్శాయామసంయుతంబున నై
కంబుకంధరునకు నాకుం బ్రీయజనకంబై సనకసమదవాది సజ్జన
చిధితార్థ పదంబై యష్టహా క్షేత్రరాజుంబు పుష్కరంబున
కంటె ద్విగుణ బును గేదారంబునకంటె షష్టగుణంబును వారణాసి
కంటె దశగుణంబును శ్రీశైలంబునకంటె చనంతంబును నై పుండ
రీకునిపేరం బొండరీకంబును మహామండల మణికుండలం బగుచునుండు
నప్పరమధామంబు నేనధిష్ఠించి

80

ఉ. ఆయుదుధర్త నాహలధ ర రానుజ నానవనిత చోరు నే

బాయనిభక్తో గొలుతు ✱ బ్రత్యహమున్ గృహదైవతంబుగా

నోయరవిందకోరకస ✱ హోదరచారుపయోధ రాధ్యని

శ్రీయసశాంతు దక్కొరులు ✱ చేరి భజింతు రసంగ నేటికి 81

క. ఇతరక్షేత్రస్థితదై

వలపూజల గలుగుఘా మ ✱ వశ్యము గలుగు

శతదశకగుణితమై యా

ర్జితమతి దక్షేత్రపూజ ✱ సేయునునకుం

82

క. నరు డిటువదివేలేడు లి

తరదైవతదర్శనమున ✱ దాగనుఘామన్

బూరయు సలహోకవలె శాం

కరి యాక్షేత్రోత్తమంబు ✱ గమగొన్నంతసి

83

క. సకలక్షేత్రావాసము

నకంటె నందునికి యొప్పు ✱ నరునకు మృగడిం

భకనయిన యేకదినవా

సకృతికివే దొరికు గాన ✱ సాయుజ్యంబున్.

84

సీ. దొరకు జన్మమునకు † బరమభైషజ్యమా
మాతృసుశ్రామాస † మాధియొకటి
చిలువాయనపు కేల్లు † గొలము గొల్వక వాసు
దేవు నారాధించు † తెలివి యొకటి
దూర్వాసనల బెట్టు † దొసగులు విడదన్ని
యధ్యాత్మవాసన † నలరు యొకటి
యుర్విక్షేపల కల్ల † నడచుంచి యడచుంచి
తుది మర్త్యుడై పుట్టు † పదవియొకటి

గీ. కాలమున వచ్చునర్థుల † కాంతియొకటి

తృప్తి నొందింప గలుగంగ † విరుగు యొకటి

వర్ణభం బెట్టు లట్లటే † ముగ్ధులు

మగున తక్షేత్ర వాసులు † పూనిపులకు.

85

చ. వివేక యజ్ఞస్థాన గురువ † పేరే తనదార్తులకంటే గూర్చిన
త నెసరువెట్టి నమంకల † శౌతిపుష్కాడు పసిండివప్పు
జనమిడి యొప్పున బడచు † జాతిమపుష్కా మగన్యమైపుట
లు నెలత పొడిచకమా † లోమనకొక్కటి పెట్టువానికన్.

86

మ. నినుతి బాతికయెత్తు కాంచనముగా † నినెండిగానీ
స్త్రీయపూజ్యంబగుసాండురంగనసత్తు † దానంబు గావించు పు
ణ్యయుతు డుండు నఖండలీలగలధౌ † తాహర్యవర్యాత్మక
ప్రియగేహంబులలో భవాంతరమునన్ † బృగ్వీధి రేంద్రాత్మజా

శా. పావారాజినరాజ గంబుతతి † బట్టంబరాశి దయా

ప్లానస్థిగమతినే జలి గృహణవి † ప్రశ్నేణిపై గప్పబా

యేవాడేనియు జూడరికమహి వా † డిందుప్రభాకందభ

శ్రీవిభాజియశంబులం బాదలు ధా † తీర్దిజ్నుభస్మిమలన్.

88

ఉ. వృత్రవిరోధముఖ్యులగు † వేల్పులు బుట్టదలంతు రోలతా
 గాత్ర) త్రివిష్టపస్థితి సు † ఖంబులు గావని కర్మభూమిపై
 బత్తర ధాధినాథరధు † బాంధవతత్వము పాండరీకసు
 శ్నేత్ర)వతిసే భజించి తమ † చెన్నటిప్పుట్టుపు సీగుకోరికఁ. 89

సీ. పితరు లుబ్బుచును హృ † ద్గతుల నాత్మకులొద్ద
 పు డెవ్వఁడైనను † పాండరీక
 మునకు నేగకయున్నె † యని యందునొసఁగుహ
 న్యము గవ్యము నమేయ † మైఫలించు
 సవదరించగ లేరు † సాల్వకింబగుభావ
 మేనొక్కడును దక్క. † నివుల నవు
 భక్తు లెవ్వరు రడు † పక్వకృతి దాల్తురెకాని
 పాండరీకేశుశాం † బరికితమఃస

గీ. దలఁపమానసమున గల్గు † కిలుషమడఁగు
 పొగడుమాటలసగురోష † మాలు దొలంగు
 కనుగొనగ శత బట్టస † ఖంబు లుడగు
 సమ్మహాక్షేత్ర)మూకు నె † య్యది సమ. బా. 90

సీ. కుటుచలై గుమురులై † గొనబుల్ల లేఖ
 కొమ్మొ జట్టెజడల్ † గుమురుకొనగి
 మొలపులై మిట్టలై † మిక్కలీబటుపులై
 క్రాళుకన్నులచెన్ను † గబ్బుడేర
 జక్కనై చెలువమై † చిన్నదియై యొప్పు
 మోము దంష్ట్ర)టంక † ముల దలిర్పు
 నీలమై నిబిడమై † నిద్దమై)నిగి కి
 దుగనున్న బలుమేని † పొగరు మెలయ

గీ. బలిపతికేతనునిపురః ॥ త్నైశ్చిమూఁడి
యున్నశ్రీశ్రీతనిపాలకు ॥ యోగి లోక
రమణు ముప్పదికొండకు. ॥ రములమంత్ర
రాజము జపించికొల్పి దొ ॥ రకు శుభములు.

ఉ. చేరి చతుశ్శ్రీతుల్ చిలుక ॥ చేర జదివించుచు నక్షమాలికా
ధానియై తనపరిభలు ॥ దట్టపువెన్నెలపండుపండఁ గాఁ
మారుపువాకిటన్ వెలయు ॥ తోయజగద్భవిరాణి వాణి నీ
హరమయాఖిలన్మృఖ ద ॥ శాశ్వరమత మయిం గను దగున్.

ఉ. శ్రీరమణినునోరమ ॥ చేతఁ బ్రతిష్ఠితుడౌట దక్షిణ
ద్వారమునందు లింగతరు ॥ వైభవమున్న పడతుగివిధుల్
గో భాగమువారలకు ॥ గోగిభాగ బయి నేలుముద్రా
నానమమునానానా ॥ చక్కనిభక్తివిను మనుమా 93

ఉ. శ్రీశ్రీ భాగమునానా భాగ ॥ శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ విభాగమునానానా
హరిణులైకగోలులును ॥ హరిమహిమావ్యతు లర్చి దక్షిణ
ద్వారమనానా విభాగగణి ॥ చక్రలియవ్విభాగ జేరిమెన్నుచో
హరితులిచ్చినారట త ॥ దామతగూముము నేడుబర్వెడున్.

క. చేడియ యావ్వారమె యదా
మాదామణి కీడలాడు ॥ చోటన్మహాత
కీడనభూస్థలి హరి గూ
డాడజమీ యనునల్ల ॥ భావభా నేడున్.

95

ఉ. సేచనముఖ్యకర్మముల ॥ సేతకు నూతనమైనయచ్చటన్
శ్రీచరణాలులున్నయవి ॥ సింగమువెన్నున నంటి వానికి
వేచని మొక్కి పూజనము ॥ నేమముతో రచియించెనేని శీ
రాచలపుత్రి పూరుమిడి ॥ హరిలు బరంబుగరంబునన్ గొనున్,

చ. మరలగబట్ట గట్టగ స ధి మస్తమరుత్కరి దన్ను గూర్చియె
 చ్చురీక ధరింపబోలు నన శి శాతముఘాంకుశపాశముల్ విక
 స్వరరుచి దాల్చి పశ్చిమపు ధి వాకిట హింకృతిమంత్రీయాపభా
 స్వరభువనాధినాయిక ల ధి సరసనాయిక యొప్పు నెప్పుడు 97

ఉ. హరిపథాధిరూప మహి శి హేమరకీకసర్గ మర్గ నా
 గారిమహాహవాహ్య సద శి శాక్షరమంత్రవిశేష యత్తర
 ద్వారమునందు నుండు నిర శి తంబును దా ఫలపూపపాయనా
 హారములం దనుం దెలచు శి నయ్యలవొడ్డికి వేల్పుగిడ్డియై. 98

క. ఇవినాలు గుద్వారంబులు

ధనశ్రేణి ద్వారదేవ శి లలు నయ్యరు పి

రవధానబుద్ధి నేత

శ్శుభి నేనాచ్చియ మొప్పు శి సూపద లో దప్పి. 99

గీ. సమగసన్నద్ధులతోట శి శాతపేళి

పాతశాతక్షతవాత శి భూతి దనరు

శగమపదనా ధునెమ్మీన శి బరగువర్ణ

గాడి యఖిలంబు శి మంత్ర శి రాజ మబల 100

మ. అహరాగభమునగురక్తు డయిచు శి భౌష్ణంబునకుభుజ్జి
 గ్రహగాడస్తమయంబును దనితుడై శి గాయత్రీయు బోలియ
 య్యహిపర్యంకుమమూషమూర్తులకుని శి మ్రైయొప్పబూజింతుగ
 న్నహమున్ గోనులి మూడుమంత్రములని శి త్యానందకాంక్షన్.

మునుల్. 101

క. మూర్తి త్రితమయత్వ

సూర్తిన్ వర్తించుచిహ్న శి ములు మంత్రము శి

భర్తృకృప నేనెఱుంగును

గార్తీకగాతాసుధాంశు శకమనీయముఖ

102

మ. గదసారిచి త్రిదంష్ట్రవాముడగుర శ ఊపాణుఁ డొక్కండు వి
ట్టదరుల్ వాఱ మురారియెడ్చబరివేరీ శ యన్ దాన నద్దిక్కు నొ
చ్చె దళిపంబడియున్ దనుగ్రీచాతిగా శ సిక్ ట్టుల్లకాధిక్యమున్
మృగుసంరంభముతోడ నవ్వచును దు శ న్మో వాని నధేవుడున్
సీ. ధాతీధగాత్మజ' శ క్షేతాత్మయనగఁ డీ

ధాత్మయనగనుమూ శ ర్త్యాత్మ యనగఁ

దీవిధమూర్తులు దాల్చి శ దీపించు నతఁడు ము

న్నెలవులయెడఁ బూజ శ నీయుఁ డగుటఁ

కబళ, కాశేయ శ కలశాత, తాంచు

గంధసింధుర తురం శ గమ నతాంగ

కన్యకాస్త్రోవేయ † కటకట గ్నగంధ

కాశ్మీరకిన్హారి † కా గల ప్ప

సీ. ధాన్యదానాదిబహుపదా † ధంబులచట

జెన్నలకు వేదవిచలకు † బీఠినాసగ

క్షేత్రమయమూర్తయగుదేవ † కీసుతునకు

సాండురంగాధిపతికిని † బ్రహ్మద మొదవు.

104

ఉ. చేజియ! తీర్థమూర్తికడ † జేయఁనగున్ మరుజూప సేచనా

కీడనముల్ మహీదివిజ † కేసరులన్ బరమాన్నశర్కరా

మాడబ గోఘృతేక్షురస † శాకములన్ ఫలపానకాదులన్

వీడములన్ బ్రహ్మాదపద † వీమదలిపుఁ జెలంగఁ జేయుచున్ 105

క, ప్రిణతమతి నర్హపూజా

ర్హణమునఁ దత్తీర్థమూర్తి † భజియించున్

మణులకు నభిముఖమతి బ

ద్విణబహ్వాకల్పుఁ డొసఁగు ♦ నిహముంబరమ్మా.

106

వ. అని మూర్త్యార్చనావిధానకథనోన్ముఖుడై పంచముఖుండు
శిఖరినందనతో నిట్లనియె.

సీ. మంత్రపూతమాగాఁగ ♦ మజ్జనంబొనరించి

ప్రన్నని శుభాంగిబ ♦ రమణు గట్టి

ఘనసారమిశ్రిత ♦ గంధసార మలాది

పరిమళంబుడివోని ♦ విరులు ముడిచి

సిగరలతోడ గో ♦ క్షీరపూరమతోడ

బహువిధంబగుఫల ♦ పత్రితీతోడఁ

భిండిపూలతోడ ♦ ఖండశిర్క రతోడ

శతలతోడఁ బి ♦ నియలతోడ

గీ. దధులతోఁగూడి డగుననే ♦ వలలతోడ

వనధివనధాముఁ బీతాంబ ♦ రుని రమాకు

చరజనివిలిపు శిఖిబగ్గ ♦ ధరు మఖాత

భోక్తఁ బూజింపఁచగఁ జైత్రి ♦ మాన శుభాంగి.

108

సీ. గంగ గాటుకకొండఁ ♦ గప్పునొప్పిదముద

శ్లోత్త న వలపాల ♦ నోలలార్చి

బలితంపునురువుజొం ♦ పము ధార్తరాష్ట్రంబు

జుట్టినక్రియఁ దెల్ల ♦ పట్టుగట్టి

మనురువెన్నెల యొప్పు ♦ మున్నీటిఁ గమిచిప

ట్టినలీలఁ గాల్గఁ జం ♦ దనముఁ బూసి

పడగండ్లు పొదువుశా ♦ ద్వలమహిఁ బొల్చుసా

ల్బుగ మల్లెపువ్వులఁ ♦ బూజచేసి

గీ. మండువేసవి వాసవి శ్ర మరుపుకాపు
విబుధతతిపాలి వీడర శ్ర వెల్లమాన్త
భక్తసులభుని చెలిసి పూ రోవ్విక్తభూరి
భక్త్యభోజ్యాదు లప్పింప ♦ భద్రమొదలు

109

సీ. వృష్టిగా శుద్ధాంబు శ్ర వేణి మజ్జనమార్చి
శిఖరిమేఘముగ మం శ్ర జటి ఘటించి
కరకపాతంబుగా శ్ర విరిగొజ్జెగలబూన్చి
క్షమపంకిలతగ గుం శ్ర కుమము బూసి
మఘవగోపములుగా శ్ర మణిహర మర్పించి
పలుమెఱుంగులుగ దీ శ్ర పమ్ములెత్తి
గర్జితంబులుగ శం శ్ర ఖక్వాణములు చూపి
పచ్చికగా ధూప శ్ర షటలిబెసచి

గీ. యుద్విబంటులభుక్తిగా శ్ర నుష్ణతైల
పక్వగుడమిశ్రపిష్ట సూ శ్ర ప పరమాన్న
రాసులొసగంగదగు గారు శ్ర రాకహరికి
నట్టిఋతుధర్మములు చూపు శ్ర నందమొంద

11

సీ. మహినాలపాడి ము శ్ర మృదుముగా బ్రభమిప
సవనవోజ్వల దధి శ్ర స్నానవిధియు
శుభ్రాభివృద్ధంబు శ్ర లభ్యంబుపై బర్చి
లఘుధౌతపమలచే శ్ర లములకప్పు
సిరకు శేషయ కాశ శ్ర శశధరవృత్తిహెచ్చ
దొరికిన యుచితంపు శ్ర విరులపూజ
శాలిపాకస్ఫుర్తి శ్ర గాలి గోరోచనా
సంమిశ్రచర్చిక్య శ్ర సంఘటనము

గీ. వ్రజ భుజభుజుల భోగన శ్ర వలులవంట

కములు గావింప గోధూమ శ్ర ఖండ ఖండ

శర్కరాభ్యసుపకవ్వు భో శ్ర జ్యములు నెఱపి

విష్ణుబూజంపదిగు శర శ్రద్వేషయంచు.

111

సీ. పాథోధివిహృతి సు శ్ర భవతనూహాద్యంబు

సంతప్తగోఘృత శ్ర స్నానరచన

దలసి దండయ కాని శ్రకలుగనితక్కువ

మరువక కుంద కు శ్ర ట్టలసమృద్ధి

గతనకచ్చరపీత శ్రక శ్రేయసిర్భంధ

మభిరామ చిత్రాంబ శ్ర రార్పణమున

ముదురు నెన్నెల పేయు † నుదరపోషణవృత్తి

సన్య దివ్యాన్నపా † సప్తశస్త్ర

గీ. నుజ్జగింపించి డెందాన శ్రకుబ్ధానర్చ

నిశల గుంకుమ మంగలు మ్ర † నిండనలరి

గెహమున ఘోషఘోష మే క్కించి కుగరి

ధరుని హేమతమున గొల్ప † దొరకుముక్తి

112

క. శిశిరాగమన సరముల

యశోదగారాబుపట్టి శ్ర నర్చింపదగున్

శశిముఖ తత్కాలోచిత

కుశ కుసుమపటాంగం గ శ్రకూర్పాసాదిన్

113

క. ఋతువులనాటట నీక్రియ

బ్రీతిదినము భజింప బరమ శ్రపదనాధుని వా

ధితశతము లొనగిభక్త

కృతతుల మన్నించు భక్తి శ్రపరతంత్రుడై

114

గీ. మురవిభంజను శ్రీశ్రీతః మూర్తి దీర్ఘ
మూర్తి మూర్తులకడ సేమః ముననోసర్పు
నర్చభాగ విశేషంబులనుభుంక్తు
వినుము వినుపింతు బరిమాణం విభవమధ్య

గీ. పరమపదన ధు దిగిరా నిరువదను
చేతుల ప్రమాణమున గలుగఁగోరింబు
ముక్తికరియైన శ్రీశ్రీతః మూర్తియందు
నర్చభాగంబునుమ్మ చంద్రార్ధనిటల.

116

క. సకలోత్కృష్టోన్నతిభా
యకయెయ్యది క్షోణడయుఁ నత్తిగమునా
ల్లుక యర్చాభాగంబై
యకుటిలగతిదీర్ఘమూర్తియగువలుగున.

117

కి. ఏనేల మూర్తియంద
ర్చానియమవిభాగమున బ్రశస్తంబగునా
స్థానమునర్చింపక యె
వ్వనికిదా నయ్యుండఁ నమ్మగునామ్మ.

118

వి. కాపుస శ్రీతి మూర్తి తీర్థమూర్తి మూర్తి మూర్తులయందలి
యర్చాభాగంబులెల్లంగి యర్చింపుదు ననుచితాచరణ విముక్తులగువు
ణ్యనిధికి సుముఖుండై పాండురింగంబుండఁనందంబాపాదించుననియాప
రమేశ్వరుండు పార్వతితో నెండియున్గట్టసయె

119

మ. హరిపశ్చద్విశ నూలునిండుల ప్రమాణాసక్తికిల్కి శుభా
త్కరపద్మంబగు పద్మతీర్థమను తీర్థంబాపు నచ్చోనను
స్థిరతా శంఖముపద్మమన్ నిధులు వర్తింతుందబోదీపితుల్
నర నారాయణులున్నవారచట బాసలాపిప్పలాకారులై.

120

సీ సమధికజ్ఞానవి ♦ భగ్నిమముతోగూడంగ
 హరిమేన సవతార శ్రమైనవారు
 మదమువోవగనిండు మనసుతోగూడంగ
 బ్రహ్మచర్యము చిక్కఁబట్టువారు
 పరపురుషార్థసంపదతోడగూడంగ
 ధనురాదిశస్త్రము ల్బాల్చువారు
 దుష్టనిగ్రహవిధా శ్రమరతోడగూడంగ
 బూర్ణక్షురోల్పతి శ్రబూనువారు

గీ. మహితగాంభీర్యధైర్యసామగ్గితోడ
 గూడ సౌజన్యరమగూడిశ్రమూడువారు
 ఘనసౌఖ్యవింబవిభులు సహస్రకవచ
 కవచనిర్భేదనులు వారు శ్రవణసయస

121

క. ఏపట్టునజూపట్టును
 రాపట్టున మూడుకోటులమరాంగనల
 ప్రాపదపాత్రనిహితమణి
 దీపకభికలగుమ శీఘ్రతినే బూజుతు

122

ఉ. దోశ్యమితారి శౌరి తన : తొడ్వినకుండిలమాలనిజక్రిమాం
 తశ్శిలలోనదాప బ్రహ్మః దామ్యైకతీర్థమా కుండలాఖ్యమై
 దుశ్శకునాది సంజనిత శ్రద్ధోషశతంబు హతంబుసేయనం
 భశ్శుచితన్ బ్రసిద్ధమగు శ్రీ బన్నగశాయికినిశుదిక్కునన్

123

క. వరసింహమధ్య యచోద్ధ
 నరసింహుడు కుంజరా శ్రవణతదాల్పుట న
 ఛైరువగు దేవుడు నిజమం

త్రైరాజపూజైకతాన శ్రీ తాయుతు బోధిచున్

124

క. ఓరాజవదన యచట

సీరాజన లబ్ధనాభు ధికి నీనున్నా

రేరాశము హరివల్లభ

లారామలగొల్పవలయు ధి నయకాములకున్.

125

శా. అంశేందూన్యహదేవి హింకృతిధృవం ధి బైయున్నయచ్చోటిన్

దిగ్విశచ్చాపమితోర్వితుత్తరమునం ధి దీపించుతీర్థంబు మున్

భగ్వింశంబొందక వెన్కదత్తులీలధా ధి రంగూడె బుష్పవలీ

సుశుద్ధాంబువు లాయెడం దగుజప ధి స్నానాద్ధానకీర్తియల్. 126

సీ. భరమానుతటిడోడు ధి పడవచ్చుగతిఁ దేవి

తోఁ గరమూలజ ధి న్యూతులు సాగ

శలకులంబులచల్చి ధి శేర్పు నవార్కాగశు

లంక గవోలు లదీ ధి పాశులంబు

నగిడిబుట్టుకాలిమాంఠం ధి కురపుమేఘములకు

మొలుగుటై మాపుగొం ధి విష్ణుచులలగ

పైహంబుసాతని ధి ప్రియకూటకు నుబ్బు

పగిడి బొలింపు ని ధి బృరమునిక్క

గీ. హాకిఁ బలువంకలును దగ ధి నగివీధి

నిలిచి శతకోటిసంఖ్యల ధి నియమపరత

నారతు లొసగు దివ్యక ధి న్యకలు భవ్య

మతులు గీడింతు రయ్యుత్త ధి మస్థలమున

127

ఉ. గోపిక తొల్లి యొద్దు హరిఁ ధి గూర్చి తపంబొనరింపదాని ని

ప్రాపదతన్ మదింగరణి ధి శాన్తియుఁదోచినఁ జూచి వేడ్కతో

నాపరిగాపు పూపవయ ధి సాకె తిగిలోక విమోహనకీర్తియా

రోహిణిరూపణంబగు స ధి రోరుహలోచను మాపుఁజూచుచున్. 128

గీ. వైషమేషవ విషమేషు ధ శోషణమున

వేషమొకరీతి గా నిర్మి ధ మేషనయన
యగుచు నెరగొంటుం గదలని పొగరుమీను
దోయిఁజూపట్టునత్తసిం ధ ధువునుబోలె

129

గీ. క్లేశపాశంబుతోఁగూడఁ ధ కేశపాశ

మురుల బర్హవతంసుండు ధ కరుణ నిన్పు
నీవి యెఱుంగక యొక్కింత ధ నీవిజాఱ
నచ్చరణములు మదినంట ధ మచ్చకూటి.

130

సీ. ఘోకరూడినఁ జూచి ధ యొక్కింత నగి కృష్ణుఁ

డిదియేను నీనన్న ధ నింపవదన

మూచితానయవధిం ధ నరువృద్ధిఁ దత్పాన

నినుహంబులు కేల ధ బిగిచుఁబట్టి

మచ్చిత్తహరనుం ధ మనుషైఃనీపాద

ననరుహంబులు నీవి ధ పదలంజాల

నీనిలావణ్య మీ ధ వేషగు చూముగ

నాకస్మికారి తం ధ లగుట నడుగు

గీ. గవ యిదిసలాంభనంబుగుం ధ గాత యనుడు

నట్లయగుఁగాక సర్వంబు ధ నతిన నీ వ

నంబరపు ముక్త కేశివి ధ నిఖిలభూష

నాచితాంగివివై యుండు ధ మనియె శేరి

131

ఆ. అదియు నట్లయగుచు ధ నభిరామమూర్తియై

తనపసింజిజడలు ధ దలఁగఁదోచి

యానతాత్థమూర్తి ధ యై తేత్రమునకు నీ

శాన్యమున వసించు ధ చంద్రివదన

132

క. ఆమహనీయక్షేత్రే

భామణిపైచిదపబక్ష్వ ♦ గామిని నానా

భూములను నిగిడి మదగజ

భైమి బహుళహరి గమాన ♦ భయదాకృతియై.

133

సీ. జడధిచల్లినగండ ♦ వాడినేత్రములబడ్డ

గతిని దామరపరా ♦ గంబుగోమ్ము

తదితరక్షేత్రముల్ ♦ తమమందునిలుమన్న

నోడ్డిచుటలువోలె ♦ నూర్ములెసగ

బంకదంభమున బా ♦ పములమింగిననీటి

పెద్దనవ్వులలీల ♦ ఫేనమలర

జగవాహినులమీద ♦ బెరిగిన మత్సరా

వేదంబులన గోహా ♦ వికృతులడగ

గీ. భానుభూమైకజవిభూమి ♦ భైమినడచి

యమ్మహాక్షేత్రముటవాసి ♦ యధికభీతి

జూరక గిరిరుద్ధగతియైన ♦ కిరణఘూర్ణ

నంబు నొందుడు శ్రీజగ ♦ న్నాథుడెఱిగి.

134

ఉ. ఏటిగురించి పల్కు విను ♦ మేటికి నీభయ మోశుభాంగియై

స్వాట భవత్సమానమగు ♦ పాణిసరిన్నికరంబు లేదు నా;

పాలన మొప్పు మత్పదము ♦ వైబ్రవహింపుమదాజ్ఞ నన్నన

చొచ్చిట సపాటమైకడలి ♦ జోటియు గొల్పెనిజప్రవాహమున్

135

తే. క్షేత్రమున భైమినిల్చిపా ♦ ల్పినపదేశ

మున జనాభీష్టద మనాద్య ♦ మును జతుర్ము

ఖాదిసేవ్యంబు నగు నృసిం ♦ హాఖ్యతీర్థ

మమయత్రింశద్ధనుఃప్రమా ♦ ణమున మెఱిసి.

136

సీ. ఉక్కుగంబును వ్రచ్చి ♦ యుదయించె నేదేవు
 డరణి సుదృఢ మొరు ♦ నగ్నికరణి
 వాలారుగోరు మేల్ ♦ గాలాకుచేసె నే
 జేడహిరణ్యాసు ♦ శిశుకమునకు
 భక్తివృద్ధుడు గాగ ♦ బాటించె నేవేల్పు
 వ్రహ్మాదు గళుబాలు ♦ హుద్దనాడ
 నిజసింహతకు దగ ♦ సుజనహృద్రహలగు
 నీడి చె నేత్రిలో ♦ కీనియంత

గీ. యానృహర్యక్షవయ్యుడు ♦ యక్ష కక్ష
 భువర గంధర్వ కిన్నర ♦ గామణీశి
 రోమణీఘృష్టి చెరదాస ♦ రోమణు
 ముడు ముప్పవీరౌ బా ♦ బు బురుగిరి.

137

శా. అకలుభనృధిలం బోశానాచలము ♦ బత్తుగ్రతం దసిము
 న్నీకుంభస్తవి చూలాలాతరముగా ♦ నున్నంగ నేదీవ్యలిం
 గాకారంబుల నిల్పు నట్టిదె యు ♦ ప్తాభ్యాకర్తృగ్గులు త
 ద్వాక్రకోచాకృతీసర్వస్వతీకరా ♦ యాచూన్యశివ్ దెన్నగున్.

138

మ. శననితపియు గొల్చి విఘ్నపతి త♦ స్మృతాగ్రగణదాల్చి నే
 యవధింబోనిగజాధిపత్యపదవిం ♦ బాసించి కద్రానిదె
 త నసింపగ దదాహ్వా మంబులనగా ♦ జావత్యహా నట్టితీ
 ర్థనతంసంబు నగర్త్యతీర్థమున కా ♦ ద్యంబండు విద్యాధికుల్
 సీ. నగపుత్రి యట్టిగా ♦ జావత్యతీర్థంబు

నకు బూర్వమై మట్టి ♦ నంబునర్చు

వారికి మణివారి ♦ వారికి నవవర్గ

వర్తంబునీజాలు ♦ వారిగలిగి

యచటసూక్ష్మణా ♦ హ్యాయతీర్థరాజంబు
వెలయు నచ్చోచున్ను ♦ హలధరుడు
తీర్థయాత్రయొనర్చు ♦ తీర్థమ్రుటమై వచ్చి
యనగాహవేళి బ్ర ♦ త్వష్టమై

గీ. పాండురంగాధిపతీకృత ♦ నడవి తద్వ
రాష్ట్రవిజనామ మత్తీర్థ ♦ ముగిగమింప
జేసికార్యైవముచుబాడె ♦ శ్రీసముద్ర
సంద యాత్మ్యైశుంపయ్యె ♦ నన్భుతముగ

140

శా. ఆసుక్ష్మణతీర్థరాజయత కా ♦ స్వయంబై న మద్వేదని
శ్వాసంబై తరద్రస్యైవయాత్రయచు బా ♦ చాశ్చిదనుశ్చేయమై
భాసిల్లెన్ నిజనాచినుజ్జనగల ♦ పాణిపేసితత్యాగదీ
త్రాసచ్చుచును బ స్థిరపడమున్ ♦ భాభానిత్యైవబలన్

141

కి. అత్తీర్థమునంతరమున
వృత్తెనని బ్రహ్మతీర్థ ♦ పగు వధిచులిసె
పూ విలసిల్లు శతన్
రవ్యైతాకృతికాంత దాని ♦ వృత్తిం బెల్లన్.

142

కి. అంశువసియించు యశుడు
సంపదసేవావిధాన ♦ సన్మృత్యు
కుండవిశెదరదన శత
సంపద వాణీనధూస ♦ న ఘన పగుమన్.

143

గీ. బ్రహ్మతీర్థంబునకు దండు ౧ పాణియాశ
గులశిఖరిపుత్రి దీపించు ౨ గలశతీర్థ
మేనుబారల నిడుపున ♦ దీనుబుగలి
యదియ యమృతామహాదేవి ♦ కాన్పదంబు

144

గీ. బ్రహ్మతీర్థంబు గలశతీ ♦ ర్థంబుబాగడ

నేర రెవ్వారు చంద్రికా ♦ కారమయ్య

దత్తయోధరముక్తిని ♦ ధానమునకు

నంజనచ్చాయయై తోచు ♦ టద్భుతంబు

145

ఉ. తామరసాక్షి యందునకు ♦ దక్షిణదిక్కున సప్తదోర్భితా

యామ మయాతయామగుణ ♦ మైయెసగున్ బిత్తతీర్థమచ్చట

దామొనరించుదానములు ♦ దానములుగయజేయుసత్కియా

స్తానుములైపితృప్రియము ♦ జన్మసుఖంపురు రెల్లవారలు. 146

ఉ. దానికిదక్షిణాశ వనుధాధరనం ♦ దన యొప్పు బ్రహ్మవి

ద్యానిధిసేవితంబు నవ ♦ హస్తమితంబగుచక్కతీర్థ మ

చచ్చనలహాకయుంబలె వి ♦ శుద్ధజలంబులగు ంకి మాధవ

ధ్యానముసేయు పూనులకు ♦ సబ్రములే యపవద్దదుగ్గముల్ 147

క. చక్కప్రసి తజ్జలముల

జక్కాంకృతశిలాని ♦ చయ ముడియించున్

శక్రముఖాఖిలమఖిభు

కృక్రము గొనియాడు దత్త్రి ♦ సస్తగుణంబుల్.

148

శా. అతీర్థంబునకుం గృతాంతదిశ ♦ నాద్యం బార్తివైద్యంబు ల

క్షీరీర్థం బన నొక్కతీర్థము వ్రకా ♦ శించున్ రమాదేవి పీ

తాతంకస్థితి నచ్చటం దపముసే ♦ యల్ నేర్పికా తొల్లి యా

దై తేయారి భుజాంతరాళిమణిసా ♦ ధంబెక్కె బెన్మక్కువన్. 149

సీ. ధూతాఘమైన ల ♦ క్షీర తీర్థమునకు ద

క్షిణమునగోమోద శ కియును బద్ధ

మును శంభమును జక్క ♦ మును నిజనామచి

హ్నములుగా వెలయుదీ ♦ ర్థములు హాలుచు

మెలఁత! యీనాల్గు ల † త్స్యేత్తీర్థమునఁగూడి
 శక్తిపంచక నామ † సంప్రయుక్తిఁ
 దభుకొత్తు వీని వి † విస్తారంబు ప్పష్టిహ
 స్త ప్తమాణం బనఁ † జ లియుండుఁ
 ఆ వె. బరమపావనంబు † పాతకనిర్మూల
 నైకకర్మరంబు † లోకనుతము
 పత్ప్రభావ మసుర † దమనున కీ యేను
 ప్రాణధనములగుచు † బ్రహ్మతీ వడయు.

150

ఉ. ఆమధువై రిదివ్యతను † వై సకలోన్నతయూర్తియైదశ
 వ్యామ విశాలమై పరమ † మై భువనతీతయాభిగమ్యమై
 యీ మునుచిన్నతీర్థముల † కేక్కున చూపుచుఁ జౌండరీకమున్
 త్రేమగుణాభిరామమనఁ † గా వినఁగాఁ గనఁ గాఁదగుందగున్. 151

సీ. నిడువాలుఁగనుచూపు † నిగిడిన చోన్లెల్ల
 బీరెండ రేయెండఁ † బెండ్లియాడ
 నిశ్వాసపవనంబు † నెలకొన్నచోన్లెల్ల
 పోమిన్న నెత్తొపు † లాముకవియఁ
 బాక్కిటితెమ్మపు † పొడియొల్కుచో నెల్ల
 బ్రహ్మాంకురంబులు † పాదుకొనఁగ
 నడుగు లేడగురాకు † లంటినచోన్లెల్ల
 వివిధ తీర్థశ్రేణి † వెల్లివొడువ
 గీ. బర్హమణిబంధ మావేల్పు † పచ్చవెదుర
 గ్రచ్చకాయలతిత్తియు † గంబుశక్తి
 గలిగి విహరించుఁ జౌండరీ † కంబునందు
 నందులేబట్టి ప్రాణేయ † నగముపట్టి.

152

మే అఖిలతీర్థరాజుబగు నమ్మహాదీర్ఘంబునకుజముదిక్కున శిక్కి
తావిముక్తంబగుముక్తి కేళితీర్థం బఖిలార్థఫలదంత్రయందు. మున్న
ట్లు వెన్నునిపలకు తీర్థాంత్యుబును, సుక్తదాయత్యుబును గాంచిన
యమ్ముక్త కేళియు సుచిహిత సచ్చవెన్నెలఁ బొచ్చుబుచేసి యెసఁగు
నిసుకదిన్నెలపై సున్నయద చచ్చుట జేసి.

153

క. పులిసోపకీతలగత నా

తలోదరిని శిథిలమున ♦ శిశ్నుమహా

జ్వలభూమానూతి ని

శ్చలపదపేద భజి నుల జను గుహననని.

154

తా, భిక్షుజన్మరూప ముక్తముక పదు ♦ పానంబు గావించి ని
ర్ముక్తతీర్థము ముక్త కేళిని గిరిం బుల్ మోక్షి సత్యామన
స్సర్తు గిర్గిను పానగిర్మయిని ♦ జన్మబువేదాల్పియున్
ముక్తుజాతయి ధావి తాలకుననని బుల్ వానికింబూజ్యముల్ 155
చ. నారి మునుసంగమావా నినునిననను నామరస్త్రిదోచిపే
రునవని వానిపై ననుగులూడఁ దదంకము తెట్టిహాట గో
చుగమగు చూర్జిత త్కాలము ♦ సన్నిధి పెన్నిధి వానిపేరీటు
బురంగమెల్ల ముత్తుల గెలకొనినచో యుమఁ తోష న్నతి. 156

క. స్థావతి భూతిలముగు పు

వ్వావతియనునేనుం గెలయఁ ♦ భవనమైయి

దేవ! సంగమార్థం

తావిహృత్ ఫలించు ♦ తార్థత వెలయున్.

157

సీ. ఆతీర్థమునకు నా ♦ ద్యము సోమతీర్థంబు

సోమలోకాపాన ♦ సుఖకరంబు

దానికి దేవలీ ♦ ర్థము పూర్వమైయుండు

దేవతాభోగోప ♦ దేవయగుదు

సంధున కటమున్న ♦ యవతరించిన సూర్య

తీర్థము సారసి ♦ స్థిరపదము

తత్తీర్థమునకుఁ బాఠ్యమనఁగ నున్నది

తీర్థము వాఙ్మయేనా ♦ సేవకము

గీ. విచనాల్గిట సాడిన ♦ వివిమహినుఁ

బ్రస్తుతించిన వీనినై న భవము గన్న

శాస్త్రసాయుజ్య ♦ సాహిత్య పూజ్యహా

భోగములు పంచుచుండు ♦ బొదలుగొల్ప

158

సంగ్రహ — పూర్వద్వారా సి తానిన్ ♦ సువసనిమత సుభోరుహబూ

రాణిన్

బుచ్చేనున్నున్నట్టిన్ ♦ భవతి కలుగఁజొచ్చియున్న వానిన్

మూర్ఖుని కంటి కట్టియుండు నదిగాని త కిసాక్ష తేఘా

సాక్షిని నభిలాషి నగు నదిగాని ♦ సోమియున్ న

నిమిత్త

159

పుష్ప — తరణములు తప్పిం ♦ సంగీత యితాశాంతము

దేవతామృతముగానికా ♦ పుష్పితవాచకప్రాయం దా

హరిణ్యకంఠపురుషుని ♦ పుష్పములు పుష్పము

పుష్పరణ్యపదపద్మంజరి ♦ చలనభావప్రసక్తికృతిన్.

160

క. నీ పడిగినుఁ జ్చితి నో

దేవి చతుర్ముఖములును ♦ కలిచునాని

దైవతార్థత్రయము

హామిర్యానములు చింతి ♦ తార్థప్రదముల్.

161

ఉ. ఈచరిత్రము నన్నఁ బఠి ♦ యించిన వానిన బుత్తపాత్రలు

క్షీచతుర్ముఖునిక వి ♦ శేషము లిమ్ములుగాంచి మి

జూచు నరుండు పామునులుఁ చూడని చక్కనియిక్కనిక్కమో
మేచక మేఘసంసమపఁ మేయశిరోః సరోజద్భుక్తపన్ 162

క. అనిశివుండు కుభరకన్యకు

వినిపించినయట్టిసరణిఁ వినిపించె మహా

మునులకు ననుపమిత తపో

భరనులకు గభకుండు తత్త్విఁ శయమేళనమున్. 163

క. వినిపించిన విని శౌనక

మునిప్రముఖ నిఖిలమును ల మోక్షానంద

బును మనములదాల్చిరి నెల

కొనునిజతను ఫలక పులకఁ కుల కలన మనన్ 164

క. అశౌనకకుండు మణియు బి

లేశయతలిమోపధానఁ లీలాలోల

స్వాశయుడు పరమపద

ధానుడునై వోమహస్నఁ గాత్మజుబలుకున్ 165

చ. దమనిధి విట్టలేశ్వరుడుఁ తైవతరత్నము త్తైవ తీర్థర

త్నము నలపొండరీకవసుఁ ధాతలమన్నదిత్తేగ్రరత్న మీ

తిమణులు సూక్తిసూత్రవితఁ తిం గుదిగొచ్చితి మచ్చిలోవిధే

యమగుచునున్కి నక్షవలఁ యాకృతినీకృతి మొప్పునెప్పుడున్ 166

క. చతురభవదుక్తిముకుర

ప్రతిఫలదఖలేశగుణపఁ రంపర కలుషా

ఙ్గితమగుసంతర్థప్రి

సతతము నీక్షింపఁ దనివిఁ సనదు మహాత్మా 167

మ హరియూర్వందఖిలాండనాయకుడు నంఁ దాపత్యమేలయ్యె ద

చ్చరితం బెయ్యది దాధయెవ్వతె తదిఁ చ్చావృత్తి యెరీతి శం

కరుదేహంబున బైమియెల్లదవె శ్రీ ♦ కాంతాంగజాతాక్షరో

త్కరమేమంత్రరహస్య మింతయునువ ♦ క్కాణిపుమాకింపుగన్ 168

ఉ. నావుడు సూతుఁజిట్లవియె ర నారదహూనికి మున్ను మేచక

గ్రీవుడు పుండరీకునిచ ♦ రిత్రము దెల్పె దదర్శవై భవం

జేవినుపింతు మీరు విను ర డిందలు నదియమెల్ల డిందల

క్షీవిభుదివ్యలీల లఱ ర చేతగనందగు దీన తీనుగన్

160

క. అనిసూతుఁడువెండియు న

బ్జనసూతు విహరములు ని రూఢోక్తుల వి

న్ననువొచ్చు జెప్పదొడగెన్

మునువేదవ్యాసు నచన ♦ మున విని యుగికిన్.

170

చ. ధనపతిమిత్రుడొట్లు పగిమ ♦ నాపగ్గిమదాహముగానుకన్యసిం

వినవచనామృతాలు శ్రుతి ♦ సీమలగా ఇగిబోధగూఁటి

చన మొనరించుచు నఫలసంభ్రములై ♦ సముద్రుని రాజువా

హనముగ వహించు లచ్చిజల ♦ మానుఘనంబులలీల నేగగన్.

171

సీ. జాలసాదమునంఘ్రి ♦ గీలితంబగు నితో

బ్జముభాతి గుంచె హ ♦ స్తమున గాల

విరుదంబు గొగడశ్రీ ర న్వరుశంఖమనజాలి

తన్నామముఖర కం ♦ ధగ దనర్ప

కజతాద్విహూటగ ♦ ర్జత్కాళికాకృతి

బృహదంసమాననిడ్డ ♦ మహతి పలుక

నిగిడిసుఘన్ను యీ ♦ నివల్ల వెలుగుల

నడుపున నెరసంజ ♦ జడలు నిక్కన్

గీ. దెగినచుక్క ధరణికి నే ♦ తెంచకరణి

దరణిజిత్పభతోమేఘ ♦ సరణి డిగ్గి

నందనీట శతానంద ♦ నందనుండు

మజ్జనంబాడి బాలేందు ♦ మాళిబాడి

172

చ. తటపుట బిల్వభూరుహవి ♦ తాన లతానవపుష్ప నిష్పత
జ్జటిలమధూళిధూళిభవ ♦ సౌరభ మార భ్రమింప జొచ్చెని
చ్చట పనదేవతోద్ధత కు ♦ చద్వితయశిత యక్షకర్ణమ
చ్చటలదటాలునవ్వడలు ♦ సారపుదాపులు దోవలాగుచున్ 173

గీ. ఉచిత నేపథ్య యుతులయ్యు ♦ నురగసతులు

నిఘ్నునిజమాళిమణిఘ్నుణి ♦ విగ్నలభి

నభికసంకేతములకు రే ♦ లరిగియరిగి

తిరుగుమొగమైనచిక్కుల ♦ తెరువులివిర.

174

ఉ. వ్యాళకరాళకుంభములు ♦ వచ్చుట గన్చుటబోలె బచ్చిము
త్యాల నభాగ్రిధారలకు ♦ నాభరణాచరణంబొసర్ప నీ
త్తైలగృహగృహస్థుల ♦ జల్పెడు నిద్దర వారగట్టరా
చూలినచూళివాపురము ♦ సూడుకుబట్టుమహోగ్నిసింహముల. 175

నీ. కాబోలు నివి గణ ♦ గామణికల్పితా

నల్పవిహారగే ♦ హాగణములు

కాబోలు నివి చర ♦ త్తచరచారుస్తనీ

సమృద్ధగళితభూ ♦ పాస్రజలు

కాబోలు నివి దక్ష ♦ కన్యాంఘ్రివిన్యాస

ధన్యాసకృతేళి ♦ మాన్యగుహలు

కాబోలు నివి మోద ♦ కపియప్రబలదం

తప్రాసనిర్భిన్న ♦ థాతుఖనులు

గీ. తెలియ గాబోలునివి నహ్ని ♦ తిలక చల క

పర్వనిర్దోషసురసరి ♦ ద్భహుళలహరి

గహనకుసుమాయమానశీ ♦ కరనిపాత

శీతలక్ష్యత లోతమృ ♦ పోతకములు.

176

తే. రాజతాపోవ్యగోరాజ ♦ రాజమునకు

జంగ్రశేఖరవరకకు ♦ చ్చారుపునకు

నిమహాసింధు నృపకంఠ ♦ సీమ నిగిడి

డాలుదీపించె నిదెగంగ ♦ డోలు బోలె

177

ఉ. ఈవృధిపీఠరంబున ని ♦ భేంద్రకటోదితదానధారతై

ద్వీపవతీతరంగతట ♦ విస్ఫుట శైవలకందశంబులై

తాపసబాలికాశ్రవణ ర దత్తచాంకురభూషణంబులై

రేపు దమంబు సేయు శబ ♦ రీకబరీ నిబిరసనీలిమల్

క. ఇటులనుచు దోచి చని ముం

దట మునికనుగొనియె వేల్పు ♦ దళిములుగోలువన్

ఘటవటుకప్రముఖ మహా

జటిలులతో వచ్చు నాభు ♦ జగ భుగ్వాహుక్.

179

మ. కనియేకారణమేగుదెందిరొకొ యీ ♦ కామాధరుండిమునుత్

కనజత్రింబగు గంటికంటిస్వకృత ♦ స్కాందోర్తియందావహి

ల్లినసందేహము దండిచే దెలియుచు ♦ భిన్వీరి దోకొంచు శ్రాం

చనగోద్యేదియ వచ్చె నిట్లగుటకున్ ♦ శంకింప నింకేటికిన్

180

క. శరవణధవయుతులగునీ

పరమమునులు శోత్రలటయ ♦ పారప్రజ్ఞ

కరుడు నిశాకరశిశుశే

ఖరుడు హరుడు వక్తయటయ ♦ గమ్యము గలదే

181

తే. అతిరహస్యంబు శుద్ధంబు ♦ నాజవంజ

హరిహారణంబు ననెగుద్ది ♦ యడిగెనొక్క

కొడుకు సర్వజ్ఞ విజ్ఞాన శకుల ధర్మ

మర్మనిర్ణయవాఙ్మయ ♦ మహితు దండి

182

ము. మునుపుటైన్ బ్రకృతిందమంబునురజం ♦ బుక సత్వము నాగనం
దు నిలింపారులుదామసాత్మకులు ను ♦ ర్మ్యుల్ రాజసుల్ సాత్వికుల్
దనుజడ్యేషణు లందు బూజ్యులు నితాం ♦ తఘాతి నాజానుజల్
ఘనుడందిందుడు పేందుడీశుడమర్తు ♦ గారెవ్వరుందత్సమల్

ఉ. డక్కినవిష్ణుభక్తియుదృ ♦ ఛంపువిరక్తియు గల్లునమ్మరు

ద్యుక్కటమన్ భజించుమతి ♦ పుట్టక కంపలబడ్డకాకినై

యక్కట మోసపోయితిగ ♦ దా పెనుత్రిమ్మట నెంతవారికిన్ 184

జక్కు నేముఖ్యసౌఖ్యము లీశిష్టజనంబుల సంఖ్యమందవి 184

సద్ధిర.వనం గానిమ్ము నన్నీ శ్రీ యతిగురుడువిషం ♦ జాస్తభృత్యు

డుగా న

న్మానాధీనండుగా వై ♦ వ్లనసుఖుడుగా శమత్కాపాపాత్ర

భూతుం

జోసంచనేబోచిగోప్యం శ్రీ బగునది తెలుపున్ శ్రీ బాధ్ధితుం

డైమురాశి

భ్యాసానూనాశయల్ తు శ్రీ ల్యృశులు దివళి శ్రీ మ్యాభిభా

వింతు రెండన్ 185

3. కాన్యసరణముపేడెడి

నావైష్ణవసార్వభౌము శ్రీ నడిగది నాకున్

గావలసినయర్థముల

జేవుండును దేలుపు తేట శ్రీ తెల్లముగాన్

186

క. అని నిశ్చలతరనిశ్చయ

మున నారదు డరిగె సురస శ్రీ మూహనాసు

బునకుఁ గైలాసమునకు

ననుబింబితశాంభవాట్ట ధ హాసాబునకున్.

187

సీ. నగధన్వివాహనం ధ బగుగోవుషము లుంక

లనఁ బొల్పుఘంటామ ధ హాక్ష్వణములు

హరశిరిశృశిరేఖ ధ యపరావతారంబు

లనఁ బొల్పు సేవాగ ధ తాబ్జముఖులు

కాద్రవే యాకల్ప శ కంతమూలచ్ఛాయ

లనఁబొల్పునగరు ధీమా శ పాయతంబు

లిశాన భూషణా శ హీస్పటా మణి కాంతు

లన బొల్పు తర్జదీ శ పాంకురములు

గీ. ఖండపరశుతను పృభా శ ఖండవద్గ

జలధి జలశీకరములనఁ శ బొలుచు వేల్పు

తేలికలు చల్లుపూవునో శ యిల్లు గలుగు

నగము మునిముఖ్యునకు దృగా శ నంద మొసంగె.

187

సీ. ఆకొండనెత్తైన శ హ్రూమసాలావళి

వేల్లితంబగు బలు శ పీఠం గాంచె

నావీటినడు చక్కి శ సభిరామ శుభవిభా

ధగధగాయితు మొక్క శ నగరుఁ గాంచె

నామహాపాసినాద శ మల్లనల్లనడాసి

వాకిట నొకకీశ శ వదను గాంచె

నాకపి లపనుచే శ ననుమంతుడై ఎచ్చి

చని యొక్కముత్యాల శ చవిక,గాంచె

గీ. నందు విధుకాంతవేదికా శ భృంతరమున

ద్వీపిచర్మోపరిస్థల దీపితార్క

కోటినిభమైన యొకనిరా శ ఘటనిరఘ

నిరుపమ పృథ గాంచెని శ ర్షిమిషదృష్టి.

189

ఉ. కాంచి విరించినందుడు శ కన్నులు బిమ్మిటినొంద డిందియె

క్కించుక కొంకుడేటి కని యెం దదుగ్గి మసఱోగ్గిదీప్తిలో

బంచముఖున్ శిఖీక్షణవి శ భాసిలలాటు మరుజ్జరీధరున్

సంచితసత్కృపారసవ శ శంవదు నాదికపిన్ వృషాకపిన్. 190

చ. విడువసి వైరివృత్తిఁ దఱి శ వేచి రతీశుఁడు చేతికత్తి నె

క్కుడురభసంబునన్ శిరసు శ గుద్దిద నయ్యలుఁగెల్లఁబోయి లో

నడగ బహిస్థతత్సరువ శ ధార్పితసూకర దంష్ట్రకైవడిన్

జడముడిఁ జంద్రరేఖ వెద † జల్లని చిన్ని వెన్నెలల్. 191

ఉ. కుంకుమ పంకశోణయగు శ కొండలమండలనాథుపట్టి వా

మాంకము దాకొన్ ఘన ఘ † కారవ భూరికపాలమాలికా

లంకృతు లోంకృతుల్ నొడువు శ శా గడరన్ దటవిద్రుమద్రుమ

కేంకృతికారిసారసవ † రీత సుధానిధిరీతిఁ గాల్గుచున్. 192

చ. ఉమ పసుపాడి మోముతడి † యొత్తిన హత్తిన తన్నిశాంక దృ

క్కమలదళాంజనాంక కుల † కంబుగ నిమ్మగుచేలఁగేళి వి

భ్రమరతీఁ గప్పినాడనగఁ † బచ్చని నల్లని చారలన్ మనో

రమమగుద్వీపిరాడజనఁరత్నముయత్నముమీఱఁ దాల్చుచున్.

ఉ. దండనమస్కియాభిరతి † దండములై బలభిన్నుఖామరుల్

తండు సువర్ణదండముఖ † తాడన భిన్నకిరీటులయ్యుఁ బెన్

బండితనంబునన్ మిగుల † సందడిచేయుచుఁ జొచ్చిరాగృపం

బండిననిండుఁ జూపుపయి † బర్వగ వారలగారవించుచున్. 194

గీ. చరణ పీఠోపకంఠ ని † వల్లపృవభ

తాజకుదర్శితాంఘ్రిన శ రోజుడగుచు

నిండుకొలుపున్న దేవతా ♦ మండలేశు

సీశు డగ్గటి మొక్కియో ♦ గీశ్వరుండు

195

క. కనదధరకాంతిపల్లవ

మును దశనద్యుతిలతాంత ♦ మునుగా వాక్కు

జన మొనరించె బురారికి

దనివి వనక మానికుల వ ♦ తంసుడు వేష్యుఁ.

196

గీ. శాశరాత్రీశుడగు నీకు ♦ గడిది తమము

పుండరీకాభుడగు నీకు ♦ భూరిరజము

సత్కృపాంభోధీయగు నీకు ♦ సత్వభృతియు

నను గుణాబులు మూర్తిత్రీ ♦ యైకనిలయ

197

ఉ. వేదనివాద గోష్ఠి బడి ♦ వృథుల బృథుల గొల్పవచ్చు శ్రీ

గాదిలియై మిలంగ కల ♦ కాలము గ్రాలగవచ్చు నిచ్చులు

బోదిడు నవ్యభవ్యసుఖ ♦ ముల్ మఖమూల్యములొందవచ్చుగా

కేదారకేటికిం దొరకు ♦ నీవు విషాగుల నానబట్టుటల్.

198

గ. అనిపలుకు సిద్ధసంయమి

గనుగొని కృపమీఱ నీల ♦ కంసుడు రార

మ్మని కూర్చుండుటకుం దగ

ననుజ్ఞ గావించె సాంద్రీ ♦ హాసాధరుడై

క. కలహాశనముని చెన్నగు

నలికేక్షణసవిధ నసుధ ♦ నాసీనుండై

వలిమల పురోధరిత్రిన్

మొలచిన ప్రత్యంతకుధర ♦ మునకుదరంబై.

200

చ. హరుకృప నిట్లుగన్గొని త ♦ దాననదత్త నిరీక్షణాబ్జుడై

సురముని పల్కు నోపురని ♦ ఘాదన నీయనుజీవి నేను మీ

దరయక మోసభోయితి గు ధ హన్వితులైమును లక్ష్మి శేడ సు
స్థిరమతి మీరు తత్వమును శ చెల్పెడుచో నిటనుండగల్గమన్ 200

ఆ. సాధుజనులతోడిసూ ధ సర్గములిన
హాని భయము క్షేణ ధ మావహిల్లు
నెంతవారికైన ధ నిదినిక్క మనుమాట
ననుమోచినట్టె శ నాగహాత 202

గీ. దండితానాగ నీదండ ధ నుండియుండి
యిపుడు నేజన్న నింతలో (ఋషులువచ్చి
యెద్దిపొగ్గించిరో మీర శ తేవిధమున
నుత్తరంబిల్పితిరొ వారి ధ యుక్తులకును 203

క. కాలీచవన జనిపును
సీతాకమునందు నెల్ల శ పుష్పతలంక
శీలాభిబుద్ధి నెవ్వరు
జోలరు తత్వంబు చెలుపు ధ పాలుపున నిన్నున్. 204

ఉ. కావున గొంచభేదియు న శ గన్తువు దక్కుమునుల్ తిలోకి
తావశబుద్ధి నిన్నడి శ కాంచినయర్థములానతిచ్చినన్
బోవగ బాడి యట్లగుట శ బోష్యులు శిష్యులు నైనవారలన్
దేవరవంటివా రలత శ దీర్చి కృపారసవృష్టి దేవురే 205

క. అనిపలికి యూరకుండిన
మునిముఖుని శ వినయ నాక్య శ ముని కలరి మనం
బున గృహునిలిపి పురమ
ర్దనుడిట్లను దత్కథా క ధనలాలసుడై. 206

చ. విను మునినాథ నన్ ఋషులు శ వేడిన యర్థముబోధతీర్థమ
త్యనఘ మనంతపుష్కళం శ దాననిదాన మనశ్వరంబు వి

శ్వసుతము దీనిపెంపు గన ♦ జాలరు తక్కినవారలెవ్వరు
దనుజరిపు ప్రిసాదజని ♦ తప్రతిభానిధి నేనుదక్కగన్. 206

సీ. తరిద్రాడుసీద్రంపు ♦ బొరలంటిగాలిచే

జపియుచందముననం ♦ చలు భ్రమింప
సురలు బుతులుసాగి ♦ సుధమిధస్పృహ దాగు
తీండ్ర దేటులు పూవు ♦ దేన లాన
నామహవిషమాను ♦ నామూర్తులన జంబు

స్థలములందెల్లచి ♦ ల్కలుభుజింప
నాశితభ్రమ్మల ♦ నృతిని గూకలువెట్టు
క్రియమయూరంబులు ♦ కెరలిపలుక

గీ. నభిమధియింపకొక్కట ♦ నవతరిల్లు
నాటిసిరివొల్పు చావన ♦ నవనవర్తు
లక్ష్మీచిలకింప మదికి నుల్లసనమొసగు
మందరంబున మున్నేను ♦ మయును గూడి 203

ఉ. లాలితలీల నైందవళి ♦ లాస్థలి నాస్థ లిగుర్పుగాలిచో
నాలలితాంగిజూచి విను ♦ మదిజ నామదిగూలముచుజం
బ్బలనిల్చె నీదగువి ♦ హారముతోరముగాగ వేడు మి
వ్వేళవరంబులిత్తు నిదె ♦ వేళమానా విని దేవి యిట్లుచున్ 204

ఉ. సేవకకల్పభూరుహము ♦ శిష్టసుధాంబుధి భక్త్యరోహణ
గానము దేవమ్యుడన ♦ గాదగువేలు పనల్వరక్తిపీ
సేవకురాలిక్లిషదయ ♦ చేసిన యావరమిప్పుడొల్ల నే
గావలెనన్ననా డొసగ ♦ గాదగు నాదగు విన్నపంబునన్. 210

క. అనిపలికి కొంతకాలము

చన నేడుపననవిహార ♦ సమయముసంగున్

మును నాకడనున్నవరము

కొని వేడ గుమారజనని ♦ గుదుతత్వనిధి

211

సీ. కాశి, గుహాటవి, ♦ గయ కురుక్షేత్రంబు

పైంధవంబును నైమి ♦ శంబు పుష్క-

రంబును దండకా ♦ రణ్యంబు చంపకా

రణ్యంబుగాంచనా ♦ రణ్యకంబు

కేదారమనుమహా ♦ క్షేత్రంబు గంగయ

మున సరస్వతి గూడి ♦ మొనసి మెలగు

నెలపును మొదలుగా ♦ గల క్షేత్రములు వేన

వేల్పురి బొగడందు ♦ వీనిలోన

గీ. గాపురము సేయ గొన్నింట ♦ గుండుమేలు

మహిమ గొన్నిటంజేకురు ♦ మైదొరంగ

నిట్టిక్షేత్రంబులకు నెక్కు ♦ డెద్దియెద్ది

గనబరంబిచ్చు నేక్షేత్ర ♦ మునికి నీకు.

212

సీ. నీరజగర్భండు ♦ నీవు, నిందుండు భా

స్కరుడు చందుడు బ్రహ్మస్థియుడక్ష

ముఖ్యప్రదేశ ♦ సమూహంబు మన్వాది

చక్రవర్తులు మునుల్ ♦ సాధ్య సిద్ధ

గునుజ మహారగ ♦ దనుజ సరీసృప

పశు కీట మృగ పక్షి ♦ పరికరంబు

స్తావరజంగమా ♦ తృక మగుభౌతికం

బెవ్వనిచేబుట్టు ♦ నెవ్వనికృప

గీ. నిలుచు నెవ్వనికినుక చే ♦ విలయమొందు

నమ్మహాశక్తిసంపన్ను డమ్మహాత్ము

డమ్మహానందుడెచ్చట ♦ నధివసించు

నెట్టివా డమ్మహావిష్ణు ♦ డిందుమకుట

213

క. గంగాది తీర్థమహిమ మ

హిం గాదను తీర్థమెద్ది ♦ యిమ్మాడు సదా

సంగతి నెచ్చోనందు న

సంగాహిత దీని నెఱిగి ♦ యాసతియీవే

214

మ. అనిదాక్షాయణి వేడ నుత్తరము నె ♦ య్యంబొప్పనీనున్నయం

తనగస్త్రాదులు గొల్వవచ్చె శిఖిమీ ♦ దం బొల్చి సేనానియే

సనుపకస్కందపురాణమమ్మునులకున్ ♦ వ్యాఖ్యాసమున్ జేయమున్

చనివారల్ శ్రుతతీర్థలైయదియకాం ♦ క్షేవేడదాగానమిన్

గీ. వచ్చి శ్రీక్షేత్ర తీర్థదై ♦ వతచరిత్ర

మన్మథుంబున మౌనిస ♦ మన్వితముగ

నెఱిగి వారలు దానిప్పు ♦ డిట్లయరీగ

సంత నీవేగుడెంచితి ♦ వజతనూజ

216

ఉ. నావిని శంకరుంబలుకు ♦ నారదు డోమదనారి భూషికా

ర్యావహబుద్ధి బోలె భువ ♦ నాళిని హళిజరించు భ్రాంతియన్

కావిరి వావిరి రగిలి ♦ కాళులధావతియయ్యె క్షేత్రమున్

దేవుడుదీర్థమొక్కకడ ♦ దీవౌతరప్రభ నిల్చు తుగనన్

217

గీ. క్షేత్రదైవత తీర్థచా ♦ రిత్రమెపుడు

గలశకంధర యొకచోట ♦ గలసియునికి

యాసతియొసంగి నన్నుగృ ♦ తార్థజేయు

మనుడు గలహళిబలుకు న ♦ మృనసిజారి

218

చ. తనమది వల్చుభామినికి १ దక్కిన నిక్కపుమోహి బోలెనే

మనుజుడు బుద్ధినిల్చు ముర १ మర్దను దివ్యకథానుబుద్ధియై

యనిశము మత్పియుం డతడ ♦ యట్లగుటన్ వినుపింతు సీకు నే
గని విని యున్నగోప్యము న♦ గమ్యమునైన యధఃపృపంచమున్
ఉ. ఈసముదగ్గితత్వపద శ మేనొకరుండ నెఱుంగుడుఁ సరో
జాసను డొక్కరుండెఱుగు శ నభితనూజ యొకరైఱుంగు న
వాసపు డొక్కరుండెఱుగు♦వాజ్రమభోగిపతార్థ్య లాత్మబాగ్
గావసనమై నెఱుగుమరు శ గాని తదన్యైత్రెఱుంగ రెవ్వరున్ 220
గీ. డాపదగువాని మిక్కిలి ♦ డాపగలిగి

క్షేత్రమునకెల్ల బరమమై ♦ కీర్తివడయు

నిమ్మహాక్షేత్రరాజంబు శ నెఱుగజాలు

పాండవగువాడు మునుగడు శ పాపజలధి

221

క. పుడమికి నితస్తి మాత్రపు

బొడవున నాక్షేత్రరాజ ♦ మువిరాజ్యున్

నడుమన జ్యోతిర్యానము

వడువున దేజోమయాభి ♦ పర్ణిత మూర్తిఁ

322

క. ఆక్షేత్రమునకు సురిస

దృక్షిత పాతాళముల న శ మంబైబుక్కలో

కక్షేమంకర నుగునది

యేక్షేత్రము గొకయుండు శ నిష్ఠవిధూతిని

క. ఏవంవిధ బహుమహిమై

కావాసంబైన యమ్మ శ హాక్షేత్రమునల

దేవసియింపుడు విను వసు

దేవసుత ర్చావిధేయ ♦ ధీయోగములఁ

224

సీ. సహ్యాపాదోద్భూత శ సరిదన్వయమునకు

నేను ధాతయును ల శ క్షీశ్వరుండు

సధిమూనులము గాన శ నుదుగృష్ణుడు కృష్ణ

బ్రహ్మగౌతమి నేను ♦ భైమిగాఁచి

యథావసంతము దండ ♦ కాటవిమొదలు పం

ప తుదగాగలక్షేత్ర ♦ పటలమెల్ల

నజనకు హరికి నా ♦ కాయత్తమై హత్తు

భేమి విష్ణుక్షేత్ర ♦ భూమి బలచి

గీ. వైష్ణవి యనంగదగునంచు ♦ వలన నాదు

క్షేత్రమున నిల్చివైవి నా ♦ ధాత్రీవెలయు

దామరససంభవక్షేత్ర ♦ తలమునంచు

బాహ్మియైయొప్పు నిప్పట ♦ బ్రహ్మపుత్ర

225

గీ. పుణ్యగుణగణ్య పాతకా ♦ రిణ్య హేతి

నిహుళపుణ్యద్విజనాదు ♦ నిహతకూల

దీప్తితాపృతి బుధబోధ ♦ దీపకళక

యఖిలలోక విపచ్ఛాంతి ♦ యాసనంతి

226

గీ. నడచిభగవంతు క్షేత్రంబు ♦ నడుమనొచ్చి

విరజ యను సింధువెచ్చోట ♦ విడిసియుండు

స్వహరి ప్రత్యక్షమై యుండు ♦ నెట్టిచోట

నెట్టిచోటను వైష్ణవి ♦ మునగబుగు

227

గీ. కృష్ణవేణి ప్రికాశించు ♦ నెంతమేర

నంతమేర మదీయమై ♦ యతిశయిల్లు

భేమియటమున్న జలజనం ♦ భవుని యదియ

కానమూర్తిత్రయమయా ♦ కారయయ్యె

228

సీ. చలిది చిక్కపుజీల్లు ♦ సాలుముల్కాసుపై

నోయ్యారముగ బించె ♦ మొయ్యజెరిపి

భాస్కరాంశులు దూతి ♦ పాల్కువేసేవీనుల

జెలలేని మకరికుం ♦ డలములునిటి

మోచేతివంపుగా ♦ ముడిచిపట్టిన కేల
 వరదాభయంబు లా ♦ వటముచేసి
 పొర లేనియరటుల ♦ నిరసించు మృదులొరు
 యమశమధ్యమున గో ♦ యష్టి నిలిపి

గీ. నిగమనూపురములు మోయి ♦ నిరుకుశముగ
 సిగ్గువాసినకటి ప్రకాశ శింప నురము
 కెంపు లేయెండగ్గిక్కడె ♦ క్కిళ్ళనగవు
 మొలవ నత్తిర్థమున నిల్చి ♦ పొల్చు జక్కి.

229

తే. తీరహారంబునకు వాసు ♦ దేవమూర్తి
 నీలతరభాకృతిస్ఫూర్తి ♦ నెలవుకొనంగ
 నత్తోడవునక్కు సంగమా ♦ భాగ్యకత్తిర్థ
 తలము దళుకొత్తు హత్తి న కొలికి వోలె.

230

చ. ఖరనఖరాగ్రి నిర్దళిత ♦ కర్బుర రాజ భుజాంతరుండు శీ
 నరహరి యుండు సంగమము ♦ సం జలమాడి సృసింహునంఘ్రిపం
 కరుహయునంబు గాంచి తన ♦ కల్గినమాత్రము దానమిచ్చు నే
 నరుణ షోకపూట వాడుచు గ ♦ సంగలఁ దాదిమన్విష్ణుధిష్ణ్యము

క. కలుషవనస్థోషదవా

నలకీలావలయమైన ♦ సరిహరిజేత్ర

స్థలపుణ్యమహిమ లెన్నినఁ

గలుగున్ సుజేత్రముఖ్య ♦ గమనశలంబుల్

232

తే. అపున రావృత్తి శాశ్వత ♦ విపులసౌఖ్య

సిద్ధి ప్రహ్లాదునికి డయ ♦ చేసినట్టి

యానృహర్యక్షవిభుజేత్ర ♦ మధిగమించు

జనుండు పాపంబువలన మో ♦ చనము గాంచు.

233

శా. ఆత్మేతస్థలి కోశపంచమితం ♦ బై యుండుఁ దత్తత్వలన్
 పీఠీంచుఁ డివినుండి వేల్పుగమి డి ♦ గ్వేదండతుండకృతా
 రక్షుదేతరదోశ్చతుష్టయులఁగా ♦ రాజీవరాజీవస
 చ్చక్షూరమ్యులగా హిరణ్మయపటీ ♦ సక్తోరులంగా మహిన్.

ఉ. పంచనయితలేక బహు ♦ వారము లెంతయుఁ గూర్చిత్తుండై
 పంచజనుండు పంచవిధ ♦ పాతకముల్ మునుచేసె నేనియున్
 బంచక శ్రీనృసింహుకుడి ♦ భాగమునం గుగనుఁబుణ్యమొక్కడున్
 గాంచినఁజాలు విష్ణుపద ♦ గామియగున్ గులకోటితోడుతఁ.

ఉ. దేవునివామభాగమున ♦ దేహము నూడ్చిన సార్వభౌముడౌ
 దేవునినెన్క మేల్కనిన ♦ తేనుపుగైకొని నాకవాసియౌ
 దేవునిమోల దక్షిణపు ♦ దిక్కున నీల్గినయేని ముక్తుడౌ
 గావున మానవుండెపుడు ♦ గాపుర మాయెడఁ జేయఁగాఁదగున్.

క. యతిపతి యేతత్తేతో

ద్వితచరితంబ్రకటనంబుచేఁ జేయఁగఁ దగు న
 య్యతిహాస మొకటిగల డది

సుతిపేయము చేయుమనుచు ♦ రుద్రుడొపల్కున్, 237

శా. అంభోరాశిగభీర! భీరహితచి ♦ త్తా! భోగభోగావళీ
 సంభారామరరాజ! రాజకృతపూ! ♦ జాయోగయోగ్యర్థిమ్యి!
 తాంభోకాహిమధామ! ధామహితని ♦ త్యావాస లక్ష్మీసము
 జ్జ్వంభాలంకృత వక్త్ర! వక్త్రభీముఖరవా! ♦ శ్రీమద్గుణప్రభవా!

క. శశమతన వంశవర్ధన!

కఠినకుఠారాగ్రదళిత ♦ గర్వితవిన్ది

డతరమునితుల్యవితగణ !

మాలినీ — కవిశుకసహకారా! ♦ కల్పవృక్షౌవతారా!

సవినయనిజమూర్తి! ♦ సర్వదిగ్గాహిక్రీ!

భువనహితచరిత్రా! ♦ పుణ్యదాక్షిణ్యమిత్రా!

నవరసికవతంసా ♦ నన్యమూర్తిప్రశంసా.

గ ద్య'

ఇది శ్రీపరమపదనాథ నిరవధిక కృపాపరిపాక పరిచిత సరస్వతి

తాసనాథ రామకృష్ణ కవినాథ ప్రణీతంబైన పాండురంగ

సూహృత్కృంబను హమ భాగవత చరిత్రాంబురండు

ద్వి యా శ్చ స ము.

[14]

శ్రీ రస్తు

పాండురంగమహాత్మ్యము

శ్రీ తీర్థాశ్వాసము.

శ్రీరమ్య చరణతల లా

కూరసరాగాశీరమ్య ♦ శంకావహాద్య

శ్రీరసమాశాతరఘు

సీరా! రామానుజయ్య ♦ నేదాదీశా.

1

వ. ఆకర్ణింపు మాయర్థవహాచీరుండు పిణామనిం గనూగొని

యిట్లనియె.

2

ఉ. పాస్రంగువిత్తువంటి నెఱ ♦ పాటు కొలంబునబుట్టి వేదముల్

నోసినగాదె శాస్త్రములు ♦ పుట్టినయిల్లు కళాకలాపముల్

డాసిన రచ్చయంచు నఖి ♦ లంబు దనుంగొనియాడ నొప్పు ను

ద్యాసితభా సితమృతి సభాపతి నానొకఁ డాహితాగ్నియై.

3

వ. అతడు కళింగదేశాభరణంబగు పీఠికాపురం బధిష్ఠించి సకల

మహీ సుపర్వశ్రేష్ఠుడై నెలయునంత.

4

తే. ఆమహీసురులేమకు ♦ నతులనిష్ఠ

నింగివేల్పులనేలకు ♦ నేలవేల్పు

కొలము నింగిఁ దెచ్చుచుఁ ♦ గొలువఁ బుత్తుఁ

డొక్కఁ డుదయించె దత్తపా ♦ భ్యుదయమహిమ.

5

మృతానామససూనసాయకుడు జీ ♦ వత్తాతపాటుండు భూ

జనసన్మాన్యవిశుద్ధవర్తనుఁ డుదం ♦ చత్త్యాగశ్శీలుండు చం
దుని పెన్నుద్ది సమగ్రకాంతిమహిమన్ ♦ నూనూగుఁ మీసాలలే
గొనబుబ్రోయపుఁదేజుకూనయతఁడు ♦ తోక్తుచుండు వాచాలతఁ.

వ. అజ్జగతీసుపర్వ సంభవునకుఁ బితృదత్తుంబగు నిగమశర్మాభి
థానంబు వ్రసిదంబైయుండు వెండియు.

శే. అతఁ డనూచానసంతతి ♦ ననతరిలియు

సకలనిగమశిఖారహా ♦ స్యములు గనియు

మనసుఁదాక్షిణ్య పురుషార్థ శ మునా తార్థి

దైవఘటనావశంబున ♦ నోవ్యధాగ్రి.

8

చ. తలగడు గంగమర్గము ♦ శైతబహుచరణంబు సుస్మృత్యో

జ్వలకలమాన్మగోబుదము ♦ చందసచర్చ వ్రసూనదామకం

బులు కపురంపువీడ్యముచు ♦ భూషణపట్టులు కల్గి నిచ్చలున్

బులుకడుగంగ బడ్డచుచు ♦ ముత్యముఁబోలుచువారుచుంబురిన్. 9

సీ కలదు లేదనువాద ♦ ముల కోర్చి మీనుమీ

సమువంటియుంటజం ♦ దెముమేలునగ

బాహుసంకుమదపంక ♦ పాణింధమంబైన

తాళిగోణపుఁజుంగు ♦ నేలజీర.

గడలేనిపీడ్యంపు ♦ గప్పుచందరుతావి

మోవిపల్లాతుల ♦ ముసుగుదన్న

సానతాఁడులుగల్గు ♦ సూనాస్త్రశంఖంబు

గతి నఖరేఖాంక ♦ గళముదనర

గీ. సఖులు పరిహాసకులు మెటఁ ♦ జనంగ యువశి

భుక్తి నిర్భుక్తి పరిధాన ♦ మొక్తుడగుచు

నగరఘంటాపథంబున ♦ నగుచు దిరుగు

నొరపుగలతీవి జాతిమా ♦ తోపజీవి

10

తే. భార్యపాలిండ్లు రిక్తకుం ♦ భములు రోయి
వెలది చనుదోయి నిండుకుం ♦ డలు కులంబు
తరుణిఫాలంబు చవితి చం ♦ దురుడు వేశ్య
నుదురు వానికి బ్రతిపదిం ♦ నుండు నయ్యె

11

సీ. ఉష్ణున హోమాగ్ని ♦ యూదనొల్లడుగాని

విరహాజ్వలారూక్షై ♦ వెచ్చనూర్పు

సంధ్యకు బార్ధానాం ♦ జలి ఘటింపడుగాని

యెరగు సీర్వాకపా ♦ యితలకర్ణి

నాగమవాదంబు ♦ తాగదనడుగాని

విటవాదములు తీర్పు ♦ వేగిలేచి

కంబు భృత్పాదోద ♦ కంబుగోలడుగాని

సూర్యతాధరసీఘ ♦ వాని చొక్కు

గీ. బుద్ధ్యాచిహ్నంబు లపఘనం ♦ బున ఘటింప

సిగ్గుపడుగాని ఖరసఖ ♦ కిఖరిలిఖత

జాతనూత్నక్షతాంకముల్ ♦ సమ్మతించు

సారజముమీరి యాదుర్వి ♦ హారహారి

12

తే. నిగమశక్తాబిధానంబు ♦ నేతిబీర

కాయయును బోలె నయదార్థ ♦ గాఢ దాల్చ

స్తైదితాచారదూరప్ర ♦ వర్తనముల

నీట విహరించుచుండు న వ్యీతిప్రొగు

13

క. వెడవెడ దుర్వ్యవహారపు

నడవడి గడిచేటి గురుజ ♦ జనము శీక్షింపక

గడుసుపడి విపరీతనయుడు

సడికోరిచి వంశపరక ♦ చాటున్ మానెన్

14

జే. తాతముత్తాతతండ్రిలు ♦ తరతరంబు

చీమవలె గూడ బట్టి యూ ♦ ర్జితము సేయు

నిత్తముడివోయె దర్శకరా ♦ యత్తమగుచు

నురగదప్టనిమేని న ♦ త్తురును బోలె

15

సీ. దినవెచ్చమునకునై ♦ తనమేన గలసొమ్ము

కొడుకక బచ్చింట గురువవైచు

సిండుగీసినరితి ♦ నించుకించుక చేరి

గిలుబాడుదల్లిపై ♦ గలహసిగిడి

అండ్రికినిడ్డప ♦ త్రములు దొంగలిపోయి

పోయినంతకు నిచ్చి ♦ పోరయునిత్తు

మిడ్డవడ్డకి నోర్చి ♦ మృత్యురూపములైన

సాహులచే ఋణ ♦ గ్రాహియగుచు ८

గీ. గుడ్డవృత్తులు వృత్తులు ♦ గొలుచు గుత్త

చేలు గ్రాహాంశములునా ది ♦ నేలల్లెల్ల

జనవరుల కమ్మజూపు నీ ♦ చ్చావిచోర

వర్తి వాడేమిగానున్న ♦ వాడొమిద

16

క. అతడు కళింగోద్భవుడగు

కతముననో వేల జూప ♦ గనుగండక యో

గృతమస్వీకారమునకు

నితరుండై యుండె మునికు ♦ తేనెవరి పింఠి

తే. పొందుబట్టుల నప్పులు ♦ పొడిచి పొడిచి

వారతనంబున జుట్టల १ దిరిసితిరిసి

నలగి శిశ్నోదరపరాయ ధీ తత్వమునకు

బారమెటుగక తిరుగు నా శ బాహ్మణుడు

18

స. తనచెలులిండ్లయం దదన ధాన్యము తాన్యము నిలటి కన్నడు

జనక దురోదరార్జితము ధౌర్యహృతం బన్యతతోపపన్నము

జెనటిపిసాళివెచ్చముల ధీ జేర్చుచు గొల్లిటివైభవంబు లె

ల్లనడగ నవ్వెడంగు కడు ధీ లాఘవవృత్తికి జొచ్చెనిచ్చలున

క. మితిగడచిన ఋణదాతలు

వెలివెట్టగ నూరునొరక ధీ వెలివెలి దిరుగునీ

దతిగూడులేక యాకట

గుతిలపడు నతండు చువ్వ ధీ గుత్తుకతోప

20

క. పలునకు గూటికి నైసి

మల వేడం బోడవోరవ శ బుద్ధునతడు చూ

వులు ముడిచినయంగళ్ల నె

కలకల నీ జెల్ల నవ్వ ధీ గట్టలుమోసెనే

21

తే. పదను దివిసినకస్తూరి శ పాచియలు

సాయబాటిన గూడు నీ శ రివ్వట్టు మడుగు

గల్గితమణియగుసొమ్మునై శ కాన బడియె

దుర్విదగ్ధుండు శరణ శ దూరుడుగుచు

22

క. ఆలో నొకనాడాదు

శీలరతునె యక్క యొస్తు శ శిక్షించడ నీ

బాలిశు నని తనమగనిన్

గాలుర గొనివచ్చె మాతృ శ భవనంబునకున్

23

ప. ఇట్లు పంచయోజన మాత్రదూరింబగు తనయూరినుండి

పచ్చిపితృభవనంబుసొచ్చి యచ్చుం గొన్నిప్రోద్ధలుగడసి కాడుకు

చెడునడవడికి నడలుకడలిం బడిసుడవడియెనుల్లదండ్రిల దీంద్ర

గలవచనరచనా చమత్కారంబుల నుదారముదారోపణకరణోపచారంబులగొంతకొంతవంతకుం దొలంగించుచు మందిరముకుందాఠాధనాతిథిసంతర్పణంబులు నేర్పుచుం బచరింపించుచు జన్మయితీదర్శితంబగు మూలవిత్తంబగు నష్టాపశిష్టంబగునది గుప్తముసేయుచు బశు, శిశు, దాస, దాసీజనంబుల దనవారింగా మెలంగించి నలంకువలకుం దొలంగించుచు బుస్తకభాండగారంబు నిజభర్తృహస్తాంతరంబున నాశుశుక్లశిథిలబంధన యాచకప్రముఖోపద్రవంబులవలనం బాచి బోచుచు విగ్రహసన్నాహంబగు కేహంబు యథాపూర్వనిర్వహణ మనోహరంబుగా ననుసంధింపించి చదువునంతసాగించి నడపించుచు నిజానుజ గుర్వ్యసంబుననగాసింజుండని రాజానుగ్రహలభ్యంబులగు నేకభోగగ్రామంబు లాత్మాభిసంబులుగా నొనరించుచు దప్పి దానమడి, మట్టి చేను చెట్లున్నపట్టరసి తనపట్టలం గాపు నెట్టును గుట్టిక నలంగియు సత్తమామలచిత్రంబు నచ్చునట్లు భక్తిశక్తులు మెఱసి పాటులంబడుమరందలిసాందర్యంబు ననివార్యజృంభణంబగు గూఢ నారంభంబును ననచంద్రికావైభవంబును, నన కేఫలలాశఙ్గోహదంబునగుటకు నగచి నగచి తెగచి కడుపుదుమ్ములుచుట్టి కన్నీరుట్టిపడం బొట్టుపొరిల గుమండు సంతం జుక్క తెగిపడినవడువున నెక్కిడినుండియో యాకస్మికంట్లుగ నింటికిం జలిదినంటకంబు గుమవం జనుదెంచి తన్నుం గాంచి డెందంబునం గొచియుం బోతాక చేరిన సమస్కరించి తలనంచికొని యున్న తమ్మునింగని కడిసి కొదమ నెలవంకల్వంక లొత్తుచు నెత్తురులు చిలుకుమం గుకపిపదబంధంబునుంబోలె నసకల ప్రవృత్తంబులై మదోన్మత్తమత్తకాశిని దత్తంబులగునఖాంకంబులు కతన గర్కశంబగునతనిశరీరంబు గౌగిలింప నంగలించి శంకించి యాసీమంత్రిని యొక్కింత ఋజుస్వాంతయై యాచుర్విదగ్గు విదగ్ధాతా

పంబులొలయ సీమంతపుంబెండ్లి కొడుకవుగమ్మని హేతుగర్భితంబుగా
నాశ్శర్వదించి యతాడు తమకంబుగ మకంబున బోన నుంకించినవాని
సోకోర్వమి యెఱిగి తరంగితవిగయ సౌహార్దమార్దవ మధురంబులగు
మాటల తేటలం బుదిరివెట్టి యిదుబొబ్బలుబురుబోని నిజనందనం
బుతనాని మేనల్లుని నిందనుని చంకకిచ్చి యెచ్చటి కేగెదవు మీబా
వబాటి నారగీతువు గాక యాక పాకంబులు నిమిషములోన గావించు
పని నిలిపి వెరుక దెస నెడగలసియున్న తత్కృత్యంబునకు నేత్రసంజ్ఞ
యెసగుటయును. 24

క. ఆపైదలి ప్రియశ్రు

ప్రిపాదద్యయము గడిగె ♦ తలవార్జి

నాశ్శర్వతనిజనిశ్వాసజ

తాపంబున గంగివకొంత ♦ శ్వాసము గడిగె. 25

క. నీచు వేల్పునకుచు చుట్టెల

యనిబలుపింగునకుం బోలె ♦ నాశ్శర్వతనిజని

కనుగీటినంతలోన నె

యనునకుం దదగ్గితాత ♦ యమరించితిగన్. 26

(చ.) తలగడిగించి చాతపరి ♦ ధానము గట్టగ నిచ్చి లెస్సగా

తలకలయందు గల్గుతడి ♦ యాఱిచి కొవ్వెరు రావటించి మై

మలయజచర్చ సేసి గృహ మాధవదత్తమనోజ్ఞభోజనం

బంబొసంగ దల్లి తండ్రి నిజ ♦ పుత్రులు భర్తయుం దోధుజంపగన్

ఉ. ఇట్లములైన పంటకము ♦ లిట్లు భుజించి యతండు వార్చి సం

తుష్టమనస్కుడై తనను ♦ నొయ్యలి వీడ్చముచుట్టియూ మహా

శిష్టుడువోలె దిన్నె పయి ♦ జిర్నగ వొప్పగ గూరుచున్నచో

బుష్టి శమస్తముగడసి ♦ పుచ్చి తదగ్గిజ్జ పూర్ణచిత్తయై. 28

క. ఇంనలు సంతలు నగుతన

సంతానము చంటమెంట ♦ సందడి సేయక

బాంతుమున నిలిచి తమ్ముని

కుంతలబంధంబు విడిచి ♦ కుశలాశయ్యయై.

29

శే. ఎలయుసీతామలములతోడ ♦ నీళ్ళగుక్కి

యంటుసంటులుపరికించి ♦ యంట్ల బొడిచె

గోరుముక్కుల దిగదువ్వి ♦ తూరు వెల్లి

నెలుల గలిగినపేల న ♦ నింటి దిగిచె.

30

క. మెడమన్ను నలచి యలకలు

ముడిగొని నిలపాణిపద్మ ♦ ములు గగగగగా

గడుగుకొని తనకు మరదలు

విడమొసంగుచు బసిమిపసిడి ♦ పేవల పువ్వు.

31

తే. చేటికానీతనీక కా ♦ సీన యగుచు

బద్ధకర్మిక గొలుపున్న ♦ పద్మవోలె

గుడివలన నింతయోగగా ♦ గొమరుమెఱసి

బిడ్డచనుదావ నిట్లను ♦ బీర రుక్మి.

32

(కా) పొరంభించినవేదపాఠమునకు ♦ బ్రహ్మహమానంచునో

యేరా తమ్ముడ నన్నజూడ జనుచే ♦ వెన్నాళ్ళనోయుండి చ

క్షూరాజీవయుగంబు వాచె నినుగ ♦ న్నో కున్ని మీశానయు

సీరాకల్ మది గోరు చందురొడుపున్ ♦ సీరాకరంబుంబలెన్,

(కా) క్లిలాలిత్యము నిత్యశుద్ధియు గుణో ♦ క్షేపకంబుం కల్గి యు

దేవలస్ఫూర్తి దలిర్చుతండియను న ♦ భింజుమృడై ♦ తోచినక

బోలుంగాక భవాదృశం డితరుడై ♦ పుణ్యంబులు గాసినన్

సాలగ్రామఖనిం జనించు నెకదా ♦ జాత్యల్పపాపాణముల్

క. ఏనమ్మడు గడవగ ద

తూనులు కనుగందు లగ్గి ♦ జుండవు నీవి

ఘనతటి నెంతదూఱుమొ

యీ నీసో పాసపడెడు ♦ ♦ నిరుగురువులకుఁ.

35

నీ పరమేష్ఠినుండి నీ ♦ తరముదాక విశుద్ధ

తరమైనవంశంబు ♦ దలచవైతి

తఱిదొక్కియున్న యీ ♦ తల్లిదండ్రుల జాల

పలుచనై సుతోష ♦ పలుచవైతి

వగ్నిసాక్షిగఁ బెండ్లి ♦ యాడినయిల్లాలి

నిల్లాలితాకార ♦ నొల్లవైతి

భగ్నశాస్త్రార్థవి ♦ త్తముల విత్తములచే

నలగించి విభ్రాతి ♦ నందవైతి

గీ. శీలమభిలాబు నిది ప్రియి ♦ శీలమరుచుఁ

జరువులి యెల్లఁ జిల్కల ♦ చరువులనుచుఁ

గోడివారలు నవ్వ నా ♦ తోడ యేల

బేలవైతివి యీగుణం ♦ బేల నీకు.

36

ప. అది తదీయ దురాచరణస్మరణ సుతప్తస్వాంతయై యిక్కం
 సీరవమధ్య యమర్షోత్కంఠ కలకంఠకులకంఠ కాకలీలాపహంబగు న
 లుంగు చెలంగం గుంతితపృజోధుండగు నాశూనుని గెరలి పలికియు
 పలుక మగిడించి యుదంచితప్రయోజన ఘటనాపారవశ్యంబున సామక
 స్వంబుమీఱ నిట్లనియె

చ. పడఁబడబాఱుచు వడఁచు ♦ పట్టినతల్లిని దండి నేలలో

వెడలనితమ్ముగుర్రుల న ♦ వీనకులాంగన నోరులేనియీ

తొడుకుల బంబుల బైద విడఁ దోవకపోవగ నెందు నీకపా

ల్పడినది కర్ణనాదలన ♦ భారతసంహిత పుచ్చుచాడ్లునన్.

38

- ఉ. నాడుసహోదరుండు సుజ ధి నస్తవనీయనయప్రసక్తి బి
 ప్పాదుల మెచ్చు డేనతని ధి యజ్ఞమునం గడుబూజ్యురాలనై
 వేది యలంకరింతునని వేపురిలోపల నాడుకొందు నీ
 వేదియు లేక సర్వగుణ ధి హీనుడవౌట యెఱుంగదమ్ముడా 39
- శా. వీరావేశముదాల్చి సర్వధనము ధి న్వచ్చింతుగా కేమి ము
 క్కారుంబండునఖండ సేతువృతముల్ ధి కాశ్మీరఖండంపురగే
 దారంబుల్ తెగనమ్మగా జనునె ని ధి ధూరుండవే వెన్నె
 వార్డులేరె సహోదరాదులు కుల ధి ధ్వంసంబునీకర్తవే? 40
- ఉ. తామవికార మాత్మ నవ ధి గాఢత దాల్చినయేని నిర్భర
 శ్రీమైఠియంగ రూపగుణ ధి శీలకులోన్నతి గల్లువిహక
 న్యామణుల సహస్రమయి ధి సన్ నరియించి రమించరాడె యే
 మీ మునులై గృహస్తులు ర ధి మించుటియెగ్గె కులాంగనాతతిన్. 41
- శా. లోలత్వంబున వత్త కాశినుల కి ధి ల్లుం బొల్లునుండెల్లగా
 నేలా వెచ్చము సేమ నెవ్వలన మ ధి న్నీలాఘ్యలుం జాలరే
 కోలంబో జసియించువేసినను వీ ధి డ్దోలాభ మోతుండి దు
 ధ్మీలాగారము వారయావతము ని ధి స్సీ మేటి పాటించునే. 42
- సీ. సర్మగర్భోక్తులు ధి నక్కటక్కులు వింత
 నయగారములు బహు ధి న టకములు
 కిలుపిచ్చవిద్యలు ధి పీకవన్నియలును!
 బెలుచడనంబులు ధి పేరిడములు
 నక్రభావంబులు ధి వలకారిబాగులు
 వలసియొల్లములును ధి వట్టివసలు
 కేరడంబులు సాళ ధి గింపులు కిల్చిపా
 క్కిడనంబులు నడ ధి గించువగలు

గీ. బాసపోసనములు విడం ♦ బములు బ్రమలు
 లేనిమచ్చిక లివియాది ♦ యైన వివిధ
 నుగుణంబులపోవులు ♦ దోహమతులు
 వారకాంతల దడవిన ♦ వచ్చుగీడు.

43

చ. విడు మికనైననిట్టియవి ♦ వేకము మామకబుద్ధిపద్ధతిన్
 నడువుము సీకుఁ గావలసె ♦ నా హరికొస్తుభమైన దెచ్చెదన్
 గడుసరియచ్చకూళపలు ♦ గాకుల వీడుము చేయిమీఁదుగా
 నడచినపూర్వకాముడవు ♦ నాయనుజన్ముడవిట్లుసేయుచే.

44

తే. అక్కయారీతి నయము బి ♦ యంబుగలుగ
 నానతిచ్చిన సద్బుద్ధి ♦ నాదరించె
 బాలదినములనుండియు ♦ మైలపడిన
 బడుగుగావున వాడన్న ♦ పానకాంక్ష

45

సీ. రాజాలయమునకు ♦ రాంపోకలు సేయు
 మాసిన చదువులు ♦ మరల జదువు
 నిన్నాళ్లు నెచ్చెలు ♦ లెదురైనఁ దలవంచు
 కులనధూరిత్నంబు ♦ గుస్తరించు
 నాచార్యజనము ప ♦ త్యహముసంభావించు
 నర్చావళికి నుప ♦ హరిమిచ్చి
 యర్పించు కుతపవే ♦ లాగ తాధికోటిఁ
 బసి నేమ దర్శించు ♦ బ్రతుకబచ్చ

గీ. దండియుద్గమనీయంబు ♦ తానె యుదుకు
 నత్తికాభతతో నవ్వు ♦ నల్పసరణి
 గ్రామకార్యంబు దీర్చు నం ♦ గడికివచ్చి
 తేనెపూసినకత్తి ధా ♦ తీసుతుండు,

46

ప, అతఁడొక్కనాఁడు.

47

సీ. గోమేధికోపలాం ♦ కురమానితంబులు

పుష్కరాగచ్ఛటా ♦ పుంఖతములు

వైడూర్యసంధాన ♦ హణన్దీయంబులు

హరినీలకీలనా ♦ భ్యంచితములు

కురుచిందసందర్భ ♦ గురుతరంబులు చతు

ర్విధవజ్జీదళ సమా ♦ వేల్లితములు

మహానీయతరహరి ♦ నృణిహరీతంబులు

సకలుషస్థూలహా ♦ క్తీకయుతములు

గీ. పద్మరాగహరీరంభ ♦ భాస్వరములు

దంతవిద్రుమకృతసము ♦ ద్గకభృతములు

మాతృభూషలు సత్తికా ♦ మండసములు

నిజయువతిదార్పుసామ్మల ♦ స్నియుహరించి,

48

కి. ఒకనాటిరాత్రి పడుపడు

కిక్కు జెప్పక యిల్లువెడలి ♦ గాఢతరతమో

నికిరమ తనదగుతోడుగ

నొకరుడుఁ బేరడవిలోని ♦ నూడనిఁ బాడె.

49

సీ. సోకించు వృద్ధహా ♦ సురుఁ డాత్మపితృదత్త

దర్భు దిక్కుఁ జిత్తంబుగనగ

సత్తగా రిచ్చిన ♦ హరిసుదర్శనపుఁబే

రుసకు ముత్తైమవ ♦ వనటఁ బొందు

గొత్తగాఁజేయించు ♦ కొన్నముక్కరకునై

యడలుదుర్వారయై ♦ యాఁడుబిడ్డ

జామాల వెలఁబొందు ♦ వ్యామోహియై నవ

గృహకణవేష్టన ♦ భృంశమునకు

గీ. నెంతదుర్బుధి యెంతదు ♦ రాబ్బతి యహహ
సర్వధనములనద్దరా ♦ చారశీలు
మాచముట్టుగ నిలుదొక్కిచి ♦ యురికిచనుట
యెఱుగరోగాక యవ్వేళ ♦ యెఱుకగలదె?

50

ఉ. మోవ దరంబుగానిధన ♦ మున్ బెనుమోపుగా వా డమర్చియే
తోవయుగాని పేరడవి ♦ దూతిహుటాహుటినొక్కరుండులొ
జానన కంగలించి పెలు ♦ చం జనుచుండగ నొక్కనాటిసం
ధ్యావసరంబునం దొకపు ♦ రాంతిక ఘోరవనాంతరస్థలిక

51

మ కరుణాదూరులు చోరు లంధతమనా ♦ కారుల్ పరాధాహృతి
స్వరితాంతకరణుల్ దురాసదులు విశ్వగోహులుద్బాహులు
తరు మాక్కుమ్మడి గొమ్మిమ్మగల సందీప్తాశుగ శ్రేణినే
సిరి ధాత్రీసురసూను గార్మకరవాల్లిష్టాశులై యీసున

52

క. కాయంబున బెద పెదపలు

గాయంబులుచేసెగాని ♦ కడువాడిమిమై

నాయమ్మ లమ్మహీసురు

నాయమ్మలు దాకవయ్యె ♦ నాయర్కహిమన్

53

క. ఒక నెత్తురుబొట్టునకు

రక యసురులు వేన్పొడియు ♦ గొమమున దొంగల

ఒకనిభు లాపతితుని దో

చికొని రయంబడర జనిరి ♦ చెట్టు కొకరుడై

54

క. కాపుకొడు కొక్కరుండా

కాపురుషం దెచ్చెనింటి ♦ కడకనుకంపా

టోపోద్దీపితబుద్ధి ద

దాపద్వినివారణక్రియా భిమఖండై

55

సీ. పితృపరిత్యాగవర్ధితకిల్బిషము వోవ
 నెత్తుకై వడి వేళ్లు ♦ నెత్తురొత్తి
 కూర్కుప్పాణముల మే ♦ లొలుపుచాడ్చున గంట్ల
 శాకినీకాండంబు ♦ సణిపిచూచి
 సమయంబు గాదని ♦ శమచుదూతల దోయు
 జాడ మైనాటుశ ♦ స్త్రములు పెరికి
 పతయాభవగుబొంది ♦ పడకుండుటకు గండ
 పురులిచ్చుగతి జాల ♦ బొత్తులునిచి

గీ. వట్టికూడును వేసీళ్లు ♦ పెట్టియొట్టి
 గలుగువీడ్చుంబులిప్పించె ♦ వలతియైవ
 వెజ్జ నెచరించి యరయించె ♦ విప్పిసుతుని
 కంటవత్తిడుకొని నైరి ♦ కృపభుండు

56

క. నిరనిలసంచారస్థల
 మరయిక సున్నేహపూర ♦ మాయస్థితి యా
 యిరుదెటగు బలిమి దుర్దశ
 బారయక దీపమ్ముపగిది ♦ భూసురు డెనగన్

57

ఉ. తాన ప్రసంగముల్ దిగిచి ♦ తత్సరణిన్ దనపెంపుపెద్దగా
 బూనివచించు నక్కపటఃపూరుషు నిక్కమృతమై నెమ్మది
 జానపదాగ్రిగామి తన జాతియునాతియు గూడిదేవునిం
 గానిజదేశికోత్తమునిఁగా, బరహాపునిగా, నలంచుచున్
 క. తలలోపల నాలుక పూ

58

సలలో దారంబు వాల ♦ జల్లిననీరుం
 బలె వెలియెటుగక మనసులు
 గలసి యభేదమున గాపుకడ నత డుండె.

59

క. కల దాశూద్రీవసతి శశి

కల దా ననఁ జాలు నొకవి ♦ కారపుగోడల్

చలదాలోలకటాక్షౌం

చలదామనిబద్ధతరుణ ♦ జనకంజనయై.

60

ఉ. ఇంటికి నడ్డమాఁక యొక యింతయులేక చరించువాని చే

నంటినఁగందుగెందఱుకు ♦ లంగమునం గలవాని మిక్కిలిం

గంటికి నించువానిఁదెలి ♦ కన్నులవానిఁబిసాళిబాఁపని

బంటది గోరుచారుకుచ ♦ పంజరకీరముగా రమింపఁగన్

61

సీ. పలు వికారంబులఁ శ గలగల్పుఁజూపుల

రాకపోకల బయల్ / పాఁడఁజేయుఁ

దమకంబు గమకంబు శ దత్త ముంచుహత్తి

మనసుసాఁగినవట్టఁ శ జూనుపుగోర్కి

కుగురుపాలిండ్ల పైఁగొంగుహఱఁగఁగొప్పు

వీడ నూరక నవ్వు శ వ్రేచినవ్వు

నేంఱివట్టి బి ♦ పైతి చెక్కిలిసొవ్వు

గూచి వా డేడ్చిన ♦ సొగలించు

గీ. దండుసకిమెడి బుంజాల ♦ దండబెట్టు

దిట్టుమెట్టెలు బిగువంచు ♦ దెగికళాదు

వనిత చిన్నారిపొన్నారీ శవయసువాని

విప్రసందను గన్నంతఁవెకలియగును

62

క. మలఁలితాతనువిలసన

నిలఁజ్జస్వాంత కాంత శ నేరుపుమెరయన్

జెలఁటమాడు మోహము

శ్శిలఁయి నరిల్ల సమ్మత శీఘ్రగుణోడన్

63

తే. దృష్టిపాతంబునొవిడిమై ర దెరలఁబట్టు
 ఫాలపట్టిక గనుపట్ట ర బాల చేల
 నితీయఁ దలఁగట్టియొకమూల ర నెఱుగు నేల
 గుడ్డ నీరుట్టఁబరచిన ర కొంగుమీదఁ.

64

ఉ. తేలెడుకన్నుదోయి నడ † దేరెడు ముద్దుమొగంబు సారెగై
 వ్రాలెడు గొప్పకొప్పు వసి ర వాడెడునన్నవకొను కాఁకలు
 దూలెడు తేతమేనునయి ర తొటిల్ల నమ్మగనాలి నాలి బా
 గాలఘువతఁనుండరసియంగజబాధితఁగాఁ దలంచుచున్

65

న, యెవ్వనికి వలచెనొకొ? యీ
 జవ్వని యని నవ్వమీరు ర నరసోక్తులు లే
 నవ్వులు ముడిచినపువ్వుల
 రువ్వులుఁదనయందె సమధి ర యా శములగుటకా.

మ బభిరా దేరకుదేరదక్కె నిటులీ ర బుగారుకుండంచు జు
 కలుదాటించుచు గెంపుమోవి దొడుక్కోగా గుబ్బపాలిండ్లు బి
 ట్టలనుంగా ముఖగంధపారణము సేయంగా గటిసీమను
 త్వులపతాశ్రిఘటింపగా దివురుమిత్రదోహి మోహాంధతన్

67

సీ. తలపుండ్లు గడిగించి ర తను బ్రతికించెగా
 యడవిజోరాహతుం రడైనచెచ్చి
 కన్నబిడ్డలకన్న రగారవంబునజన
 విచ్చెగా నిచ్చలు నెంటిలోన
 గాసవాసక్లేశ † కశ్మలత్వమడంచి
 యనురక్తిబెనిచెగా † యనుదినంబు
 గురువుగావేల్పుగాగూర్చుచుట్టంబుగా
 భావించి కొలిచెగా ర భక్తియుక్తి

గీ. నవ్వఁ జారెడ్డియింటికి ♦ నెక్కుచాలఁ

జేయు గుడినుండి గుడితాళ్లు ♦ దీయుకరణఁ

గపటనటనా నటుఁడుతా'టఁ ♦ గట్టుబోయ

కాయజామేయసాయకా ♦ ఘాతభీతి.

86

చ. కరఁగినడెదముత్ విడుపు ♦ గానని కోర్కెలు పారవశ్యమున్
బారసిననిట్టచూపులు గు ♦ ముక్కొను ముత్తులకొను గవభుగ్
చిరిఁగినసిగ్గులుం గలిగి ♦ చీకటివేఱటిరేలఁ జాల వా
లిరి తలిరాకుఁబోడియు న ♦ శీకవిశిష్టఁడు దుష్టచేష్టలన్. 69

క. మతిఁబాపమనక పా'ణ

చ్యుతికరమగు తెగువ కతఁడు ♦ చొరఁబడనరకే

సతి కోదోషో మర

సతి కింభయ మన్న చదువు ♦ చమవంబోలున్,

70

ఉ. అద్దమరేయిదాఁక పోల♦మారసి మారసి లీముఖాహతికిన్
నిద్దరఁగాచి యున్నమగ ♦ నిన్ జగనీలిపిసాల్పజాత య
మ్మద్దియ సేవసేయ చొక శ్ర ముచ్చట యాడమ మూఁగబోలె నే
సుద్దియులేకకన్నొగిచి ♦ చూచుచునోగతిఁదోచుచెల్వునిన్. 71

గీ. సీ! పొన్నాకుపైతేనె ♦ సన్నచందికమోవి

మాధుర్య మనక వే ♦ మాటుఁబొగడి

యామనిబుగబుగ ♦ లంగచంపకదామ

గంధంబనక పెక్కు ♦ గతులనెన్ని

పడనున్నపండ్లసం పడవెంపుపాలిండ్ల

బీరం బనక సారె ♦ సారెఁదలఁచి

నెలియ నబ్బిచ్చాయ ♦ వలమానికచభర

పొకటనం బనక చూ ♦ టికినిమెచ్చి

గీ. దినదినంబును గసికాటు ♦ చెనకువలన
దప్పిదీరని తమకంబు ♦ దెప్పరంబుఁ
బాప సమకట్టి జారుఁ డ ♦ ప్పాటుఁ డసతి
వెత్తుకొనిపోవనిందందు ♦ నెడరువేచె,

27

క. ఆతఱిఁ దన్నగరీపతి
జాతరసాటించె జీశువి ♦ సర మనినతరసా
ఘాతతవాతామయని

ఘాతాహతిఁ దూల గాలి ♦ గంగలకెల్లఁ.

37

సీ. గోర్వెచ్చచమురంటు ♦ కొనిరి మస్తకముల

జలక మాడిరి నిశా ♦ మిళితవారి

కట్టిరి చిలుతచౌ ♦ కములకొంబుట్టముల్

కాటకవీర్చిరి ♦ కన్నుగవల

దిద్దిరి సిందూర ♦ తిలకంబు బటువుగా

సక్కుఁగొప్పులవిరుల్ ♦ గుక్కిరద్ది

నింబప్రవాళమా ♦ ల్యంబులు వైచిరి

చిట్టిపాట్టిధరించి ♦ రిట్టునట్టు

గీ. తరుణధావనధగధగ ♦ ద్దసనమణుల

హత్తుకొలిపిరి లేతవీ ♦ డ్యములడాలు

పర్వదినములఁ బామర ♦ ప్రమదలుదిత

నియమసంభావనారంభ ♦ నిభృతబుద్ధి.

74

క. ఎడ్డెతనపుఁగయిసేతల

రడ్డులు నడచిరి పురస్స ♦ రద్భార్యముగా

గుడ్డంబుచక్కి గట్టం

బడ్డమహాశక్తి దివ్య ♦ భవనంబునకుఁ.

75

వ. అమృహోత్సవం బజప్రథానంబగుటవిబుధసభయుంబోలియు మ
హాసురోదారంబును, తమోవికృతివిధేయంబగుట విధుబింబంబు
నుంబోలియు దారావియోగముదితాబును, బహుళధ్వని పరీ
తంబగుట సత్కవిత్వంబునుబోలియు ససాధువర్ణసంభాధబంధు
రంబయ్యెనయ్యెడ.

76

సీ. అంభోధరముక్తింద ♦ నసియాడు నై రావ
తియుబోలెసిడి వేళె ♦ దెఱవయోర్తు
చెందమ్మికొలన రం ♦ జల్లునంచయుబోలె
నిప్పుటేట జరించె ♦ నెలతయోర్తు
తొలుసంజయండవ ♦ ర్తిలునంచయును బోలె
నీగబందిరిగుండ ♦ మింతయోర్తు
జలనీలిపై నెక్కు ♦ కలువమొగ్గయుబోలె
నసటాకునర్తించె ♦ నతివయోర్తు

గీ. కాంతయొక్కర్తు మూవున ♦ గండలిచ్చె
మారుగాలిచ్చె నొకసుధా ♦ మధువాణి
లలనయొక్కర్తు నోరితా ♦ శంబులిచ్చె
శక్తిజాతరసదృక్తి ♦ శక్తులెసగ

77

క. బత్తులు నునువాకత్తుల
మొత్తిరి పశుసమజముండ ♦ ములు చంపములొ
నెత్తురుధారలు ఘోరవి
పత్తిమిరనవారుణప్ర ♦ భలు హరిబలంగ

78

తే. పెలుచ గలుచొక్కు చెలువల ♦ తలకు నెక్కు
దోన దిక్కులతలకెక్కు ♦ దొడగెదమము
దేవిగుడిలోన నొక్కొక్క ♦ దివియదోప
దోన నొక్కొక్కచుక్కయు ♦ దోచె మింట

7

క. ఎడరగుట దెలిసిపాటు

బొడువడు గొనిచనియె మాటు ♦ భూమికి నట సం

దడి బొమ్మడు పెండ్లాడెడు

వడువున గసుగాపుబూప ♦ వయసుమిటార్క

80

తే. కాపుగోడలు కంచంత ♦ కాపురంబు

బాలవంటికులంబుగా ♦ డప్పటిచియుటికె

మగని నటువెట్టి రెండవ ♦ మగనివెంట

సువిదలకు బుద్ధిపెడతల ♦ నుండుగాదె

81

ఉ. ఆకుమటుంగుపిందెయము ♦ యంతిపురంబుచుబోలెనున్న గా

కాకుముదప్పి. యాస్య భయ ♦ గాఢతరత్వర నేగుగాని లో

నాకలి దప్పియున్రవిక ♦ రార్తియునెన్నడుమన్నథాస్త్రకీ

లాకులతస్తచిత్తలకు ♦ లక్ష్యమె తక్కిననొప్పులెవ్వియున్

82

సీ. కఠినకంఠీర వా ♦ క్షతనఖక్షతజర

త్కరిశిరస్సుక్తశా ♦ ర్కరిలతలము

లాశాంతజంతుకం ♦ తాస్యగువ్యాసు

ముఖగుహాభాంకార ♦ ముఖరితంబు

లశ్వద్విషద్విషా ♦ శాగ్నిగ్నిహవహ

త్ప్రస్తరప్రసవసా ♦ రభమయంబు

లజ్జాతరవికర ♦ వ్యాపారభూరుహ

చ్ఛాయానపాయాతి ♦ శైత్యభనులు

గీ. గహనఘంటాపఘంటులు ♦ గడచి నడచి

యొక్కపక్కణ మీక్షించి ♦ యూరడిల్లి

యవరవర్ణస్నుషయ బాహ్మ ♦ శాధముండు

భోయకులమున గలసిరి ♦ పాలుపుదక్కి

83

తే. ఎన్నిజన్మంబులేనియు ♦ జన్మపిదప
గాని ప్రాప్తిపరానిధ ♦ రానిలింప
జాతిగడలోన నప్పాప ♦ జాతి తొలగి
కల్లు పెల్లాని వేటాడు ♦ గరునుడొరసె

84

క స్వఘ్నిణానిలసౌరభ
మాఘ్నిణింపగ మదాకు ♦ లాభెటరతిన్
వ్యాఘ్నిడికభయదాటవి
శీఘ్నిగతిన్ మెలగు నసతి ♦ చెలువుడుదానున్

85

మ గతిమధ్యస్తన కుంతలస్తబక వీ ♦ ఊగర్వదుర్వార యీ
సతిచేమానమె యూనమయ్యెనిక ని ♦ సానరసంబుప్రాణంబు దా
ల్పుతగుల్ గాదనిరోసి యావృషలివాళుండూపుగొమ్మంటకా
హుతియాబద్ధిమృగేంద్రకుంభిచమచీ ♦ యూధంబునేణుబులున్
సీ. జఘకులువారలె ♦ స్సగదంచివెదురుచి

య్యమును బువ్వులవలె ♦ నలతిలోవి
వార్చిడించినకొత్త ♦ నంటకంబతిమాత్ర
భాతశరావపా ♦ త్రిమునజాల

వడ్డించి పలువన్నె ♦ నవ్యమిషంబులు
గుట్టువాటగనుంచి ♦ చొక్కటముగ
గాచినగురు నెయ్యి ♦ చేచాచజాలినం
తయుగుమ్మరించి త♦ త్తక్కిపూర

గీ. మొకయలాబుశలాటుఖం ♦ షోదరమున
బూన్చియటుడించి తానును ♦ బొత్తుగలసి
సామిదప్తాన్నకబళముల్ ♦ సామికొసగు
నగుచు జవులెచ్చరించుచు ♦ నిగురుబోడి

87

శా కాపుంగెంజకురాకుబోడి పరలోక బంతపాపింపుడు

వ్యాపాదంబుననాత డొండుగడ రూ ♦ పాజీవరాజాననం

దాపింఛచ్చదగుచ్చసచ్చవి మదాం ♦ ధన్ బుధురశోణిని

ణాపాణింధమపాణి నొక్కప్లవక శ న్యంగూడి కీడింపగన్ 88

వ. అపవిత్రంబగుపుత్రలాభంబు దత్తశత్రంబునందు సుభవించె
నిట్లానప్తపూర్వద్విజన్ముండు కష్టమార్గంబున నెలసి నెలతయుం
దానును బ్రాలుమాలిమ్మ శాశనాశపేతలంబగు ఫణాధరపరివృథ
ఫణాఫలకతలిమతలంబున నంటసిలబడ నెడనెడంబెక్కుపాత
కంబులుపార్జించుచువ్రొంచివ్రొంచి యొక్కునా డొక్కరుండు
నుం గుర్కురకుమారయుగళంబు గుపితశరభనిభంబగుదానిగళ
గళాయమాన గళనిగళనియపితంబుగ గేలగీలింది యొంటిపా
టున వేటపైగలతివుట మాటాడుచు సమీపాపవీమధ్యంబు
జొచ్చి యాస్ఫోటింది పిక్కచెదరక దిక్కులుపరిభ్రమించియద
భ్రమదవిభ్రమ భూయిష్టంబులగు మృగంబులం దెగజూచి
యేచి కన్నిచ్చకువచ్చు పెక్కునంజుడులు చేవడించక కావడింది
పొద్దస్తమించునంతకు నిజనిశాంతంబునకుం బా తెంచునపుడు.

మాలిని. కుపితశరమనచక్షుః శ క్రూరమర్భారకీలా

స్థపుటితమగువహ్నిన్ శ దద్దివాకీర్తియిల్ మి

గ్గిపడియె మధుపాన శ క్షీబజాయాతనూజా

తపరిజనయుతంబై శ దైవదుర్భావదృష్టి 90

చృతనగృహ మిట్లపత్యపశు శ దారధనాదులతోడ మిగ్గగా

గని వెలుగంది కందికను శ గ్రింతలమంతలబోసినట్లుబో

రనగడు బాష్పపూరములు ♦ గ్రిమ్మగ నేడ్చుచుమూర్ఛోయియ

ల్లన దెలిసెన్ వినిందితకు శ లవ్యవహర్తమనోబలంబునన్ 91

క. ఇలజదికిలబడి పలుమలుఁ

దలదోర్పుచు వికృతమగువ ధనమున లాలా

జలములు తీగెలుసాగఁగ

బలుకు నతండానిగుఱిచి శ పరిచితరక్తిన్.

92

ఉ. ఎల్లరు నెల్లచోధనము ధి లిచ్చి మృగాక్షులగొండుగొని యో
పల్లనపాణి! యే బరమ ధి పావనవంశమునిల్చి కొంటి నీ
నల్లనిరూపు నిక్కమని ధి నమ్మి భ్రువంబందిగాక నేడు వి
ద్యుల్లితకాధికాభినయ ధి భూర్వహమాటయెరుంగనితయ్యన్.

ఉ. సన్నపుసిబ్బెమఱ గలుగు శ చన్నులఁబయ్యెదకొంగువాలఁగాఁ
గిన్నెరవీణెమోపి శ్రుతి ధి గీల్కొన సారెలు చక్కనొత్తియు
ద్యన్నఖరప్రసాదములఁ ధి దంతులు మీటుచునాలపించునీ
తిన్ననియెల్లు నాచెవులఁ ధి జేనియలొల్కుచవుల్ దలంచెదన్.

ఉ. ఈడశాతిసాతికి హి ధి హి మహిదేవుడు చిక్కెనంచు నన్
రాకకుఁ బోకున్ జనప ధి రంపర కెంపగుచూడ్కిఁ జూచి యు
బూకృతచూచరించుటకు ధి బుద్ధిదలంక కలంకముక్తచం
దాకృతిఁబొల్పునీముఖమునం ధి దమృతస్థితిగాంచిమించుటన్.

ఉ. పుత్తులు లేరె యెవ్వరికి ధి భూమి మదన్వయవర్ధను భవ
త్పుత్తులవంటివారు మును ధి పుట్టరుగాక తదాస్యకాంతి, త
ద్ధాతృవివృద్ధి, తద్భజయు ధి గస్ఫురణంబు, తన్మక్తిలక్ష్మి, త
న్నేత్రసరోజపత్రరమ ధి ణియత, చూపఁజొక్కజేయనే.

క. అని తన యాలిని దనయా

లినిగని మఱికాని కుడువవ ధి తె గూడ జలం

బునుద్రావవలె ననుచునన

శనమున నతడేగజొచ్చె ధి జనరహితమహిన్.

97

క. కాగలపుణ్యుడు దుఃఖపు

వేగిగు వహించుట నెవోలె ♦ విషమాటవిలో

దూగుచుఁదూలుచు నీరము

లీగుచుఁ దలవాంచి యురక ♦ యేగుచునుండె.

98

తే. నీచమగుమేను పాటంగ ♦ వైచుకరణి

బడి సరోరుహనేతున ♦ పారకరణి

నధమలోకంబువిడిచి య ♦ య్యమరపథము

జూచుటకుఁబోలె దనుతానె ♦ లేచు సతఁడు.

99

న. ఇట్లనుద్దిష్టప్రయోజనముండై బహుయోజనంబులును నిర్భోజ
నుండు నిరంబుధజనుండునై యాకుజచుండు పెక్కుదిసంబులకాంతమ
హాగహానవిహరముండై యచ్చోట నిశాటపతిసక్షుః కవాటపుటవిఘటన
హాచటలనఖరముఖరత్నాభలణాయమాన త్రిభువన భరణిగు సృ
సింహాంబుజసంహృత వైకుంఠనగరనివాసుండైవిజయం చేసియుండు
నపుణ్యప్రదేశంబు బ్రవేశించి.

100

ఉ. చేరువచేరువై కడుబ ♦ చేళిమమై తనుడాయపూర్వసం

స్కారతపఃఫలంబునభ ♦ జద్వృజినావలినాశకృష్ణకం

నీరవదేవనిత్యసద ♦ నీకృతసంగమతీర్థరాజవా

ర్థారల నాడి తత్పరమ ♦ ధామపతి బలుమాలు జూచుచు

105

నీ. ఒకయింత తిప్పవే ♦ యక చూచుఁ బెరిచారి

దలగొట్టుకొనిదఃఖ ♦ జలధిమునుగు

బిలము తెఱపుమంచు ♦ బృధివిలో జొరఁవాలు

సమధికస్తంభోద్భవము గమించు

దిరియువాడును బోలె ♦ దెసలకుఁ జెయిచాచు

నొరగు నసాంగిబుద్ధి ♦ వొప్పదోగు

హా! పోయితే! యని ♦ యజుచు భార్యగుఱించి
బహువిధానకి వి ♦ బ్రాంతిఁ బొందుఁ

గీ. జేరఁగారానిదర్శన ♦ స్థితి వహించు
బాడబస్సూర్తి లోగొన్న ♦ పగిదినుండు
దానవారాతి కాఁబూని ♦ తనవతార
దశకమును మున్నె తాల్చె నా ♦ ధరణిసురుండు, 102

క. ఉడుగనిపస్తలఁ జెవులను
గడియలునడ మేను వడఁకఁ ♦ గాలము గడవం
బడమిఁ బుడమివేలుపు వడి
చెడి పుడమిఁబడియె విగత ♦ జీవుడనయ్యెన్. 103

ఉ. ఈవిధమైన యయ్యధము ♦ హీనపు మీ నపుడెక్కెఁగాక ఘూ
కావలిదావకీలలగు ♦ నల్కలుముంగల మొల్కలెత్త దం
తావళజాలనీలమగు ♦ దండధరానుచ రాగ్నిబలం
బావలదోవలాచి వెస ♦ యాతనవుండనువాఁగి రేగఁగన్. 104

సీ. లలనాధరోష్టలా ♦ లాజలాన్వితమగఁ
గోలెమధ్యముపేరి ♦ కులమునెల్ల
వావివర్తనలతా ♦ వావంత దలఁపక
కన్నిచ్చువడఁ చేఁచెఁ ♦ గామవికృతి
జనులు పువ్వగఁ దిట్ట ♦ సడికోర్చి యార్జించె
బశ్యతోహరవృత్తిఁ ♦ బసిడిపోగు
కన్న పెట్టియుఁ దోవ ♦ గాచికొట్టియుఁజంపె
లెక్కకుమగులుభూ ♦ లేఖవరుల

గీ. మఱియు నీరీతికూరుల ♦ మైత్రివడసె
నితరపాతకములుచేసె ♦ నెన్నియేని

వీనిబొదువుడు కట్టుడు ♦ వేయి డనుడు

జమునిదూతలు బాధింప ♦ జసిసి యతఁడు,

105

క. ఆకోశంబానరించె ది

శాకామన్నాదముగ వి ♦ శంకటగతి నూ

త్తుకమమగు నామొలవిని

సకోధాకమణిపుణ ♦ సంభ్రమ మడరణ్.

106

(మ.) అమరదోహివిరోధి మున్నచ్చట రక్షార్థంబుగానిడ్లచ
కమము వికాంతివహించి భాస్కరసహ ♦ సక్రూరిమైవచ్చి య
య్యమదూతావళి హావళిదెరల వి ♦ ప్రాధీన బంధప్రతా
నము ఖండించె నఖంకితారసిఖస ♦ న్నాహులు దిగాగిగన్.

క. శీకులును గాంధీశీకులు

నై కాలానుగులు గురుక ♦ నపుడరుదెంచెన్

శ్రీకామక పారిషదా

నీకములు సుదర్శనాది ♦ నీరజములతోన్.

108

క. అరుదెంచి జముపురికి జను

తెరువున మరలించి తెల్ల ♦ దీవితెరువునన్

హరిభృత్యులు నడపించిరి

గరుడాచితయానమున ని ♦ గమశర్మాఖ్యన్.

109

సీ. ఉత్తాలఫణిభుగ్గ ♦ రుత్తాలవృంతాని

లాశాంతఘ్నరాంబు ♦ నయ్యె మేచు

ప్రత్యగ్విముక్తాత ♦ పతీభనచ్చేష

వారితాతపమయ్యె, ♦ జాగుహాళి

సూత్రపతీశదో ♦ ర్వేతద్రదత్తావకా

భృగు భరద్వాజ పృథ్వీకృతస్వప్తివా

గృరముఖరములయ్యై భార్వతలము

గీ. లరుణకిణసహస్రాభి మభిగంబు

సగువిమానంబు పై నెక్కి నిగమశర్మ

తీండ్రబుండ్రక్షుకోదండు తండ్రిభోలి

పరమధామంబునకుభోవు పథమునందు

110

సీ. ఆజానుద్ధిర్బు లైహరిన్మణిమయ

స్తంభబులకు గుల స్వాములగుచు

దివ్యగంధముల ను ద్రోకించి విద్యుదం

కురరేఖలకు జోడు కోడెలగుచు

దలచుట్టుదిరిగిరా గలిగి పాండురపద

పత్రంబులకు బాణ బంధులగుచు

సకలంబు వెలిగింప జాలి బాలార్కబిం

బములకు ననుబింబ పజ్జులగుచు

గీ. నాల్గుచేతులు గాంచన నలినమాలి

కలు నెడదకన్ను లాస్యపృథ్వీ భలుచెలంగ

గుముదుడనువేర బరమేశు గొలిచినిచిలి

యున్నవాడత డిప్పుడు నోమునీంద్ర

111

తే. పుండరీకుండు శంఖకర్ణుండు వామ

నూపు కుముదాక్షుడును విజయంబు జయుడు

సర్పనేతుడు ననుపార్శ్వ చరులలోన

హరికిగుముచుండు మానసీయతవహించు

112

క. అమృతమయమూర్తి బుధహిత

విమలవిభోద్భాసి మస్మృణ విలసనశుభల

క్షుణ్ణుహితవక్షుడు విధుడట

కుముదానందప్రదాన ♦ కుశలుడుగాడే

113

శా. ఏవంభూతమహాప్రభావనిధిలో ♦ కేశుం జిత్రకేశుమం

దావిర్భావహృదయైకమాతృదళితో శ ద్వదేత్యగర్వాంధకా

రావేశుఁ సరకేశసరిన్ గొలిచి ని శ త్యప్రీతినున్నారువా

ద్దేవీవల్లభ ముఖ్యనిర్జరులు త ♦ త్నేత్రాధిరాజంబునన్.

114

క. ఆనెలవున సర్వనిశల

వీనులకుందోచు నేచి శ విధినందనవై

మానికనాయకకృతఘం

టానాదము నృహరిబిగువు ♦ నగవుంబోలెన్

115

క. ఆక్షేత్రంబున నృహరికి

దక్షిణదిశ నే వసించు శ రత్నరమణిని

యక్షులతో నీప్రమథా

ధృక్షులతో నినగేశ్వ ♦ రాత్మజతోడన్

క. మాతృవధము పితృవధమును

భ్రాతృవధము గురువధంబు శ ప్రకటించియునో

ధాతృసుత యలిగి సురపుర

నేతృత దెలివొందు నెట్టి శ సీచుడు నచటన్

117

క. కాపున నరులకు దత్తే

త్రావాసమొనర్ప నైహి శ కాముష్మికమౌ

చేవలతులగుచుదలకొను

నావుడు నామృదుగుఱించి శ నారదుడనియెన్

క. దేవ భవత్కృప సరమ్మగ

దేవమహాక్షేత్రమమహి ♦ దెలిసితి నస్మ

దాహము పృమోదమేమర

భావము గైకొనియె జనియె శ భృమమృదమముక్ 119

క. దైవము తీర్థము క్షేత్రము

నావాచయములు గుహలు శ నడిగిన మీరల్

భావించి తెలుపుతత్త్వము

నావీనుల జానపు మనుపు శ ననుబురవైరీ 120

తే. అనుడు నుడురాజమకుటు డి ధట్లను నృసింహ

తీర్థమునకు భదేశిమ శ దిక్కునందు

సిద్ధమానవవినుతప్ర శ సిద్ధి వేలయు

నాద్యమై ఘర్మపీరామర హాసవంతి 121

తే. తీర్థసార్ధావతంస మ శ త్తీర మభిమ

తార్థదశీల జంద్రభా శ గాఖ్య నంతు

నంతు దపమాచరించి ముర న్నందె నిమ్ర

డమరతతిలోన రుంద్రభో శ గాతిశయము 122

ఉ. తైర్థికు లర్థిగొల్వడగు శ దానికి యోజనమాత్రభూస్థలి

దీర్ఘపదాస్పదం బఖిల శ దివ్యనుతివ్యవహారయోగ్యమి

స్థార్థసమర్థసక్షమము శ నై తమమున్ విరియించు బాతకా

సర్థము పొండరికమను శ సర్థము దూషితరోషభూషణా 123

శా. సక్షత్రంబులకు ఊపాధిపతికి న నాకు దిక్కియామాచరా

ధ్యక్షద్యేషికి భానుపుత్రికి శ మరుత్కల్లోలిసీవేణికి

బక్షిశ్రేణికి బక్షివల్లభునకు శ భాసిల్లు దానా సమ

స్త్రేత్రంబులలో సనూనమగు నే శ తక్షేత్రమిక్షింపగన్

క. “ఇదమిత్ర”మృని యేనును

మది మితిసేయంగనేర శ మానీశ్వర త

ద్విదితప్రభావ మోపిన
విధమున వినిపింతు నీకు శ విను దృఢబుద్ధి
తే. జమునిచెలియలు నిర్జర ♦ తైవలినియు
బెరసి మెఱసిన నడుచక్కి శ బేరుగుచ్చి
ఋసులు తెప్పినతీర్థము శ లెల్లజాండ
రీకపోడశకళ భోల శ లేక జడియు
నీ పాతక వాతభూ శ జాతహతానలం

126

బాళితాభీష్టపా శ కాశసరము
విషధిరాట్పర్యంక శ విహరణస్థానంబు
నిఖిలపుణ్యక్షేత్ర శ ముఖముగురిము
సమదస్మదాదినా శ నామరున్నాధంబు
నర్జితాశులపుణ్య శ వైజననము
తైత్తిభిన్నగరయా శ తావరస్థానంబు
వాస్థానసామేయ ♦ వైధవంబు

ఆ. నె. నంకు వామదేవ శ వాల్మీకి వరతంతు

గర్గ గాధిపుత్ర శ గౌత మాత్ర
జహ్నుజామదగ్ని ♦ జాబాలి హైమిని
పిక్రరంబుపొండ శ రీకమనసు

227

మహాస్థగర

కనసి గొడ్డాలిబిడ్డన్ శ గగనకుసుమమున్ శ గల్గసి రాయిమాటల్
విససి ముక్తుండు వెండికోవిపులబాడమనీరివిడివాపాండురంగా
వనిజానఃపుణ్యజన్యవ్యవహృతి గనవేనంకదుష్పంకశంకల్
ఎనరాశింజొచ్చునల్లెవడివడియుడగున్ ♦ వారిజభూణనూత
తే. ష్రితి గురుక్షేత్రముఖమహా శ క్షేత్రతలము
లందు జేయన నశ్వరం శ బగుచు నిగుడు

దురితతతి గిట్టి నిజశక్తి ♦ దునుముఁగాన

మేటియాక్షేత్ర మొకపరి ♦ పాటిగాదు.

129

క. దాన స్నాన నిధనఁ వాః

పానాదులఁ జేయనెట్టి ♦ ఫలములు పెలువో

నానవి సకలముజేకులు

సూనవులకు నందు నిమిష ♦ మాత్రమునందున్.

130

గా. భర్మస్తేయము బ్రహ్మహత్యయు సురా ♦ పానం బగమ్యారహ.

కర్మంబుఁగృహదాహ ధేనువధవా ♦ కృపాదుష్యముల్ మున్నుగా

దుర్మార్గులృచరించుచుష్కృతతుల్ ♦ దూలున్ మృగేంద్రధ్వనిఁ.

మార్మముల్ వడు జేటిమూకలన న ♦ న్నముబువకుచ్చివఁ

సి. ఉరసిజాదృతనిణ ॥ సరసిజాననురా

పూర్వకోటిగ మహా ♦ దృతచరిత్ర

గజవైరి వాహను ♦ గ్రాదేవి పశ్చిమ

కోటిగ లస్తక ♦ కోడనీమ

భువననాయకి గాఁగఁ బొగడొంది యోజరా

ర్థము విస్త్రప్తీయఁదద ♦ ర్థంబునిడుపు

గలిగిన తక్షేత్ర ♦ కార్మకంబుధరించి

జగదేకధన్వి శ్రీ శార్గపాణి

గీ. తీర్థశరములు దొడివి యు ♦ దీర్ఘకలుష

విషమలక్ష్మ్యపరంపరల్ ♦ విలుగ శేయుఁ

గాన నదియు శరణ్యమై ॥ దీనుమిగులు

నైహికాముష్మికాకాంక్షు ♦ లగునరులకు,

132

తే. ఆత్మనామవసచ్చతు ♦ రక్షరముల

యందఁ బురుషార్థములు నాల్గు ♦ ససగి పెను

తలలుముదిరినదురితదం ♦ తావళములఁ

బాండరికంబు హరిలీలఁ ♦ జెండివైచు.

133

శా. ఆక్షేత్రగిబుననుండు నట్టనడుమన్ ♦ యక్షాక్షకేళి రతుం
డక్షోభ్యు డజరు డనాదినిధనుం ♦ డక్షామరతామయుం
డీక్షామాతృకృతాఖిలుండు ననశ ♦ క్షీనుడు కృష్ణుడు పృ
త్యక్షంబై యనుడు నురున్ముని యుమా ♦ పాణిశుదోనిట్లనుట
క. అద్భుతమయ్యెడు నిఖిలజ

గద్భరితుడు యోగిహృదయ ♦ గమ్యుం డచ్చో

నుద్భవమొగుట కీకథ

సద్భద్రా నౌమపు సుపా ♦ సన్నత ననుడున్,

135

ఉ. ఆ పురవైరి పల్క గల ♦ హరి గుణేశయవీత్ర విచ్చు మున్
ద్యాపరముజ్జిగ్నుతః ♦ దాతుడు శాంతుడు హృద్విపక్ష శి
క్షాహుశక్తివిష్ణునద ♦ సాభ్యతభక్తుని బవించె ని
ష్పాపుడు పుండరీకునమగ్నాహ్లాదాద్యుగ్మ డక్కజంబుగన్
సీ. పాతకాలులఁ బాచ ♦ బాగాశముగ శేయు

గనుగొన్నమాత్ర మెఁ ♦ తుంబునొసఁగు

మమ్మల్లు పుష్కరం ♦ బునకు కల్గెను పం

పకు నిది యడదగుఁ ♦ గ్రహమహిమ

లింగసరఃపాత్రి ♦ బింబమై పర్వ స్వ

ర్గద్వారమునకంటె గరముమేటి

యగుఁజంద్రభాగ మ ♦ హాపుష్కరితలు

బునఁ జూత ఖడ్గార ♦ పనస జంబు

గీ. కాంచనయుతంబు నృత్యచ్చి ♦ ఖండికూప

దిష్టబరపుష్ప గాయద ♦ భీదజిహ్వ

మలస కల్వార పవన న ♦ మ్రోగిదటము

నైన యాశ్రమమరించి ♦ యందునతడు.

137

సీ నిండుమనంబున ♦ నుండునారాయణు

డెఱిగించెనో నీట ♦ వఱలునునికి

నొసలిలోపలిచక్కి ♦ నెసగు చందుడుదిడ్డె

నో మింటవేలెడు ♦ దీమసంబు

మూలాలవాల స్థలి ♦ లేలిహాసంబు

గొలిపెనో పవనంబు ♦ గోలునేర్పు

కమలంబు లిరుమూరు ♦ గఱపెనోసూర్యావ

లోకనంబునకాత్మ ♦ లోగను ధృతి

గీ. యనఁ దత్తత్క్రియలయందు ♦ నలతలేక

భూరికైవల్య సామ్రాజ్య ♦ భోగకాంక్ష

గాఢవిష్టామరక్తి ద ♦ పంబొనర్పు

కుదిచి ముల్లోకములును గ ♦ గోలుపడగ.

138

గీ. భక్తిసంయుక్తియను పోత ♦ పాలనొయ్యఁ

జెట్టుకట్టుచు మునిశాఖ ♦ నిట్టచూప

నిజమనోమార్గసంపన ♦ స్మిలవర్ణ

కైతవంబున లోఁ జేగ ♦ గలయ నూరె.

గీ. పుండరీకాఖ్యుడగుటనో ♦ పుండరీక

నేత్రభృంగంబు తనలోన ♦ నెలవ్రకొనగ

క్షీతిసురేందుడు తపమిట్లు ♦ చేయుచున్న

కాలమున నేగె ధర విష్ణు ♦ గనుగొనంగ.

గీ. డెందమునఁ బుట్టునలత ము ♦ కుండువలనఁ

దీర్ఘనూహించి చనుమహి ♦ దేవికొనఁగె

గలశపాథోనిధానంబుఁ ♦ గన్నుగవల

శైలివి బలితంపునమృతన ♦ ర్తియునుబోలె.

141

సీ. నీరజోగరయోగ ♦ నిద్రావరణసీమ

చతురంబు సితసామ ♦ జప్తిభువనకు

పాల్కుబ్ధాబ్ధిపా ♦ పాకల్పనము సూతి

కానికేతనము పు ♦ మ్మరసదనకుఁ

గామధుక్సంధాన ♦ నీమధ్యదేశంబు

రసనలీ దేపతా ♦ విసరమునకు

గోత్రభివృద్ధికచ ♦ కోరదృష్టోత్కంబు

మారురాసాన మ ♦ మర్త్యహరికి

గీ. కాయమానంబు బలిగ్మహం ♦ గణనసుక్తు

సకలవాహనలకు ౭ నా ♦ శోకపదంబు

సారలోహరిగము భూధా ♦ వైరిబద్ధ

బుద్ధిని రంజించియున్న దం ♦ భోజితభి

142

చ. అమితపిశాచ భగ్నత్రిపు ♦ రాంతకుఁ డొందిన రాజశేఖర

త్వముఁ జెనుగొల్లఁడచ్యుతుఁడూదాలుచు ప్రీతిభావమున్ మరు
త్కమనులు కూటిచేదలటు శ గాక సదా యమృతాన్నభోజితా
కృమము సుధాభిషేకమునఁ శ గల్గినవంచు నుతించులోకమున్.

ఉ. ధేను గ జాశ్వరత్న సుద శ తీ ప్రియుఖాఖిలవస్తుకోటివై

మానికభర్త ముగ్ధనియు శ మచ్చరమారఁ బయోధిలోత్తుగై
కొననెనకొల్పెనో బలు శ మొగుళ్ళవిప్లవకరీషసిండిరే

ఖానిభవృత్తి నజ్ఞెలుగు శ గాకలనీ రవిద్రావ నేటికిన్. 144

శా. అంతర్మగ్నదిగంతదంతికటని శ రవ్యదానధారారుగ

కాంతంబుల్ నిజవేగభగ్నవపురుగ్గోగ్రాహముల్ మేఘుఘో

హం తే నాసివిశంకటధ్వనులు నా ♦ గావాసగాహుల్ పయ
స్సంతానంబులు గ్రాలుపాలకడలి ♦ జాగ్రత్ప్రచారంబులై
శా. మాణిక్యంబులు మున్నగానిగుడుభా ♦ మృద్భంగసత్వంబు ల
క్షీణశీఘ్రలన్ జలద్విపకర ♦ చ్చిన్నప్రవాళదుగ్ధము
శ్రేణిం గర్వముడిగ్గి యార్యదవసం ♦ శీర్ణంబులై కానన
క్షోణుల్ వోలె దలిర్చునిచ్చులునుధా ♦ కూపారపారస్థుల్
క. తరుణప్రవాళశోణ

146

దరతలమై శంఖచక్రి ♦ ధృమైవరపు
మృగపుష్కలమై హరికర
సరసీరుహ మరగి గలశ ♦ జలనిధిచలగున్

147

తే. నూత్నవీచుల సముపోళ ♦ రత్నపుష్ప
నికరనిబిరీసమగునీరు ♦ నిచి నెచ్చి
యభివేలాసమాభ్యాగ ♦ తాతురాచ
తార్థులకు నర్థిబాదార్థ్య ♦ మాచరించు

తే. వార్ధి నానర్తగర్తహి ♦ వర్తులగుచు
నుదరరత్నంబువులు గగ్గిమ్మ ॥ త్రిదసులమరి
తరులు నాకంగ వన్ముల ♦ తలను లమ్మత
సేకమున వెండి చిరించు ॥ చిగురులగ

149

ప. ఇట్లగణితగుణాభిరామంబగు సమ్మోహనమునకు సంగ్రామభీయం
డునుం బోలె బెనువాలుగంటుల గనుపట్టి కుశలభటవిముక్తం
బగు విశిఖింబునుంబోలె నెల్లకంఠపులనుమీళిపాటలస్ఫురితంబై
జరవిలోచనంబునుంబోలె నీరుపావలం బొదువుటగలిగిపేదవడి
నపుడమివేలుపుంబోలె బలియింటివాకిటనడంగి వీరభద్రగదా
విదారితంబగు పూషార్కువదనగహ్వరంబునుంబోలె బలువరుస
బిగి డెరల నొరలి మతంగకులకస్యకయుంబోలె బలుకందగు

నిలుకడ దాల్చి విభావరీచిరామసమయంబునుంబోలె వెల్లదీవియ
 లమించుటకు గుట్టెయై మఱియు నొక్కొక్కచోట గుముదో
 దర విశదంబులు నొక్కొక్కయెడ నీలోత్పలమాలికామేచకం
 బులు నొక్కొక్కడ శుకచంచూపుటపాటలంబులు నొక్కొక్క
 చక్క శుక్తిశబరోదరంబులు నరుణోపల పట్టంబులు బొట్ట
 మెంచుచు నిట్టలంబుగమిట్టించు వేలానిలసముద్భూతనూతనశీకర
 నికరంబులవలన నలినభవాండలునకు గర్పూరకరండభావంబు
 నుత్పాదించుచు నుత్తాలకాలస్కంధపలాశకులాసితద్యుతికూలం
 కషంబులగు బాలశైవాలవల్లీమతల్లికలనల్లిబిల్లిగొనునుల్లోపపు
 వాళ శాఖాశిఖిలవలన నుదవాసక్లేశంబున నుడ్డుకుడిచిపెలుపటి
 కిం బుటమెగయుచును ద్వామధూమధోరణీవ్యాజంబునం దలలు
 వీచ నీడాడంబూడమాపు నిబడబడ బానలకీలాకలాపంబులశంక
 నంతురితంబు సేయుచు సలిలకరటి చటులతరరదనశిఖరవిఘటిత
 గర్భగిరిగైకసంక్రమణారుణంబులగుమృదుసముదితరంగ కిశో
 రంబులచేరి బిహితానకాశంబై లక్ష్మీనారాయణశరీరారూఢవి
 స్మయరఘుస్మృత రజోరంజితంబును తదీయవిలుంత నాఃకృతప్రీ
 డాపీడనంబునగుతలిమతలింబువిలసనంబు వశీకరించుచు సాత్వి
 కుగ్రియ విధువిజృంభణముదితంబును బంటకారుపగిదింబ్రసన్న
 శరీరంబును సత్యలోకంబు నాకృతిం గమలభూయిష్ఠంబునువిలా
 సిసీకరంబుకరణి వివిధమణికిరణపుంజరంజితోర్మికంబును బరబ్ర
 హ్మంబువిధంబున సహార్యపదంబునైయెదవునాటవకడలిపుడమి
 ముద్దియకు దద్దయు బ్రియంబు పుట్టించె నిత్యైతంగున 150

ఉ. ఎన్నగ నింతరత్నచయ † మంతగభీరిమ యింత దానసం
 కన్గత యింతశుద్ధియని † బ్రహ్మయనోరుమెదల్పలేనియ

త్యున్నతిగన్న పెన్దలి ♦ నత్తితమై వెలిదీచి చెన్నగున్
వెన్నెలయేటిలోన బ్రభ ♦ వించినకప్పపుగొండకైవడిన్ 151

శా ధూతాతంక మపేతపంకము బుధ ♦ స్తుత్యంబు నిత్యంబు వి
ఖ్యాతం బాతపశీతవాత సహ సాం ♦ దాసందయోగీంద్రసం
కేతం బాతతభూతిభూతిలకల ♦ క్షీకారితోరంబునై
శ్వేతద్వీపము దీపితంబగు జగ ♦ తేనైకభవోన్నతిన్ 152

ల. వె. వణకుగుబ్బలికిని ♦ వైడూర్యశృంగంబు
మొలచినట్లు మిన్ను ♦ మోచియున్న
తెల్లదీవియందు ♦ దీపించువైకుంఠ
పురము కనకవహ్రీ ♦ పరివృతంబు 153

ఉ సారసువర్ణసీరమయ ♦ సాలవిశాలము సీలవర్ణసం
చారచమత్క్రియాచరణ ♦ శాలియునై పుషిచెన్నగునీమహా
మేరుప్రకౌగిటం బొలుపు ♦ మీఱి మహాత్కటకూటసంచర
ద్వారణరాజమై సొబగు ౩ చాల్చినరోహణశైలమో యనన్
సీ. త్రైవిక్రమాంఘ్రిమున్ ♦ తవిలి వీశినపద్మ

జాంఘండనులీల ♦ నలరుగోట
పలుమాలు గమనాధి ♦ పతిపూని డించుమం
దరములభాతి సా ♦ ధములుపెలయు
నిజవిహారార్థంబు ♦ స్మహరియై హరిచేయు
నసతులో యన గేళి ♦ వసములెసగు
శాంబరీ మత్స్యసం ♦ చారోచితాపర
శరధులక్రియ బద్ధ ♦ సరసులమరు

గీ. సఖలభువనాంతరాళపు ౪ రాధిదేవ
తా విరాసంబుతత్సేవ ♦ కైవసించు

సరణి జూపట్టునురు సర ♦ త్వచయపూర్ణ

రాజవదనలు వైశుంఠ ♦ రాజధాని

155

నీ జలగిహీచీవాత్మ ♦ జలిదాకేగా యని

యక్కున సుదంద ♦ మలమి మలమి

పామృత్తయాకొత్తి ♦ తాన్నిడి బొందెగా

యని సన్నపొత్తుల ♦ నునిచి యకచి

వాపోయి వాపోయి ♦ పనినాడి యాకట

బెగడెగా యని యుగ్గ ♦ వెట్టివెట్టి

పెనుజీకటుంగగ్గిమ్మ ♦ వెక్కుబటవనియుచి

వెల్చెగా యనిపుల్ల ♦ విడిచివిడిచి

గీ. మంచులక్షముపుట్టు ♦ మచ్చ వాదం

నేత్రములువిప్పవట్టియూ ♦ నేతుగిగురు

నజలనేతెంచి నెవ్వరి ♦ కాదొయనుచు

విలయహరి తెచ్చి పెనుతు ♦ వీక్షిసతులు

156

ప. మాయ సప్తరంబు పలుదెరులుతిరిగివచ్చుట నాగేటస్థలంబును
 సర్వపదోంబునూ బోలె తెన్నుచాకిరిగి గజగ్రహణసం
 విధానంబును నుగించుకొంటె పెక్కువట్టలంగనుపట్టికురువద
 మందిరంబు కన్యపమానీస్వరూపాలె హరికి గిరిగుహయును
 మాధవునకు నుకవనవిశంబును చక్రికి క్షేఖింపతరుకొటరం
 బును వై యడరం బునమినిపంపాలుగంటి తడవుమెచ్చుచుం
 జొచ్చి వియచ్చరసాభిధబంధురంబు సిస్సగ్గళంగారతరంగితంబు
 నగు రాజమార్గంబున జనిచనిముందట నేత్రసన్నిహితజగత్త్ర
 యంబునుంబోలె బిహువిధజనాకీర్ణంబై యుద్ధిర్ణవైభవంబున
 వర్ణింపందగి బ్రూదారక ద్వీరదంబు చందంబున పలభిదా
 యాధోపభాగంబును జాంగలక్షేత్రంబువైచిత్రీయవనితామహి

తంబు నాటకసంధానంబునకై వడి శుద్ధమిశ్ర విష్కంభ సంభృ
తంబురుదధీచి శరీరంబుకరణి సురభిగోముఖావిధంబునై యొప్పు
గూఢపదతల్పు దివ్యభవనంబు దళిసి విరసజనహృదయంబులం
దగులువదనిబ్రహ్మవిద్యయుఁబోలె నఁచువాప్రకారంబున సప్త
కర్త్యాశరంబులతిక్రమించి ముండట. 157

సీ, నవసుధా పరిభాబు ♦ నివహ ముజ్జ్వలుచోట

మోఁగుఁబుత్తడికోట ♦ మించుచోట

నిగిడియొఁగులకెప్పు ♦ నెలకట్టుగలచోట

గల్వకావి కాగు ♦ క్కమ్ముచోట

చులగుఁమొల్లలక ♦ క్కమ్ముచుచోట

నెలకులకొలకులు ♦ కొలకుచుచోట

గూఢర్వగూఢర్వ ♦ గంభీరుచుచోట

గగున కేకచులు ♦ గొలుచోట

గీ. బరమయోగిచక్రేచ్ఛి ♦ స్మరసమాధి

సౌఖ్యసాపదనిగమించు ♦ సహనాయ

స్థితి మలకించుచోట న ♦ కేషభవన

వివిధసర్పరంబు లావిర్భు ♦ వింతుచోట

258

క. బహుయోజనవిస్తీర్ణము

బహునాగీజనయుతంబు ♦ బహువిధమహి మా

వహము నగునొక్క కేరీ

గృహమున నానందకోరి ♦ కితమానసుడై

159

మ కలదోకంకణర్పూకృతంబుల మరు ♦ త్కన్యల్ సుధాబిందుపి

చ్చిలసీహారమయూఖమిబసదృశ ♦ స్విన్నానవశ్రేణి వ

ర్తినయ్యయ్యననూపనూగుఘభృ ♦ క్షేప్రిభోభిక్షకలచ్చిని

ట్లలపూజనైన బోలు మున్నోరగుము ♦ డాచేసియుల్లాసియె 160

క. దీపించువానిఁ దిగ్భవన

దీపకుఁడగువానిఁజంద్ర) ♦ దినకరమయవీ

తూ పాతదళితనిజభ

క్రాపద్ధావృతప్రవాహుఁ ♦ డనదగువానిఁ.

161

తే. నగవు నురువులు మణిపూర ♦ నలినహంసి

కుంతలగ్రాహములు నేత్ర) ♦ కుముదరుచియుఁ

గలుగు తనుకాంతికాశీందిఁ ♦ గన్నతరుణ

తరణియునుబోని యురముర ♦ త్సంబువాని.

162

తే. పుండరీకతపోజాత ♦ భవనపీఠ

విన్నపముసేయు నజునంస ♦ వీధిఁ గేలు

సాచి హేమాద్రికంధరా ♦ సక్తమేఘ

మాలికంబగుగగనంబుఁ ♦ బోలువాని.

163

తే. లలితలక్ష్మీనభాంకుర ♦ లాలనమున

గమకక్ష్మారదళగంధి ♦ శరవమున

నతులనై పథ్యరత్నచం ♦ ద్రాతపమున

నొప్పుమీరిననునుసేస ♦ కొప్పువాని

164

తే. ఊరుయుగళంబుమీద జె ♦ ల్వరునడిమి

దానవంబునెపంబున ♦ దనుజసదన

నిర్మిత స్తంభసంభవ ♦ నిజపురాణ

పురుషహరిలీల దెలిపెడు ♦ పొలుపువాని

165

తే. అభినవాయాతు దనపుత్ర) ♦ నజనిగాంచి

నంతసంబున నాభివే ♦ శంతజలజ

ముద్బి వెలిగ్రాయు పుష్పాడి ♦ యొకపు నెఱపు

హాళదిపుష్పంబు కటిసీమ ♦ నమరువాని

166

తే. అడుగునడుగుల బాడముచి ♦ హ్నుంపుమీల
 మేనిచిప్పలువోలెనా ♦ నా నిలింప
 కనకకోటీరహీరాగ్ర ♦ ఘర్షణమున
 మెలుగువచ్చినసఖపక్షి ♦ మించువాని

తే. ఆద్యు బ్రణవస్వరూపు వే ♦ దాంతవేద్యు
 మోక్షవిరోధవదేష్ట ని ♦ ర్ముక్తజనను
 విష్ణు బ్రహ్మవిష్ణు నిత్యువ ♦ ర్విష్ణు గాంచి
 మౌక్తికీ నారీజనోచితం ♦ బుగ ధరితి

168

క. మౌక్తికీ వినుతించె దనమది
 నెక్కును నెగులెల్ల నేల ♦ నెలతుకకన్నీ
 గొక్కొక్కబొట్టు మెలుగుం
 బెక్కుల దిగజాణ గోర ♦ జిమ్ముచు హాకికిన్

169

క. బలువేగునొప్పి నిమ్మై
 నిల వలికినవలుకుకతన ♦ హృదయము గలనెన్
 నలినోదరునకు విలయా
 నిలయాతాయాతచలిత ♦ సీరధివోలెన్

170

వ. ఇవ్విధంబున నమ్మధుమధనుండు వసుంధరమీదంగల కనికరం
 బునం దరంగితంబగుసంతరంగంబు తదభిరక్షణంబున కభిముఖం
 బుగావించి యటమున్న యకాండప్రళయంబగుపుండరీకుతపోద
 హనంబు దురవగాహంబును దీర్ఘవనదాహ దోహదోహశంబు
 నగునని విన్నపంబుచేసి డాసియున్నవిరించి గించిత్ప్రహసితాన
 నుండై కనుంగొనుచు

171

సీ. శాంభరీకచ్చపే ♦ శ్వరకంఠసందీప్త
 తాపింఛవల్లీమ ♦ తల్లియనగ
 బవనపారణపతి ♦ స్పాటిక స్తంభజం
 భద్విషన్మణిసాల శ భంగియనగ

సజనవరాహదం ♦ ప్రాఖనిత్రోహోత
 కనకాక్షసునకాల ♦ ఖండమనగ
 గకుబంతకరివర ♦ స్కంధసింధుద్వీప
 సాంసారికానిత ♦ హంసియనగ

గీ. భూరిభూదృచ్ఛిభోద్యన్త ♦ యూరియనగ
 నృగు భగీరథ భరతాది ♦ నృపభుజాగ్ర
 ఘటితకాలాగరుస్థాన ♦ కంబనంగ
 దగువసుంధర గృప బల్కు ౧ చైత్యభేది

172

శా ఓయంభోరుహపత్ర నేత్ర మది నీ ♦ యుద్వేగము మాను వై
 తేయప్రియస్పృహన్వవాయముల మ ♦ ర్థింతున్ భవద్భారము
 గాయన్మోయుదాజేయునన్సుఖులగా ♦ మద్భక్తి యుక్తాత్ముని
 మామూమానుషమూర్తిపై పాడమి నా ♦ నాపక్వమక్లిష్టాన్.

సీ. కూర్మ సింహరావి ♦ దాటిద్యవకుంభ
 కూటముక్తాశుక్తి ♦ గోస్తనముల
 బలుగదాపాతని ♦ ర్భగ్నసైంధవశిర
 స్సృవదస్రకుంకుమ ♦ స్థానకముల
 శరూనరకేతు ♦ సౌవర్ణకింకిణి

కుసుమగుచ్ఛచ్ఛటా ♦ గుంభనముల
 ముసలమర్దితపదా ♦ తిసహస్రిభూషాన
 వీణరజఃపటీ ♦ వేల్లనముల

గీ. విజయలక్ష్మికి నైవధ్య ♦ విభద మొసగి
 చటులరోషకషాయితా ♦ శయవిరోధి
 యూధమనకిమి హేతు ♦ యుద్ధకేళి
 నేలి సీకితునానంద ♦ మోలాతాంగి

174

వ. మత్కృతంబులు మదీయరచితంబులు నగు నగణితాహవక్రీడ
నంబుల సకొద్ధవిరోధివధం బానరించి తదీయకంఠనాశకరాశ
రుధిరధారాసారంబుల నీకుం దాసోపశమం బాపాదించెదపాప
కారినిరసనంబు నాకు నవశ్యకృత్యంబగుట యెఱుంగువే యు
త్తరంబగుభవద్భారంబు తొలంగించుటయశాను. సముత్పాదిత
త్రిభువనోపప్లవంబగు పుండరీకతపోదహన విహారంబుచారించు
తలంపునున్నయది. యిన్నలున యిప్పు డిటమున్న తన్నిమిత్తం
బని పనివిన్ననాడు ఎన్నికదినంబులన్నియు శుభోదర్శకంబు
లయ్యె నని పువమిపడతి యడ లుడిపి సగౌరవంబుగా వీడుకొ
లిపి పరమపురుషుం డుత్తరానంబునొందెశతానందుండునుపానం
దంబుగ యథాస్థానంబునకుం జనియె నిట్లు

175

ఆ. నె. పుండరీకుతపము ♦ భూదేవిభారంబు

ఫలమునంద జేయ ♦ దొలగదోయ

గోరి మర్త్యుడయ్యె ♦ శ్లోపదార్థమై

పురుషవరులు వికృతి ♦ పొరయ్యుకొప్పు

176

సీ. ససుమతీభార ని ♦ రావహోద్యుక్తుండు

స్థితి రూద నా ♦ నవ్యపయోధి

దేవకీపసుదేవ ♦ శేనధి నండమ

దిరరసా గావాస ♦ పరభృతంబు

పూతన పాణిసం ♦ ఘాతవాహిలాహి

శకటాంగవిఘటన ♦ చెలలబుద్ధి

సమదత్ప్రణవర్త ♦ సంవర్తసమవర్తి

పాతితార్జునపాద ♦ పద్వయుండు

గీ. వత్సహృత్సాయకం బధి ♦ వ్యధితబకుడు

మర్దితాఘండు కాళియ ౩ మానభేది

నిష్ఠురాసలపారణ ♦ నైష్ఠికుండు

కృష్ణఁడాశ్రితలోక వ ♦ కృష్ణఁడలరు.

177

సీ. కనుగట్టి గాంగేయ శ గర్భ దాఁగురుమూత

లాడించె వత్సప ♦ హరణవేళ

నాలమౌదలబోవ శ శైలమెత్తెనిపూన్నిఁ

గేలిమై కందుక శ క్రీడసలిపె

బాటించె గంబాల ♦ యాట రాసక్రీడ

నాభీరభీరుమ శ ధ్యాంకపాళి

వెలయించె యక్షాక్ష శ విహరణం బలకాధి

రాజుకింకరశిరో ♦ రత్నరాజు

గీ. దన్నుబిల్లాడె సంగుష్ఠ ♦ దళితసర్ప

తనుసుదర్శనన మపి ♦ ద్యాధరేంద్ర

కశపజతరచ్చలమున న ♦ గోబాడుదాను

నందసూనుండుబృందావ ♦ సంబునందు.

178

ప. ఇన్విధంబున నమ్మిధుక్తైటభవిరోధి మాయామానుషవిగ్రహం

బు సంగీకరించియు నమానుషంబులగు విక్రమవిశేషంబులం బ్ర

వర్తించుచుండె. అంతనటమున్న యవ్వెన్నునకు మనఃప్రీతనంబు

గావింపందలంచి విరించి నిఖిలభవనమోహినియగునొక్కశక్తి

బుట్టించుటయు నమ్మిత్త కాశిని తనాదేశంబుననందుమఱిదియగు

శతగోవుండను గోపాలునకుం గూరిమిపుత్రియై పెరుగుచుండె.

అంత దంతావళి మరాళ శిఖావళి గమనంబులగమకంబు దమ

కుం దొడవగుచు నిగుడునడవడుల బెడంగారి బంగారంపుమెట్ట

కెందమ్ములకు నెత్తురుంబొత్తుచుట్టంబులసం జూపట్టు చిగురుటడు

గులును, దారలగౌరవంబును ముత్తియంబుల కొందఱుకును

జంద్రమండలంబునఖండలావణ్యంబును నేవగించు చరణనఖము

కురంబులును, మకరధ్వజ శరణ శాలిగర్భ గోపుర్ణ కాహళా
సందర్శింబుల సౌభాగ్యంబునానరించు చిలువోడలును, వలుద
తనంబులు సలపందనంబులు నిద్రింపుడనంబులు తద్దయుంగలిసి
కరిక రాకారంబులై కరభనిభంబులై కనకకదళీమృదులంబులునైన
మెందోడలును, కరటిశీరః కశినంబును రథాంగరమాధురంధరం
బును పులినఘనంబునగు జఘనంబును ఆవర్తనర్తులంబును ని
తాంతపున్నాగ లతాంతకాంతంబును సతిగంభీరంబునగు నాభీ
సరోవరంబును, ఆసితబిలేశయ బాలికంబునకు నేకలియై చలిచి
మచాలునకుంబాలికయై శైలావల్లికిందల్లియై చెలువారునూగా
రును, ఆగడపలు గదియనైచి పీచీరేఖలంబోదోచికుసుమనా
రాచు కేళానూరింగలజానువా సోదనంబులం బ్రతిఘటించు త్రి
వివిభాగంబులును, కమలకోరక కనకకలశ కరికుంభ ప్రమఖం
బులగునుపమాద్రవ్యంబులకొవ్వడంచినచాఠించిపిక్కటిల్లిపెరిగి
నిక్కికక్కసిందికవజక్కవలం జెక్కువలలంబెట్టుమఁ జూపట్టుదో
ర్మూలకూలా కమలంబులగు కుచలికుచంబులును, ప్లక్షపల్లవపల్ల
భంబును చపేటపుట పరిస్ఫుటంబును సగువేదీమస్యనిభమధ్యం
బును ఘశ్శిశాఫలక భాసురంబులునుఃతాంబూలీదళితరుణంబులు
నునైనిగనిగనిపసిండితగమంబెగమకలమూలాంబులును, కందర్పక
ళలచెచ్చుసంబూవుకెత్తులయెత్తునసోగఁ తీఁగల బాగునటలజగలిగి
నంబుజంబులును, కలువఁకులచెలుపున బోకమీరు వాలారుకొ
నగోరులును, పవడంపుం జివురులపగిడిఁ గలరక్తాంగుళిప్రవాళం
బులునుంగలిగి నెత్తురుట్టిపడుకరితలంబులును, కంబుబిబ్బ కావ
హంబును క్రీముకతరుకమనీయంబును కోమలాంసులాతమమ్ము
కుళి మోహనంబునగుకంధరా భాగంబును, సమ్మిశ్రితఘనలద్వ
యశోభాదైవత నిపిడంబగు చుబుకంబును, చెక్కెరలధిక్కరించి

తే సేలంబోనాఁడి చెఱకురసంబుల నిరసించి మధురిమ నమరునధ
ర బాధుజీవ ప్రిసూనంబును, మొల్లల నుల్లసంబాఁడి యాణిము
త్తియంబుల నుత్తరించి సుధాబింధువులఁ బలువరుసలసరసంబా
డుపలువరుసయు. సంధ్యారాగరంజితంబగు కళా - జరేఖపొత్తు
వడయు నుత్తరోష్ఠపుటంబును, పరిస్ఫుటనాసికానుగంధనిశ్వాస
ధారాఘోరణీ నిశిత మార్గంబుచుంబోని యయ్యావ్యోష్ఠ్యబింబ
ఫలంబుమీఁది నిమ్మ భావంబును, సూనసాయకుదోనివిల్లును ప
ల్లవకరవాలులాంగలాయుధంబును సామివికసితచంపకకోరకంబు
ను నువ్వుంబువ్వును నవ్వుచు నివ్వటిల్లు నుల్లక్షితనాసికాశిఖరం
బును, చితమయాఘరేఖా సఖంబగునోసలును నింబకిసలయంల
కపనయాబొందించుముక్కును, సరాటి మొక్కు-మొదలియాకు
నెక్కుల నెక్కుసక్కుంబు సేయుచుగాయజుసిగిణులవంగడంబగు
నెలనంకకన్నుబొమల కొమలును, చకోరంబులప్రకారంబును
జేరలతీరుచు సార సంబుల దారసంబును మాలమేలును మెఱపు
లయొఱపును మరుసూపులకోపును నుత్పలంబులయొప్పును కైక
నంబులకౌరవంబును నేణనేత్రంబుల నైచిత్రియు విసూత్రితం
బులుగా వించి మించుశ్రీనణపుటకూప పతయాఘవులగు విలోల
విలోచనంబులును, దిర్వణంబులదర్పణును సరోజంబులయోజ
యు సుధాకలశంబుల విలసనంబును నంబురుహాబింబంబుల
మదంబుచుంబోపించి యశేషకళాకలాప పాణింధమస్వర
భాస్వరంబగు నదనవలయంబును, శ్రీకారంబుల జోకయుఁ
దొమ్మిదింటి లెక్కలయొమ్మిక్యు మోడుగు విరులసిరులును
బోసరించి వాసివడయశ్రుతిసమ్మలికలును, నిష్కలంకంబు
తైనిబిడంబులై నిద్గంబులై సీరంధ్రంబులై సీలంపుగుంపు
లసాంపు లామతించు మంచి నెఱికురులును, గలిగి

వలరాజు నెత్తపలకతఱకు నంగనుపట్టువీపున నేపారియాపారిజా

తామోదమేమరవిహసంబులభాసిల్లి వెండియు

179

ఆ, వె. వివిధయువతికోటి ♦ వేమఱుసృజయించి

యవ్వధూటి జేయ శ సజాడుతలచి

కేలుదోయిగడుగ శ వేళ్ళుల తుదనంటు

జలకణంబులేము శ సతిసఖాల్లి

180

శే. అంబుజాననపెందొడ శ లరటులగుట

దానగలిగిన లావణ్య ♦ నూనభరిము

వలని వైజేకు లొకరెండు శ నాల్లిబోర

గిలబడినరీతి మీగాళ్ళు శ లలరుసత్తి

181

క. మదిరాక్షీజును లంగజ

గదలగు నుమోసగావు శ కామయ్యలై

న్నచకువడక గీపెట్టక

పదనుదిపిసి రాగిదేళ శ పలుకకయున్న

182

శే. కిరీకరంబులు త్వన్తోష ♦ కల్మషంబు

సపనయింపంగ సతియారు ♦ తైపాశమియు

బుష్కరంబులతగులంబు శ బూనె చరణ

దంభమున బూర్వవాసన శతలగు పెట్టు

183

శే. బిసరుహాసనకటిసిమ శ పృథిః యగుట

నిక్కమటుగాకయున్న బై శ నెలవుకొనునె.

కాంచియును మధ్య మాయయు శ గిమ్మనాభి

లక్ష్మీయు చావ్వనతియు సశ లక్షణముగ.

184

శే. సకియనాభియముననుండి ♦ జవ్వనంపు

బాలకృష్ణుడు వెడలింప ♦ బయలుపడిన

కాళియధణిందుఁ జేమొ రో ♦ మాళి మధ్య

విష్ణుపదమున నణగిన ♦ విధముగలిగె

185

ఉ. మానవతీలలామతను ♦ మధ్యమమఁ గజవైరి కుల్కిత

ద్యానమరున్మదావళము శ్రీ యశావనపుంబాదరిల్లుదూఱగా

గానగవచ్చు కుంభములు శ్రీ గావుగధా కుచకుంభయుగ్మకం

బాసఁబులైనవల్లభన శ్రీ భాంకుశరేఖలు గల్గినొంటిగుఱ్

186

శే. వలలులావణ్యవారిధి శ్రీ వలన నిగుడు

వీచిలతికలు కాబోలు శ్రీ వెలదికేలు

విపులకగకణ మంగుళీ ♦ విమ్రీమంబు

మత్స్యరేఖాంకితమునగు ♦ మహిమకలిమి

187

శే. ముదితకరమూలములయొప్పు శ్రీ ముచ్చిల్లిగిది

యీకయుండిననొక్కొ నా శ్రీ శ్రీకభవుడు

సనిగణాంబుల దబ్బోగ ♦ సన్మరాగ

యోగమున తాఱు మోపించు శ్రీ చున్నవాడు

188

ఆ. వె కంబుపాణి తనకు శ్రీ గాఁతుండు గాగల్లు

తొక్కి కంఠకంబు శ్రీ నింఱి దాల్చె

నొక్కొ యొప్పుగాదె శ్రీ యుత్తమసతులకు

బతులు పూనినట్టి ♦ వ్రీతముదాల్చు

189

శే. సోమబింబాస్యదశనవా శ్రీ సోమతల్లి

యొప్పుచదికి నెఱుదాలు శ్రీ గుప్పళించి

జిలుగు బలుచనివాసోవి శ్రీ శేషములకు

జెన్నొసగు గాదె యెఱువంటి ♦ కన్నెకలిమి

190

శే. అలరు దేనియ నానిది శ్రీ మొలకగట్టి

శర్కరాబీజములు సుధా శ్రీ శాధనూమి

భావజుడు చిత్త మొలచిన ♦ వైరువేర
పెదవిలాసంబు పూజోడి ♦ పెదవిపదవి

191

తే. దాడిమీబీజరాజి కెం ♦ దళకు మొల్ల
మొగ్గలపిసాళమును ముత్య ♦ ములసుపాణి
తమ్మిపువ్వుట గొలుపున్న ♦ నెమ్మినడయు
దంతురాలక సున్నిగ్ధ ♦ దంతపక్షి

112

తే. క్షీరకంఠంబులని బ్రహ్మ ♦ వారువముల
గంటసంబాడు నడగల్గు ♦ కిసలయోష్ఠి
సుస్వరము లెక్కగనునోటు సూపి నిత్య
పల్లవగ్రాహిపాండిత్య ♦ పరభృతములు.

193

క. వదనారవిందదళమున
మృగుగతిజనుమందహాస ♦ మిష చందికణ
మ్మదదం తావళగమనకు
నుదధిశయనదృక్పకోర ♦ యుగహర్షదముల్

194

తే. యవమనోహంగలక్ష్మీ త్రి ♦ ముత్తరించి
గరుసువడమన్న మదనలాం ♦ గలికుహలము
కామినీమణిము క్కటు ♦ గాకయున్న
నాసికాభరణపుగట్టు ♦ నాటునోటు

195

క. బిసరుహారజమున బైకం
దుసిమిన దగదగ వెలుంగు ♦ నుడురాజుకియగ
బిసరుహాపాణిముఖాంబుజ
మసమాయుధసాధకుంధ ♦ మైజ్రాభించు

196

క. ఆవృత్తిర్మిలులితరా
జీవములకు మరుపతాక ♦ జీవంబునకున్

జీవంజీవంబులకా

జీవంబులు చెలువకన్ను ♦ సిరులమెఱుంగుల్

197

త. వాసుదేవాదినవశక్తి ♦ వైభవంబు

దుక్కిణీసత్యభామల ♦ రూపరేఖ

యిదియె వహించు నన నల్వ ♦ యిడినపదునొ

కొంటిలెక్కన గను బొమ్మ ♦ లువివకమరు

198

చ. పడతిముఖాంశునిష్కములు ♦ భాసురవన్ధ లలాటపత్రకం

బిడి ఋణలీల కైకొనియె ♦ నిండుడు నద్దము సాక్షిగాగనెం

న్నడొ జలజాత మప్యజత ♦ నంబుగ దీర్పనిబల్కినొక్కొపే

రడుసున నీట నెడ నిల ♦ గిడూగిననోర్పుచుండుటల్

199

తే. సింకరశ్రీ బయోగుహాశ్రీని జేయు

కాతమొగ మని శుక్రపుటీ ♦ కైతనమున

లలువవాసినిశ్రీకాగ ♦ ములయుగంబు

వర్ణనాతీతరుచిమించు ♦ కర్ణయుగళి

200

సి. ముఖమంబురుహమని శ్రీ ముమ్మరంబుగనప్ప

చ్చించుజ్ఞేనియదిండి ♦ లెంకలనగ

నాననచంద్రుని శ్రీ యంకకర్తమ మొక

కడకోసరించిన ♦ పొడవనంగ

సధరసుధాపూరి ♦ తాస్యహేమకలశి

మూసిననీలంపు శ్రీ మూకుడనగ

వదనపద్మనిధిపై శ్రీ వాల్మీకినయువహనో

మోహండుకారస ♦ మూహమనగ

అ. వె. గలుకుదనముజాల శ్రీ దఱచుదనంబును

నెరులసిరులు గలిగి ♦ విరులపేరి

కీర్తిబుగులుకొనంగఁ ♦ గిసలయాధరగొప్ప

కొప్పుకప్పుమిరి ♦ యొప్పుగొప్పు.

201

క. వలరాజుకేలివాలుం

బలకయుబలెనలరు వేణి ♦ పాణింధమమై

నలితాంగివెన్నుపట్టియ

ధశధశమనుకుండుసంపుఁ ♦ ధగడున్ డెగడున్.

202

శా. ఈధారన్ భువనైకమోహనకళా ♦ హేలావిలాసంబులన్

రాధాకన్యక ధవ్యకాంతిఁ దనరా ♦ రన్ దద్వశాశారత్తిన్

గోధుగ్భాలకదివ్యమూర్తియగు శ్రీ ♦ గోవిందుఁ డంభోజినీ

మాధుర్యంబునకగ్గలించు నళిన ♦ మా)శక్పతిగైకొనున్. 203

క. ఆరాధామూఢపులకుఁ

గోరిక లన్యోన్యహృదయ ♦ కోటరముల నం

కూరితములయ్యెదిసముఖ

వారిజగర్భములనుబ్బు ♦ వాసవలక్ష్మియన్.

204

శా. చాక్షుకప్రధిత ప్రభావ! సుషరూ ♦ సర్వస్వపుష్పాస్త్ర! శ్రీ

వాణినిత్యనివాసనేత్రముఖ సే ♦ నానాచానానాఖిల

క్షోణీవాధ చమూపనందన భుజా ♦ కోదండలంకాకీయ

క్షోణోదర్క జితార్క సూన్యతలతా ♦ శృంగార వైత్రాగమా.

క. సకలస్థానరోవర

నికరమరాశాయమాన ♦ నిజకీర్తివిభా

ముకురప్రతిఫలితదయా

సుకృతవితరణ ప్రతాప ♦ శుభముఖ్యగుణా.

206

మా లి ని.

వితరణరణదక్షా! ♦ వేదవేద్యాసపక్షా!

చతురమతివిశేషా. ♦ సారసంగీతపోషా!

కృతుభుగధిపభోగా! ♦ కావ్యదత్తానురాగా!

హృతిభయభుజగర్వా! ♦ భక్తికాభ్యాసశర్వా.

207

గ ద్య.

ఇది శ్రీ పరమ పదనాథ నిరవధికకృపాపరిపాక పరిచిత

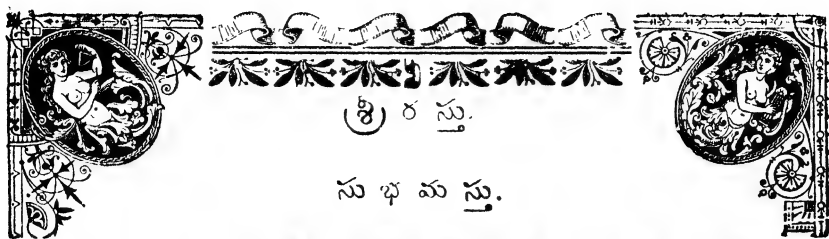
సరసకవితాసనాథ రామకృష్ణ కవినాథ ప్రిణీ

తంజైన పాండురంగమాహాత్మ్యంబను

పరమభాగవతచరిత్రంబునందుఁ

దృతీయశ్వాసము.

పాండురంగమహాత్మ్యము

చ తు ర్థ శ్వా స ము.

క. శ్రీమృతిసుందరేశా

విద్యోతితనదననికష + విద్యదనీక

ప్రద్యోతన నుతగుణిత

వేద్యరామానుజేంద్ర + వేదాద్రిశా!

1

వ. ఆకర్ణింపు మానిలింపనదీకిరీటుండు హుటకగర్భసంభవునితోనిట్లని

యె అట్లు దినదినవృద్ధమానంబగుననురాగుంబు చిగురుగొమ్మ

నుంజేగయై కొనసాగుచునికిం దనికి రాధ మాధవునిందనకునధి

నాధుగాగోరి గోవర్ధనాచల సమీపవర్తియగు ఋణవిమోచన

తీర్థంబునల ధవంబుసేయం గడంగి.

2

సీ. సనలక్ష్మిదాడిమ యె శ్రీ త్రిగంటగిలుమస్త

కం బెట్టు లో ర్చెనో + కలకుజడలు

కస్తూరితిలకంబు శ్రీ గాలివాటన నేర్పు

నొసలెట్లు పనిచెనో + భసితమునకు

పజ్జాలనూలు నో + ర్వని కటీతటి యెట్లు

తాళెనో పటుదుర్భ శ్రీ దామకాంచి

జలుగుదువ్వలు వింత శ్రీ బెళకిన గరుదాల్పు

తనువెట్టు లో ర్చెనో శ్రీ ధాతువస్త్ర

గీ. భరణమున కందుజనముల శ్చెరువుకొండ
గొమ్మగామిచె దప మట్టి శ్చూరనిష్ఠ
గడలి కంపించుక్కియ జగం శ్చ బడలివణక
దత్తమయజాతహేమంత శ్చ తరుణా త్య.

3

శా. తత్తాదృజ్జృదజృంభమాణతరుణీ ధ తారుణ్యసంపద్దశా
ప్రాప్తుంగ స్తనవిస్త్రుల్లోష్ణకవచంబుల్ శ్చ పూనగానోచుటం
జిత్రానందము గల్గె భోగునకు నిశ్చ స్త్రీశోగ్రసంపాతమై
యుత్తాలంబగు సీతుకందవ కరం శ్చ బుద్ధేగ మొందింపగన్

4

తే. చంద్రబింబాస్య కుచశైల శ్చ జన్మభూమి
గన రాయాపుబోలె న శ్చ క్కడిదిచలికి
నించుకంతయు గంపింప శ్చ దినముకొనుచు
ముజ్జగంబుటు పచరింప శ్చ మూటిలెక్క-

5

తే. పారదంబునఁ దోచిన ధ పసిడితీగ
పగిది రాజిలై రాధ చం ధ పకనువర్ణ
వర్ణమగుమేను కుమదధ ధ వత్తితుపారి
పటలకంచుకవేల్లన ? ఘటనకలిమి

6

తే. సవ్యకాలాగరూద్వర్త శ్చ నముల సతుల
చన్నుగొండల నుష్ణాగ్ని ధ సంభవించె
మతిసమగుళిలు ధూమాను శ్చ మానకలస
నగ్నిసాధింతు రచలంబు లెందు నెపుడు

78

తే. సురలు కళలెల్లగోలిన శ్చ సోమతనవు
కప్పరముగుమ్మరించిన శ్చ గనకకోవి
పువ్వుదేనియచనినయం శ్చ భోరుహంబూ
యనగ మం చింకి బ్రహ్మాండ శ్చ మగలె జలిసి

క. అగలుం గుంకుమపువ్వును

దొంగరుంజేలలును నీతుఁ ♦ దోపిసం గలవే

పొగ లేనిముర్మురంబులు

మగువలచాలిండ్లు భోగ ♦ మహనీయంబుల్.

9

క. పైనిగుడుమంచుతువ్వర

వానలచేఁ దడిసి కమల ♦ వనలక్ష్మి హరి

ధ్యాననిమిలితలోచన

యేనా నల రాధావధూతి ♦ కనుగలమయ్యెన్.

10

తే. కాలుఁ గాలును గేలును ♦ గేలుమోవి

మోవియును దాచ్చి గోగిస ♦ మూహ మమరె

నూహసేయంగ గోగి స ♦ మూహమునకుఁ

బొసఁగ మసకపుండెలకువ ♦ లెఁసగుఁగాడె.

11

క. శ్యామలకాల గురుసన

ధూమ మెడకు సుఖమొసంగు ♦ దోరపుఁగన్నుల్

వే మొగుచుకగణి సౌధ

స్తోమ మమరెఁ గప్పఁబడిన ♦ సోరణగంగ్లన్.

12

క. అంతవసంతము చితపే

మంతము దీపించి మత్త ♦ మధుకరకలధా

కాంత మురుపుష్పగసవే

శంతము సకలమృతలబి ♦ సాశము చెలఁగన్.

13

ఉ. కెంజిగుంకుడాలు వల ♦ కించిన ధాతుపటంబుచాయజే

యం జనుకెక్కుపుప్పొమల ♦ నంటినతేటులు భూతిభృష్టటా

పుంజముఁబోలఁగా వివిన ♦ భూసులలో మధులక్ష్మిపొల్చె నీ

లాంజనవర్ణుఁగోరి తప ♦ మట్టానరించుమృగాక్షికైవడిన్.

14

క. ఆవిర్భవించె నీల

గ్రీవాలికకీలికీల ♦ కేవలసఖమై

పూవులకారుడివోవం

గా వేసవి హాసవిపుల ♦ ఖరకరమగుచున్.

15

వ. అప్పు డప్పుడుగభస్తి హస్తియుం బోలెఁ బద్మినీపరమోదావహాకర
ప్రచారుండై, దవదహనంబు కురుమహీ విభుండునుం బోలె స్వ
గోత్రనిర్భేదనిపుణుండై, మల్లియలపెల్లు కన్నడ కవితావితానం
బునుం బోలె మట్టదవృత్తవిలాసభాసురంబై, సరసులు సరసు
లుం బోలె వనితావిహారమహనీయుంబులై రహివహించె. అచ
లంచలం జుచలచపలంబులును విపులంబులగు పడమటి పవ
నంబులు పొరుగులయుపవనంబులుం బెరుగు కరువలివారువంబు
లకు గమనాధ్యయన గురువులుగోలె వడిమెఱసినుడిసెయసిత
యగు వసుధాగోడీనెఱియలు నాఱిసా దదుడరవిస్మృతాంత్ర
లతామతల్లికలపెల్లునం బాతాళవ్యాసంబులు గానవచ్చె. పెచ్చు
మెరుగు ఖరకరకనిపాతంబుల నాతప్తంబులగు నెలపులం దొర
గి పరగువెలదివెన్నెల నీర్వట్టువెచ్చెలపిట్టలు పొట్టలు నిండ నా
స్వాదించె, రక్కెసజన్మనులు మన్వంపుమచ్చికలనిచ్చలు గ్రీడిం
ప నావీడావతుల యతులనాభీ నివరంబుల నింకినవియుంబోలె
నదులయుదకంబులింకె. విచికిలమాలికాలంకృతహాళిభాగులును
నారగజితధాతుపటల పదభాగులు నగుబోగులబాగున గుడ్డు
మోచు నెఱచీమలచాలు చెమ్మయిమ్ముల గుమ్మరం దొడం
గె. వ్యాసహరికసత్యత్వంబు ప్రకటించు ప్రపంచంబుచేత వం
చితులగు నెఱుకలేనికరటులకరణి హరిణంబులు మరీచికావీచి
కాపానవివశంబులై దిశలఁ పరిభ్రమించె, ముంచుకొనుసంపె
గల సౌరభంబునకుం దాళని రోలంబులలలీల వియోగిలోకం

బులుపిష యవిముఖాబులయ్యె ఇసుక మెదువు నెలవులంబన్నిన
 పసుపుటాకుంజప్పరంబులఁగఁగ నం గుప్పళించిన కప్పరంబుతోఁగి
 కురువేరుపరిమళంబులును జాజవిరులవలపురు పట్టివేళ్ళవాసనలు
 గల ప్రసాపాలికాపఘన వర్జితంబులగుకలశోదకంబులు గోలి
 సేదదేతి తెరువరులు తాలవృతాంతానిలంబుల బలుపుకొలిపి
 మున్నుపరిక్షీణాబులగు ప్రాణపవనంబులం బోసరింపం జేసిరి.
 తత్కాలంబున.

16

క. ఆపద్విని దినకరకర

తాపమునకు నోర్చి ఘోర ధ తపమొనరించె
 శ్రీపతియడుగుల గొడుగుల

ప్రా పదవిన వారి దాన ధ భరమేలంగు

17

తే. ఇట్టలత్యుగ్రమగుగీర్ష్య ధ మేనరేగి

కాలవశమున దనుదాన ధ దీలుపడియె

“బెచ్చునెరుగెట్టిదియు హెచ్చు ధ నేర్పుటెల్ల

సగ్గుటకె” యని లోకోక్తి ర చాటుగాగాదె

18

క. నీపమణగ జీకటియును

గోపముడుగ శాంతిగుణము ర గోల్కొనుక్రియ నా

టోపోద్భటమగువేసవి

కైపునడిల దోచె గారు ధ కాలము దళమై

19

క. ఆశతత్వతను డగు

కాకోలగీర్వకంత ధ కాళిమయనగా

గోకిలసీలము జలధర

పాకము పర్యాయవృద్ధి ధ బిబలదొడంగెన్

80

సీ ధళుధళుక్కున నింగి ర దాటించె బరుమారు

నీరాళ్ళగొందిగ ధ నియమెలుగు

పాలస్త్యకవనసం శ పాతజాతపీఠి
 నివరినమాకుల శ కలమివచ్చె
 బ్రధమోదబిందుసం శ భారంబు మందునూ
 నియ యయ్యె బగిలిన ♦ నేలమేని
 కుము మంతురసాని శ యునుబోలె గనిపించె
 దోరంపుమణుల వి శ దూరభూమి

గీ. గెరలి సకిలించె షణ్ముఖు శ మువమాపు
 పరిమళము చూచె గరి శుల్క శ పల్వలంబు
 గడిమి చిగిరించె గాజినం ♦ గడము ననిచె
 నఖిలహితమైనమేనోద శ యంబునంగు 21

శే. కారుచిచ్చను భృగురాము శ కారణమున
 బెటిలి నిర్వంశమైనభూ శ భృత్కులంబు
 క్షేత్రముల వంశవృద్ధి రా శ జిల్లముకియు
 జలధనోదయవిహృత శ సాదలద్ధి 22

శే. ప్రిబలువడగండ్లు నింద్యగో శ పములు జంబు
 ఫలములును బొల్చె బచ్చిక శ పట్టులందు
 ననధినీరాన దెరలు న మృణులనెల్ల
 నంబుదంబులు వెలిగొనె శ నలుగకనగ 23

శే. మోవిచెలువంబు గేదంగి శ పూవుతేకు
 సోయగముసూపుకన్నుల శ సొబగు జికుర
 బర్హి బర్హి ప్రిభయు జూపి శ ప్రితిఘటిగచె
 నంబుధరకాలసౌగ్య ♦ మంబుజాక్షి

క. సలిలంపువృద్ధజలధర
 ములుఘానినయాతకోల ♦ మొత్తములక్రియ

దొలువానకాళ్ళు లెసగెన్

గలహంసకులంబులెల్ల † గలగంబడగన్

25

శా. అదిగ్గిమము లుర్విరాల బలఁగ్గూ † మాడంబరంబుల్ వియో

గిదోహం బొవరింప వారినిధికెం † గేలంటగా వాహినుల్

భద్రేభపతిమానమూర్తియగుచు † పాథోధరశ్రేణి కుం

భద్రోణంబులు గుమ్మరించె విమలాం † భఃపూరధారావళిన్

26

క. పాపట తెఱ్ఱువు నడిగి నా

సాపుటముక్తాఫలప్ర † చారంబై రా

ధాపుభువనోరుహముల

పైబై బ్రధమోదబిందు † పటలము నిగిడెన్

27

సీ. వెరిగి సూచీచూఱా † భేద్యంబులగు నంధ

కారధా గచ్చటల్ † గాఱుకొనిన

గర్జజ్వరాపాద † కంబులై దంభోళి

గంభీరరవములు † గడలుకొనిన

ముజ్జగంబుల ముచ్చ † ముడిగింపగాజాలు

సీదగాడుపులు బి † టైగురుకొనిన

దార్ద్రమకర్దమ † స్తోమసంఘన్నభూ

ముల సోనవాసలు † ముంచుకొనిన

గీ. జెదరకటకాల గన్నువ † చ్చిసవిధాన

నాశనంకేతముల కేగు † నడికిరేలు

కాయసంభవభాధాస † హాయమగుచు

స్వైరిణీకోటి నిర్భయ † స్వైరధాటి

27

క. తిదశగురుప్రతిహానులు

నిది పగ లిది రాత్రి † యనుచు † నేలుపలుపలే

రు దృతహరినీలమణి

చ్చదనీలము మొగులు సూర్య / చంద్రుల మింగన్

క. తరణిలయానంతరమున

గరమమరు దిగంతములను ‡ భీద్యోతంబుల్

మరలగ దైజసస్పృష్టికి

బరమాణుచయంబు గూడ † బడుచందమునఁ

30

సీ. ఇంద్రచాపంబుగా శ్రీ దిది హాళితలమున

సవరించుబర్హిపిం శ్రీ ఛంబుగాని

భీదురఘోషంబుగా శ్రీ దిది పాంచజన్యసం

జాతగంభీరఘో శ్రీ మంబుగాని

యాశ్రయించినబలా శ్రీ కావళిగా దిది

హరిముక్తాహర శ్రీ యష్టిగాని

యిదికోలమెఱుగుగా శ్రీ దుదిరి బంగారంపు

బసిమిగ్రమ్మెడుపచ్చ / పట్టుగాని

గీ. వృష్టిగాదిది కరుణాంబు ‡ వృష్టిగాని

నీలమేగంబుగా దిది శ్రీ నీలవర్ణ

జౌర నామోల బ్రత్యక్ష శ్రీ మయ్యెననుచు

హర్షపులకితనువయ్యె శ్రీ నవ్యధూటి

31

ప ఇట్లన వరతధ్యానధారాప్రవాహమగ్నహృదయయగునా గగ

నావలగ్నకు నిఖిలజగద్వలయంబును విష్ణుమయంబై తోచె

సంతభక్తవత్సలుండగు శ్రీనత్సవత్సుండు

32

సీ. అరచన్ద్రలోనిది శ్రీ హ్నంశంబునుంబోలె

నుదుట గస్తురిబొట్టు శ్రీ పదనుకొనగ

గగనంబునందలి శ్రీ ఖరమరీచియుబోలె

నురమున గొమ్మభం శ్రీ బొటపుమీఱ

సురభూజశాఖలఁ ♦ జట్టుతేటులుఁ బోలె

గేలఁబచ్చలకడి ♦ యాలుమెఱయఁ

గొదమసంపెంగ మొగ్గ ♦ తుదఁ బొద్దువిలిబోలె

మక్కున ముంగళ ♦ ముత్యమమర

గీ. వీలగిరిఁగప్పువెన్నెల ♦ నిగ్గుబోలె

నవకమగుమేన హఠిచంద ♦ సంబువొదవ

వివిధమణిభూషణప్రభల్ ♦ వెలయఫలిత

కల్పతరులీల రాధాయ ♦ గ్రమున నిలిచి.

33

ఉ. శ్రీ దనరన్ గృహారసము ♦ చిల్కఁదపోసలజాయమానహృ

త్తేదము మానిపించి తన ♦ కేలను గే లేమలింబ నిర్భరా

స్లాద మెలర్ప నయ్యనతి ♦ సర్వశరీరము నట్లు పోచెన

య్యాదవ రాజవంశమణి ♦ యద్విజ నేతినశూలిపోలికన్.

34

క. రాధాసంగమముదితుని

మాధవుఁగని యోటువడిన ♦ మాడ్కిఁ దెరలె శం

పాధరము తనదువర్ణము

బాధితమగు నేని వెలుకఁ ♦ బాలుఘనండున్.

35

క. నీలాంజనవర్ణుడు రా

ధాలీలావతిని బెనగి ♦ తనరెడుకరణినే

గాలము శతత్సమాగమ

హేలాసౌభాగ్యమహిమ ♦ నేపువహించెన్.

36

సీ. కలఁచినీరంతయు ♦ గతకల్పషముఁ జేసెఁ

గతకాఫలమురీతిఁ ♦ గలశసూతి

పాపటదీర్చె భూ ♦ భాగంబు నాస్యన

శాదంబుశకటాఘ ♦ చక్రిధార

శిఖ తాండవము కళా ♦ సికఁ జేసి సడలించె

గఱకుటేకలపేరి ♦ కాసెబిగువు

లుడిగినజడివాన ♦ లుదయుంచె వెండియుఁ

గరిఘటామదవృష్టి ♦ కైతనమున

గీ. తెల్లు శోభిల్లె మంకెన ♦ లుల్లసిల్లెఁ

గాలకంధరవాహంబు ♦ గజ్జరేఁగె

ముదితశతగోపకన్యకా ♦ వదనతులిత

లలితరుచి బాల్యై రాకాక ♦ శాధరుండు.

37

క. చనుమొలకలుగల కన్యా

జనముల బురుడించె బద్ధ ♦ సరశీ రేఖిల్

ససవిలుతుమిట్టకోలలు

వనరుహముకుళములు గాన ♦ వచ్చుటకతనక.

38

క, అల రాధికాసాధర

దాములయదుభర్త నిలుచు ♦ దంతక్షతరే

ఖలువోలె గొత్తమంకెన

యలరులపైఁ తేలులమ ♦ నాసమయమునక.

39

తే. పాంచజన్యంబురాధికా ♦ చంచలాక్షి

కంధరకు నోడి యెగుటనో ♦ కాగిపోవఁ

దగ్ధతధ్వని తద్భర్త ♦ దాయయనియె

చేరె వృషభంబుకంతకు ♦ టిరివాణి.

40

తే. పుండరీకుని రక్షింప ♦ భూమిభార

మణిప నవసీతలంబున ♦ నవతరిలిన

యల్లునిగుఱించి వచ్చుదు ♦ ధౌర్భియనగఁ

జుంద్రీకాపాండుజలధర ♦ చ్చాయ వొడలె.

41

సీ కలుగకుండిన నేమి ♦ కడిమిపువ్వులతావి

ననిచినమరువమెం ♦ తటికి నోప

దొదవక్కుండిన నేమి ♦ మదకేకినటనంబు

చాలదె యంచల? ♦ సంభ్రమంబు

మెఱువకుండిన నేమి ♦ మెఱుంగులపొలప మే

తన్నాత్రిమూల? శాలి ♦ కనధనములు

సుడియకుండిన నేమి? ♦ సోనవాసలపెల్లు

గజదానవృష్టికి ♦ గడమ కలదె?

గీ. కారుకాలానఁ గలిగిన ♦ గౌరవంబు

చొకయై తోచె శరదృతు ♦ సౌష్ఠవమున

నురలి పొల్లింట్రియధికారి ♦ యోసరిలిన

వెనుకయధికారియవి కావె? ♦ కభవకములు.

42

ఉ. పాడియుఁ బాటయుంగలిగి ♦ పంకపీహిన మనోహరాంబువుల్

వేడిననెల్లచోటఁ బ్రభ ♦ విపగఁ భానుడు శీతభానుడు

గాడినమేఘకాళిమవి ♦ కారము దూరము శేయ నెంతయున్

నాఁ డెముచూపె శారదది ♦ సంబులు నిర్మలమాక్తి కాకృతి.

సీ. రక్షగట్టిరి ♦ మహీ రమణు లశ్వములకు

భూనిసీరాజున ♦ పూర్వకముగ

ఫలకగ్రహణముఁ బొ ♦ పదములగరిమంబుఁ

బరఁగె బాలకులకు ♦ గురువులిండ్ల

దుమికి చిచ్చరతోర ♦ ణములు దూరినవారు

దూఱగైరి కృతాంతు ♦ తోరణములు

భుజియించె బ్రజభోజ్య ♦ భోజనంబులు సిగ

బంటగాఁ నొలికొత్త ♦ వంటకములు

గీ. నఖలదిగ్జయకాంక్ష బుర్ర మ్పాయుధుండు
వెలిగుడారంబులొ వచ్చి ర విడిచిచేసె
మురళిమోయించె ద్విభువన ర మోహనముగ
రాధకింపుగ నాన్గ నా ర రాయణుడు 44

ప. ఇట్లు నిజజలనిమజ్జజంతుజాలంబులకు బుణత్రయవిమోచనహేతువుగు నాబుణవిమోచన తీర్థనబునం దపంబుచేసి రాధకృతార్థయయ్యె నమృతవకిశోరంబును గృశోదరీసహాయుండై మాయాశబలితుండగు జీవపురుషుని పరసునవివిధభోగపరాయణుండై పరగుచుండెనయ్యెడబుడరీకుని ప్రకారం బాకర్షింపుము

క. ఉపమింపగారానితప
స్తపమున గడుచాడి మీరు ‡ ధర్మమున
స్తపముడు కమలవికాస
బెప్పుడును నుడివోనితావి † నింపునహింపక 46

క. ఆద్యశివాధిస్థితమై
యుద్యజ్ఞోత్థిర్విలాస † యతమైస్వశిరః
పద్యోద్భవమై కడునన
వద్యము నారశశతార † వనజనముదు 47

చ. జొటజొట ధారగావడియు † చుం గడలెత్తసుధారసంబు గుం
గుటగుట నప్పడప్పటికీ † గోలుచు నాలుగు రెండుమూలలక
గుటిలతదాల్పుభోగినిగ † గుర్పొడ మించుచు దక్షిణశాస
స్తటవిసరత్పయోదనిన † దంబునఁ జొక్కుచుమబ్బుగ్గొక్కుచు 48

ఉ. విచ్చినకమ్మదమ్ములకు † విందులుపెట్టు వెడందకన్నులున్
బచ్చనిపట్టు బేరురముఁ బ్రాకినమచ్చయుఁ బీలినెట్టమున్
బచ్చికచాయయుం జరుత † పాయము గల్గువెలుంగు నిచ్చలో
రచ్చయొనర్ప నుదలిప † రాకునఁ దేలుచు వేక్కనేలుచు 46

చ. గురుజనభక్తియుం గపట ధీగోపకుమారపదాబ్జశక్తియున్
 దరలగ బాపభూలుహవి ధీతానము లీనముగా జెలంగుభా
 స్వరతరయోగసీధువున ధీసౌఖ్యమునొంచు జిద్దిసాంకురా
 హరణమొనర్చి భూమిసుర ధీహంసముచాలబ్రీశంసనొందగన్
 సీ. తనమొగంబులు పొత్త ధీమినుకుమానికముల

గము లుద్భవితైదు ధీగనులు గాగ
 దనకమండలువారి ధీదనుజారిపాదార్ఘ్య
 మలవరించుట కూట ధీచెలమగాగ
 దనమది నెద్దిదో ధీచిన నదియొక్కొక్క
 హంపాంతరంబున ధీబోధివడయ
 దనకట్టునజనర ధీత్నము సృష్టిదీక్షకై
 కప్పినయదివోలె ధీగప్పదేర

గీ. వీచువీచన చేబూని ధీవెనుక దనకు
 జిటుతచనుదోయి యొరగుగా ధీజేసిపలుకు
 జెలువ గొలువంగ దొలుకారు ధీకలకపులుగు
 మాపురాహుత్తు నిలిచె బాధ ధీహ్మణునిమోల

41

చ. నిలిచి నిలింపలోకతటి ధీనీతటిసీరజహేమసీరజో
 జ్వలించిననాళఖాదనము ధీవంకన పొంకముమీరుకొవ్వునన్
 గళముగదల్చలేని తుర ధీగంబు దటాలున డిగ్గి నమ్రతా
 కలితశరీరునిం దిగిచి ధీకొగిటజేరిచె బుండరీకునిన్

5

ఉ. చేరిచి సేమమే సితకు ధీశేశయలోచనగోచరాత్మ సీ
 వారికి నీకు నన్నవిని ధీవారిరుహసను బల్కు నమ్మహో
 దారు డమేయభద్రీసము ధీదాయ నిదానము నీవువచ్చుటన్
 పారసగర్భ యింకగోప ధీసాగుజమీ కుశలంబు మాదెసన్

క. అని పరమానసమిడిత

న్ననిమిషులర్చించునట్టు ♦ లర్చించె జగ

జ్జననస్థితిలయకారణ

జననజన్మ నుజనమతి ర ♦ జనిరజనీశున్

54

క. అర్చించి నిలిచి చేతులు

గూర్చి పురస్థలికి జూచి ♦ గోవిందాపదా

బ్రార్చారసపానవిధుఁ

డర్పితతదితరుడు క్షీతిను ♦ క గ్రోణి పల్కున్

55

సీ. విజ్ఞానవంద్యఙ్గీ ♦ విశ్వవిగ్లాత యా

త్మాథాము శీత్రో ♦ కాధికారి

స్థానినధ్యజునితసు ♦ దుర్గిం డీమహామతి

యజ్ఞాతగద్య ఙ్గీ ♦ పాశ్చాతముడు

సర్వానయనజప్ర ♦ జావ్రజ ఙ్గీవేల్పు

ముఖ్యాత్మ ఙ్గీత్రీయా ♦ మూలభ్రంతి

దక్షాదికప్రజో ♦ ద్భవహేతు ఏయయ్య

కర్తైకసాక్షి యీ ♦ నిర్మలుండు

గీ. శాంతుతీతండు వాఙ్మనః ♦ శాంతు డీతండు

వంద్యఙ్గీతండు సజ్జనా ♦ వఖల కెపుడు

ననగ వెలుగొందునీపు నా ♦ కతిధివైతి

వేను తొలుమేన జేసిన ♦ దెట్టినో మొ

56

మ అరుణావిష్కృతిభాస్కరోదయము బ ♦ ద్వామోదమంభోరుహ

కరమున్ వేలుపువిల్పప్రవక్షణమునోం ♦ కారంబు మంత్రాక్షర

స్ఫురణంబున్ బ్రకటింపగా మొదల ను ♦ ద్భూతుబులైనట్టలీ

శ్వరుడేతెంచుకున్ ద్వదాగమముహా ♦ సంసూచకంబయ్యెడన్

ఉ. త్వాదృశులందు నందకము ♦ చాలుచువేల్పువసించునట్టుల
 రాచుల నూది యుండ డని ♦ యాడును రట్లగుటన్ సమస్తవ
 స్తూదయహేతు ధూతి వెలు ర్ గొందెనుమిరిట కిట్టువచ్చుటన్
 శ్రీదయితాగమంబు కడు ♦ జేరునమాననిశ్చయించితిన్. 58

క. నావిని సగుమొగమున న

ద్వేనజ్యేష్ఠుండు వాసు ♦ దేవప్రియును

భావించి సజలజలధర

రావ నిభ గభీరకంధ ♦ రధ్వని బలుకున్

59

చ. బసగెడ నీకు వేడునర ♦ మో పరమవశ్రయెట్టియేనియున్
 మసలక యన్న నన్నయస ♦ మన్వితు డిట్లను నట్టిదేనియున్
 బిసరుహగర్భ దుర్భవవి ♦ భేదనునై దలపు దదీయసం
 గనుఖ మఖండధర్మపరి ♦ కర్మము గూర్చివొసంగు నాకొగిన్ 60

చ. అనవుడు నట్లయిచ్చి కమ ♦ లాసను శమశాలి బల్కునో
 మునివర సిప్రసేయుతప ♦ మున్ జపమున్ జరచేప నెల్లినే
 టనభవదగ్గిపీఠికి గ ♦ డారపటు డీటవచ్చుమున్నె యా
 యన నినునేలినాడు చరి ♦ తార్థవసేపు చతుర్థసంహసన్ 61

క. నీయీక్షేత్రము నో ముని

నాయక దేవర్షిసరగ ♦ ణశార్థితిని

శ్రేయసవదాన్య మగునని

పోయె బయోభాతసూతి ♦ పోయిన సతమసి

62

ఉ. ధాతదలంచి మొక్కియవ ♦ చాతసరోజదళాక్షు గాంచిలో
 బ్రాతిపెనంచి యన్నలువ పల్కులు సత్యములొక్కొక్కా
 పోతముకుందు డెందు సను ర్ బోటికి దక్కునె దక్కకేమి భ
 క్తాతుర తాపహరి దనుజురియ ♦ నావినమే బుధోక్తులన్

సీ. అవచూడబల్లిబ ర్హమున నొండొంటి సి
 క్కములంటి చల్దించి ర క్కమాదలిర్ప
 బంటకార్యలిదమ్మ ర దంట శంటసమాడు
 వెడదకన్నలకాంతి వెల్లివోడువ
 మెఱుగుబెక్కులమీద ర విట్టించి మొసలివా
 గడమద్దికాయల ర తఱకు లమర
 వత్తిసలమున శ్రీ ర వత్పకాస్తుభవై జ
 ముంతు లిందిరతోడి ర మంతువడయ

గీ. నిమ్ననాభియు ద్వివళివ ర్ణ తజతరము
 కరకలితచిత్రభస్మ శం ర ఖములు సమర
 మన్మనంబున నేపొస్తు ర మలయుచున్న
 ధూర్తబాలుడు నామోల ర దోచునొక్కొ

64

క. అనియీగతి మీమాంసా
 పసిమానసమృగము ద్విష్ట ర వైష్ణవరత్నం
 బునకు నిజదక్షిణేంద్ర
 ననజచ్చద మదరె శుభని ♦ వహపిశున్నంబై

65

తే. నాడు మఱునాడు నవ్వెప్ప ర నందనుండు
 ధాతమాటల చందంబు ర దానవారి
 తనకడకు పచ్చరాములు ర తలచితలచి
 ముచ్చటలయేటితరగల ర ముగించునిగి

వ. మూడవనాడు యథాకాలపరిబుధుండై పూర్వాశ్రిత సింహా
 శ్రీమంబున బద్ధపద్మాసం నీనుండై

67

క. కరివదనదేవతామిత

దరుణాభచతుర్థాఘ్య ? వాదిమసాంతా

క్షురముతసుగు నాధారాం

బురుహ. బునఁ గలుగువలపు ♦ బుగులుకొనంగన్.

65

క. పూసఁ దటిత్పృథి పద్మశ

మై నలువ వసింపఁ బాది ♦ లాంతక్షరసం

ధానస్ఫుటమగుస్వాధి

స్థానాబ్జమునగు వెడల ♦ సత్సౌరభముల్.

69

క. డాద్యము సౌతమమునునీ

లగ్యతియుఁ బురాణపురుష ♦ లలితము సుధి

వేద్యము నగుదశపత్రిస

ముద్యస్మణిపూరికమున ♦ ములనగఁదాస్యాన్.

70

క. శైవము ద్వైదిశేదళి

ఘావళితకంఠము కమ్రీ ♦ కనకచ్ఛాయా

శ్రీవహము నౌ సనాహతి

మేవేళింఁదెడనిగంధ ♦ మిగురొత్తింపన్.

71

క. పదియాఱుశక్తులగును

బదియగుసౌరగబులుండ ♦ బుగమువ్యోతి

ష్పదమై సురమునినాతన్

బొదలువిసుద్ధమునఁ బొంక ♦ ముగఁ బరిమళముల్,

72

క. దళయుగమున హృష్యగులు

పొలుపొందఁ జిదంశమగుచు ♦ భూరిమణివిభా

వలిఁ దగువాఙ్మౌరమునఁ

గలవాసన లేసరేఁగి ♦ కడలుకొనంగన్.

73

ఉ. ఇంతకు నూర్ధ్వమై పరసునిక్క సభోముఖమూర్తిఁబొల్పి య

త్యంతవికాసశాలియయి ♦ యాద్యశివాశ్రియమై సహస్రివ

తాంశరచిత్సుధారసమ ♦ హర్షురమర్దిన మాచరించు న
ద్వైంతరపుష్పసం గలుగు ♦ తోరవ్రగంపులు పెంపుమీరగఁ.

చ. కనదరుణప్రభావిధన ♦ గర్వ మభ్యర్థముగా నొనర్చుచు
దనువు తఱుక్కునఁ మోచు ♦ దత్సరేచుహపజ్జిపేరిని
చైన నశి నెక్కి నిక్కి నిజ ♦ జిహ్వాక జాచిలలాటమధ్యసం
జనితసుధామయాఖనుగ ♦ సర్వపురగధిక కోలి సోలగఁ.

క. హృన్మణినూతాకృతియగు

చిన్మూర్తి బురాణపురపు ♦ శేషానాసు

గన్మోగిచి లోనిచూపున

సన్మాయుడతండు చూచు ♦ సమయమున గన్.

76

. దిగంతకము.

కడిదియసరు ధేనుకుఁ ధేనుకుత్మీలదాధోభిసంస్తంభివోస్తంభసం
భూతశౌర్యాన్నిచే గ్రోచి గోలాకముంగాచి గోవర్ధనవోణిభృ
త్కందరవోణి గ్రోచి విన్నాణిపెన్నాటకంబైన కాల్గిన్నులన్
గల్లు పెదబుల్లన్ సల్లకన్ జిల్లు నెమ్మోచు జాబిల్లి శోభిల్ల నుత్పు
ల్ల గల్లద్వయిన్ పొత్తి మత్తిల్లి నెత్తియిమన్ మాకగాకార రేఖా
భిరామంబు నె నుండలంబుల్ సమగ్రప్రభా మండలంబుల్ చలిం
పన్ నిలింపాసుగాసాకృతిన్ మాసరంబైన మంహారిపింఛంబుతో
నైక్యముంబొండునిక్కంబుచే నొప్పుయై కొప్పుగన్నట్టె గప్పట్టెగా
గోరి పెంటన్ మహాఫల పట్టంబుపై నెట్టుకో, నిగమకమల గంధము
లోసంధిలం జేయునాసాపుటన్ బస్సుటస్ఫుర్తివర్తంప దృప్యధను
స్సంపదల్ పెంపుమీరంగ రంకమచి శాశ్వరస్కాభంధుత్వ
గంధంబు రూపించుమాపుల్ పురంబు నింపారు రేఖాత్రయీ
మైత్రి నేత్రప్రియబిచ్చుచున్ గంబుపాకంబులం బంధురంబై పల
త్కంధరంబొప్పు గప్పెక్కునీంపుగంబంబులంబోలు బల్లెలు లీలా

విభూషావళిం జాలభాసిల్ల నుల్లోకసాందర్యధుర్యస్థితిన్ విస్తృతం
 జానరస్మిమజీమూతమై హరనన్దోపలశ్శేణిరాణించుమించుంబు
 రాణింపగాజేయు నచ్చోన యుచ్చాసజానుచ్ఛవిడుచ్ఛముం
 జేసి కంజాతపాసాంఘికగజాతలాక్షాంకశంకావహంబైన చుకేజ
 గాగం బిగుర్పొగ శ్రీచరణయుగళహటకంబైకనద్ధాటికోద్యత్తు
 లాకోటిబూటాడుచున్ జాటునాచాటతంజాటిముప్పేటగాజుట్టి
 నన్ దీగచుట్టుల్ గట్టిక సుఘటిల్లక దటిల్లేఖ లేఖర్షభం జేరి
 రంజిల్లునా నుల్లలత్కాంతిగోయప్తి యుత్పత్తిమైపెచ్చుగాని
 చ్చకున్ వచ్చుచున్ గచ్చకాయల్ క రాగ్ధస్తి తాజాండవండంబు
 లోనా గడన్ తత్రభిప్రాయబునన్ నిల్చిసంబోలుగా గల్పకస్వ
 చ్చగుచ్చబుసతాస్థిమైనిత్యముగన్ తిగ్గానియున్నాడనన్
 భివ్యభిబు సవ్యాగహస్తంబునం నిమ్మగా నివ్యభూషావిశే
 షేర్భూట్ గన్మృతేదెచ్చుల్ గన్మృగాడమృదిక్పాలకృమ
 స్తుతుల్ స్వస్థలబంధుగణ సంగారాకి రాకాసుదాభానుభానూ
 ద్వలజ్జ్వాలాకుల ప్రియనీహాశ్రదాచూకగావ్యహాఘంబుమో
 ఘంబుగా మేఘనిధాభవంబున్ గోరణిక దోరణుల్ గట్టియాడవరమ
 బుంబునాభిసంజాతకంజాతజాతుంభుదాంఘి శ్రీభవద్విశ్వవిశ్వం
 రాభాగుండ గోగవిశ్కోశిగోగా సనుండాసవామోదమాధుర్యధు
 ర్యాసురస్త్రి పోలడయింపత్ర శేఖాపకారకియాకూరిచక్రాం
 కుశంకారసర్వస్వనిర్వాహకుండుత్విచేకర్వహంగప్రభాగుర్వచే
 నోషధుల్ గన్నపృథ్వీస్వస్థిస్థవీశముఖ్యుండుపుండ్రేశుకోదండ
 లక్షాభుః డిండ్రరస్మైరసానుండుదారుండువాగోత్తమన్ నీలయన్
 బాలయున్ లక్ష్మీయన్ పత్మలాక్షీశిరోరత్నమున్ భూమియన్ భా
 మయున్ బేమన్ గ మించివెన్నాడగామించిపంచాబ్జుడయ్యున్
 గడున్ బోడత బోడలుంజూడగా లేని సెన్నిక్క నిక్కంబ యా
 విష్ణు తింజూపి దీపీచియుండన్.

క. కనుదెఱచి తనదులోనం

గనుదేజము మోలగాంచిర కమలాసను డా

డినయట్లు నిక్కమయ్యెనె

విన గననిది కొత్తయనుచు వెసనుత్థితుడై

78

సీ. చామర ధ్వజ శంఖచాప ప్రముఖచిహ్న

లలితపదార్పణాలంకృతమహి

దళితోపరిత్వగు శ్ర జ్వలదంశుమత్ఫలా

స్తంభాభీరామోరు శ్ర దండయుగళు

వరదానముద్యాజ్ఞ శ్ర ధరణభూషితకటి

న్యస్తకుంచితసము శ్ర స్తుతభుజాఘ్య

సింహవలగ్నుల శ్ర క్షీపరిహసి తో

యజగర్భగర్భవృత్త త్రానలగ్ను

గీ. జలదసంకాశు నిర్వీడ ♦ జఘన దేశుఁ

గోటికందర్పలవణ్య ♦ గుణశరణ్య

విష్ణు నిజభక్తవర్ధిషుఁ ♦ గృష్ణుఁగొంచి

పటచె సాకోశుఁడగుచు నా ♦ బ్రాహ్మణుండు.

79

చ. పటచిన దేవకీసుతుండు ♦ పక్కుననవ్వినఁ గ్రమ్మితిల్లిమైఁ

దళపుగ రోమహర్షణము ♦ దంచితభక్తిభ రాకులత్వ మే

ర్పఱచుచుఁ గేల్పొగిడ్చిపలు ♦ పల్కులతక్కులసన్న వెన్నెలన్

బటపుచుఁ బ్రస్తుతించె ముని ♦ బాధవిభంజనుభక్తరంజనున్ 80

మాలినివిధి శివసనకాదుల్ ♦ వేదముకూడి నిన్నొ

మధుమధన! యితం డి ♦ మృషివాడంచు నెన్నన్

విధురులయినచోట ♦ నేర్చునే? గాఢమోహం

బుధి వడిఁ బడుచు న్నా ♦ బోటి నీ హట మెన్నన్ 81

తరల. హరిహాయోపలభూఢ రాకృతి ర నందముడినయట్టిసి
 యదుభృగుస్తతిపాత్రమున్ గట ధ కోజ్జ్వలంబు నభౌఘర
 త్నరుచిమిత్రమునైనపాదము ధ నందునించె నంగని
 త్యరతిబూని తలంతు దాపని ర దాఘస్పతినివృత్తికిన్ 82
 భుజంగప్రయాతము

స్ఫురన్నాభిగర్తప్ర ధ భూతాంబుజాఘో
 దరక్షోణిఘో నేల్పు ధ తాతన్ విధాతన్
 నిరాతంకసర్గైక ధ నిర్ణేత గంటన్

హరీ తాతకుం దాత ధ వై యుంటయొప్పున్ 83

స్వగ్విణి.నీతిమైవైన్యహ ధ నేతవై రత్నసం
 ఘాతదివ్యోషధి ర గ్రామమల్ భూతహృ
 త్ప్రీతిగన్పట్టవే ర స్ఫీతహర్షోత్కటన్
 భూతధాత్రీగవిన్ ధ బూతన భూతనా 84
 లయగ్రాహి

ఆగమసముద్ధరణ ధ రాగరసలంపట సు ర ధాగమనియామకః ధ సాగరి
 మకారి

భాగపదపీనిహితః ధ భాగవత భూగగన ధ భాగపరిపూర్ణపర భాగవరపు
 రగ్రా

త్యాగగుణధుర్య ముని ధ యాగపరిక్షక హాలాగతసమిద్విజయః ధ సా
 గతమతార్హ్వా

ద్యోగకలికాలకలు ర షాగకులిశాంక కొన ర సాగినకృపామనుపురయో
 గహిత మమ్మున్

మ రవిధామంబులు సిద్ధమంత్రములు చంద్రజ్యోత్స్నికల్ సన్నణి
 ప్రవరశ్రేణులు భవ్యభేషజతతున్ ర పాఠోధరంబుల్ సుధీ
 భవనిస్తారక సేమమిచ్చి జగమున్ ధ బాలిందుమర్యాదనీ
 యవతారంబు లశేషలోకహితచరర్యాసుస్సంసారముల్ 85

ఉ. అంజన పూజనవ్యతర శ్రమైతగునీతిరుమేనికప్పుక

ల్కింజలుకంగ జేకులు జా శ్రమీ కమలేక్షణ సూక్ష్మదృక్కులౌ

గంజభవాదివృద్ధులకు శ్ర గాఢతరాక్షరలక్ష్మి యోదుగా

నంజనుగాదె కిప్పుకత ♦ సకామ నుదోపనియ త్తరస్థితుల్

క. కమిచి యణురేణుత్పణకా

వ్రముల బరిపూర్ణవృత్తి ♦ సమకూరెను నీ

యమితమహామహిమాబ్ధికి

గమలభవప్రమఖులెన్న శ్ర గాబుకృపదమల్

88

పృథ్వి జగత్పతి భవత్పదాః జ్ఞముగభక్తిసంయుక్తితో

గగుర్పొడువ నన్యధాగతియెఱుంగ కెవ్వాడునీ

యగణ్యగుణకీర్తనం శ్ర బధిగమించుటన్ మించెనే

నగాధభవసాగరం ♦ బ్రతుడు దాటినొక్కెత్తునన్.

89

క. భవదంఘ్రిదూరులకు బు

ణ్యవసతి సులభాబె వెఱుతు శ్ర నన్యభవంబుల్

సవరింప యుష్మదల్పా

ప్రవణమతిం జేయునన్ను ♦ బరథామపతీ

90

క. జయవిజయపూర్ణ పార్శ్వ వి

జయ జయ కల్పచక్రురీణ శ్ర సమదదనుజరా

డ్జయసంరక్షితభవనా

జయ జయ సగుణగుణాత్మ ♦ జయ శాశ్వతధరా

91

సీ. నడతునీక్షేత్రంబు శ్రనకు శెయిచాచియ

ర్చింతునీనమ్మిన సేవకులను

మొక్కుదునీపాద ♦ ములకు జిహ్వవీధి

నీనామములు వక్కాశ్రేణింతు నెపుడు

నర్పింతు నీసేవకై సర్వజేహంబు

జాతింతు నీలీల ♦ జత్త సరణి

దనివోక నీచక్క ర దనము సంవీక్షింతు

నీయవధానంబు ర నెమ్మివిందు

గీ. బ్రహ్మరుద్రాచలగు గాన ♦ బడనినీవు

నేకునామోల నిలిచితి ర నీలవర్ణ

వర్ణనాతీతమత్పాగ్భ ర వహన్మత్త

పుణ్యపరిపాక మేరికి ర బాగడదరమె

92

శా. నిత్యస్ఫూర్తిసనాధులైరి విధికం ర తేకాలముఖ్యల్ కృత

క్షీత్యానంద యనాదిమూర్తివగునీ ♦ చేదత్సనాధత్వసం

పత్త్యావిష్కృతి నాకుచుంగలుగు దత్ప్రాయుండనే కాననే

మృత్యుకూరభయాబు బాసితిని జామీనీద యాసంపదన్ 93

మ అనిలోకత్రయమోహనుండగురమా ♦ పాణిజేసు నెమ్మొమునం

దనచూడ్కుల్ నిగుడంగ భూమిసురర త్నం బూరకున్నంత నే

మునుగా థాత్మసమన్వితాఖిలమరు న్మృగ్యుల్ తగ్గ మొక్కిమో

డ్చున కేలింపగ నమ్మ నీశ్వరుగుణం ♦ బులుసారగీర్తించినన్

క. విని ముగ్ధహాసరుచి రా

ననుడై తనచుట్టునున్న న నామర రా

జనికాయముతో బలుకున్

దనుజారి మహీసురాస్య దత్తైతిబుడై

95

నీ. దాంతుండు సత్యసం ♦ ధాధురంధరుడు మ

శ్చక్రండుపితృహితో ర ద్యముడునైన

యిథరామరసూతి ర కీప్పితంబొసగ నే

వచ్చుచో మీరెల్ల ర వారునితని

కర్మిలిసాహాయ్య శ్రీ మాచరించుటకునై
 యేతెంచివారు నాశ్రీ కెవ్వరేని
 హితులు వారలపను శ్రీ లెల్ల మీమువికాన
 పరతాపతప్పులు † పరముదేశ

గీ. ముదితు లస్మత్ప్రశంసాభి శ్రీ ముఖులునైన
 వారు నాభక్తులగువారి శ్రీ వ రియందు
 బీతిగలవారి నే నుద్ధ శ్రీ రింతు గీడు
 వలన వారలకంటె న † వశ్యమగుట

46

క. సద్భక్త సేవచేత
 మద్భావము తుష్టిగన్న శ్రీ మాజ్ఞి పరులలా
 ద్యుద్భాతప్రతిమార్చిల
 ముద్భరితముగాదు నిక్క శ్రీ ముగి దలపోయన్

97

మ వలనా యేటికినాశ్రయించిమనగా శ్రీవాసీరమున్ సీరమున్
 దలవెట్టే పచరింపసేటికి సమిశ్ర ద్దానంబు దానంబున
 చ్చలమా యేటికి నెత్తిగొట్టకొనగా శ్రీసన్యాసము న్న్యాసమున్
 గలి దేశ లుమగీయభక్తిరుచి † జ్జనేని కశాంతమున్

98

తే. సర్వధర్మవిహీనప్ర † చారుడైన
 నాత్మ మద్భక్తిగలదేని శ్రీ యతడు చూపె
 నాకు నత్యంతహితుడు ను శ్రీ శ్లోకరతుడు
 నిఖిలధర్మప్రసర్తన శ్రీ నిశ్చితుడు

99

ఆ. పు. అస్మదంకధారి శ్రీ యగుభక్తవరుమేను
 నాకు గూర్చినట్లు శ్రీ నాకులార
 వదలకేవలించు శ్రీ వైకుంఠనగరంబు
 సందుగొలుపదంత శ్రీ రంగమునకు

100

క. నా గురు భక్తుడుండున్

బాంతుక యేధివనితు ♦ భక్తునియందన్

మాయరుపురకుం గలుగున్

గాయప్రాణానుకూల్య ♦ కౌసల్యంబుల్.

101

ఆ. వె. మహితపుష్పలైన ♦ మద్భక్తవరులకు

గానివాడు నాకుం ♦ గానివాడు

భాగవతుల సన్ను ♦ భావించి యొకటిగా

గన్నవాడు సన్ను ♦ గన్నవాడు.

102

క. మొనెడ మద్భక్తిగలన్

చ్చాక్రియము గనుగన్ జేసెను ♦ సత్యము బహు

పాయంబులు మద్భక్తుని

కై యిటుకేసెమట స్వ ♦ యచ్చరులాగా.

103

మ. సురకర్మది హరిత్యైత్వినుతు వ్యా ౧ మన్ శౌనకున్ శ్రీపరా

శరు రుక్మాగను నంబున్ సరమా ♦ జానిన్ సస్థున్ బురం

దరపుత్తున్ సకుదాల్భన్ శ్రీష్ణవేదగం ♦ దంజేయుమద్భక్తి

త్వగుం డీపుష్పండు పుండీకుండితన్ ♦ భావించు మేళిపుల్

ఆ. వె. వినుడ మొకు నేనుం ♦ గనరానియిహితం

బీతవన్విసరుని ♦ కత్తునేడ

యెద్ది వేడ భక్తుం ♦ ప్రియ యొసంగంగ

గట్టివాడ గేలం ♦ గంకణంబు.

105

క. అని దేవకీ కుమారుడు

మనివదనముజూచి పలుకు ♦ మోదాంబుదగ

న్దనమనం బ్రసాదసాగరి

జనితద్వని యనగ నిగుడు ♦ సరసారభటిన్.

106

ఉ. నీపితృభక్తి నీతపము ♦ నీవనిశంబునొనర్చునర్చయు
 ద్రీపితహ్నుఁ జేసె జగ ♦ తీసురనందన నన్ను నీకు నా
 రూపము భక్తిమత్సదన ♦ రోహణశైలము చాలదక్కఁ గాం
 త్రాపరిపూర్తిగా వర మొ ♦ సుగద వేడు యథారుచివృథా 107

క. భాగ్యమనై యిహపరపరి
 భోగ్యార్థమనై యగణ్య ♦ పుణ్యమనై ప్రే
 రాగ్యజ్ఞానోన్నతులగు
 యోగ్యతములపాల వాలి ♦ యుండనుజమ్మి 108

వ. విశేషించి నీయెడం బ్రసన్నుండనై యున్నవాడ నభీష్టదృష్టిఘ
 నాఘసంబగు మహీయఘ్నిణగుణంబునకు భాజనంబవైతివి. జగ
 జ్జాలంబున నస్తుశాలంబు నీకుమర్లభంబులే దనిపలుకుయదువల్ల
 భవలనం పబోధితుండై. 109

నీ. పుండరీకుడు పల్కు ♦ బుగ్గుదాభములైన
 సిరులు నిక గామింపఁ ర నేరి కల్లు
 విహిసి గుల్మార్చయిల్ ♦ వేంపవెట్టి గలాండ
 నిఖిలకర్తృభుడగు ♦ నీవు నన్నుఁ
 గరుణితు వరమిత్తుఁ ర గాతు నీడేరుతు
 ననియున్ని భయమేది యగ్భతాగ్ధ
 మగ్ధితు నిపుడన్న ర యట్లి యస్మన్నమ
 చిహ్నితై తన్మహా ర క్షేత్రతీర్థ

గీ. మధ్యతలమున నిలువు నా ♦ మనవిజేసి
 సకలజనులకు మోక్షగా ♦ జ్యమునొసగుచు
 నిదియ నాకోర్కి జగదేక ర హితము నిదియ
 దీని మీఱిన సిరి యొల్ల ర దేవదేవ.

వ. అని మెడియు నతుడు చాపలాతిశయంబునఁ జర్వితచర్వణంబు
గా సర్వసుపర్వనుష్ఠాపింపబడు నీరూపంబు కృపాపరతంత్రం
బగుచు నాకుసగపడుటకు భూతవాతంబులు ప్రభూతాద్భుత
రసమస్యణ మానసంబులగుచు నున్నయవి. భవదీయంబగున కా
రణ సుకృతత్వంబునకు నియంతయుఁ గలఁడె యుత్తరంగంబగు
సంసారతరంగమాలి మునుంగుచుఁ బొనుంగుచుఁడి యనంగీకృత
విజ్ఞానజ్ఞానవిలాసులై గోపంబులఁ జేసిన కరువులనందగు నలసు
లకు నెలనులభాబు నధికపలంబుచు నగుముష్మద్దర్శనంబు భవ
భయదగ్ధనాబు నుపసర్గజలఁడ వర్గస్పర్శనాబు సపవర్గ దర్శనంబుం
నునగుఁగాక. తత్త్వత్వంబు నీయాజ్ఞానశేషక్షేత్రవిశేషాత్త
నంబగుఁగాక. ఈతీర్థంబు నస్మన్నామాంకిత సమర్థంబున నుత్త
నంబగుఁగాకనుచు.

111

ఉ. ఆనతహంభియై యాబులు శ్రీ బోధ్యచిత్తయునునీను శాంబరీ
మానషవేషధారి నయః † మానసునస్థితి బిగ్గినప్రదయన్
వీరులఁ దాఁచుగ్గఁడు † వేమలు మాచుచుఁ బల్కుఁజల్కుఁపూ
డేనియసోన నల్లునలఁ † దెప్పెలఁ దేలెడు మేలిపల్కులన్. 112

సీ. అతిదుర్గభంబువేఁ † డితి దుర్గభుడనైచ

నేసికుదక్కుట † మానిపర్య

త్వత్ప్రీయార్థముగ నీ † స్థలమున పరివార

యుక్తుడనై నిల్చి † యున్న నన్ను

నేవించువారెల్లఁ † జరిపుణ్యవంతులు

నిహపరసుఖలాభ † హృష్టమతులు

కలికాలకల్మష † గరభకూటాహోప

దాకోలకంఠులు † గళితభవ్రులు

గీ. నయ్యెనగు సర్వవివోత్త శ మాస్మదాజ్ఞ
బూని యీక్షేత్రమును దీర్ధ ధ మును సమస్త
భువనవర్జితవిఖ్యాతిఁ శ బొదలుగాత
మెల్లపుణ్యస్థలములకు ధ నెక్కుడగుచు

113

క. త్వన్నామచిహ్నితంబగు
నిన్నేలయె తెల్లదీవి శ యేనుండుటకున్
మన్నిచి భక్తవాంఛా
భ్యన్నతులొసంగుటయె నాకు ధ యుక్తవ్రతమాన్

సీ. విరుధాత్మసుత యప్పు ధ డనిమిఠు లసురారి
కృపకునచ్చెరువొంది ధ కేలుమొగిచి
పరమేశ యోధక్త ధ పరతాత్ర
బంవానువత్తి గలబ్రహ్మ ధ నవదని న్ను
నరచేతినుండిఁ జీసి ధ యనవివారిలకెల్ల
నవవర్గమొసంగి ధ ధ యమ్య నట్లు
వోలు విశాణన ధ సాలాబు యాదన
కాంక్షితమాతాత్మి ధ కారణాబు

గీ. నీకె తగు నీతనికె తగు ధ నిలగమ్య
పూజవడయంగఁ బూజించ ధ పొగడువడయ
నని మురద్వేషిఁ బూడతే ధ కునిఁ బొగడుచు
జనిరి సమర్థముగ నిజ ధ స్థానములకు.

ఆ. వె, పొగడి రఖిలమునులు శ జగము లొనందించె
నాటపాటచూపి ధ రమరిరమణు
లాదినంబు సుదిన ధ మయ్య నుద్ధవమ మ్మె
విబుధతరుల తాంత శ వృష్టి గుణియ

116

సీ. శిఖింఛధారియై చేకోయి కటినిల్పి
హరితీర్థమున బళ్ళి శ మాభిముఖుడు
క్షేత్రంబునందు బా శిగభీముఖుడునై
రెండుమూర్తులుదాల్చు శ చుడునతని
పరపీఠమైయొప్పు ధణిభర్తరమ గొల్చు
హ్రియన శ్రీయన ధ రెండుగడల
జామరహస్తయై శ ఛందోమయాకృతి
ఖగలోకనాథు డ ధ గ్రమున వెలయు

గీ. దక్షిణంబున సనకప శ్రీ ధానమనులు
దాసు బాగడుచు సేవించు శ దమ్మిచూలి
యేను రుదుగిలు సేవిత ధ మెడమవలన
వెరుకనుండు దురి వాది ధ విబుధవరులు

117

వ. వత్సా శ్రీవత్సలాంఛచు భక్తవత్సలంబు నీవు నెఱింగినయదియ
కదా వినుమత్తెఱంగున మెఱుంగుటొల్లియగొల్లదొర కరకలిత
చిత్రభస్మజలజసుక్తియు విరచితవినతముక్తియు గుటిలకో
మలనినీలకుంతలనికరుండును నపరిమిత కరుణాకరుండును గటి
తటఘటితతోస్తంభ యుగళుండును జటులనిశాటగళ నిగళుండు
ను మకరకుండల మండితకపోలఫలకుండును యమకుల తిలకుం
డును త్కుల్లకాశక్యసఖ్యాభిరామమృదులోరుద్వయుండును నద్వ
యుండును బుండరీక ప్రభృతిమనిజన సేవ్యమానుండునుననూ
నుండును నఖండజ్ఞానానందైక విగ్రహుండును విదళితగన్ని
గ్రహుండునై పంచాంబును పంచశరసహస్రాతిశాయివిలస
నసరంబును నిచ్చాదిగంబరంబును నైన ప్రాయంబును నవర
త్నసానుప్రాయంబును బాహ్యభ్యంతరీకద్వారాష్టకవిస్ఫుష్టంబు
నదభింబు నభంగివంబును శరదభ శుభింబును నగుమహా

ప్రాసాదంబునందు నాసవ వైశ్రవణ వైవస్వత పృముఖ మఖ
 భుగలఘుకిరీటమణిగణ ఘృణిమంజుషింజరీకృతంబగు శేషపీఠం
 బు నధిష్ఠించి చరణద్వయాంతర్భాషలాలిత గోయష్టి లతామ
 తల్లియై భువనతీతయ కామిత కల్పవల్లియు నైన తన యా
 కృతి యవికృతభావంబునం బభిభవింప దక్షిణతీర్థమధ్యంబుల
 నంగీకృతాధ్యాసీనుండై వాసుదేవాదిపూజాంబులు జ్ఞానక్రియ
 యాదిశక్తులు వసురుద్రాదిత్యాది మరుద్విశేషంబులు నశేష
 విగమంబులు నఖిలశుద్ధాంతంబులు సమస్తతీర్థసార్థంబులుసకల
 మంత్రహస్త్యంబులు సర్వగంధర్వ స్వరసారస్యంబులు విశ్వవి
 శ్వాధి కైశ్వర్యంబులు నసశ్వరసంపదలంబొదలి సేవింప జెంపు
 మొఱుసియుండె నని నెంజియు గుండలికుండలం డీట్లనియె 118

క. నారద ధృత హేమరసా

సారచ్చరితంబు విష్ణుఃసదనా బసి వే

దీరచితార తీకతతి

భూరమణిమణికిరీట శ ముం బురుడించున్

119

క. అలతీగసలిక్ష్మిత్ర

స్థలిలీలావిగ్రహాద్వి శ తయయుతుండై భా

సిలు పొండరికవల్లభు

దలచిన గనుగొన్న గరగ శతము లిహపరముల్

120

క. వినబడడు చెవులగన్నుల

గనబడడత్యుగ్గీనార ధ కవ్యధచేత

బాలుగుపడి జడియువైష్ణవు

ననవధిమరితపరి యయ్య గుమాగా

121

చ. ఇరుగడలన్ ద్విరూపముల ♦ గృష్ణుడు దైత్యుని కాకరిష్టు డ
పరుసుననుడ నన్నడిమి భాగమునందు వసించు రెవ్వరా
నరులు మనుష్యరూపభర ♦ణంబున గ్రీడయొనర్చుయ్యక్షకి
న్నరగరుడోరగమ్యచర ♦ నాథులుగాగొని మొక్కిగ్గ దగున్

ఉ. ఎయ్యది ధివ్యసేవ్యతర ♦ మెయ్యది మౌనిమనోభిగమ్యమా
నెయ్యది నీవునేను భజియింపగ ♦ నింపగు నెల్లనాడు నా
దయ్యపువెల్గుసుమ్ము సత ♦ తస్థి వెల్లెడుపుండరీకవా
గ్ధాయ్యల బ్రజ్వరిల్లుచు జ ♦ గత్తయకుష్మత్తవాహదక్షమై

మ. అలసంబుల్ ముని గాట్పుణ్ణితములుపాగ్గి శయశ్చిత్తముల్ పాతకం

బుల నిర్జింపగ విష్ణుభక్తియ తగున్ ♦ బో దానికిం బూస బా
ములపల్గాటులు చీరలం దుడిచినం ♦ బోనేర్చునే మాంత్రికా

కలితా హిప్రతివీరమంత్రపదరే ♦ ఖాజ్లాఘుచేతంబలెన్

124

సీ. జగదధిష్ఠానంబు ♦ సచ్చిదానందాత్మ

కము సందనందనా ♦ ఖ్యమ్ముక్షేత్ర

తీర్థస్థితము పృథగ్ధీపితంబు నృసింహ

రామ మతాస్యదివి ♦ గ్రీము లెట్టి

యవి యనదగియుండు ♦ నట్టిదయగుదాని

హేతికు లఘుతమః ♦ సోత్తమతులు

గాంచి యర్చలయం దొ ♦ కటిగాగ దలచి వి

కత్తనంబానరించి శగరుసులేని

గీ. చారవంబులడింది పా ♦ రంబులేక

వనరుమరుగాని విజ్ఞాన ♦ వంతులైన

వారు శిలగాగదలచ రె ♦ వ్వారు దృష్టి

గోచరబ్రహ్మమనిచూచి ♦ కొలినియుచికి

125

శా. ఆవాణిరమణుడు పార్థసము సేయన్ దేవకీదేవియం

బావిర్భావమునొంది యేరికి నల భ్యంబైన కేవళ జగ
జ్జీవాతుస్థితి నుండునిండుదొర వి స్మేరాననున్ నిత్యసం
సేవందెల్పుజితేంద్రియుండు తమముంజొచ్చుగనుంద త్వమున్

తే. భక్తిగద్గదరీతి వా భగ్గరము లొలయ

నటనమునగూడి గోపికానాధుమోల

నిలిచి కీర్తించుపుణ్యండు భ నలిన బంధు

దళనమొనరించి తత్వప రదమునకరుగు

127

క. హరి సోపహార లక్ష్మీ

శ్వరునెవ్వరుచూచు రట్టి భారలు సకలా

మరపూజ్యులు వారందున

బారసినపుణ్యము లగణ్య భములు గుణజలభ

128

క. ఇతిహాస పురాణ కథా

శ్రుతిస్మృతులు నందగోప భుతుకట్టెదురన్

సతతము పఠియించుమహా

మతి పరమపదంబు నందు ర మతిమన్ముఖ్యా

129

క. తీర్థముననాడి బ్రహ్మ

భ్యర్చితలీలావతారు రభక్తాధారున్

బార్థసఖు గోల్వగలమో

క్షోభలకున్ గలవు సచ్చి భ దానందంబుల్

180

సీ. భూణహుండును సురా భుడు బ్రహ్మఘూతియు

గురుతల్పగ స్త్రీయభోగోప

జీవి పితృదోషి భిక్షుహంత పరచార

రతుడు నిందకుడు సర్వస్వభోక్త.

సశ్యోక్తుండును ♦ సర్వాభిమన్వి హే

తికుండు సర్వాపలా ♦ పకుం డశుచియు

నిజధర్మవిద్వేషి ♦ నీచుండు పాపండు

ప్రవృత్తుండు స్వేచ్ఛావి ♦ హారహారి

గీ. కృతమెఱుంగనివాడు నూ ♦ నృతములేని

వాడు నమ్మినఁజెడజూచు ♦ వాడు మొదలు

పాపకారుల కేగియుం ♦ బాండరీక

తీర్థహరిమూర్తియుగ మిచ్చు ♦ దివ్యపవనము.

181

చ. అలతపిసాళినవ్వు మధు ♦ రాధరబింబఫలంబు తమ్మివ్వు

కుల నగుసోగకన్నులు పృ ♦ కుంచితకుంతలచారుఫాలమున్

బలుచనిచెక్కులం గలయం ♦ బర్వినకుండలరత్న కాంతులున్

గలశిఖిపింఛలాంఛను మొ ♦ గంబు గనందగు ధూపవేళలఁ

క. ఊణము ఊణార్థమైన ది

ఊణలలితంబగుపయోధి ♦ శయనునదనసమీ

ఊణ మొసరించుకృతికి నా

ఊణమున గల వళిలసుకృత ♦ జాతఫలంబుల్.

133

సీ. మువ్వకమురుప్రతో ♦ మురళి యొక్కొకవేళ

మోయించు భువనైక ♦ మోహనముగ

గ్రీడించునొకవేళ ♦ దోడిబాలురఁగూడి

యక్షీణగతిఁ గుబే ♦ రాక్షసేభి

నవరించునొకవేళ ♦ జలవిహారముచాలఁ

బ్రేమభీమరథీగ ♦ భీరవారిఁ

గొలుపుండ నొకవేళ ♦ నలినసంభవ పుండ

రీతాస్మదాదులు ♦ పీఠి గొలువ

గీ. నురగనిప్రవాహనమున నొ డొక్కక్కవేళ
వేడ్క వేంచేసి మెఱయుఁ ది డివ్వధులందఁ
నెన్నికల్పంబు లరిగిన డయేనయేడ్ల
వెలయుస్థాయంబుగలకొయ్య డిట్టలయ్య.

134

శా. శ్రీరంగంబున ద్వారక గయఁ గురు డక్షేత్రంబున నైమిశా
భ్యుర ణ్యంజనశైల పుష్కర మహేం డా సంతశయ్యూహరి
ధ్వారశ్రీపురుషోత్తమంబుల నయో డ్యక్ష సేతు గంగాభిసం
గారాధస్తలిఁ దాండరీకమున డైత్యరాతి యుండు గడు
క. హరియత్తరభాగంబునఁ

బురుషుండు దాఁ బాపమైస డబ్యుత్తరక
సురకానియెత్తుచేసినఁ

బరిణతమై మేరుకు ధక డభారముఁజూపుకొ

సీ. సమ్మోక్షనమునధ్వం డక్షము నుపలేపనం

బుస మహాము రంగ డమున విచిత్ర)

శుకము దీపాంకుర డవక్రకటనంబునఁ బాము

పదపద్మతీర్థాను డభవనముకతన

సంఘయు నూదస్య డపరి సేవనంబున

ధేనువు మోక్షాబు డతెరువుగినిల

గాన నేతత్పరీ డకల్పనంబునఁ బాండు

రంగాధిక ధుఁ శే డరంగవలయు

గీ. ననిన నారదు డిట్లను డనభవ జ్ఞాన

విరహితంబులు జడములు డవీనికట్టు

మనుజకృత్యంబు చేకూరె డమధువిరోధి

యెట్లు వరమిచ్చె ననివేడ డనీశుడనియె.

137

ఉ. మూర్త్యుమదిక్షుకాముక్ రస ధి ముజ్జ్వలకీర్తియుఁబోని చంద్రికా.
స్ఫూర్తి వెలుంగఁ జేయుచు న ధి భోవనకేసరి చుదుగిఁ డుబ్బగాఁ
గాతిఁకప్పుర్నిమన్ యమళి ధి భామణి మున్నొకనాడుచూళికా
నతిన్తపింఛగుచ్చూస ధి సంబున భీమరథీతటంబునన్. 138

మ. సురలీలాపతుల్ న రాంగనలుచక్షు ధి శ్లోత్రిత్రకన్యల్ స్మర
జ్వరపీడాశయవై తనుగొలువ రా ధి సకీర్షఁ బెన్నోడయై
కరలీనోడ్మిక లుగుశీచలన రిం ధి ఖత్వాంతులై క్రాళుఁగా
మురలీనాదవిన్చకేళిఁ దవిలెక్ ధి మోదంబుసాదంబుగన్. 139

క. ఆనాదము దవ్వన జగ

తీనివనన్మోహోమ ధి ధేనుహాళి సాగ

ద్రాహ్మణమొదన విని తన

మేఘమూచి కురిసె నవరి ధి విహంగుంబుల్

140

ఉ. కాననగంధవాహుఁ ధి గంబగురుక్ వెన నొండుతత్పయః
ఘనకణంబు వచ్చి ముర ధి భేదను చూచి నలుకరించె శ్రీ
జనియుఁ బాపమానినిజ ధి సౌధమునగు సునిచుచుండె నా
ధేనువు లెన్నగా ముదిసి ధి దేహమునూర్చిభవాంతరంబుననిన్ 141

క. హరిహరిపతినిజను

గరసోత్కరఁ ధే కణకృ ధి తపరమసుకృత

స్ఫురణంబున నొకవైష్ణవ

నరునకు దనుజాతయగుచు ధి వసుధం బుట్టెన్.

142

వ. సుశీలాభిధానయగు న బ్బాల గుణభాస్వరయై యగోచిత

కాలంబున,

143

ఉ. తాళి విభుండుగట్టినమొ ధి దత్ పతిదేవత యాసుశీల పెన్
గోలతనం నన్ మగడు ధి కొట్టిన దిట్టిన రట్టచేసినం

దాళి దినంబు రచ్చరణ ♦ తామరసాబ్బులు గొల్చు నేలయున్
బోలునె యీపెకంచు గృత ♦ బుద్ధులు వృద్ధులు పృస్తుతింపగన్
సీ. రూపహీనుడు మహా ♦ కోరిగ్గను డతిలోభి

బద్ధమత్సరుడన్య ♦ బుద్ధి మాయి
చంచలస్వాంతుండు ♦ సకలబుద్ధు విరోధి
బహుశపథోక్తిలం ♦ పటుడు శత్రుడు
సంతతావిశ్వాస ♦ సస్యప్రరోహుండు
గర్వపర్వతమస్త ♦ కస్థితుండు
కలహాశనుండు త ♦ రక్తికియాకుశలుండు
సంగతోన్మాదోత్త ♦ సూంగకుండు

గీ. నగునయేనియు నటునంటి ♦ మగనితోడఁ
గాపురమునేయుసతి దొడ్డ ♦ గరితయగుచు
గసిడికోతకు నోచ్చి లో ♦ విసిగికొనక
ధాత దూరక, తుడ్డి సే ♦ తకు నగవక,

145

శా, ఆలీవాంశుని వేడికోర్చి మను ఛా ♦ యాదేవియుం బోలె, స
త్పతివ్రతగుణాభిరామయగు నా ♦ భామాలలామంబు సం
ప్రీతింజేయు ససహ్యాదర్శనములన్ ♦ బిర్రీకులంబెట్టుడు
ర్జాతుఁ వీతదయానయుఁ దదుచితా ♦ చారంబులన్ నిచ్చలుక

ఉ. కొన్ని గొణింగి కొన్గొనిసి ♦ కొన్నితుటారములాడి మానరా
కెన్నక నిన్నినాళ్ళకిది ♦ యిన్నని కూటికి బిచ్చపాటిగొ
మ్మన్న 'మహాప్రసాదము'ని ♦ హర్షరసోల్లసదానాబ్జయై
యన్నలినాక్షిభర్తయిడు ♦ నన్నియగై కొనుముక్కుధాన్యముల్
వీ. చతురసస్సార్జనా ♦ చరణంబు తొలి గాటి
ప్రాచివన్నియశోభు ♦ వడుటగాఁగ

గోమయగోముఖ ధీమంగిటఘటించు
 టలు ముఖమజ్జన ధీ కలనగాగ
 గమనీయపూర్ణకుం ధముల పూజాప్తి
 కుచలికుచాకల్ప ధీ రచనగాగ
 నన్నసంపాదనా ధీ ర్హస్తి బుట్టినధూమ
 పటలిసంస్కారధూ ధీ పంబుగాగ

గీ. విఘటితకవాటకద్వార ధీ విశదనయన
 యర్చితాధరగేహళి శ కాధరోష్ఠ
 భాండగోపనయవనికాం ధీ బరపరీత
 యంతి గృహలక్ష్మీనత్యంత ధీ కాంతిదనరు

148

సీ. హస్తాంతంబని పదా ధీ ర్థములు ర జలవేడి
 కొనిజెచ్చి యమ్మించు ధీ కోమటిండ్ల
 మూసిమల్లడిచి గు ధీ మృలకొల్పువై మెత్తు
 లూక్ష్యపస్తైన శ నుండుగాని
 మెట్టిచుట్టంబేని ధీ యింటకేతేర రెం
 డవసూతకము దెల్పి ధీ యవలజొనుపు
 మునుహ్రిశితముచే ధీ సినవైడి రాకున్న
 ముచ్చిచ్చునను వేగు శ వచ్చుదనుక

గీ. “వనరు శాకాయ లవణాయ ధీ వా” యటంచు |
 బెనగు ధూళిః పరగృహం ద శ పి యనున స
 | ముంచి యీగకు గాటు, పాశ మునకు బలియు
 నొసగడని భర్తకై పొక్కు శ నువిద మదిని

149

వ. ఇవిధంబున నెవ్వగుబింబవదన వివిధ కుటిలాచార చతురుండగు
 జీవితేశ్వరు నీశ్వరుండగుదలంచును దహపాననంబు భనకు నిగూ

కుర సిద్ధిసంగమాచకంబుగ నిండుడెందంబునంగోచరింపంజేయుచు
గీర్తితచరిత్రంబునం బ్రవర్తిల్లుచుండు నంత 150

క. అటనొకనా డాభాసుర

కుటుంబిసీసదనమునకు ♦ గుహనావటువున్

బటువగుమైజిగి దెగడున్

బుటువగు నొకవడుగు వచ్చె ♦ భుక్తాపేక్షన్ 151

వ. వచ్చిన నమ్మచ్చెకంటి గెంటని నెయ్యంబు లియ్యంబగు నంతఃక
రణంబున నడలు గడలుకొనగ్రామాంతరాసక్తుడగుప్రాణనా
థుండు తనుంబిలిచినయట్లైన లోనింటిభోనమానితొంగి చూ
చుతఱిం బొడకట్టి బొట్టునకుమేధావిమేదునలవాటునం గందిన
యంగుద్వితయంబు దేటిగుట్టినం బృథగ్వర్ణమూర్తులగు సంవ
త్సరముల జలగుహంబున బ్రశస్తబగుహస్తం బెత్తి స్వస్త్వి
స్తుతే యని యాశీర్వదింపుటయు స్మృతనమస్కారయై యానా
రసామోద మృదలస్వరంబుననిట్లనియె 152

సీ. ఎదుండిరాక యిం ♦ దేతేర గతమేమి

గ్రాసార్థిభావంబు ♦ గానవచ్చె

నగునన్న నట్లని ♦ మొగసాలనుండు

డాయన యూకలేడు యా శ మార్గమునకె

కావించు నన్నసం ♦ స్కారంబు మీ రార

గింతురుగాని వే శిరమె యనుడు

మాణవకుండు పల్కు శ మగువ! నేడెన్నాళ్ళు

నుండియు గుడువ గూ శ డొదవకునికి

గీ. వేడియగుదాక నోరువ ♦ మాడుగలిగె

బులిసినది గల్లెనన్నంబు ♦ పోకయంత

యొసగి త్తుత్తార్పు వెసచల్లి ♦ మెసవనైన

పాపముడిపిండుకొంచు ద ♦ పంబుకలిమి

- తే. అనుడు నెలనాగ యిట్లును శ ననఘ నీకు
జలిది యే నెట్టు లిడనేర్తు ♦ త్షణములోన
నంటగావించు భుజియించి శవలయునెడకు
నేగు నా విని సతి బల్కు ♦ తాగపడుగు
- తే. తోవ గమయించుచోట నో ♦ పూవుబోడి
యవరవర్ణ సమాచార ♦ మైన జెడను
శ్రాహ్మ్య మీతడ వేటికి ♦ శ్రాణరక్ష
నెఱపు మొకయింత మెదు కిన్ని ♦ నీళ్ళు నోసగి
- తే. వాజ్మ నఃకాయకర్మప్ర శ వర్తనముల
సంభవించినపాపంబు ♦ సంహరించి
యతిధి గృహమేధికిచ్చు శా శ శ్వతసుఖములు
| వినవె యభ్యాగత స్వయం ♦ విష్ణు వనగ
- తే. అతివ తీర్థదరత్వర శ నరుగుదెంచి
తోవ నాకటివేళకు ♦ దొరకకునికి
కాంచ నీయాన యే గూటికలన జరరి
వహ్నినొక యేన కా దెట్టి ♦ వాడునెరియు

157

ప. నాతోడంగూడి యామవడుగులు బుగ్గులయ్యును పశి చడక
కడకమెఱసి యేము సంకల్పించి మున్నే తేరనముకట్టినపుండరీకం
బునకు బాండురంగ సేవా సావధానులై చనిరి. నేను కూటిబీద
తోడుదప్పిన తెఱంగున నిచ్చటం దడసితి వెండియు వినుము

- క. తరుణి త్సుధాతురాణాం
| నరుచిర్నచకాల మనుచు శ నరు లాడుట లో
నరసి వివేకింపగ దగు
| తెరువరులకు బాయసంబు ♦ తిరిసిన గలద

158

ఆ. వె. ఎంతబాండశుద్ధి ♦ యెటువంటిగృహశుద్ధి
 యెట్టిచిత్తశుద్ధి ♦ యిచటచలిది
 కూడు చిక్కునెడ బు ♦ రోడాశమునకు నో
 యమ్మ సాటివచ్చు శ సదియుగాక

క. అనుచితశతము లొనర్చియు
 దనువులు దక్షిణు కొనరె శ దమశమతేజో
 ధనులగు గాధిసుతాదులు

| తనప్రాణము నిలుపుకన్న ♦ ధర్మము గలదే
 తే. తొలుత నేవేడినప్పుడు శ చలిది నీకు

ననఘ సెనెట్టులిడుదాన ♦ నంటిగాన
 యశనశేషస్థితికి సంది శయంబువలదు
 చాలుజాలదో యను వృధాశంకవిడుపు

162

క. సతి యాత్మస్తుతి యతిగ
 స్థితిమని నాపెంపు దెలుప శ నే నొకడ మనో
 గతి దృష్టిగనిన భువన
 త్రితయమ్మనకు బరితుష్టి శ తిలకుదు బహి

ఎ. అని యంతనిలువక.

164

క. పెట్టకపోసని యాకట
 దొట్టిగిలంబడుచు శ దూరసరిజనివే
 నట్టింట గూరుచుండిన
 నెట్టు ననం జాల కమ్మై శ గేహా భీతిన్

సీ. పరిహరించుట కీడు శ తరువరి బసిబిడ్డ
 నర్థి నాకటిచేత శ నలయువాని
 బద్ధుష్టితమును సర్పణసేయ జాల బా

పము రాదె యుపచార ♦ పరతమెలగ

మీన కొక్కటిచ్చి పా ♦ మృనినఁ బోవునా పోవ
డభ్యప్రియాసవి ♦ హ్వలుఁడితఁడు
చానునో చాలనో ♦ చలిదియు మళ్ళర్చు
పాధేయ శేష / మల్పఁజె యగుట

గీ. జాలకుండిన నగు, జెట్ట ♦ బాలుఁడితఁడు
కొసరి గొంతెమకోరికల్ † కోరెనేని
యిడక పోబోల,దిడఁ బోల ♦ దీరు దివియ
బేరురాకున్నై డైధిఁకు ♦ త్పుభుచ్చుఁగి.

165

తే. వంటయగుదాక నుండ ♦ డ వడుగు బండి
మీఁదఁ బోవుచున్నాఁడు ♦ మేటిథాటి
నైన దయ్యెడుఁ గాకేమి ♦ యప్పటికిని
మీఁదు గడగట్ట సేలంచు ♦ మించుబోడి.

167

శా. రార య్య యని శుద్ధిమచ్చలఁ గో ♦ త్రాచేవతాపుత్రి వి
స్మేరాన్నిప్రభు గూరుచుండనిడి మో / లేప్పట్లుగావించి నీ
రారగ బండినప్రాతరాజనపుది ♦ వ్యాన్నంబునొక్కొత్త వా
ర్థారాధైతముగుండయాడ్చి యెసగెన్ / రంభాపలాశంబునన్.

తే. బసఁగి యవ్యుజనంబు ద ♦ భవ్యడినంబు
నారగింపు యమియింపు ♦ డనుచు బలికి
ముదిత మదితాత్మభావసం ♦ పదయు బోని
సలిలపరిపూర్ణ మగుగిండి / నిలిపి చనిన.

169

క. చేనాపోశన మున్నుచు

భ్యానంబొసరించి యతఁడు / తగుననుమతి జం
ద్రాననచే గొని మెసగున్
బ్రాణాహుతి పరచితముగ ♦ బర్హస్పతంబుఁ.

170

తే. తిరిగి చూచినయంత నా / ద్విమృతీడు

సిక్థ మొక్కటియేనియు ♦ జిక్కనీక

మింగి మీదులుచూచుచు ♦ మృదులఘణితిఁ

బిలిచి యిట్లును శరదెందు ♦ బింబముఘని.

171

తే. చూడు మీసారిభాండి మో ♦ శోభనాంగి

భిన్నటంబొందె దాటిద ♦ ప్రిసదియొండె

గలుగు లేకుండ నూడ్చి తె ♦ మృలఘుజరిరి

జాతవేదంబు హెచ్చె నీ ♦ స్వల్పభుక్తి

172

చ. అనుటయు సంబ్రమంబడర ♦ సంగన తొల్తినాటియామిని

దనకని వండి డించికొని ♦ నాధుడు పల్లియ కేగు నెంజిల్లి

దనికి భుజియింపకున్కి భరి ♦ తంబయి యట్టుక నట్టుకటి యొ

ప్పునభినవోదనంబొన, గె ♦ బూని తదాజ్ఞానుశాప్తమూతుటన్

తే. ఒసగి యెడపేర్పులో గాగు ♦ చున్నయాల

పాలు వడ్డించుటయు మూని / పాల వేళ

మశలి వారలచేతికి ♦ నందియిచ్చు

వడుపున భుజియించె వడు విపు ♦ ర్వింటకంబు.

174

క. భుజియించి మతియుఁ దెమ్మని

గజబిజసేయుటయు సతియు ♦ గలగక వికస

న్నిజవదనయగుచు హస్తాం

బుజములు మొగిడించి పల్కు ♦ భూసురసూతిన్.

175

శా. అన్నం బొండాకలేదు చల్లియది ♦ విన్నభవశ్రమారూఢ తె

మృన్నం దెచ్చెద సాధుగుప్తములు స ♦ వ్యంబుల్కజాయంబు లిం

దెన్నే నున్నవి కొత్తయట్టికల గా ♦ దే లేచి నావ్వంబు వే

గన్నిర్నించెదఁ గూడుఁ గూర మతియుం ♦ గైకొలుమేల్పుక్తికిన్

ఉ. నావిని నాతి బల్కు గుహ ♦ నావటు వోపనితామతల్లి యో
 పాపనశీల తైలపరి ♦ పక్వము లెన్నియు దెమ్ముగా దనన్
 లేనడియైనభుక్తిగొని ♦ లేవదిగంబశ దాక లింతయున్
 ధాననమాచరించుకత ♦ నన్ దడవున్ నిల్చిదిచ్చుట. 177
 మహాస్యగర్,

అనినన్ నడ్డిపజ్జొచ్చె ♦ హరిణనయనని ♦ డారుడెందంబుతోవే
 గన భావిప్రాణనాథా ♦ గ్రహసహమతితో ♦ గమ్మనైకారమై నే
 తన మండంబొల్చి చే ♦ తం దడవిన దుమురై ♦ తాటుటల్ లేక
 సద్యో
 జస్తితబుల్ వోలె జాలా ♦ జప్తుగొవపునమ ♦ చ్చుడి కాపూప
 పట్టుల్. 178

వ. ఇట్లగుగ్రహహస్తానాపున ప్రపథిక్పతులు పాణివల్లభసమ్య
 గభిరక్షితాబులు తనుపహితగణ గానమాబులు వచ్చిద్రముద్రా
 ముద్రితంబులు నై సజ్జనవితరణాబులగతి మహితభాజననిహి
 తంబులు, ననుగక్త వధూహృదయంబులపగిది నతిస్నేహపిచ్చ
 లంబులు, నుపవనంబులయపమ సురభిష్టాబులు నైన పిష్టవికా
 రంబులు నిర్వికారుండై భూసురకుమారుండు నిరవశేషంబుగా
 నాహారింబియు, మోడియు సవనితాననంబగు మిథ్యాలజ్జాభినయ
 నంబునఁదనబహుభో కృత్వంబునపశ్లోకకలుషితంబగునని విశం
 కమానమానసుండునుం బోలె గానందగు నాపొట్టిపెట్టిక నీల
 దిట్టబడుచు కడుపునిండమి యెరింగితరంగితామ్మతాంతరంగయై
 యాకురంగనయన యిట్లని వితర్కించు, 179

,క ఇసుమంతగాని లేడి

పసిశాలుడు కూచుకూటి ♦ ప్రియము నాడి

ఘోసరి బహుభక్త్యరాసులు

మెసకెడి విసువడు పృథుష్టి ♦ మేకొనడుగదే

180

ఉ, మాయపుబిడ్డ యీనిసువు ♦ మానిసిపుట్టువుగాదు దేవతా
నాయకుడో చతుర్ముఖుడో ♦ నాభవబంధము లూడ్చునున్న నా
రాయణమూర్తి యో? యెఱుగ ♦ రాదొకయౌచకయున్ బుభక్షపై
జేయిదొఱంగఁ డప్పములు ♦ సెల్లె సమస్తమునంచు నివ్వెఱుఁ.

చ. తలఁచు మనసుబులోన సను / ధామరయాజకధర్మపత్ని ని
ర్మలకనకావదాతముగ ♦ బాళతరాలఘులీలమాలికో
జ్జలము జగత్కిఁగూచరణ గాఢీ ముదక్షిమదంగభాగతా
తిలకితవిభ్రమం బగు ను ♦ దీర్ఘమహత్త్వము దివ్యతత్వము.

క. సఖి యీగతి “శ్రియమిచ్చే

స్థతాశనా” వ్రనుటయొకటి / పలుతనపలు పూలీ
ప్రితవితరణగుణలీల

చతురంగ బాహ్నిగఁ డత్ప్ర ♦ సాదముకిలిమిఁ.

183

సీ. ఒక కొన్ని నడియంటు ♦ లొకకొన్ని వరుగులు

నొకకొన్ని షోకగుల ♦ యెలుపుఁబప్పు

లొకకొన్ని ద్రోబ్బడ ♦ లొకకొన్ని తాలింపు

లొకకొన్ని విధముల ♦ యుక్త చేగు

లొకకొన్ని కలకల్లు లొకకొన్ని బజ్జలు

నొకకొన్ని గీతుల ♦ యూర్పువగులు

నొకకొన్ని సిగరులు ♦ నొకకొన్ని యంబళ్ళు

నొకకొన్ని బహుల పూ ♦ సోత్కరములు

గీ. వివిధఫలకంద మూలాలు ♦ లవియుఁ గొన్ని

యూరుఁబిందులు నొకకొన్ని ♦ యొక్క కొన్ని

యూరుగాయలుపచ్చళ్ళు ♦ నొక్కకొన్ని

పెరుగు పాల్తేనె నేతులు ♦ పెచ్చు పెరుగ.

184

చ. ఆమితములై మహానసము ♦ నం దపుడన్భుతమొందుచున్నయ
న్నములు సుపక్వగంధముల ♦ నందములై యటువోవుచోట న
య్యమరతరుప్రసూనతతు ♦ లంగనపైఁ గురియంగఁ బుట్టుగం
ధము లిటుజిగ్గుచోటఁదగుఁ ♦ దద్వితయారదితోపగూహముల్.

శా. ఆలీలావతిసత్యసత్వ శమ ధై ♦ శ్వాదార్యసంశుద్ధులం
జాలన్ మెచ్చి చటుత్వమందొఱగి ♦ సాక్షాత్కరముంబొందెను
దేవాలలోలకృపా జపాప్రసవకాం ♦ తిభ్రాంతిక్యల్లోచనా
బ్జాళిందాశ్శితరాధికాసుగతరా ♦ గాంకూరుడాశౌరియు 185

సీ నీలంబు భక్తాను ♦ చూలంబు హరిదంత

చేలంబు నవనీత ♦ చోర మాది

మూలంబు గిరుగాచి ♦ శాలంబు కృతజగ

జూలంబు క్రితలతా ♦ వాల మమర

మేలంబు భవననో ♦ తీలంబు తల్పిత

వ్యాళంబు శిక్వావ ♦ చూ శమమిత

వీలంబు హృతమరు ♦ త్పాలంబు నెఱసఖి

ఫాలంబు వరదాన ♦ శీల మఖిల

గీ. కాలజంఘాల మసురకృష్ణేళ మతిక

రాశ మాపత్ప్రయోదవా ♦ తూలము నగు

యదుకులసరోమలాళంబు ♦ సతివగాంచి

సతియు సుతియు నొసర్ప న ♦ న్నగధరుండు.

187

ఉ. ఆసతిక బల్కు నీహృదయ ♦ మారయగోరియ యిల్లనర్చిత

గాసి కుశేయాననలు ♦ గల్గిరదోగి యు గల్గనిమ్మనీ

చేసినభాగ్య మేసతియు ♦ జేయదు నీయెదుట మునీశ్వరా
భ్యాసదురాసదంబగు మ ♦ దాకృతియీగతి నుల్లస్థిల్లుట 188

క. సుచరిత్ర నేడు నే చే

తి చలిది భుజియింప జాల ♦ దృష్టియొద వెడిగి
బచరణగా దిమ్ముల మును

రుచియింపకు శబరివింతు ♦ దోవదివింతున్

189

క. అనిమానుష మసిభారా

నృతమగు మనువంట నిప్పు ♦ వంటి దిది యనన్

బతిదేవతవై మన నీ

గతి భావారూఢమయ్యె గా ♦ జగతు లకున్.

190

చ. తనుశతకోటిపల్లె బహు ♦ కమ్మ విస్మయి బేగ్గిగాంచినన్
ననఁ గనలేనితేలెకు ♦ నీ య భోగ్యము భాగ్య మీవు పా
న్దననమునం దొనర్చితి వా ♦ కానొక యగ్గున నన్నుగూర్చి దా
వన సమకూరెజమ్ము సుజ ♦ సప్తజనగదిశచర్య నీదెసన్. 190

తే. అతివ తొల్లిటిపుట్టపు ♦ నంకు నొక్క

కూనివేలిమిజన్నెవై ♦ మన్ననాడు

నామధ్వర వేణునాదంబు ♦ చ మది గరగి

తొరగఁ జేసితి సుస్థిగ్ధ ♦ గుగ్గరసమా,

192

క. అపాలనురువు పవన

న్యాయపరముచేత దెరలి ♦ వచ్చి సిలిచె నీ

లాపింఛఛవి భక్తిత

తాపింఛమదీయహూఢి ♦ తటి గుచలికుచా

193

క. దాన బయస్సూతానము

కానాబున నన్ను దనువు ♦ గానహుతి చని

ద్రావిడన తత్పలమున గా

దా నీకును దక్కితిన్ ముఁ దము మదిబొదలన్.

194

ఆ. వె. ఒక్కఁ డకృత సత్కీర్తిఁ ♦ యుండను విపుండ

గలఁడు ఘోరశకనఁ కలుషబుద్ధి

వసుధ నెల్ల దిరుగు ♦ వసుధానువనుపే

పట్టణముననుండు ♦ బుట్టినడుగు.

195

సీ, ధనవంతుడయ్య ను ♦ ద్వాహంబువొగి మా

తులునాకు పెరివితం ♦ తువుల దగిలి

కులవంతుడయ్య బె ♦ ధల బాసి విహరించు

బావండువండాను ♦ బంధియగుచు

మతిమంతుడయ్య నా ♦ మ్నాయముల్ చెవిబెట్ట

ఉల్లేలభలన ♦ వ్యసన మెఱిగి

స్థితిమంతుడయ్య ల ♦ క్కైగొక తిమ్మరు

పలుగూడు మరిగి యా ♦ ఘోరభజించి

గీ, తలచు బ్రహ్మస్వ దేవస్వ ♦ ములకు నెల్ల

కున్న జిచ్చిడి పేలాలు ♦ కొంక దిపురు

గ్రహణకాలంబులంగు ము ♦ గ్గడు జలముల

సెబ్బెచెచడ మా బ్రాహ్మ ♦ ణబ్బెలుగు,

196

వ, వా డొక్కకంగున నొక్క వెలయాలికిఁజిక్కి మహిమండలకుండ

లంబగు సోడరీకంబునఁ గొండొకతాలంబుడి యొక్క పెను

బండువునఁ గన్నులపండువగు మదీయనై వేద్యప్రకల్పనంబు

భూపోత్సవాసంతరంబున నెడమగొచి చూచి తనవలయుతెఱు

గునం జని బహువిధంబగు తాలంబుమని ముదిని తనువువిడిచి

యత్యుత్తమంబగు ధరామరసంశబుసంబుట్టి పుట్టిని నాటనుండి

యుఁ జనువుచదువునచతుర్ముడై నిండుప్రాయంబున నిన్నుం
జెట్టవట్టించి యిట్లున్నవాఁడు వినుము, 197

తే, తరుణి మద్భక్తదర్శనో ♦ తనవసుకృతము
పాపపహ్నికి సలిలమై ♦ భద్రముసఁగెఁ
గాక లేకున్న సితఁడు పా ♦ స్థనినొనర్చు
కల్పములకు నిష్క్రమి ॥ గలదె యెందు, 198

ప. అవ్యధంబుగ సోపహారంబగు మదీయరూపంబు నాకస్మికంబుగఁ
గనుంగొని భస్మసాత్కృత దుష్కృతనీరసయననరాశియై భూ
సురకేసరికిశోరంబై వాసివడసియు నతఁడు కట్టిడియగుటకుఁ
గారణంబువినుము, 199

క. నీభావశుద్ధి యారయ
శోభనచారిత్ర యేను ♦ ఆప్య యతినికి
లోభకోధముల మనః
క్షోభము గావించి బాలి♦శుండనిపితుఁ 200

క. పతి కొట్టినఁ బతిట్టినఁ
బతి నిర్దయఁడగుచు నెట్టి♦పాటునఁ జినన్
మతిసన్యధాత్వ మొందరు
పతిదేవత లతివసీకుఁ♦ బతియగువారల్, 201

తే, నిష్కరత్వంబు లొలగించి♦నేటనుండి
నీకు ననుకూలుడయ్యుడు♦సీవిభూడు
మత్సదద్వయభక్తి సమగుత్రైవ
సుతుల నేవురఁ గాంచె మా♦ర్జితవిభూతి 202

ఆ పే నెండిఁజైడిద్రీప్తితండంబుగామేలి
కూడుఁ బాడి యింటఁ♦గొలదిమీర

నోముల్లెనోచి ♦ నూజులన్ బ్రదికి నీ

భితరతోడ బరమ ♦ పదమ. గనుము.

203

ఉ. మన్నుచేసినాడు మన ♦ మదకనుడంచు నహంకరింపకో

కిన్నరకంఠ యట్లయిస ♦ గీడొవపున్ విను తొంటికన్న న

స్మన్నిహితాంతరంగము ♦ సత్యసహజ్జవస్థులక్ష్యే

వన్నియపెట్టుమీ మహిత ♦ సర్వసకీర్తులు నిర్వహించుచు 204

క. తృప్తారహితులు మన్నద

నిష్టాతులు నిత్యసత్య ♦ సత్తులు సత్తు

ప్రేమపుల గాంచి ననుగా

విష్ణుపదపల్లవి గాగ ♦ విచి కొలువుమీ

205

క. అని సురమిచ్చి మహాసుర

వనిశన్ మన్నుచి భర్త ♦ పల్కులుడరిగెం

దన నెలపునకు సుధారిస

మున గుణుడిని దేచ్చ యగుగు ♦ పూజకందువకో

206

ఆ. నె అట సుకీలమగు ♦ ననుదెంచి యొకకొన్ని

దివసమాలకు దొంగి ♦ దిరియునాస

గోస తనకులము ♦ వాసియు వన్నెయు

దలచుకొనుచు దెలివి ♦ మొలకలెత్త

207

తే. అతని దమగమ్మచేసి మున్నాగియున్న

మోహములు సజ్జాతుల ♦ మూలగోచి

సంహృతాసురులైన ని ♦ ర్నిరులకరణి

మది వివేకాదివర్గ ము ♦ ధృవదమయ్యె

208

క. కోపంబునాగి మిక్కిలి

పాపమునకులోగి యుగ్ధ ♦ పశ్చాత్తాప

టోపశిఖ గాగి కరుణా

దీప్తపవతీలహరి దోగి శివిపుడు మణియున్

సీ. కాలీచవడ నిండ్ల ధికడకేగి వసరుచు

జెడువాడు వైరాగ్య ధి నిష్ఠుడయ్యె

గయ్యాలక్రిచ్చయై ధి కాలుద్రవ్వచుసదా

మండువా డతిశాంతి ధి మహితుడయ్యె

గసరి యెంగిలి చేత ధి గాకివేయనివాడు

సతతాన్నదానపి ధి శస్త్రుడయ్యె

బ్రహ్మకల్పముదాక ధి బ్రతుకాస గడకట్టు

వా డస్థిరముగ వి ధి శ్వము దలంచె

గీ. బాటిగాగొస కాపద్మ ధి భవునినైస

నీరసము సేయువాడు విశీతుడయ్యె

నొరులలచ్చికి ముచ్చిరి ధి యశుకువాడు

సర్వసముడయ్యె విష్ణుపి ధి సాదమహిమ

210

ఉ. పాశముమీరు పెద్దసెర ధి పాశములై బలితగుగులన్

మూలుగుచున్నప్రాబసిడి ధి ముంచి ధనార్థులకిచ్చు విష్ణుజే

వాలయసుప్రతివృత్తులకు ధి నై యొసగున్ సతి కీల నించు నా

నాలఘుకర్మనిర్మితిః ధి నగ్రకులేంద్రు డనుగ్రహంబునన్

211

క. ఆ యాలుమగలు విష్ణుప

రాయణులై పెక్కుగతుల శి వ్రతములు తఱిజ్జో

జేయుచునుండగ నటని

శ్రేయసపదమైన పాండ ధి రీకక్షోణిన్

212

మ. యమ రాక్షాత్రశిఖావతంసము చిర ధి ప్రాణంబు దూరప్రియా

గమశంసి స్ఫుటకాకలీకలన మే ధి కపక్రియాపాతదీ

క్షుచు శీతర్తుబలీమ మొక్కబలిభు ♦ గ్రాజంబు రాజ్జిల్లు శ్రీ
రమణాగార పురోద్ధరోద్ధవలప ♦ త్రీష్ఠాలశాఖాశిఖన్ 213
శా. తాత ల్లండులు మామ లల్లురుచు ము ♦ త్తాతల్ సహాయుల్

సహ

శోతల్ భాతలు సేవకుల్ హితులు ఐ ♦ తుల్ పుతుల్లోలిం

దివా

భీతా భీతములై తనుంగొలువగా ♦ జెన్నాకలై వాయస
వారిత కేష్ఠము గ్రామిలు రేలువగలున్ ♦ భాగితాగ మాంతంబు

లక్ 214

చ. అది యొకనాడు విట్టలగృ ♦ హంగణభూబలిపీఠవర్తుతా
మెరుగులు మేయ గన్నిడియ ♦ మేయగతిన్ బ్రాహ్మదవాయత
చ్చరభవగూఢి హుతవ ♦ శాబున పయ్యెడసూభిరోవన
భ్యుదితములయ్యెవాసకుః ♦ యూష్ఠిచగ్లు నగణ్యపుష్కముల్
వ ఇట్లత్కెత్తోవన్నాగు పన్నగశయసననసమ్మార్జన సముది
తసుకృత పరిపాకబున గాకంబు చలిరోకంబయ్యె వినుము

క. కలహంస మొకటి యదుకుల

కులహంసముగుడి జరించు ♦ గుసుమాయుధకీ

ర్మితాగుచ్ఛము కైవడి

జలహంసంధనమరాళ ♦ సూతాశగతిఁ

217

ప. ఇట్లునర్తించివర్తించి

218

మ. కుతుకం బికక కుకమనృవమిత ॥ గ్లోరోచనాపకని

ర్మితపత్రికకలంకితాంబుధికుమా ॥ వీహరివక్షోరుహ

ద్విత యాస్ఫాలనలాలనోచితపయోవిస్ఫార కాసారసం

జని నానీడధమాబు క్షీణసూపున్ ♦ దద్దిన్యధామూబునఁ

219

సీ. మొనరెండుగాగదె | వీస విద్యమమకం
 దము నేలుముక్కున | నడవితడవి
 మొగవిచ్చుపసిడిగే | దగిలోకుగలు మించు
 విశదచ్చదములను | విడిచివిడిచి
 నగుమొగంబులదాస | నపుగోవ్వోరులనప్పు
 చిగురాకునడుగుల | జమ్మిచిమ్మి
 నిద్రంపు బండువె | న్నెలగుత్తకడకొల్లి
 మలయుమైయుప్పుల | గలచి కలచి

గీ. శాన్తిసాధపహూణకా | సారసా
 సారసామోదమేగుర | వారిదేలి
 వచ్చియాయుచ గుడిలోన | తోవ్వునకక్క-
 నాడు పవలింటి ప్రియ | వేళి చలె

220

క. అది తనదేహం బచ్చుల
 విదలింపం బక్షుసలిల | పుష్పనమలచే
 జొదు కొదవించుదు గాఢ్యులు
 పొదవెట్టురశోవికార | ములు దూరముగన్

221

తే. సలిలఖగమున కేతదా | దరణముగన
 కలిగె నాకస్మికంబుగ | గంబుపాణి
 గర్భగేనలోపలేపనం | స్కంధరూర
 సుకృతపరిపాకనిరస్థాయ | శోభిసాము

222

క. శుకమొకటి చంచుజితకిం
 శుకమై హరిహయశరాస | సురుమిచపురం
 శుకమై కుసుమాకరకిం
 శుక మానందమున నంద | సుసుముడి జుగుగుక్

223

చ. అలమ త్రిలోకముల్ గెలుచు ♦ నత్తటితేరువహించుదోడిచి
 ల్కలు దగగొట్టి ముందరికి ♦ లాగకయుండిన దాన తప్పరం
 బెలమినహింప మెచ్చి మరు ♦ డిచ్చుమణిమయమాలికాత్రయిన
 గళమున దాల్చుచిత్రశుక ♦ నాథుడు కేళిలపేర నిచ్చులుక
 క. కీగ మదియొక్క హాహని

చారికచేరిక వసిదు ♦ జదివింకగ నను

పారసి యొసగ భవనమా

జ్జారాగులవలన దన్ను ♦ సందక్షింపక

225

క. దేవాలయమున గొన్ని ని

జావాసమునందు గొన్ని ♦ యహమణుల దగలై

చేవదలక పాటి చుచు

బూపుంబల బువ్వబోడి ♦ పులుగుంబోడిచున్

226

మ. పసుపార్శ్వం దడియెత్తు నెండినెకిగిం ♦ పంజాగిమైకవృచ్చున్
 వసయున్ చెన్నయు మేపుమేపుకొసగుక ♦ వల్లించు శ్రీరామనా
 మసుధామాధురి స్వామితి కుచకుగ ♦ భస్మాయిగాజేయుచున్
 పసపుష్పప్రియవాసరాగమాలక ♦ బింగోష్టి రాచిల్ల కున్

227

శే. కనకమణిపూజరంబుల ♦ నునిచియునిచి

చక్కరయును క్కెరయు సారె / గుక్కికుక్కి-

యొలపు బలుకులు పలుమాలు ♦ గలపికలపి

కలికి చిలుకలకొలికి రా క చిలుక బెనుచు

228

మ. కలహంసోపమయైన జక్కికుచప్పేరిభిత్తంబరీటాక్షి గో
 కిలసారస్వర బర్హిబర్హచికురం ♦ గీరిప్రియాలాపదొ
 య్యజిలాలక మరిగెన్ శుకంబరిమగ్గియిచ్చేమగావించుచున్
 బులుగుంబొంగు ననందిసొందినగళిక ♦ బూస్మోత్తులక హత్తుచున్

శే. ఆశుకద్విజరాజున ♦ కంత గొంత

కాల మరుగంగ నొకనాడు కలిగె బంధ

మోక్ష మాకస్మికంబ ♦ నిర్మక్తి కలిమి

యాశుకద్విజరాజున ♦ కన్భతంబె

230

సీ జనియించెనొక్కొ పచ్చనిమొల్కు యనుబుద్ధి

గుచ్చినపచ్చల ♦ కొమరువలస

సనుకూరెనొక్కొ చాడిమఘోద్యవ బీజ

మతి పద్మరాగనా ♦ మగివలస

చాడకప్పెనొక్కొ జం ♦ బూఫలం బనుమనో

భ్రమమింద్రీనీలవి ♦ భ్రమమువలస

కోరెనొక్కొ మధూకపుష్పములను

నాస పూర్ణాజము ♦ త్యములవలస

శీ. గాదియొకపెట్టి పసుచండ ♦ చలగి చనుడు

బరణిమూకులు నెలకొన్న ♦ బన్ననరము

గిరిచిక్క నపోయె లెల్కు పగిగల్భవిటుడు

తాలికానూ సముగొను ♦ పగిరినపుడు

231

క. బారాదిసొమ్ము లుండగ

హారమునే కొనుచుజనియె ♦ నండజము ప్రియ

బారయ ఫలకామకులగు

వారలు గుణవత్ప్రసక్తి ♦ వదల విడుతునే

232

క. ఆథవళిరణముఖిసె

సాధుశుకాచరణ మపు డ ♦ సహ్యబయ్యెన్

గోధుక్కుతిసలికి మనో

గాఢకమగుకృష్ణహర్తా ర బాల్యముబోలెన్

233

మ. కటి జేలార్థము చుట్టిచిక్కినది మే ధగప్పట్ట బాలిండ్లమీ
 దట సంధించుచు నార్ద్రదేహాలత మాద్యద్వర్షధారాపల
 త్తటిదాకారము జూపి దోసికొనుచున్ ధమ్మిల్ల బంధంబుముం
 గిటికిని సుస్తని వచ్చెగోస్తనవార తీక్రింగిహవ్యగ్నియై 234

తే. వర్షధార వశేషాస్వ ధ వాయుయక్తి
 వాయువశమున దెరలు ము వ వ్వన్నెవిల్లు
 వేడ్క వెన్నాడు శశివోలె ధవెలది చాప
 లమున సరమాహరించుశుభకముదవులుచు 235

మ. గుహమాతృస్ఫటికాక్ష సూత్రము సితే ధ ట్టుచ్చేదగుచ్చచ్చటా
 స్పృహగైకొన్న శుకంబాయేమటుతటిన్ జీరాడ పూవాగెతో
 బహిరుడ్డినతనొడ్డి నిల్చురతిదా ధ ట్టుచ్చేదగుచ్చచ్చటా
 మృహిళావిభ్రమ కేర నెప్పు ముఖినీ మాగామిముక్తాభియై 236

న. ఈచండంబున గిందర్పస్యందనంబు వినిందితుండన మందమంద
 ప్రచారంబును మలిష్టుచుండన దుర్గమప్రనేశనిపుణంబును నవి
 వేకియన శిథిలీకృత స్వకటంబును దనుజగృహీతజనకజయన
 రామానుసరణ సముచితంబును నై యున్మత్తుపోలికగ జుచు
 ముచితలలంతికావ్యాజంబున లార గ్రీక్మచు బుష్పనద్భిబం
 బు విధంబున శరప్రభాదంబున ఉహోధరంబులచేత గప్ప
 బడుచు యోగిబాగున వీచ్ఛిన్నచరణశృంఖలాచ్ఛలసంబునపా
 శచ్ఛేదంబుసేయుచు బరవధూపయోధరంబుపగిది పట్టరాక
 సతివిదుష్టాదయంబుగతి దూరదర్శనయోగ్యంతై కరువలిమురు
 పునం మెడమి యడంగుచు బర బ్రహ్మంబుచాడ్చున సగోచ
 రంబయ్యును దదీయమాయావిలసితంబును నై సకలంబునునిజ
 హృతిభాసంబున యాధార్థ్యభూమికి సఖినయించుచు శశాంక

శిలాసౌధవిటంకంబుల నునుకునగొన్నతఱి శరన్నీరదనశందనంబగు
 నాసీరశిలాశకలంబున మెలంగుచు నంతరిక్ష మహాప్లక్షంబునకు
 నత్తొమచంచు పుట ప్రవాళఖండ ప్రభాహిండనంబునం
 దొరలినఫలఃపలక్ష్యై నావహించుచు బ్రహ్మాదవిగళితంబగు
 సగవిరోధికోలువువీవనయచ్చరల పచ్చలకడియంబునడవున ని
 రాలంబన స్థలంబునం బలుమఱు చక్రచంక్రమణ చమత్క
 రంబుసూపుచు సమీపామశ్యామలపలాశపటల గర్భంబునం
 దామఃకుండ విగ్రహంబునంబభక్తిసమగుండగు పురుషశ్రేష్ఠం
 డునుంబోలె నేర్పఱుపరాక డిందాచు నందంద జాతిపులుగులు
 మనుజగంధధురంధరంబగుటకు జగడంబుదిగిచినం గినిసి విస్మ
 మురతనూరుహదంతరకపోలాంతరంబును విఘ్నార్జనవికృతపీఠ
 ణంబు నైత్యంబు మణివలయ వలయితంబగు రేటియువతిముం
 డీతి గీతిం బెలునడరుమెడ నిగిడించి మగుడంబడి కాకుంకార
 వికారస్వరంబుగ వ ని నితాకరించుచు బలచునప్పటచుజిలుసి
 గరగినయదివోలె నయ్యను వెన్నాడం బెన్నాటకంబై బొటి
 కత్తియ లుత్తుంగకుచోల్పంగ సంతకురంగ లాంఛనకళావలో
 కనంబున ముసిముసినగవులు నెలయగోరునంక గాన సచ్చు
 గానకీరంబు దూరంబయ్యెగదే యని గర్భోక్తివై దర్శింబుండి
 యాడుచుం బాడుచు పంజరంబుగు జిలుకచాలు హరయునుచేరి
 క్షేపి యెలయంప నలయించుచు నడితెక్కగిక్కిరించుచు నొ
 క్కయెండ గాలువొడిచి ముక్కున సక్కంతహరతరళంబు
 నొక్కుచు “సక్కంతక్కె - నిక్కడనిక్కి డనన్యయెక్క” యని
 జేటికానికీరంబు పోలిన పులు గెళిగి మెఱుంగు మెఱసి
 తోలంగిన తెఱుంగున డాయవచ్చినట్టుల మాయంబగు హాయ
 లేటిపాటిఁ బోల్లంబోన దూరంబగుచునుండు నెండమావులమా
 డ్ది - దివియ సచ్చటసఱించి మువ్వగోనిరాయి సోయగంబున

నొక్కింతెనఁగి పట్టువడుట పచరించి ప్రియరయంబున ఖచిరపు
రిప్రాసాచులు మోవంబూపున నెగసి తిరిగి పెటతెరువును
బూరించి పాండురంగాయతనంబు మధ్యరంగబువచ్చి య
చ్చట నిచ్చుం దనయిచ్చునుండుదంగియంబుపైవ్రాలనిచ్చట
సీ. మదఘూర్ణదురుసంకు ధి మదలీమసకు ద

ద్విపమహోద్ధతిఁ గాను ధి దీగ నులియ
ఘనసారపుంధ్రకి ధి గ్లోబింబకనిట ఘ
ర్మహిమార్జిత మోముదా ధి ముద చలింప
నాసికానూత్న గం ధి ధఫలియూరుపుదావి
సధరదంతిపదమ ధి త్రాల్చి విరియఁ
గిరిశీతస్వస్థింధి ధి కిత్ గర్జితస్థింధి
కాంచి చంచలగతి ధి గూచ జడియ

గీ. బంధసిర్దుక్త శుకసక ధి భావ ముగుచు
నలప గాశరసుతు చంద ధి మధిగమించు
మొంచుననంగోడి చందంబు ధి మేలు కనిన
నాడు తలసోయు గలనోని ధి వార్తయయ్యె. 238

తే. కక్క-సపుసంగ గోగులఁ దొక్కి-తొక్కి-
కొంకుముక్కున నందంద ధి గల్గచిక్కని
పూసముకటియుఁ బోగున ధి బొందఁగి
చేరిపె నా త్యాలపేరు వి ధి చ్చిక్కులుంబుంగు. 339

క. బహువిధరచనోజ్జ్వలమగు
మహిళామణిమణిసరంబు ధి మణు లన్నియు న
య్యహిశయనుసదన శరధికి
నహిని త్నాకిరత్వ ధి మను సూధిచెన్. 240

క. శుకమున కొదవ నయల్ప

ప్రకటితమణి రంగవల్లి ♦ పరికిల్పనకా

రికితసుస్మతాను కృతి దా

నికి మెచ్చెన్ పొండ్రీక ♦ నిలయుం డాత్మక

క. గిరికానుషక్తబుద్ధి ను

పరిచరునిం బోలునొక్క ♦ పన్నగ మొకనా

డురవడి నెచ్చటనుండియొ

మూరమర్దను దివ్యభవన / మున కే పొంచెన్.

242

వ. ఆసమయంబున.

243

క. యమదండ చండమగు భుజ

గమునకు పొంచుచి యాగా ♦ కన్యక కిములా

రమణాంఘ్రి జేరె గురుభి

తమతికి నాముక్తమాల్య ♦ దకు నన యగుచున్

244

క. హరిపదపీఠస్థితిగల

సరియను దిట్టెలుక దాగె ♦ సువర్ణహాతి

దేరలి మృకంహదృపుండా

తురతందజ్జ్వర పేటి ♦ దూషిణభాతా.

245

ఆ. వ. వీడిపడినగానా ♦ వసుకంగ నెదికింగె

బద్ధరాగ మొవవు ♦ పగిలి సహిం

దూరక నెలుక దూటి ♦ శొలగినతల్లి రమా

కమనచరణకై త ♦ కిప్రసవము.

246

చ. చరణసరోరుహ ప్రసవ ♦ వైవలినీ నివసద్విసాంకురా

సారిణమసీషం కేరసలి ♦ సానన శాబమునాగం బొల్పు సా

గరిశయపూజనాచరణ ♦ కైతకకోరకమున్ భజించె మ

త్కరవరకంకణంబు మిహి ♦ కాఘ్పణి రాహువు గప్పునొప్పునన్

తే. మధురమదిరార సామోద / మైత్రి నలరు
 పాలతి నెమ్మొమువల పాను ♦ భోగివోలె
 హరిపదాబ్జమధూళి మ ♦ యంబుఁగోలె
 జాతిగేదంగి తావి భు ♦ జంగభర్త.

248

క. అలరు నల రుచిరమత్కుం
 కలముపయిన్ నిలిపె నవ్య ♦ సఖరరపరముపై
 నలరుని జకటకక్షత
 విలసవమును విడునినేన ♦ వేన్యయుఁ గోలె.

సీ. సరిసిజాకల్యాణ ♦ సమయార్థజతులక్ష్మి
 గలిగించుబదనభా / గ్గిమునఁదెవిలి
 తన కొత్తునున్నేటి ♦ తెలిసిటిదెమలున
 ముగరు చెఱచొనచాలు ♦ మొలనఁజెట్టు
 నీమౌత నీమాంత ♦ సిదూరనుచిజేయు
 ముక్కిలైననిగతు ♦ స్మృతిసతులకు
 నీకలఁపబుడ ♦ జెట్టిన శేషుచి
 ఫణరత్న ఘృణులకు ♦ శాగికువెట్టు

గీ. కైటభాంతకపూజనా ♦ కైతకప
 సవనవామోదపారణా ♦ సౌఖ్యమునిత
 భుజగ రాజస్పటాభోగ ♦ భూరిమణిస
 మాజరాజత్ప్రభాపుంజ ♦ మంగళమములు.

250

క. వ్యాపించు తిమిరహరమై
 దీపించు నిజోత్తమాంగ / దివ్యమణిగుచిన్
 దీపావళిహరికిచ్చుచు
 నాపుణ్యఫలానుభవము ♦ నయ్యహి గణియె,

251

క, ఆతటి నొకకందువ స

హ్వతాశనశయను కేళి ♦ వసనసుమతి నుం

డేవెంచె సర ఘాసం

సూతము తమ పెరకు గమవి ♦ ఘాతబుగ్గున్

252

క, కాయకృతి జిహ్వాకొనగ

నాయీగల మొత్త మాన్కి ♦ తొలుదిశ్చు

ఘాయెడఁ దైలతటాక

న్యాయు బానరించె జలన ♦ రాధ్వంబునకుఁ

253

శా, ఆమహోద్భవ బిజమండరుచి స ♦ య్యాట్రీచుచున్ మక్షికా

స్త్రీమం బాతతపక్షగుచ్చమగుచున్ ♦ దోతేరగా శ్మశ్రిలం

స్త్రీమం మిన్నొప్పు శదంగసుగతి మధుఃప్యామోహముం జేయునో

స్త్రీ మర్త్యానికి దక్షిణగకలిత ♦ మృన్మధవేచుచ్చుల్. 254

క, ఆమధుమక్షిఁ లట జని

దామోదరమంద రాగ్ని ♦ తలగతనిర్మా

ల్యామోదామేకరమధు

చేమాకులబుద్ధి మైజ ♦ నిగగ సంతన్,

255

క, అగు నొకసరఘ గోళె ము

కుందపదార్థ్యాంబు బీడు ♦ గుభీతసుమనో

మందమకరందశీకర

ముం దీర్ఘస్వార్థముల్ స ♦ మున్నతి నెలచున్

256

క, కలిగె మధుమక్షిఁ ముసకుం

దలపనతలఁ పస్మదాని ♦ ధార్యము గంగా

జలనలమానము చుకుకుల

నినకాంక్షిసరోజ దిన్య ♦ తీర్థము గోళెన్

257

ఆ. వె. దాన సంభవించె ♦ దేనియొంగకు

సోమపానరతుల / సుకృతఫలము

భాగ్యమొదవెనేనీ ♦ బ్రాహ్మిను తనుదాన

పుణ్యలక్ష్మినిధియు / జోలె బురుషు

258

సీ. జనియించె నేసాధ్వీ ♦ జాతిస్మరత్వసం

పదకల్పి నిజకులా ♦ భరణమగుచు

వర్తించె నేపతి ♦ వృత తాటిమీదటి

తపమైనతనువున ♦ దాల్చిమిగిలి

సొంకొల్పు నేయపాగ ♦ సుల మానసమునందు

బరమవైష్ణవధర్మ ♦ పొంబంబు

నుచ్చించె నేపతి ♦ యచ్చొండకీకతీ

ధృవిభు నిష్టాన్నవి ♦ శా. గానమున

గీ. న సుకీలకు సత్కృత ♦ హంస చిత్ర

శుక భుజంగమ సరఘలు ♦ సురిధ సులభ

సుముఖ సువృత సుకృతి నా ♦ మములువరుస

దాల్చి జనియించె సుక్తిము ♦ త్నానువోలె

259

గ. భూలేఖకులుల కేయే

కాలంబున నెట్టియెట్టి ♦ కర్మ మొనర్చు

బోలుం దత్తత్కృత్యము

బోలిం బితృకృత్యములయి గు ♦ నొన్నతి జనుచున్

260

శా. శాశ్వతైతరత్నలక్ష్మిగురుశి ♦ ధ్రువత్కిశోరాకృతిన్

రేణుధ్రువనశారిమూర్తి కలధ ♦ శ్రీద్రోహణోద్యన్నవ

క్షోణీ జపగ్రంథముక్తకంచుకఫణి ♦ స్ఫూర్తి సుధీర్ఘగవ

శ్రేణిసిగ్ధనకారహోజ్జ్వలకళో ♦ త్సే కాస్యోతే శేఖరున్

261

చ. ఒకడు నిరూఢకృష్ణుడుచి ♦ యొక్కడు నిర్మలమానసప్రియుం
 డొకడు ప్రియత్నయోగ్యులు ♦ డొక్క డనాదృతబంధకంచుకుం
 డొకడు రసానుకూలమతి ♦ యుక్తుడునై విలసిల్లి రంతపు
 తక్కినులకు యెట్టివారలకు ♦ దవ్వనై చొల్లిటి నన్మవాసన్య 262

ఉ. తాకిక వైదికాచరణ ♦ లాలసుల్ల హాధిక్తి నుత్తమ
 స్తోత్రులు వీ రనందగిరి ♦ సూర్యుల స్మృతి బట్టుగొమ్మలై
 యేకడ సర్వభూతదయ ♦ మే తమగొమ్ముగ దీనమానస
 వ్యాకులతాపనోదనధ ♦ వాగ్మ్యులనన్ విలసిల్లి శేషురున్ 263

క. అశ్వినిగొల మలరులసర

మత్తినక్కియ బాలుపొంగు ♦ నెస వికసితమా

నెత్తమ్మిగొలనిచాలునన

దత్తినక్కిభాగ్యములు ను ♦ దాత్తినక్కియెక్క 294

చ. కేసరిశాఖాశ్రయః ♦ స్త్రీయు భావమదాశ్రయః
 ద్వాసరిలక్ష్మణభవము ♦ వాల్మీకిగ్రంథమగ్రవేలయు
 ల్లాసమదాల్చి యొప్పె మహి ♦ లాశినిగలు కత్తివ్రేలిదవి
 న్నాసముతాశ్రయః జేకుజిన ♦ నందనులేపురుషునిమందగన్ 265

తే. అశ్వలకల్యణగుణశీల ♦ సూర్యశీల

పెట్ట జేమిగుణాన్వేయమట్టములకు

భర్తతోగూడ ముత్తాటి ♦ ముడుదినియె

నెత్తె మున్నున్నున్నుల ♦ నెడఁజేని 266

ఉ. ఆనలినాయతాశ్రి ప్రిస ♦ వాపగమంబున బుడ బ్రాణుచున్
 బ్రాణవిఘ్నపలాలనము ♦ పాక్రుడుగొయ్యగ నిల్చి మన్ననం
 తాన మొనర్చుపోది జరి ♦ పైన్యమునాగ సతీతవర్షను
 ద్వానతనాపధివ్రహ్మ ♦ దంబునమిహనిరూప గోలదే 267

క. సకలాగమజ్ఞానగువి

ప్రకృతాంగన యిక్కనాడుఁ జలుకు నిజకుమా

రకుల గని యను మదాలస

సకతుల్యుల సూక్ష్మ యాత్మజల బంకుక్తియన్

268

మ. అనుభూతాఖిలభాగ సోమత సమస్తార్థగృతానేతి కాం

తసముఖ్యోచితదానదృష్టిగతయుష్మజ్జేమజీవత్పతిన్

జనతామాన్య నశీతివృద్ధ ననుస్థి సంతారదుర్వారబం

ధననిర్బంధమునందగు బాపుటకు యత్నంబింకజేయందగున్

క. సభవజ్జనకంబుగ జని

ప్రభవజ్జగదండవండఁ పరిపూర్ణతనున్

శుభదాయుశ్చంద్రగీత

ప్రభు నాకాధిపతి కాంతుఁ బరిమళదాబున్

270

క. బకబుద్ధి వినునాచందా

పక సకలాగమమతంగుల యిక్క దోసి ఖి

కకుటిలమతి నుగిలెదల

సోసనశీశుకాంగులజిగి స తేరువు దలిచున్

271

సీ అమితభోగాయతి సము నెసామను సర్వ

ముగస్తృత్యములేల యుగియు

గాతుమయింబుగా త్రిమనుభాషిని

బదియెల సాగింబునవలగోయు

నుచితనానాగూఢప్రచుర మితనునను

ఫల మేలచిరుగతి పదిలమున

సూర్యపరంపరా యుతమంగమనువాక్కి

మేజీవనభాంతియేలయుడుగు

ఆ. వె నార్జవంబు చాల † దతికఠనాశయ

మెపుడు మైలవిడవ † దెండు జవుకు

బటికిడ్డాక్క వీని † బాటింప రెప్పట

లక్షయేనియును ము † మత్సజనులు

272

ఉ. మాయయు జీవుడుం పెరసి † మైత్రియొకానొక డాచరించుచుం

బాయక యాడు బాటు మగ † పాటువడన్ వివిధత్వమొందిప

ల్చాయల బొంచభౌతికపు † బైరుదయించి తలిప్ప మోడుగా

మేయు జరామయవ్యసన † మృత్యునియొక్క కడంగరీయముల్

ళా. అంతర్వాణికు శేశయద్యమణి బ † ద్వాత్సన్ మదిన్ నిల్పి దు

ర్ధాంతానంతభవాంధకూపతరణ † ప్రాగ్ధే దృష్టేమ బా

టింతు ర్పెద్దలు తద్దనమ్మి నుయిదా † లీవానికిన్ జంతయా

కంతైనంగడమేనియుం గడమగా † దా యంచుసూహించుచుకా

క. తల ముచ్చుట్టులు విరిగిన

తలపోయగ నోరిలోని † దయకడి మన్న

ట్టిల నేతెఱగుల దిరిగిన

గలుగదు గతి విష్ణుసేవ † గావింపకయున్

273

మ. పురుశైస్థులు గొందఱాత్మచరిత్ర † బుల్ జ్ఞానవైరాగ్య భా

స్వరముల్ గా విహరించుచున్ గురుకృపా † సంపన్నులై సాధనాం

తరమం తొంగితరదేవతాంతరములం † దర్శించిక్షీరోదక

స్ఫురణంబొప్ప ముకుందలీనతనులై † పొందర్పునర్జన్యముల్

276

సీ. విషయాంకురము గిల్లి † వేయనివారికి

నినుపకచ్చడమున † కెంతదవ్వు

తెగగోనికి సటుగ † డుగనివారికిని ది

షనణంబునకు నెన్ని † చాళ్ళిపట్టు

లితలన్నియు మోడు ♦ సేయనివారికి
బోడ మకాదలలకు ♦ నేడకేడ
యేనుతత్వగుబులు ♦ నెఱుంగనివారికి
నెఱుకకు నేయూరి ♦ కేది నెరుపు

ఆ. నె, తమ మొగంబు నాడు ♦ తమఁజూచు మేనుంగు
మీదనున్నవాని ♦ మీరమిది
నున్న మడుగఱాచు ♦ చున్నారు హరిభక్తి
గమ్యధామకాదు ♦ గర్భపరులు

277

సి. పరదారిపరధనా ♦ హరిణైవైముఖ్యులు
పశివత్తిగావించు ♦ వారుదక్క
అంగులపరమాణు ♦ పర్వతకరణులు
వృతముగాబాటించు ♦ వారుదక్క
అరుడైన గొమ్మకైన ♦ మరియాదచెడసను
త్వమున ప్రియైసర్వు ♦ వారుదక్క
బరిమసంపదల నా ♦ పద్వేళి సత్యులు
పదలక భాషించు ♦ వారుదక్క

గీ. దూరమగుకొద్దింగోరని ♦ వారుదక్క
గురికర్మలు లుడిచోపు ♦ వారుదక్క
బూరుపార్థవరత గ్రామిలు ♦ వారుదక్క
దక్కువారెల్ల భవనహీని ♦ దక్కువారు.

278

క. పలువేల్పులబడి నడవక
యిలువేలుపుగా భవించు ♦ డీ! మీరలు పి
ప్రేలు శిక్యగదాధిపగం
ధిలకేసుం నారీక ♦ తీర్థాధిపన్.

279

ఉ, మస్తకిరీటహాటకస ♦ మంచితకుంభయుతంబు పీవరో
 రస్తతిరత్నదీప్తిరుచి ♦ రంబు రమాసమసాలభంజికా
 శస్తము వైనశాస్త్రీనతను ♦ సౌధము నెక్కి సుఖించుబుద్ధికిన్
 నిస్తులభక్తిశౌరవము ♦ నిచ్చెనయై చననిచ్చు మీఁదికిన్. 280

క. మీరునుగృహస్థధర్మము
 మేరకుఁ దలమీఁటి చనక ♦ మిత్రామాత్రో
 దారహిత దార దారక
 వారకములతోడ తీర్థవాసపరులరై. 281

క కోమలతులనీపల్లవ
 దామాంచితనల్సలత్కృ ♦ ధాముఁ బయోద
 శ్యాముఁ బదద్వయనుతసు
 త్రామున్ మనసొండరిక ♦ ధాముఁ గొలుపుడి. 282

క. అనుచుండ పర్యనిభమగు
 సనిమిషయానంబు దెచ్చి ♦ హరిపార్శ్వచరుల్
 కొని చనిరి సభర్తృకముగ
 ఘనశీల సుశీల విష్ణు ♦ గాఢాలోలన్. 283

శే. ఆపు సవనిసుగుండువా ♦ యసము నంది
 రాజగంబు పాము స ♦ రిఘయు నిట్లు
 ముక్తి కేగినకథ విను ♦ భక్తతతికిఁ
 యర్చితాగ్రశిలాబ్జసం ♦ భవముభవము. 284

ప. అని వెండియు నిందుధరుండు శతానందనందనితో నిట్లనియె.

సీ. నీలమో కాలాభి ♦ జాలమో బాలజై
 వాలమో యీసిద్ధ ♦ వరునికాంతి
 కేంపులో పవడంపు ♦ గుంపులో యీరెండ
 పొంపులో యీమేళి ♦ షోగిజడలు

హారమో హారినీ ♦ హారమో భూరిక

ర్పూరమోయాయాది ♦ పురుషునగవు

మోఱపులో వజ్రంపు ♦ ఘోఱపులో శశిరేఖ

తఱపులో యీవటూ ♦ త్తమునకోఱ

గీ. లనగ శాక్తికి నాదిక్కు ♦ నందు నిలిది

ప్రేతభూతనిశాచర ♦ పీడ లడచి

క్షేత్రరక్షణదక్షుడై ♦ క్షేత్రపాలుఁ

డుండు విభునాజ్ఞ తలమోచి ♦ యోమునీందరి!.

286

క. శిశ్యావచూడు నాజ్ఞా

వాక్యార్థముసేయుభోగి ♦ వలయు పరిభావా

ధిక్యంబు మీఱి యేరికి

శక్యమే! తత్త్వేత్రిమునఁ గ్రీ ♦ చార మొనర్చన్.

287

క. పురుగుల విష్ణుధిక్తినిర ♦ సొమ గురూత్మల మోక్షలక్ష్మిచే

చునుండు గానిహీనులఁ పగి ♦ భావతిరక్తలోకపాలుఁడా

బుడిబుడితొల్పు పండు నొకఁబూలుయు నుండఁగనీకత్రోచిపో

నడుచుఁ గలంచుచెందములఁనారట ప్పెట్టుచుహోగ్రమూర్తియై

ఉ. పుష్పను బూఁతపుట్టమునుభూషణము దివ్యములై చెలంగ లే

జవ్వను లర్థిగోల్వనొకఁచక్కనిభేదరుఁ డొక్కఁనాడు ము

న్నవ్వసమాలి హాటక మ ♦ యావససోపరిపీధి ద్విమ్మరుక్

గ్రోవ్వెసఁ గన్విమానరుచిఁకోకనదప్రియరోచిహెచ్చగఁ. 289

ఉ. ఏదితయావనోత్థమతిఁనెన్నియు మీఁదెలుంగంగ లేక వి

ద్యాధరుఁ డాత్మరుచిఁనాకసమున్ గనకపగ్గిసూపరా

జీధరణాభిరామముగఁజేయుచుఁ ద్విమ్మర క్షేత్రపాలుఁ డు

త్కోగ్రధరసోగ్రియూర్తియయిఁకో యనయాఁరై నభంబుఁ జూ

చుచున్. 290

సీ. కనువిచ్చి చూచుట † గాక దిగ్గనలేచె

సమితసమాధిస్థి † రమునికులము

గుడ్డులబొదావుమ † కుక్కవలు దక్కుటగాక

పొదలాడెఁ బెట్టపై † బులుఁగుమూఁగ

పులిమేయుతమకంబు † దొలఁగుటగాక వి

హ్వలబుద్ధియై దాశు † హరిణకులము

ప్రజఁ గేలఁ గర్ణరం † ధృములు మూయుటగాక

పవిత్రంక పరమతి † పవనమయ్యె

గీ. బద్ధవాభగృహోపరి † భాగసంచ

తిష్ఠఁ భేదరదర్శనో † ద్విస్తిహృదయ

కాలభైరవభైరవో † ద్వేలకం

కుమారనిష్ఠఁ శ్రవోపట † స్తోషవిహృతి.

291

ఉ. మానసకోప మిట్లుచుచి † మల్లజిగొల్పుగ ముటికిన్ మహా

శ్వేనముపోలె బిట్టెగని † యెక్కుమనుక్కున నుగ్రివిగ్రిపలు

దై తెనెత్తి న్నిగన † యాయివిమానము దొక్కి భగ్నమం

గా నొసరించుచుందొదశ † గాయకరాయకు డుద్వి సూలుడున్

ఉ, కోలుమసంగి మోగి బలుఁగోలునీలుచుగుడ్డునిప్పుచున్

క్షేపఁ బొనర్చుచున్ మొగము † శేపురుముద్దవిధంబునన్ మహా

భీలముగాగ వ్యాళివిభు † బెన్నులు గీడ్చిఁ మాడ్చి నీడ్చెన

బ్బాలిను గాలభైరవుడు † వైకుంఠసం బోకపోరు నెత్తగన్

293

క. ఈవడువున బులి చొడికిన

యావుపసిగనుసులుగోన † నాసన్నుండొ

నావిద్యాధరు భైరవ

నేవావృత్తుగాంచి వాసు † చేవుడు పలుకున్

294

శా.నాగాకల్ప! యహో! పురే! నిలువిమా ♦ సభాప్టుఁడై నేలపై
 సీగంధర్వుఁడు కూలి దర్పముడివోయున్ జంపఁగాఁ గాదుగా
 థాగఃకర్మఁజేసియున్ జడువువాఁడైయుండ నర్థిన్ మహా
 భాగుల్ చంపమి నీమెరుంగురువు కోఁపబాఁపు మీపట్టునన్

క. అని శ్రీపతి యానతియి

చ్చిన మందల విడిచె నతని సిద్ధవిభుఁడు వాఁ
 డును గులగులలై లా వగ

లిస మై విదలించుకొనుచుఁలేచెఁ గిడుకుచున్. 296

ఉ. వేచి యతండుగాంచె గదఁజీమృగులొరుయుగున్ హసన్ముఖున్
 మేచక మేఘమూర్తి దినఁమిత్రసమాసమరత్నభూషితున్
 లోచనధిక్మృతాంబుజదఁభున్ సతకోటి సుధాకరరాగ్నిరు
 గ్వీచిహరంబో పునుఁవీనతసుపభి యావచపభుకే. 297

వ. యిట్లు సచ్చిదానందకందంబగుసచ్చిదంబుదాల్పు ననల్పార్భత
 రస నిర్మగుండై కనుంగొనుచు ననతీర్ణగర్వవిద్యాధరుండై
 యప్యద్యాధరుంజిట్లనివిత్కరించు. 298

శా.ఈపుంగామణి యెవ్వఁడొక్కొ?హరియే♦ యిట్లుండెసందేహమే
 లం?పద్మాక్షుండె యంచులోదెలిసి యోలక్ష్మీసయోద్వన్నివా
 సోపర్యభిచరద్విమానగుండనై ♦ యుండుండి యిష్టాక్కయు
 ల్కోపోదగుండు గూల్పు గ్రోవ్వరిగి కన్ గొంటిన్ సురేశున్

నిమన్. 229

క. నిర్మమలకుఁ దోచినక్రియ

దుర్మమలకుఁ దోచ నీ వెమట సనుచు మనో

మర్మరవాపి బడి మనుజ

ధర్మభటుఁడు తత్సదస్వి తయకృతమతియై

300

సర్గః.

“పాపోహం పాపకోపః పవనణమతిరహంః బ్రా లికోహం సునీకు
 ప్రాప్తోహం దుష్టకష్టః పవకృతిరహమహంః పాప గాత్యాస్మినానా
 మాపద్రోహోపచారాః ర్భదనిహితధియాః క్రోధినః మామవత్వ
 చ్ఛ్చిపాదసక్తియుక్తః శ్శివకర” యనుచుఁ జిష్ణుఁ గృష్ణుఁ నుతిం
 చెన్. 301

వ. అతి మణియును.

302

చ. యమకులనాథ' యిష్టజితః డాగ్రహవృత్తి. నొనర్చునిగ్రహం
 బిదియు ననుగ్రహంబు యుగనిదియరాజికి బంటుసేయుకీ
 మదమనణించి నీమడుగు ధమానిసిగా నరుజేసెఁ గాన స
 వదగలగర్వి నిర్మముని ధమాష్కి నిమగనికొల్వజాలునే. 303

క. మూసంజ నమజ్యోతి మహా

దీప్తికు చిత్రాచిత నామ ధి మెయుత దయా

గాథత్వాజ్ఞ విమానా

గూఢుడనై జగములంది ధి తిరుగువాడ హాకి?

304

చ. సురసదసంబునందయిన ధి శ్శోణితలాబున యుమనైవ భీ
 కరనిరయంబునందయిన ధి గర్మవశంబున నుండునామదిం
 బారయునుగాతఁ గాతరస ధి ముద్ధరణోచిత కార్యధుర్య! త్వ
 చ్చరణసరోరుహద్వితయః సతతసంస్మరతానుషంగముల్. 305

క. అని వలగొని యాయమనం

దనునిరుపమదివ్యహాప ధి దర్శనమున లోఁ

దనియుచుఁ జొక్కుచుఁ మొక్కుచుఁ

జనియెన్ విద్యాధరుండు ధి శతధృతితనయా!.

306

క. మధుమధనునాజ్ఞ నేవం

విధనుహినుఁ దలిర్చుత్తేత ధి విధు భైరవచే

పు ధరాధోభువనస్వ

ర్గధామనుతుఁ గాంచి పిదపఁ ♦ గనదగుఁ గృష్ణుఁ

307

శా. సాహిత్యాపరకాళిదాస! హరిపూజాగౌరవవ్యాసఁగం

గాహల్లోహలవాగ్విలాస! రిపువ ♦ గ్గతాసకృత్ప్రస! కాం

తాహర్నావహదృగ్విలాస శృతిప ♦ ద్యామోఽతాభ్యాస హే

మాహార్యోపమధైర్యభుర్య పదవి! శ్యాసా విధేఁశూరసా!. 308

క షష్ఠర్చనపారగ కవి

రాక్ష త్తానుగ్రహిభి ♦ రమ్యసుధాంధ

ద్విద్యోతిసింహ! మహిత

త్విద్యశతతకిరణ హృదయ ♦ ధృతహరిచరణా!

309

మాలిని

వినయసయసముద్రా! ♦ విశ్మితోల్లాసముద్రా!

జననుతగుణజాతా! ♦ శత్రురాణ్మీసజాలా!

ధనదనదసమానా! ♦ ధన్యసేభాసమానా!

ఘనపపురిసరాగా! ♦ కాన్యదత్తానురాగా!

310

గద్య

ఇది శ్రీ పరమపుదనాగనిరసధిక్మసాపరిపాతి

పరిచిత సరసకవితాసనాథ రామకృష్ణ

కవినాథ ప్రణీతంబైన పాండురం

గమాఘాత్ప్రబంధనుపరమ భా

గవతచరిత్రంబునందుఁ

చతుర్థాశ్వాసము.

(౪)

పాండురంగమహాత్మ్యము

పంచమాశ్వాసము.

క. శ్రీవల్క్కుభజనసీమహి

భాషానిభనిజనధూను ♦ భపదలలా!

భూమితకల్యాణద్యుల

వేషా! రామానుజేంద్ర! ♦ వేదాద్రీశా!

1

ప. ఆకర్ణింపుచు.

2

క. అని యీక్కియ నానతి యి

చ్చిన హెచ్చిన సంతసాబు ♦ చిత్తముతోడొ

జెరగొన సనిమిముని యి

ల్లను నజ్జగ దేకనిధికె / బాంబలి యగుచున్.

3

తే షేత్రమాహాత్మ్యముచు మహా ♦ షేత్రపాల

దివ్యచరితంబు సందంబు ♦ దేవదేవు

గుణకలాపంబు బూడరీ ♦ కునిమహిమయు

మిటి భవబంధముల వీడు ♦ కొంటు దేవ!

4

శే. ఎన్ని ద్వారంబు లయ్యాయి ♦ యెవవనించు

ద్వార దేవత లెంద లా ♦ స్థలమునందు

బ్రబలు షేత్రాదిపుణ్యవై ♦ భవముపేర

నొండుగలదేని యానతి ♦ యిండు మతియు.

5

- క. అని నారమండు పార్థిని
చిన బద్ధదళాయతాత్మః ♦ చిత్తాంభోజం
బున నిల్పియతని బలకుఁ
మనసిజమర్చునుడు మధుర ♦ మధురారథః 227
- క. సుఖమాలికాతరంగిణి
సఖయై భీమరథిగూడి ♦ చను నెచ్చట స
త్సుఖకర మచ్చోటు చతు
ర్ముఖముఖిన మాదితీర్థ ♦ మును నై నెలయున్
- క. పూర్వద్వారంబగు సది
దవీకరచార్యగౌమతల్పునగరికఁ
సర్వసుపరావర్ణితఁడ
గీర్వనిత వనించు సచట ♦ గృష్ణనియాజ్ఞన్ 8
- క. శ్రీమహితము సిద్ధేశ్వర
నామాంక మమక జలస ♦ నాథము లక్ష్మణ
కాముకనిహితము ఖచరా
లీమాన్యము నైన హింధు ♦ లింగమతోడఁ 9
- క. తగు దక్షిణంపువాకిలి
సగళరునగురునకు భీమ ♦ సందనపొందు
దగిలినయది యచ్చటస
యగమ్యపుష్పనలీ మహానది యసఘా 10
- క. దాన స్నానాదిహృతా
జ్ఞానానలదాహమైన ♦ సంగమతీర్థం
బానెలవున విభ్యాసం
నైనది సురలుండుదురు ని ♦ లాక్ష్మణిసంహన్ 11
- వ. అదిభవదీగూళిమూలగుట నీ నెలుంగుదు పదియునుం గాక. 12

చ. కలహోకబోయి తన్నికట ♦ కాననభూమి నతండు విల్లున
ముల్ల ధరియించి కల్మష స ♦ మూహము లెత్తినమేనుబాలెబే
రలుక సహించెనేని హృద ♦ యంబుగలంగు ధరాధరస్థలీ
నిలయవసత్కరీమృలకు ♦ నిక్కిమతక్కున్మృగంబులోర్పునే

చ. అడవికి వేటమైనదిగి ♦ యాత యొకానొకని నా యాతాయున్
మెడ మలగింపలేక తన ♦ మేలితొండును గొడు నేకమై
పొడమగ బీదకన్నుచడి ♦ బుడిదపడుచుబోలె బూమపా
రెనునొకచుప్పికి గవియ ♦ బ్రేలి భయ్యురత ప్తచిత్తమై 14
తే ఆచమూరువు యూరింబుదోచి పల్కెన

వింట నమ్మేర్చి యాచు నె ♦ న్వరిసాదెయమ

లోలజహ్వకరాశవి శాలముఖత

నోలి భిష్ణుచుమ్మగిశాబ ♦ మో యనంగ 15

ఉ. ఆరుగు సేగతింబలచి ♦ చుగ్గమహిం బడి లేచి సాడియున్
భూరిరయంబునాని స ♦ పురవ్యగ సంగమతీర్థతీరవి
స్ఫారలతానికుంజములు ♦ బల్వడి చూలునెడం గిరాతుడున్ 16
సూరితలీముఖులు చాడి ♦ గుడిచు గాడగ పేసె నేసింశే 16
సీ. ఆరెంముఖనిధం ♦ శాశన మటువాక

వటక శూతా ములు ♦ బంధునె

కుంబంబు పువ్వుల గూలించువిధమున

సపనసక్షతజ బింబ చువులు చొంగ

వేయుచు విస్తృతాస్య శ సీమ జాగ్రానిల

పృష్ఠానపటహోగ శ్రవ మనంగ

నార్తనాదముగిమ్మ ♦ నదియెటి తలినీటి

తమలున నుత్తికి దే ♦ డివ్వమాన

గీ, హాటకవిమానమెక్కి విద్యాధిశేంద్రు
 డగుచు లావణ్యపుష్పాస్తుగ్రహగుచు జంద్ర
 సాంద్రతను కాంతియగుచు స తీంద్రమహిమ
 గగనమున కేగి దోలుమీను త కానబడను.

17

శా. చిత్తంబవృత్తమంద నమ్మగవధా త తీపుండు లోలోనద
 ద్వైతంబు బలుమామొ మెచ్చినిజమదృష్టిన్ విసర్జించుచున్
 దత్తీర్థంబువునాడి కోరిలి విగల త తుకాత్ముడై సుద్ది ద
 స్కొత్తన్ ముచ్చెరిచుడై కనియె ది తప్తల నాచ్చ నుచ్చస్థితి
 క. తావున దత్తీర్థంబున

నీవలన బాధానుగు విహింసమతులకు

ప్రవర్తసి మాగు నన

నీవలన నెరిసియుతుల త నేటికి నెన్ను

19

నీ. సుద్ధిలుచూడు నీ త ప్పనివానిచ్చుచు
 బిరుదాధిపతికి త నేరుకొనుచు
 లోచూపు దిప్పు నా త నోకించి నొక్కచు
 బులక్కుసుగ న్నిద్య త మాల గొరయుచు
 సుత్రులెట్లు లక్ష్మి సంస్తుత లాచరించుచు
 నీవల నత్కథావితతి వినుచు
 గరతాళగతుల జొ త క్కటముగా నాడుచు
 నావేళ మూర్ఖుల నలత గనుచు

గీ. విష్ణుసేవితు రచట స త విష్ణుగవల్లి
 భాజనంబులు తత్కృపా త భాజనంబు
 లమ్మహాక్షిడనస్థ త నాచరించె
 లంఘనాక్షిడనము తొల్లి లచ్చిమగచు

20

మ. విను మున్ శౌరికినోడి సంగమమరు రద్విద్యేషి యెచ్చోటికో
చని వెండిం జనుడెంచి యచ్చట శిలా శ సంఘన్న దేహంబుతో
డ నిలాగర్భమునందు చాగ గని గా శ ధక్కోధుడై దేవకీ
తనయుండాశిల గొచ్చివైచిమెదిపెన్ శదదైత్య జూర్ణంబుగన్
క. పువ్విలుతుతండి యచ్చట

మువ్వంకమురువున మురళి శ మోయించె మనం
బుద్ధిభూరగ శుశ్రుతులకు
నవ్విధము తదీయపదయు శ గాంకము దెలుపన్

క. మహి నేవంవిధచిత్రా

వహమగునద్రక్షిణంపు శ వా కిట మహిమన్
బహుముఖముల విచుతింపగ

నహిపతియుంజాల డనిన శ నన్యులవశమే

23

సీ తనకటాక్షములు సొ శ తానచింతారత్న

నిర్మాణ పరమాణు శ నికరమనగ
దనవిలాసంబు మత్తైవరిశంబర నిషా
దనపాలితపురఃప శ తాకయనగ

దనమనస్సరసి సొ శ తతదిదానంద వై
భవమరాశముకున్మి ‡ పట్టనంగ
దనప్రసాదంబు భ ‡ క్తవశ్యేయదుర్గతి
క్షాళనోచితచంద్రోగోళి యనగ

గీ. వెలయు నేదేవి యూదేవివిదుమిదు

కదునిర్ణిద్రీతనుకాంతి శ భద్రపరమ
మాయభువనేశ్వరి నసింప ‡ మధువిరోధి
ధామమున గల్గుపశ్చిమద్రావరమమరు

24

ఉ. పోర్మహిషుక్ నిజాంఘ్రిగలఁ బొట్టపవేల్తునమట్టిపట్టిమున
 పేర్చిఁ దదంగమున్ మెదిపి ♦ పెట్టిననెత్తురుబొట్టుఁబోలె జ్యో
 తిర్మమవీక్షణం బలిక ♦ దేహమునం గలచుగ్గ స్వర్గదఁ
 వార్మణధారి యుత్తరపు ♦ వాకిటసిల్పినవాఁడు కాపుగఁ 25
 క. తరణియు భైమియును బర

స్ఫుర మచ్చటఁగూడినిగుడఁ ♦ భావనమగుత

తృరిదంబుప్రసం దాఱిన

ననునికు నవ్వారి చరణఁసఖిమున వెడలునీ

26

క. ఎవ్వఁడు వ్యాధిగోస్తు

డెవ్వఁడు భయవిహ్వలాత్ము ♦ డెవ్వఁడు డధముం

డవ్వఁడు డచ్చటివర్గం

బుచ్చల బూజించి యిట్ట ♦ భోగములూడున్

27

వ. ఇన్నాఁగు సంతగ్రావరంబులు ఇక బహిగ్రావరంబులప, కాచ
 బాకర్ణిపునుని గోకర్ణకుండలు ♦ చాకర్ణనవశంపదాశయుండగు
 కుశేశ యాసనసూతి కిట్లనియె 28

సీ. కలకురక్కనుని నొక్కరుని జిక్కగదొక్కి

భద్రకాళికయెందు ♦ బ్రస్ఫురించు

నిగ మండువిధమున ♦ నెందు నే నసియితు

నలలేక కోటిశ్వరాహ్వయమున

బ్రహ్మహింతు నెందు న ♦ భ్రంకపోర్కుల బుణ్య

జలయనుజలధి యో ♦ మామతల్లి

నతజగత్త్రితయ శ్రీనారాయణీ దేవి

వర్తించునెందేని ♦ వార్తకెక్కి

గీ. యట్టి యట్టాలతోరణ ♦ హట్టకుట్టి

మస్ఫురన్మోపురైడూక ♦ మణిమయోగు

హర్మ్యరమ్యంబు కరవీర ♦ మనుపురంబు

పశ్చిమద్వారమగుజగ ♦ త్పతినగరికి

29

తే. ట్లోణి గృష్ణానదీతీర ♦ శూర్పలాఖ్య

తీర్థరాజాధివాసినై ♦ తీర్థచరణ

ధామమణిసాధదక్షిణ ♦ ద్వార మేను

జాగరూకత బాలింతు ♦ యోగివర్య

30

శా. గర్వోద్దిక్త తరంగసంఘములవీ ♦ క్షృణు బుష్కరిణ్యాపగా

వాల్వేణుల్ దన యుత్తరంపుదెస బ ♦ ర్వంగా గదాపాణియై

సర్వాలంకృతశాలియై వెలయు గం ♦ సభ్యంసనాగారరా

ఓర్పూర్వద్వారమునందివిక్రముడు మైఃపొంగల్ బయోదద్యవిన్

గ. కరణఖరదభితరక్షుః

హాస్యప్రవర్తకుణాంబు ♦ పరిచితదీప్తి

త్వరు కేసరికోహమడగు

సరి కేసరి యుత్తరంబు ♦ సగవని గొచున్

32

క. లోనాలుగు వెలి నాలుగు

నైన మహాద్వారభూము ♦ లపవర్గశ్రీ

సీసగ సీ సగ రాడ్డరు

శ్రీసగరగణిత విభూతి ♦ జెంకు మునీంద్రా

30

వ. అని మణియునక్కటియవేల్పుననల్పగుణప్రకటనపరుడై

రుం డిట్లనియె

34

చ. అభిముఖతత్వశాలి సుకృతాభ్యుదయ చతురాస్యమానస

ప్రభవుడు శిష్యసంఘము ల ♦ పారముగొల్వగ దొల్లియొక్కనా

డిభపురనాథు గౌరవకు ♦ లేవ్యురు ధర్మజ గాన బోవ భూ

నిభు డత డాతనిం దెలిచె ♦ వేణువిధాబుల సాధుపూజలన్

35

క. అహితాహితకారణవి

గ్రహులును సదను గ్రహపరి ♦ గల్భులు నగు నా

గహన గృహవాసచర్య

మహితతపోధనులనంగ ♦ మము పొగ డొండె

36

ఉ. తమ్ములు దానునప్పుడు పృథ్వి ధావృధమాత్మజు డంతరంగమున్

గ్రహిస్తునశోకవహ్నిహతి ♦ గందుచు గేలుమొగిడ్చి బ్రహ్మచి

త్తమ్మునగల్గుసంయమివ ♦ తనము బల్కు ఖరాంశుతాపత

ప్తమ్ముగుతేనియం జనుకు ♦ తమ్ముల బోల సభాష్పనేత్రముల్

క. ఏభీరువనై వేడెద

నోభద్రప్రధ పృసాద ♦ మొసగుము నాకున్

మీభావంబున బొడమని

దీభవనత్రయమునందు నింతయు గలదే

38

జా. చింతాకంతయు వెన్నదియ్యక కురు ♦ క్షేత్రంబునం బాపం

కాంత స్వాతుడనై సుహృత్సుతపితృ ♦ భ్రాతృదులంజరిసి య

త్యగతద్రోహమొనర్చియుం దిరిగెదన్ ♦ బ్రాణంబుతోమత్సముం

డంతర్వాణివతుస యెవ్వను గలంజాహావిత్కంబుగన్

క. పంగడపువెనురు గోపపు

కింగలమున నేర్చి కనిన ♦ యీసిరి కందా

సంగతి బాగచూచెను డ

దృగగురమాక్తికము దీడ ♦ బసిమియు గలదే

40

మ. అసిధారావధితాత్మబంధుభుజమధ్యస్థైర్యనిర్యద్యనన్

మసత్తై పుట్టినయమ్మహాదురితమున్ ♦ మనైట్టియున్ వాజిమే

ధనమిద్దానలభూతిచే నుసిమియున్ ♦ దప్పించేనైతి నీ

కస అప్పాటదొలంగు నెట్టులగుమన్ ♦ గల్యాణకల్యాత్ముడన్

క. కర్మము కర్మాంతరహృ
 త్కర్మరమగు దానిబూన ♦ గొనము సీరయాం
 తర్మజ్ఞానాభిముఖునీ
 దుర్మమ బడచీక నిలుపును హిణసభివా 42

క. మావంటివారలకు బా
 పావలదృక్కులకు ధర్మహారయని యస
 ద్భావులకు భవ దృశులగు
 శ్రీవైష్ణవమరులె దిక్కు ♦ చిహ్నార్థమతీ 43

సీ. అని యుద్ధిష్ఠిరుడు పల్కిన సనదను డాల్చె
 నలరి యిట్లనునమ్మి ♦ హత్తుతోడ
 నీపాల శాంబరీ ♦ గోపాలుడు గలాడు
 పరమవైష్ణవధర్మ ♦ పరత మెలగు
 నీమోము గనుగొన్న ♦ నిఖిలాఘములు బోవు
 నెకదాకి యడగుచూ ♦ లికలలీల
 హరిభక్తయచుగంగ ♦ కష్టమై కలుషపు
 టిసుకచే గట్టెన ♦ యసమ గట్టె

గీ. మరితరాశియసింగి శ్రీ ♦ నమనిభటుడు
 తోయపద్మదళచ్ఛాయ ♦ బూయబడడు
 రేయుబగలు వృధాచింత ♦ సేయునీపు
 పాకృతుండనె భూలోక ♦ పాలవినుత 44

ఉ. కర్తవుగావు వార్తవును ♦ గావభిరక్షివిగావు నీవు స
 త్కీర్తిధూరణ యింతకును ♦ గృష్ణుడె మూలముగానపుణ్యవి (తన్వ-
 స్ఫూర్తియు బాపవైకృతము ♦ బూరుషుబొందునె యస్వతంత్ర)
 కర్తిలుచున్కి ద్రెడ్డునకు ♦ వచ్చునె పాకగుణగుణావలుల్ 45

క. పరాలకతంబుననేనియు

హరి నొకమరి దలప భద్ర † మగుఖలులకుఁగి

న్నిరతస్మరణాచరణ

స్ఫురణాఘృణు నిత్యపదవి † బొందటయరుదే?

46

తే. ధారుణీవల్లభులకంఠం † దక్కుచోట

సశ్వమేధబు నిష్ఫలం † బగువిధమున

సర్థవంతంబుగాను సత్యాకళితం

సేవ విలు బూనిసేయుపా † చిద సతము.

47

కి. భాత్మనధపితృనధానుల

పాతకములు తాపు విష్ణు † పరిభ్రష్టులకున్

ప్రతితేయసూను లిరువురి

యేతద్వ్యవహారి పాపం † లిభవురనాథా!

48

శా. ఆకాశానిమిశ్రాస నీమదినువీ † త్థావిష్కృతా దాల్పం బె

ల్లా కనిపించి తొలుగుఁగాని నినుడా † యన్ నేర్చునే? పాతకా

నికంబున్ రవి గప్తవీకలుల నెం † దేఁగొటిమే? వింటిమే?

క్షాంతా తాధిప! శోక సంగ్రహమనీషు † కి తీర్చిక్షమున్. 39

కి. అనులేనియుఁ బెప్పె నీ

పొటిపొటిలపొతలెల్ల † బోవ సమప్ర మా

రట ముడుగు నెమ్మనము నొ

క్కటిగానొనరించి గట్టి † గా విను మధిపా!

49

సీ. తలఁపించు నేదేవు † తనువునం దశలాంబ

ములు పయోనిధిభంగ † విలసనముల

నేదేవుమహిమకు † నింతయు దంతీంద్ర

పదమగ్నతదితర † పనిసమాస

మేదేవునిజమాయు ♦ నెవ్వఁడు గడచిన

నేరఁడు తనమేని ♦ నీడపోలె

నేదేవుఁ డింతస ♦ నింతెయై యంతకు

సంతయై గుఱి లేక ♦ యతిశయిల్లు

గీ, నాజగత్కర్త నుష్టసు ♦ హరణబుద్ధి

విట్టలుండన ధరనుద్భ ♦ వించి క్షేత్ర

పాలుఁడును బుండరీకుండు ♦ బలసికొలువ

సుండు తీర్థంబునకు నేగు | ముదయకాంక్ష

51

క. ఏగి మహానదివారిం

దోగి హరింగొలుపు నిఖిల ♦ దురితశ్రేణులే

కాగినయిను మామిషమని

మూగిగొనిన మక్షికాస ♦ మూహంబులగున్.

52

తే. బ్రాహ్మణునిఁ దల్లిఁ దుడ్డిని ♦ భ్రాతదాత

గురుజనంబుల హింసించి ♦ క్రూరుఁడైన

శీఘ్రపానాభిరతుఁడు దు ♦ శీఘ్రుడైన

పాండురంగాధిపతిఁ గాంచి ♦ పరమునొంగు.

53

క. నావిని ఘోరమ్యాదిమనీ

దైవతములుఁ దమ్ముగమియు ♦ దనుఁ గొలువఁగ శో

కావహమతి భవదగ్రిజు

దీవనగొని చనియె నయ్యు ♦ ధిష్టిరుఁడెలమిన్.

54

ఉ. ఆకుముదా ప్తవంశవిభుఁడంతఁ గనుంగొనియెన్ పసుంధరా

నాకము నాకుపాకశుక ♦ నాస శుకాదికసన్మునిస్తుత

శ్లోకము శ్లోకకర్తమవి ♦ శ్లోషనకోకహితప్రభాస ము

తేనకముఁ పువహిజల ♦ శీకరసేకముఁజాండరీకమున్.

55

లయగ్రాహి

కంబువు నరాళచి ♦ కురంబులుఁ గట్టికృతక ♦ రాంబురుహయుగ్మ
మళి ♦ కాంబకము నగ్న
త్యోబుఁ బసి రొప్పువెను ♦ రుం బెరుగురుడ్డపాడలుం బదము
లం బలుకు ♦ చుంబొదలు మువ్వల్
జంబుఫలఁదుచిభ ♦ రంబు మకరాకృతి గంఠం బమరుగుండల
ము ♦ లుం బరగఁ బంచా
బ్దబులఁదలిర్చు నినుపుగా బతి భజించెదిగ్విజగంబులకు రొహ
ణ న ♦ గంబగు సగణ్యుఁ, 56

క. పుష్కరిణిఁ దీర్థమాశీయుఁ
బుష్కరదళనయనుమూర్తి ♦ బూషించియు గా
విష్కృతశుభోన్మతియు నతి
నిష్కల్మషమతియు నయ్యె ♦ నృపతి మునివరీ! 57

క. దానంబునఁ నిత్యగురు సఖ
దానంబునైన కీడు ♦ దలగి హరికృపా
దానంబు నందెఁ గురుపతి
దానం బునరుద్భవంబు ♦ దానికిఁ గలచే! 58

తే. ఆయతీందుగ్మండు ఋత్విజం ♦ డయ్యె వేది
యయ్యె శ్రీపాండరీకమ ♦ హస్తలంబు
పాపపశువుల విశసించి ♦ భక్తచరువుఁ
బాండురంగగ్నిలో వేల్పు ♦ పాండవునకు. 59

వ. ఇవ్విధంబున నవిధువంశవతుసంబు కంసమర్దన సాక్షాత్కార
దర్శనంబు నాపాదించుటఁ గృతార్థుడై పాండరీకవాస్తవ్యులగు
పుండరీకాది విద్యత్పుండరీకంబుల నొండొండఁ గీర్తించుచుం
బ్రవర్తించి కతివయవివసప్రచారముడై యచ్చటనుండి నిజాను

జద్విజసనాధంబుగా గజపురంబునకుం జనుదెంచి సుఖంబుండె
నట్లగుటంచేసి 60

క, అదియె మహాఫలమని తన

హృదయంబునఁ జొండరిక ♦ మెవ్వఁ డెఱుంగఁడా

మెరుక చనునిదియు ముక్తి

ప్రదమని సెగతీర్థమునకు ♦ బహునిగమనిసి!

61

క॥ వాలినదప్పి పేయజ్జరి

కూలంబున నుయ్యివ్రేవ్వు ♦ కుమతి గలిసి

శ్రీలలనా విభుడండని

నేలయు క్షేత్రమని యరుగు ♦ నీచుడు గలుగున్

62

చ॥ మనసముచునుండెచఁ బుర ♦ చూర్ణముచుబడి మౌన నిట్లనె

న సకలగోష్ఠస్థులము ♦ నుండున గోనామునాననైన పా

కసమున నీట నేలపయి ♦ గకటిమింకనుండె మానవు

డనువులఁ బాసి నిష్కలుపుడై ♦ హరిదాసుని సమర్థులనిలి

క॥ విను పతితుడైనఁ గానీ

చని తక్షేత్రంబునకు ♦ జానోపి పున

ర్జననంబు గనఁడు గావున

జనులకు నాస్థలమునందు ♦ జనుదనుపూడ్వన్.

64

ఉ॥ అదిభృదుత్తరాశ శత ♦ హస్తమితానని నున్నవాడు బో

ధిమృమమూర్తియై స్పృహతి ♦ తీర్థనివాసులఁ గాచుపూర్ణి నో

భద్రవిచార! యాభవన ♦ భర్తకు నుత్తరభాగ మూడియ

క్షుద్రోసుఖోన్నతిన్ వెలయుఁ ♦ గుండలతీర్థముతీర్థరాజమై. 65

క॥ వెండిఁ దనఁగొడుగుమణియ

గుండలయుగ వచటదాచెఁ ♦ గొండగొడుగుగా

నుండునత డవగ దద్దణ

కుండలపరిపూర్ణకర్ణ ♦ కుమారుడు సగుచున్

66

సీ. ఆకుండలాఖ్య తీ ♦ ధ్ధాంబుధారలనాడి

నరకేసరి భజించు ♦ నరుడు రాజ

సూయఫలంబొందు ♦ జూవె యావేలుపు

ఘోరిక జుట్టిరా ♦ నేనుచేతు

లవెడల్పు నేల వా ♦ లాయంబుగాగన

పూడ్చి యల్కి భుజించు ♦ చున్నజనుల

చేత బూజలు గొను ♦ పూతనాథుతనా

రీహర్త బహుజన శ శ్రేణులందు

గీ. వారు ముక్తులు ధర జీవ ♦ మతులయ్యు

వా రిపితరులు తృప్తులై ♦ నతలువారు

వారు చరియించుచున్నయుగిర్వరయ తెల్ల

దీవి వారలపలుకులు ♦ దేవకసలు.

67

తే. ఆనృకేసరి భజయింతు ♦ రమరకన్య

లెన్న బెక్కండు హారతు ♦ లిచ్చియిచ్చి

వారి గొల్వక గర్వించు ♦ వారుక్షేత్ర

మండలమున సుఖస్థితి ♦ నుండలేరు

68

ఉ. ఆనిరసింహుమోల మృతులై కులకోటిసమన్వితంబుగా

మానవు లూర్ధ్వలోకసుఖ ♦ మగ్నత జొక్కుదు రెల్లకాలమున్

దానికి గర్వియైన యయు ♦ తప్రియపుత్రుడె సాక్షి యచ్చటన్

గాని తెఱంగులన్ మెలగు ♦ కప్తమతుల్ నిరయైకసంగతున్ 69

ఉ. పంకజపత్రనేత్రునకు ♦ బళ్ళిమదిక్కున నుండునానమ

త్పంకమహానాద్యమర ♦ పాల మహాలము పద్మతీర్థ మో

పంకవి దూర కేలగల ♦ పద్మము నచ్చట దాచినాడు చ
కాంకుడు ముక్తిదంప్తిమను ♦ జాశననాశన హేతుకంబుగన్
క. ఆతీర్థతనువునకు ల

క్షీతరుణీవల్లభుండు ♦ జీవము వృజినో
పేతుడు ననవధిసవనో

ద్యూతఫలం బాను నందు ♦ బొంది విడిచినన్ 71

ఉ. పాపమరాపరాపమగు ♦ పద్మసమాహ్వయతీర్థమాభిసీ
రే పురుషుండు గోలునొక ♦ యీచుక యెన్నడునేని వానికిన్
బాపము లభిపుష్పములు ♦ బాధనముల్ శశశాబశ్మంగమున్
తాపవికారముల్ మరుజు లాబులు పుష్పలయైలముల్ 72

క. ఒకడు సుశక్తిఋషిఁ ఘా

తుకును గలడు కల్లుదాగు ♦ మరులు ధరామ
ర్త్యకులుల నఅదలచు గురు

నకు గనకము దొంగిలు దినది ♦ నము నజపుత్రా 73

క. ఆవృషలీపతి యాన

జ్జీవంబుగ నంతనంత ♦ జేసిన నానాం
హోవిసరంబులు పటమున

గోవలు వడవాసి చిత్ర ♦ గుప్తుడు దాచెన్ 74

శా. ఆనీచుం ఊవాను వాడిమి జతు ♦ ర్వాధాన్వితుడై పెనుం
గానా దెవ్వలుగట్టి యేగుప్తిజలం ♦ గట్టిండియై దోచి నీ
రానన్ రోయుచునుండి దప్పిగొని మధ్యాహ్నత పాపాతజ
గ్లానిం దత్సమమూర్తకాసరము బో ♦ లంజూచి యాదిక్కునన్
ఆ. వె. అంతగొంతకాల ♦ మరుగంగమృత్యుగో

చరతనున్నయాసుశర్మకడకు

లిఖితత్కృతాఘ్రిలిపియైన పటము దె

ప్పించు చిత్రగుప్తు డెంచిచూచి

76

క. దురితశతకోటులం డ

క్షర మొకటియు గానలేక ♦ కంపవికృతిభం

గురుతాయుతుడై జముకడ

కరిగి తగం బలుక నతడు ♦ 'స్వాంజలి యగుచున్

77

ఉ. డక్కగవాసితి న్మృచుప ♦ టమ్మనయందు సుశర్మపాపముల్

లెక్కయెఱుంగరాదు లవ ♦ లేశము చానికి నట్టివాత్రయం

దక్కజ మిప్పుడొక్కటియు ♦ నక్షరరూపము లేదు దేవ నే

దక్కడితంబు గట్టి యిడి ♦ నట్టులయున్నది కప్పుదేలుచున్

78

అ. వె. హతలతాంతమైన ♦ యారామమునుబోలె

విగతతారమైన ♦ విన్నుబోలె

గళితవర్ణమగుట ♦ గళితంబు దీనికి

మీరె తెలియవలయు ♦ గారణంబు

79

క. అని పల్కునమ్మహామతి

గని జము డిట్లనియె నీవు ♦ కవలియ నీవా

సినలిపి యున్నదో లేదో

కనుగొను మీసారి లెస్స ♦ గా గణకరరా

అ. వె. అనుడు నట్లకాక ♦ యని చిత్రగుప్తుడు

దండధరునియాజ్ఞ ♦ వెండినేగి

పటము పత్రిపుటంబు † బరికించి యందునీ

క్షీంచె జక్కపాణి ♦ చేతివాత్ర

81

ఉ. ఈతడుపద్మతీర్థమున ♦ కేగి యొకనొకనాడు తిత్పయో

భాతనిజాంగుడై చ

వాతముదొంటిపుట్టువులఁ బ్రాప్తములైనయఘంబులున్ మరు
 దూతఘనాఘనావలలఁ బ్రో సరియై సరిపోయె నన్నియున్ 82
 క. అనునర్థంబులు గలలిపి

గని సని జముబల్కు నతడు శ గాన బడదునే

మునువ్రాసినయది యన్యము

కనుపట్టెడు నేలిఖత మో శ కాని వినదగున్

83

సీ. అని యొప్పుకొతుక శ జనకాక్షరశ్రేణి

వీక్షించి వచ్చితి శ విద్వదింద్ర

యిది మీరలెఱిగింపు ఁ డేనాట సకృదవ

గాహనంబున మహా శ కలుషరాశి

వలన బూరుషు జేర ఁ దలగు పుణ్యపుదీర్థ

మెన్నడు గన విన శ నీమదుక్త

లిపిపక్షి నేకవా ఁ రపయోభిమజ్జన

మాత్రచే నణచిన శ మహిమగలుగు

గీ. దివ్యతీర్థంబు వైభవ శ మవ్యయప

సాదమేమరమానసా శ జ్వల్యకల్య

వచనరచనల విపరిప శవలయునప

పన్నదైత్యలతాదాత్ర శ భానుపుత్ర

వ. అనిన నప్పద్మమిత్ర పుత్రుండు చిత్రగుప్తనకిట్లనియె

శా. పాశ్రస్త్యంబువహించుదండక మహా ఁ రణ్యంబుపుణ్యార్థింపం

చాశితోవికాలభూమి ఖలదు శప్రాప్తపప్రభావోదయ

శ్రీశుద్ధల్ గను గౌతమి గుణో శ తేనకంబుకల్మిన్ హృషీ

కేశావాసము సౌండరీకనిలయం శ బిరెంటిగెల్పుం దుదిన

86

సీ. అర్కుండు మెలగుట శ యనిలుండు వీచుట

టల జలముల

మనుగక తిరచూట ♦ యును నెసగును విష్ణు
 నాజ్ఞాప్తిచే నెవ్వఁ ♦ డఖిలజగము
 బ్రహ్మయై సృజించుఁ ♦ బద్మాక్షుడై సోమ
 మదనారియై తుంచు ♦ మశ్వోభృతుల
 లోకపాలకుల నే ♦ లోకేశుకరుణాక

టాక్షుంబె యధిక్పతి ♦ యందునిలుపు

గీ. నావిభుం డెందునుండు మ ♦ ర్త్యమునబుట్టి
 భూతకోటి ననుగ్రహం ♦ బును బెనుపుచు
 నెందుగుంకి సుశర్మయుఁ ♦ డెందెముక్తి
 దాని కెనవచ్చుతీర్థ మీ ♦ ధరణిగలవె? 87

వ. అని పద్మతీర్థంబు తీర్థచరణవిహరణ చరితార్థంబగుదాని నానా
 గుణంబులు నగణితప్రభావంబులని కొనిఁగూడి, 88

క. పెనుగృహ సుశర్మఁ గనుఁగొని
 తనువు నిమిరి యాదరించి ♦ దండధనుడు చు
 ద్రినిలీలఁ జల్లనగుచు
 దన భూషణ వసన మాల్య ♦ తర్పితఁడేసెన్. 89

క. ఈగతిఁ గృతాంతకృపగల
 సాగి చనియె నతఁడుగగన ♦ చరయానమునన్
 నాగ నర యక్ష సురపు
 న్నాగానీకములుగొలువ ♦ నాకంబునకున్ 90

మ. అమరాధీశుడు గౌరవంబెసంగఁ దన్నుర్ధాసనాసీనుడే
 యమరుద్భోగములెల్లఁగాంచిధరయం ♦ దగాన్వయోద్భూతుడై
 కమలావల్లభుఁ డాండ్వకపతి సా ♦ త్కాద్భ్రహ్మముంగొల్చి ని
 త్యముఁ దన్మందిరాడలంకృతియె చేయం జాల నేలెన్ ధృతిన్

శా. ఆపంచత్వముగాఁగ నిట్లు హరిగేహాత్మోనిసమ్మార్జనం

బాపాదింప ఘటిల్లు పుణ్యమునఁ జంధ్రావాసముంజొచ్చి హ
ర్షపూర్ణస్థితిఁ బెక్కుభోగములఁ బెక్కుబ్రాహ్మణుల్ గాంచి ధా
తీపాలోత్తముడై సుకీర్తియని నుర్వి బెంపునం బుట్టుచుకా

క. అతఁ డధికభక్తితోనా

యతకీర్తి స్ఫూర్తియై వెలసి జగ

త్పతి నుచితపూజనంబులఁ

బ్రతిఘనము దెలఁచు భక్త ధరతంతురిందై

93

ఆ. నె. అతడు సవ్యసించె ధ నఖిలభోగంబులు

నిండునయసు నాడఁ ధ యుండియుండి

సందనందనాంఘ్రి ధ నాశీక నేనోప

యోగరాగభోగ ధ మొకటిదక్క

94

సీ. నిలుపున నొలిపించె ధ విలువగముడ నెల్ల

శరములయాయంబు ధ భారయు టాడిపె

దగశబ్దమాత్రపా ధ తముచేసె గుణలత

మాక్తున గట్టించె ధ మాలబలము

గంచుకివశము గా ధ వించె నేనానాథుఁ

గట్టించె సహచరుఁ ధ గటికియొండఁ

బ్రతిపక్షభావసం ధ గతుడనిహితుఁజూచె

వరకేతనముకీర్తి ధ భరముడులిపె

గీ. ధర్మనిర్మలబుద్ధి సు ధ శర్మ గదిసి

గెలువఁగాలేక చని కోప ధ గించి మదనుఁ

దురక తనవారలతనికి ధ నోడుమనిరె

పతికిగీడాట బంట్లపా ధ పంబు గాదె?

95

క. ఆ డి

క్షీరొద వి చిత్రిగతికల

క్షీరమణుఁ గలసి యేకా

కారంబున నలరె ముజ్జ గంబులు వొగడక

96

క. విను మఖిలదురితకులభం

జనమజ్జన మమృతనిధివ డ శంబగుటకుఁ గా

వున సర్వజనోపాస్యం

బసూన మత్తిర్రాజ డ మనుషమ మనఘా

97

ఉ. భూరిసుఖానుషంగములు డ పూరుషుఁ బొందవు సోమపానకై

దారజలోపయోగములు / తత్కలనం బసరెక్కు నెత్తికిన్

బేరు శిలాకృతుల్ జగర డ పేటిక కత్తెవులేల? యెదు నె

వ్వారీకిఁ బద్మతీర్థపతి డ వాఁకిఁ జేరినఁ గల్గుసౌఖ్యముల్ 98

చ. కృతమున నేకదంష్ట్రుడయి డ క్రీడయొనర్చుచుఁదేత దంష్ట్రీకా

ద్వితయముచే వెలంగుచు మ డ దించి త్రిదంష్ట్రితోడద్వాపరం

బుతటి జరించునొక్కదితి డ పుత్రుఁడు వృత్రుఁడువానిఁబోలఁడ

న్మృతజనకప్రతాపమున డ భూరిబలంబున మాయపెంపునన్ 89

క. “ఆ హరిహరారి పార్ణి

గాహి”యన హిరణ్యకశిపు డ గాదిలిసుతుఁడై

బాహుబలశిఖఁ దిజగ

ద్వాహంబొనరించె నేక డ దంష్ట్రీయుఁ దానుక

100

క. ఆయొంటిపంటివేలుపు

దాయం బొలియించె నృహరి డ దుభోళికటు

చ్చాయలనూయలలూపు న

ఖాయుధముల వఱడుఁజీరు డ వ్యాసుఁముఁబోలెకా

101

ఉ. వెండియు రావణాబ్ధిబ్రహ్మినించె దిగ్గ

హృత్తిన్

మండుచు దంష్ట్రికాయుగమునంజె

మనము మా

తండు ధరించె అలంకార ద్వంద్వగ్రాహిణిబట్టి వి
ష్ణుం డని రాముడై విలయసూర్యకరోగశరాగ్రధారలన్

ఉ. ఆపితబద్ధ వైరమతినింతట బోవక వాడు వెండియున్

ద్వాపరవేళ నిధర ద్విదంష్ట్రుడనా నుదయించియాదిల

క్ష్మీపతిఁ జాండరీకవిభుఁ జేరి కనుగొని పల్కు మిక్కిలిన్

గోపముపర్వటన్ గొలిమిగూడల యీడునగన్నులుబృగన్

ఉ. ఎక్కడకేగుదెంచితి నహీనవిహార! చికిత్స నీకు నే

జక్కనొనర్చెదన్ జెలుచఁజుపితి దొంగిలి మున్ మదీయులన్

రక్కసులన్ నిను బొదివిపాణముగొండు గడంగి సాదవై

తుక్కిడి యున్న బోవిడువఁతొల్లిటిత్తుల్లిక జెల్లదిచ్చటన్

మ. అని సినాబునకల్లుఁ క్కక్కియ నిష్క్లక్షేపముల్ పల్కి య

ద్దనుజుం డాతక దండ భీషణగదాదండంబున వేయ వం

చనఁ దూలించె దమగ్రాసాధనముఁ గంఠస్థంబి తద్ధోరతా

డనవేగంబున భగ్గుమయ్యె కటివేల్లత్తుల్ల కాశిక్యమున్ 105

శా. అత్తార్త్యభవజడప్ప డాగ్రహసహాయ్యగ్రాత్ముడై దానపున్

మొత్తై మొత్తనివీక దక్షిణక రాంభోజంబునం దాన న

మృత్తుండు గడతేతెనెత్తురులుగ్రామ్యన్ముక్కునన్ వాతఁబెన్

మొత్తంబుల్ గొనిపగిస్తుతించిరమరుల్ మోదించిదామోదరున్

క. ఆయెడమదిక్కుచిక్కం

బోయతివర! కానవచ్చి ర యున్నదిభగ్గుం

బై యిపుడు మంత్రవర

శ్రీయుతనక్షత్రులనకురజితదనుజునకున్

ఉ. ఆకమలేక్షణుడు తన ధ యక్కునఁ దాల్చినసీద్ధమంత్రమున్
 నాకెఱిగించినాఁడు మునుఁనాయెడఁగల్గినకూర్మి పేర్ని నే
 లోకమునందు నెవ్వరికి లోబడనేరదు నాకె కాని త
 ద్వాక్యకృతి నాపుడం బలుకుఁబ్రాంబలియైయతఁడిందుశేఖరున్
 చ. పశుపతి! మమ్ముఁబోలినపసిఁన్నులవైగృహచాలియున్నిత్యా
 దృశులకు నైజమాట వసుఁదేవతనూభవదత్తమంత్రమున్
 విశదముగాఁగ నాకొసఁగఁవేనినువేడెద దానఁజేసి దుః
 ఖశరధిఁ ద్రోవ్వ నీదయ నఖండ సుఖస్ఫురణంబు నొందెదఁ

ఉ. నావిని శూలి పల్కు మునిఁనాయక! యీమను వెందుగోప్యమై
 తా విలసిల్లు దీని నుఁత పవనాత్ములకున్ మురారిసే
 వావిముఖప్రచారులకుఁవైష్ణవమార్గముగాని హీనపుం
 ద్రోవఁ జరి చునజ్ఞునవిఁరోధులకుం దగ దింత దెల్పఁగఁ 110

క. సీవ్రహ్మాభక్తియతుడవు
 గావున నాకెపుడఁగూర్తు ధ గావున విజ్ఞా
 నావాసపూర్ణ బుద్ధివి
 గావున వినిపింతు వినుము ధ కలుషవిదూరా! 111

శ్లో॥ స్పృశ్యాద్యం సత్యనామాద్యంఽష్టషష్ఠం సదీర్ఘకమ్
 షష్ఠం షష్ఠాదిసత్యంతంఽసమారంతం విదు ర్భుధాః 112

క. కృష్ణుడు ఋషిగాఁగ మహా
 విష్ణుఁడు దేవతగఁ బొల్చి ధ వేమాటులు త
 న్నిష్టాతబుద్ధి బేర్కొను
 వైష్ణవులకు సీమనువు ధు) ధ వస్థితి యొసగున్ 113

ఉ. ఎవ్వఁడు పొండరీకమున ధ కేని మహానది దీర్ఘమాడి తా
 నవిధులెల్లఁదీర్చి కమ ధ లక్ష్యులకున్ బ్రణమిల్లినూఁబుష్కా

ద్రివ్వరమంత్ర) మర్ధిఁ బరి! యించు నతం డఖిలాఘపంకముల్
దవ్వసనం గనంగలదు • తత్త్వమహత్త్వము సత్త్వరంబుగన్.

క. వధివంతంబుగ విధుస

న్నిధి నిచ్చలు నేబరింతు • నిఖిలభవతమో
వధవిధివిధువగు దీనిన్

విధినందన! తత్ప్రసాద • విభవాపేక్షన్

115

వ సిద్ధేశ్వరాహ్వానంబున సిద్ధలింగంబనై యెడేని నేనుండుమనా
దక్షిణద్వారంబు నధిష్ఠించి యీమంత్రంబు ననుష్ఠించునిష్ఠాగరి
శృంగులకు నిష్ఠార్థసిద్ధి కరతలస్ఫటికఘటికయగుట నిగమార్థంబు
తొల్లి తీర్థయాత్రాచరణఃపుణుండగు నీలాంబరుండు నిఖిలర్థం
బులను దర్శించుచు వ్రాండోక బుసొత్తించి యత్తుగతరంగ
హోలాహుళకలనా సకుల కలకలారావఘుచుఘుమిత బ్రహ్మ
డకుహరకోడ్రుబగు భీమరథి నీరంబునం గృతస్నానూడై య
నూసమహిమాభిరామంబగునాక్షేత్రంబునం గలవిచిత్రంబులు
నేత్రప్రీణంబుగా నాచరించుచు నచ్చోట సాక్షుండుగు పుం
డరీకాక్షు నీక్షించి వెఱంగంది తదక్షరలక్షణంబునెఱుంగ నేరక
యూరికుండెనుడియు నియ్యేకకుండలుండు చపలకారితనంబున
నవ్వర్ణంబులు నిర్ణయింపనుకృస్తుండై,

116

మ. కరముల్ మీఁదికిసాచి యూరుపులువిగ్గంబట్టి యంశనోరిపూ
త్కముం బోవననల్చి యట్టితటిబద్ధంబట్లు మో మొప్పుగాఁ
జరణాంగుష్ఠనఖావలంబనముతోఁజూడంతుఁ గన్గొంచు భా
స్వరనిష్ఠం దపమాచరించెనొకమాఁసం బన్నవర్జ్యంబుగన్. 117

శే. దానఁ బ్రియమంది దానవ • ధ్వసి యొసఁగెఁ

గూర్చియన్నకు ధర్మైక • నిర్మలునకు

నమ్మహామంత్ర మాతండు ♦ సంతనుండి

యదియ జపియింపదొణగె గా ♦ యత్ప్రీతోతే.

118

క. భూరిగుణరత్నరాశిఁ గు

మారుగనుంగొనఁగఁ దివురు ♦ మమకారము లో

నారసి యొసంగె మున్నా

సీరజనాభుండు రుక్మి ♦ ణికి నీమనువున్

119

క. జపియించె నేనుదివసము

లుపవాసపురస్సరముగ ♦ మగ్గులి నిష్ఠా

నిపుణమతిం బతిచే నిటు

లుపదిష్టంబైన మంత్ర ♦ ముత్సుక మే దవఁ

129

ఉ. విన్ను మదీయసత్ప్రీతి ♦ వేగమునన్ జముఁగూడఁ జన్నయ

మృన్మనుఁ డిహబింబసుకు ♦ మారుండు భోజతనూజయందాఁ బు

ట్టె న్మధువైరిచెల్వినక ♦ డిందిజపంబు నెపంబునన్ బున

ర్జన్మమునొందె రాగరససంపదమెపుయువద్వ యీమతిన్

121

సీ. “బలభదారామసా ♦ భవలతాంతశ్చేణి

బన్నును సాకొక్క ♦ చిన్నతేరు

కాళికెంగేని చి ♦ ల్కలరాజుఁ గొనిచచ్చి

నా నెంటఁబడివాగె ♦ నడవఁబనుపు

గగనచరద్రాశి ♦ గంధర్వమకరంబు

దిరుదుటెక్కెముగ వే ♦ గిరమొసంగు

మదనగోపాలుండు ♦ మాతండ్రిచేనాకుఁ

జెఱకుచే మలిపించు ♦ కఱకువిల్లు

క. వసజహితు వేడి తమ్మితు ♦ పునకుఁ చెమ్మ

దివ్యములగాని సాధింపఁ ♦ దీర దీశు

నంబ! నీ"నంచు రుక్మిణిఁ నట్టునిట్టుఁ

దిరుగు శైశవచాపలా ఁ ర్దితుఁడు మరుఁడు

122

చ. పలుచని లేతకెంజిగురు ఁ బత్తభికం బెకలించి తేనియం

గొలిపిన బా సటంబుగల ఁ కొ"వ్విరితూపుల నిత్తుచాపుఁ డే

గలుపొసఁగూర్చె నాగలుపు ఁ కృష్ణనిపట్టపుడేవి రుక్మిణి

లలన జపించుమంత్రముబ ఁ లంబున నైనదిగా నొలుంగుమీ 123

క. సరసజభన భవ వాయు

స్ఫురితములై త్రిపురదహన ఁ ములు త్రిజగములన్

బురికొని నిరసయవసాం

కురసఖిమాగ నేర్చెము న్న ఁ కుంతిశక్తిన్

124

నీ. పెనుఁగంపతోడుగులీ ఁ డ్చిస మొల్కసనయయ్యె

గగనంబతోరాయు ఁ కాననములు

కడులాపుమానిసి / కాశ్య రాచినచీమ

చాలయ్యెఁ బశ్చాది ఁ జంతుపక్షి

బడెగండ్ల నొంటిమై ఁ బడినవిఁ ఘ్నశవా

హములయ్యెహరిదంత ఁ హస్తీకతులు

నస పలు రడుసులోఁ ఁ జనగుక్కుతా"భ

లాశ్మతులయ్యెఁ గు ఁ లాచలములు

గీ. మృదులగోమయపిండస ఁ మృత్తితకార

వేల్గఫలబీజసమమైరి ఁ వీళ్ళపజలు

కమలసంభవ వరదాన ఁ గర్వితాసు

రవరపట్టణనిర్భరా ఁ క్రమణవికృతి

125

క. ఈరీతిఁ గొంతకాలము

క్రూరగతిన్ సోకుమూఁక ఁ కుడిదలయుఁ ఘల్

గారింపగ నేనంతట

వారింపగ గణగిత్తి భు ♦ వనహితబుద్ధి.

126

చ. అపుడు పినాకమున్ పవని ♦ భాస్రములుం నొని యేయబూని త
త్త్రిపురములొక్కటానిటల ♦ దృష్టికి లక్ష్యముచేయుచోటమ
ద్వపురుదితంబులై నశ్రమ ♦ వారికరణంబులు డిగ్గజాతి యు
ర్విపయిగడున్ వడిగి దొరిగి వెల్లువచూపి నదీత్వమొనఁచుక
క. ము న్నేను మేనసలదిస

ప్రన్ననిభసితంబు నణచి ♦ శ్రమచాది క్షణ

జెన్నెసగె మంచుమలసం

చున్నాచికొని ప్రవహించు ♦ సురసదిహరిసన్

128

క. భీమాహ్వయమున నత్తిలు

నామేనం బుట్టునంది ♦ సగియై వెలసెన్

భూమిన్ భైమియనందగి

భీమరధియనంగ మాటు ♦ వేదనగంగన్

129

శా. ఆభైమి నది విశ్వమున్ నిజకృపీ ♦ టార్త్రంబు గానించుచుక
శ్రీభామావిభుక్షేత్రమండలముగా ♦ సెన్ దానిచున్ వీచి నీ
భాభీలంబగు దాని పెంపుగని మున్ముంగుడుపొలింబుల్ మహా
క్షోభోద్విగ్నమనస్కులై వెలుచనాకోశిగుచుచుక బెంపలన్
క. భూరిభయావృతులై చని

భైరవు మదరాగరుచిక్ర ♦ సాపూరితద్వ

క్తైరవు బలుకుదు రమృతా

హరులు హరి బలుకుక్రియ గృ ♦ తాంజలులగుచున్

131

ఉ. మిక్కుటమైనపంకమున ♦ మిన్నులగర్భముగాగ బొంగినే

ఊర్కమహాస్రవంతి యిదె ♦ యుత్తరదిక్కున క్షేత్రసీమపై

నిక్కలయ్యాబ్ధిభోలె నీట నిల్వగ నోపము నాగన్లుగ మే
మెక్కడికేగువార మిక నిద్ది తెఱంగిట మీద నాపుడున్
సీ. కాళరాత్రిస్తనా నిగ్రకృతావకాశమై

యురకు నెల్మికిపూత యొప్పువెనుప

శిథిలత్వమొందిన చెరుగావిబడముడి

చిలుకూడ నెలపువ్వు చెంపనంట

గంజాళమనబుద్ధి గరమున జందెంపు

జిలువ బట్టివనది జలదంగిప

నెచ్చట బభివించె నేతెద్ది యనిపల్కు-

రసభసోక్తుల జగ జ్ఞాతులలుక

గీ. బాణిపుడ శిథుపాత్రులు నిర్మానైది

కుఱుపుపైనున్నకిన్నర నలుకన్ద్రోది

యతిరహఃకేళినుండియు నరుగుదెంచె

భూరిజయగౌరవును కాల భిరపుండు

133

ఆ. వె. అరుగుదెంచి యమ్మ హానదినీక్షించి

చేతులెత్తి బెట్టు చిట్టమిడిచి

ఘోరకోపవేగి గీరోర్తులులియంగ

బలుకు నిట్లుక్షేత్ర చాలకుండు

134

చు నిలునిలు తుంగభాగవగు నిన్నుగనుగొని సాధ్యనాతివి

హ్వలమతులైరి క్షేత్రతల వాసులు దానికి గోపగించెనిన్

వలమురితాల్పు డిగకనిట పచ్చటమానుము మచ్చకంటి నా

నిలిచి నుతించు నన్నది వి నిశ్చితకార్యగతి జగత్పతిన్

135

సీ. జగదుద్భవస్థితి యు పేతువెన్వ డా

దేవాది దేవుండు దిక్కునాకు

గ ర్హిణిగర్హిణి మిగిలి కరిగించె నెవ్వడా
 తిర్భివనాశీశుండు ♦ దిక్కునాకు
 నుదిశదంబునొసంగి ♦ భువుగాచె నెవ్వడా
 దృఢదయామయమూర్తి ♦ దిక్కునాకు
 ద్రావిడబిల్వము ♦ దలగించె నెవ్వడా
 దీనమందారుండు ♦ దిక్కునాకు.

గీ. నెవ్వనిపదాబ్జమునజని ♦ యిరుచుజలము
 మజ్జనకు డైసలిపు డాత్మ ♦ మాళి నిలిపె
 సమ్మహవిష్ణు డాకృష్ణ ♦ డాగుణాభి
 దేవనందను డె యెందు ♦ దిక్కునాకు

136

శే. శిరిణువు గమ్మ మన్నయ ♦ జ్వరము నుడుపు
 భగ్నమల్మీనేతి కుగ్గుర ♦ భర్తకతిస
 ని కి నెయ్యదిదిక్కు చ ♦ కాకనన్ను
 బోవుమని పల్క గృహబల్క ♦ దేవుడేటి

137

ఉ. రమ్మ గరమ్మ చోచి మధు ♦ రప్రియభాషిణి సన్నగన్నమి
 దమ్మణియున్ భయమ్ముగల ♦ దా? పలదాతురవృత్తిమన్నియో
 గమ్మన నీవ? దేశమున ♦ గర్వింబ సమజ్జనజన్మజాడ్యపా
 శమ్ముల దెంపు నింపు మని ♦ శమ్ము శుభచ్ఛలుభూతకోటికి

క. అస్మశ్చేతస్థితి భవ
 భస్మాంగజ గంగకంటె ♦ శాననినగుచున్
 భక్తికరింపు లోకా
 పస్మరపాపాయదారిత ♦ శాధశతమన్

139

చ. అని వసజాతు డీకరణి నాసతియున్న దత్కపారసం
 బనుపెనువాస నుల్కినకి ♦ మున పరమాంగ గత్ప్రదేశమన్

ధనువున నారియై నిగిడె ♦ దానిశరంబు గరంబు దాకినన్
దానుగు జనుంగు వీలు గడు ♦ దూలుజగజ్జనజన్మలత్వముల్

క. ఎందు బ్రహ్మచర్యము

న్నందన యత్తీర్థవిభువు ♦ నరసింహాఖ్యం

జెంది యకునందనాత్మా

నందమగున్ బద్ధగర్భ ♦ నందన విగ్రహ

క. అది మొదలుగను సరస్వతి

తునగాగలతీర్థములకు ♦ చొరయై నడుమన్

బొదలు ఋషివృషభసేవిత

పమడగుహరి మెచ్చు తీర్థ ♦ పతి మానిపతి

క. సాక్షాత్కరించి పద్మద

భాషును మేచేసియునికి ♦ సత్తీర్థకులం

స్వక్షము మసారతరణ

లక్ష్మితముక్తార్థుల ♦ లంతిం బోలున్

క. వెన్నుడు పత్రిత్యక్షంబై

యున్నయెడకు దక్షిణాశ ♦ నొకపులిసతలం

బున్నది మిన్నదికడగను

నున్నది గన్నది శుభంబు ♦ లొసగంబొసగన్

144

ఆ. వె. ముందు నందగోపు ♦ మందయంకు జరించు

రూపధన్య యోర్తు ♦ గోపకస్య

విష్ణుభుక్తముక్త ♦ కృష్ణుడచ్చట నున్మి

144

యెరిగి యేగుదెంచె ♦ నెలుకమించి

515

క. విప్రవధూచితశుచివే

షప్రధితశరీరయ్యె ♦ జక్రిస్తనిసా

భిషా)యస్థితవికస్థిత

దీప్యనిజకపోలయగుచు ♦ దేవునిమోలినే.

146

సీ. జలధరిశ్యామకుం ♦ తలకలాపమునకుఁ

బాటింపుమియె నవ ♦ పసివకలన

దృతనీలోత్పల ♦ దశచంచదక్షుల

కామీలనంబె కా ♦ లాంజనంబు

కుంభికుంభస్థూల ♦ కుచమండలికి జ్ఞాన

ముద్రాకరమె ముత్య ♦ ములసరంబు

గగనసోదరవల ♦ గ్నప్రదేశమున కో

ద్యాణబంధంబె యొ ♦ ద్ద్యాణమిడుట

గీ. గాఁగఁ దపమాచరించున ♦ క్కలువకంటి

యంగలతిక నిరాకల్పు ♦ యయు్య ననురే

శారదారంభవిమలాభి ♦ సరణి కరణి

బ్రకృతిమధురంబులకు వేష ♦ రచనలేల?

శా. లోకేశ్వరిలోకవాసకృతినా ♦ లోకవ్యంబుచచ్చింపల

క్షీకాంతాంఘ్రియగంబుఁజేరుతమి నా ♦ మీప్యంబు సద్భక్తిర

తూకారిందనరూపుగా నిలుపుటన్ ♦ సారూప్యమున్ బుద్ధినా

కాక శ్వేఖరుఁగూర్చియున్ని సతి నా ♦ యజ్యంబునొందుతుదిన

శా. స్నానాలుక్రమవాసితాచలఝరీ♦సాంద్రాంబువుల్ ధ్యానసం

ధానాధీనవపుర్విలోకననితాం ♦ తప్రితసారంగసం

తానంబుల్ మృదుపాదపల్లవతలో ♦ ద్యత్కాంతిలా తూరస

శ్రీనద్ధాచలతుంగశృంగములు మిం ♦ చెందత్తపస్సంగముల్. 149

ఉ. ఆభగవంతుఁ డంతఁ గరు ♦ గార్హమర్తినతిమోల నిల్చెన

భాభమదభిమబ్ధిమ ♦ నలము శాంతము కాంతివంత ము

క్షోభ మలోభ మపృతిమ ధోభనశోభియునైనమేనునా
నాభరణంబులంగుసుమి • తామరభూజమునోజరాజిలన్ 150

ఉ. ఆశరదించుబింబసదృ ధాసన సూనశరాసకోటిసం
కాశు రమేశు రాగరస ధ కశ్యలగాత్రీయు సప్తనేత్రీయుఁ
బేళలబంధకైశికయు ధ భీతిముదశునిపాతముఖ్యచే
ప్రాశబలత్వసక్తతను ధ శంపయు నై కనుమంపు దాల్చుచున్.

తే. పృథులవిజ్ఞానరసపూర్ణ ధ భృగుశుకాది
భావనాద్భిక్తికలయందఁ ధ బరిణమించు
జలజరళనేత్రీపాదాంబు ధ జములు గేల
భీతమృగపోతలోచన ధ బిగియఁబట్టె 152

క. కరకలితవిజపదాల్చయు
విరళతరత్రివయునైన ధ విధునింబముఖన్
నరసంఘాదితఁ జేసెన్
గరుణాగుణహారి శౌరి ధ కన్నుల నగుచున్ 153

సీ. తనుఁ జూచి శిథిలబం ధ ధశిరోజయగుటన
య్యతివకు ముక్తకే ధ శాహ్వాయంబు
దయచేసి తత్పార్థి ధ తములైనవరముల
నొసగి యప్పసిగాపు ధ టసరబుద్ధి
చిలుగుబ్బలాని శ ధ త్రేత్రరాజమునకు
నీశానదిక్కున / నిరవ్రపటిచె
వెన్నుడు తను నది ధ వేషలైలో రాక
తర్కించు జాప్యంబు ధ దలఁచి నగుచు

గ్గ. దానికరములచేబీడి ధ తంబులైన
పాండురంగేశుశ్రీపాద ధ పల్లవముల

నంగుళీమధ్యతలచేఱు ♦ లంటియుండు

గంగపవహించునీటిడొం ♦ కలునుబోలె

154

క. ఆముక్తకేశదర్శన

మోమునికులసారస్వభామ ♦ యొసఁగు న నేక

శ్రీమూర్తిగానఫల మా

భామిని శ్రీమూర్తిగాఁగ ♦ బాటెంపదగున్

155

తే. అనుడు వేలుపుదాపసి ♦ యాసుశీల

పుత్రులేచందమునమోక్ష ♦ మునకుఁ జనిరి

ప్రియుతనందనుఁ డెవ్వఁ డే శ్రీ హరిదీనతఁడు

నృహరికృపఁగాంచె నఁగ బల్కు ♦ నీలగళుఁడు

156

క. మునివర! విను మత్యన్భుత

జనకచరిత్రయైన జనని ♦ చనినవిదఁపఁ ద

త్తనయులు మురభిత్పదప!

త్తనయులు గురువాకృతరణ ♦ తత్పురబుద్ధన్

157

శా. భైమీతీర్థనిపాసు కాసకుశలున్ ♦ బద్ధేక్షణున్ యాదవ

స్వామి సామజవత్సలుం గొలిచియై శ్వర్యంబు నలబొల్చి వా

రామీదన్ సకళప్రిపుప్రముగదీ ♦ వ్యసూర్తులై తత్తనూ

గామం బెక్కిరినాపుడున్ మఱియునా ♦ బ్రహ్మర్షి పల్కున్ శివుఁ

ఉ. హాళిమనంబునం బెరుగ ♦ నాలయి విడ్డయి బంటుబైదయై

మూలధనార్జనంబు నిలు (ముంగిలియై గళదఘ్నదర్పితన్

వాలినవారి కెట్టులపవర్గముభగ్గ! ముకుందుఁడిచ్చె నిం

కేల? కలాస మేల? జడ శ్రీ లేల కమండలు వేల? దండమున్. 159

క. వారలటుగాక కారణ

పూరుషులై యట్టినతికి ♦ బుట్టుటనొతుడి

జేరిరి గృహస్థులయ్యును

సారసదళనయనుమేని ♦ సాయుజ్యంబున్

160

వ. అనిననాజగదీశ్వరుండు సురమునితో వెండియునిట్లనియె.

161

ఉ. హరివిచార! నీవనిన ♦ యట్ల పురాకృతపుణ్యసంపదన్

వారలకావహిలై ముని ♦ వల్లభ! దుర్లభమయ్య నయ్యమ

ర్యారివిదారిమేనఁ గల ♦ యంగలపూనిక వారయేల! యె

వ్వారు గృహస్థధర్మదశ ♦ వర్తలు వారలసొమ్ము ముక్తియున్.

సీ. పరిణతయగునింతి శ పృతికూలగాడేని

తనయుండు తనయాజ్ఞ శ దాటఁడే ని

నిజసహోదరులు వి శ నీతులైమని రేని

కోడలోరుపుదక్కి శ గొణఁగదేని

కూతు రీలువునందుఁ శ గొదవచూపదయేని

ఋణమనుపాతకం శ జెనయదేని

తేజోగరిమ పరా శ ధీనతఁ జెడదేని

నిందాంశతారంబు శ నెలయదేని

గీ. వ్యాయమున మొల్లములపెల్లుశాయనేని

యతిధిసంతేస్పృణంబిట ♦ నమరునేని

సముచితాచారమునుగొన ♦ సాగునేని

కలదె గృహమేధి ధర్మాబుశకంబు మేలు

163

క. ఏనోహర మొక్కయుపా

భావనము గల దేతదర్థ ♦ మదియును వినినన్

మానివర! నీమనఁబున

నూనినజడ నుడుగుననుచు ♦ నుగ్గుడు పలుకున్

164

తే. వింధ్య మమరాద్రిపొటికి ♦ వివిధతార

కములు మొలపూసలుగఁ జెరు ♦ గమదిఁదలఁచె

నెన్నఁ డటమున్న కాశిలో ॥ నన్నుఁగొలిచి

ఘటజమగుతేజ మింపొందు ॥ మఱజమునను. 165

వ. అస్తంభతపోధన భావవిజృంభితుండగు సత్కుంభసంభవునకునజ
సశ్రుశ్రామ వికస్వరహృదయంబగు శిష్యసహస్రింబు గలదం
దుఁ బ్రయుతుం డనుమనితనయులయుతనియితులనువారలప్ప
రికాంక్షికిం బేమాస్పనులయియుండి రంత నొక్కకాలంబున
నమ్మునిలోక పాకశాసనండు నిజాతర్గతంబున నిల్లనివిత
ర్కించు. 166

శా॥ ఈనాశిష్యులలోన వీరిరువురుక ॥ హృద్యానవద్యోదయ

జ్ఞానానూనవిచారవాగ్విభవతే ॥ జఃఘాంతి శాంతి పృథా

సానాధ్యంబునఁ గానిపించెదరు మ ॥ తృక్తాశయుల్ వీరి స

న్యానింపందగుఁ బా ణిపీడనవిధా ॥ నశీల వాలాయమున్. 167

శా॥ వాసోనిగ్రహమెన్న రాఁడలియునీ ॥ రవ్విట్ట గణింపర్తలల్

మాసెం గా యన రంగముల్ బడలినం ॥ బాటింప రట్లుండ నీ

యాసాయంబుగ వానిశాత్రయముగా ॥ నామ్నాయముల్ గ్రోల్చు

నాసీనుప్రచలయితంబుయినలేదాహా! వితర్కింపగఁ [వోఁ

క. వీరలకుఁ దగినమగువలు

ధారుణిఁ బొరయంగ లేర ॥ ధాతృతనయ లు

న్నారట సకరగ్రహన లు

గారట గొనివత్తు వారిఁ ॥ గమలజుచేతన్. 169

వ. అని నిశ్చయించి యాసత్యన్రతుండు సత్యలోకంబున కరిగి, 170

సీ॥ శశిరేఖఁ గైకొన్న ॥ సౌవర్ణగిరిపోతె

మనుకుఁజేడియఁగూడి మెఱయువాని

ననురేజ్యఁబాటించు ॥ హాటకాద్రియుఁబోతె

సంచఁచెంగటనుండ ॥ నలరువాని

శారదాభ్రములంటు ♦ భురిశైలముఁబోలె
దెలుపుఁగై నేతల ♦ వెలయువానిఁ
గకుబిభంబులమీఁది ♦ కాంచనాగముఁబోలె
వెలితమ్మిగడ్డియ ♦ వెలయువానిఁ

గీ. బొడవులన్నయుఁ దనయంద ♦ పొడమువానిఁ
గడయునడుమును మొదలునే ♦ ర్పడనివాని
పచ్చిదానందకందమై ♦ హెచ్చువాని
నలువఁ జుకుకితపాఞ్గోధి ♦ తెలచెనుతుల.

171

క. తెలచిన మొలచినకృపకు
గలచినమదితోడ నతని గమలముఁడగ
సలిని నిలిపి పలుకులపస
ధళధళలు ముఖపొఘాణ ♦ తలములఁ బొలయఁ.

172

సీ. హలుకారములు లేవె? యుపపురంబరహాసో
త్పాటనంబునకుఁ ♦ బొల్పడవుగాక
భూభంగములు లేవె ♦ గాభీలమిడ్చిగ
ర్వస్తంభనమునకు ♦ రావుగాక
చులుకాకృతులు లేవె? ♦ జలరాశి నిశ్శేష
శోషణకీడకు, ♦ తొరవుగాక
జాతరాగ్నులు లేవె? ♦ జటితాపి వాతాపి
తనుదాహమున నెను ♦ రొక్కనవుగాక

గీ, నిష్ట నీమాడ్కి లోకపి ♦ వ్రగుతిచి
దుష్టనిగ్రహ శిష్టసం ♦ తుష్టి హేతు
రోషభీషణరేఖాని ♦ రూఢగాఢ
లీలఁ గీడించుపొడిలు ♦ లేరుగాక.

173

తే. భువనసాధనమపసర్గ ॥ నిహవశాంతి

త్వన్మృఖాబునఁ జనఁ బెద్ద ॥ తనముతోడ

సిందుధరుడన హరియన ॥ నేననగఁ

బోవుగంటిమి మిత్రావ ॥ రుణకుమార!

174

సీ. అని యాదరించి య ॥ మృగిని వచ్చుటకుఁ ప్రయో

జనము గద్విశదోక్తి ॥ సరణిఁ దెలిసి

యీవర్ధియగుటకు ॥ నిది యెంత యనిశతా

నందుండు మున్నొక్క ॥ నాడు నిఖిల

యువతిసృష్టికి నెక్కు ॥ డవుగాక యని తన

యాత్మనిర్మించి గా ॥ యత్రి యనియు

సావిత్రీ యనియుఁ బ్ర ॥ శస్త్రనామములిడ

కూతుల నొసంగఁ ॥ కొనియతడు

గీ. వారి నటఁదెచ్చి తనకూర్పు ॥ వారెఁగూర్చి

యయుత నియుతుల కెఁగింప ॥ నందు నయుతుఁ

డొల్లడయ్యె నిజోద్యోగ ॥ మొల్లకున్న

నియుతునకుఁ బెండ్లి చేసెఁ గ ॥ నియలదోయి.

175

క. తనయాజ్ఞగూడ శతధృతి

తనయామణిఁ గొనని హ ॥ తనయాసయునిన్

మునుచుట్టు వెడలనడిచెను

ముని కనలి కనోరవర్ణముగబలుకొలయక

176

సీ. కుటిలాలకమలు చీఁ ॥ కటిపోగులగునైన

జిచ్చాదికాఘముల్ ॥ చిత్తగతులు

మధురోష్ఠములురాగ ॥ మహితంబులగు నైన

భావముల్ నైరాగ్య ॥ బంధనములు

గురుకుచంబులుగర్వ ♦ భరితంబులగు నైన
హతదుర్వికారంబు / లంచయంబు
లలవోకనడలుమాం ♦ ద్యమయంబులగునైన
సంతరంగములుబో ♦ ధాన్వదములు

గీ. పొగరుజూపులు చపలంబు ♦ లగునయైన
నిండుమనములు మిక్కిలి ♦ నిచ్చలంబు
లవుర! వీరలకన నొప్పు ♦ సతివలందు
నిలిపి సమబుద్ధి ప్రియమూని ♦ నియతహాని. 177

క. ఈతడిటులుండ మునుపటి
యాతడుహృల్లగ్నగురుకృ ♦ తానారదుడై
సీతనగనవిధవసుధకు
నేతెంచి మనోగతమున ♦ నిటులూహించె 178

చ. చిలుకలు కమ్మదెమ్మెరలు ♦ శీతమయూఖుండు దేటులాపిగా
గల ననవిత్తుసాధన్య ♦ కాయమువేలముపట్టు లంగనా
కుల మటుగాన ద్వావిడి ♦ గొట్టక తృప్తకదొట్ట వీతరా
గులమని విట్టవీరెదరు ♦ కొందరు బోడలునా సగండ్లై 179

క. జడలటు చుట్టంగట్టం
గడవ సమటు మేనంగప్పు ♦ గా పాయమశే
యడవులనవయుతపస్వికి
గడుసౌఖ్యమే? కోరుసతికి శ గలయికతగునే? 180

సీ, ఉర్విధరములెక్కి శ యులుకనే? కుచకుంభ
యుగమొల్లగాకతా శ నులుకుమ్మన
వాడికైదువులపై శ వ్రాలనే! డుచూపు
వాలొల్లగాక తా శ వ్రాలుమ్మన

మున్నీటసుడివడి ♦ మునుఁగనే? సతనాభిఁ

గననొల్లఁగాక తా ♦ మునుఁగు మనిన

బెడఁగారుకాలహిఁ ♦ దొడుకనే? నూఁగారు

తొడుసొల్లఁగాక తాఁ ♦ దొడుగుమనినఁ

గీ. జెప్పి గురుఁడేమిపనిచినఁ ♦ జేయలేనె

కావె తనసొమ్ముమామక ♦ కాయకర్మ

గతులు మెఱ్ఱోయనంగ లిం ♦ గంబుగట్టు

జంగ మ నంగనలఁ గూర్పఁజవదుగాక.

181

ఆ. వె. నెయ్యిడట్టిపనికి ♦ నియుతుఁడ తగుఁగాక

గృహితకంటె వేఱె ♦ కీడుగలదె

గురుహితంబునూడి ♦ యుఁగిబడ నేనోప

ననుచు బ్రహ్మచర్య ♦ మయుతుఁడొంది

182

మ సుముఖాంతకరణంబు మత్సరము నె ♦ త్సుక్త్యంబునంబాసిధౌ

తమగోదర్పణరీతిఁ జెన్నుగఁ దదం ♦ తల్లగ్నమై యాదిత

త్విముదీసింపఁ దపంబొనర్పు జటిల ♦ వ్యాఘ్రం బనాఘాతపు

ష్పయఁచందంబగుమే న నూననియమభా ♦ ప్రాగ్నిదగ్గించుచున్

క. సత్వాతిరిక్తతృతియగు

నుర్వసురసార్వభౌము ♦ నుగోతపమునం

బర్యే భయజ్వరదాహ మ

భుర్వోద్ధతి నిఖిలభువన ♦ గర్భములందున్

184

క. మినుమినుకు మినుకుమనియెన్

బెనుమినుకులబరణి ధరణి ♦ బిట్టూటాడెన్

వననిధులు విరిసె గురిసెన్

గనఁ సగనమనుచు నిప్పు ♦ నలు గుప్పులుగన్

185

ఉ. అత్తటి నిప్పుదొక్కినటు ♦ తాదలఁ దేల్చొనినట్టు లావయు
వ్వెత్తుగ ♦ దాగివినట్లు విబు ♦ ధేనుడు మాణవకోగ్రినిష్ఠకుఁ
జిత్తమునం దపించి యతి ♦ శీఘ్రగతిన్ టితికేకుడెంచె ద
ద్వైతము మానిపింతునని ♦ నృధమహీసురవేషధారియై 186
సీ. జ్ఞరై ణకృత్తి వేష్టితశాస్త్రశఙ్ఖికా

వారచేటికలొక్క ♦ వటుప్రపూసఁ
గంబళ కట బుగ్గిసీ ♦ కాషాయకరకంబు
లొక్కయంతేవాసి ♦ యుద్వహింప
నామికాఫలసాగ ♦ యవసక్తుతండుల
సూపాదొక్క శి ♦ ష్యండుమోవ
సమిదాజ్యపూరకీ ♦ చకకుచస్సుగ్నివ
చనుమొక్క ఛాతుగ్నిడు ♦ సుగగ్నిహింపఁ

గీ. దలుగుదామెసఁజెనఁచి ♦ గళియంతోడ
జంటవెన్నాడుకేపుతో ♦ జాలనలసి
నడుచు ధేనువునొక చిన్న ♦ వడుగురొప్ప
నయుతు నాశ్రమవాట మ ♦ య్యతిధిదాసి 187

క. శిరసువడంకఁగఁ దెల్లఁగ
నరసినగృహమేధినియును ♦ నడచె దదంగం
బిరువుకొని పట్టుచాలక
జరకొంత విగ్ధునిచి ♦ చనుడెంచుక్రియన్ 188

వ. ఇట్లు కుమానాహితాగ్నియఁ ద్వేధికవేషాభినయనిపుణుండు నగు
నాఖండలుండుతఃప్రభావతరంగితంబగు తదాశ్రమంబునఁబట
కుటికామండప మధ్యంబున నధ్యాసించి మధ్యాహ్నక క్రియా
చరణాంతరంబున బాణాగ్నిహోత్రప్రీతానంబు ననుసంధించి
యత్సిగ్ధవర్ణముగాకృత్యుజతురపదవి న్నాసనధన్యాసికయునై

కవి కవితయుంబోలె నున్నచోమధేనువునకుఁ బథశ్రీమంబునొ
నరించుచు నుచితగతి నొక్కించుకతడవు విశ్రామించి సభాత్మిం
డైమిత్త మెత్తన చని యెండకండ కొవ్వుదలుగునత్తటి సరి
త్తీరంబునకు సాయంసాధ్యాసముపాసన ర్థము నిర్గమింపనుద్యు
క్తుండై ముక్తసమాధియగు నయుతునికడకుం జనుటయు నతం
డతనికి నాతిధేయంబు ప్రియంబున నాచరించిసుఖాసీనుఁగావించి
యాగమనకారణంబడుగుటయుఁ గృత్రిమమునిధాతీసురపుత్రు
నకిట్లనియె.

189

చ. ఆమృతభుగాస్పదంబు విశ ధాపరమన్ సవపాణిజాతము
ఖ్యమహిజరాజ రాజిత మనంతఫలాయితనంబు నిత్యర
మ్యము నగునొక్కయాశ్రమము ధైర్యమనగోపరిసీమ నుల్లసి
ల్లు మదధివాసమై మదములోభముకోధముమొల్వ దచ్చటక
క. శ్రీసఖులు సుగుణులన్న

వాసులు సమవర్తన ధివర్తులు నయ్యున్

నాసరివారలు గనిమనఁ

గా సుఖునై యెనొనర్తుఁ ధాపురిమచటన్

191

తే. అఖలధర్మబులందు గా స్వాస్థ్యస్థమెన్న

నుత్కటంబని తన్నిష్ట నోర్పుగలిగి

జగతిఁ తీర్థాచరణ బుద్ధి సంచరింతు

ధువతపోగామి యీమేను ధువముగఁను

192

ఉ. కంచి భజించి శేషగిరి గన్గొని యాదినిరంగధాముగీ

ర్తించి ప్రయాగమాధవును తించిగయాప్రియుశ్రీగదాధరున్

గాంచి కరిదిష్టన్నగఃశిఖామణికిఁ బ్రిణమిల్లి వార్ధినే

తెంచెన కొయ్యవేల్పుఁగని చక్కులతీర్థములెల్లనాడుచున్

193

ఉత్సాహ. వచ్చివచ్చి కల్పకంబు ♦ వంటియెంటివానిగ

న్నిచ్చువచ్చు గొచ్చుకాయ ♦ లేంచి యాడువాని మో

విచ్చునచ్చగంటివాని ♦ వింటి వెన్నమ్మచ్చు న

పుచ్చపిల్లుగన్నతండ్రిఁ గ బాండురంగవిట్టలున్ 194

ప్ర. విని యద్దేవాదిదేవు సేవింపంజనువాడనై వైజాడ సపరిచ్ఛదం
బుగానేగుడెంచితి నీవెవ్వడ వెద్దియభిలషించి భవనభయానకం
బగు తపంబాచరించెను వాచించయమనంశకంతీరవంబ! యీశరీర
సాదంబునకు నాచికారణంబగు సీహృదయం బనియుచ్చరించుట
న నోరుపొక్కుచున్నయది యున్నయట్లనొడుపుమనుడు నెవ్వడు
విట్లనియే 194

క. ప్రియుతుడనుముసికుమారుడ

నియతుండను వాడ నియుతు సంగజాడ గతి

స్థయవిస్మయ వహతపో

నయతి వెలుగుకలశిజన్ము ♦ నిక శిష్యుండన్ 196

క. కులశిఖరినిభులు తనకుం

గలశిష్యులలోన నెల్లగారవమారం

గలశీసుతుండు కరుణా

కలశీతలదృష్టి పెరయఁ గామముఁజూచున్ 197

ఉ. దాతయు దైవముంగురుడుఁ దల్లియుఁ దండ్రియునై యభేద్యవి

ద్యాతిశయంబు రాజానిపితయమ్మునిమున్నొకనాడుధాతృసం

జాతలసత్త్వితాస్యజలఁ జాతలజాతలతాంతసాయక

ద్యోతల నొక్కయిద్దరుతఁలోదరులన్ మముఁజూచియిట్లనున్. 198

క. మీకనికొనితెచ్చితి నాతియనల మీ

కాసను వేడి యిన్ననలి

పంచమాశ్వాసము.

రోకుఱ్ఱులార సాణి

స్వీకృతి జ్యేష్ఠానుపూర్విఁ ♦ జేకొనుడనుడున్.

199

క. అనగుణగణ శేవధులగు

ధవళాక్షుల కీడుదలచి ♦ చారాదరణ

వ్యవహృతికి మాలు మొగవిడి

యవుగాదని కొన్నిమాట లాడితినితనిన్.

200

క. ఆడినఁ గూడినకినుకన్

వీడినజడముడియుఁ బొగలు ♦ వెడలెడిఁమాపుల్

పోడిమిగొనునిట్టూర్పులు

వాడిన డెందమును మెను ♦ పడియుఁజెమరునై

201

క. శపియుంకఁగఁగెలచియు

త్తపనియుడిగెఁ గఱవనలంచి ♦ తానె యుడుగుపా

ముపగిది శిఖివిడినంతనె

విప్పుఁమరవిపులకోష ♦ విషముగదిరుగన్.

202

క. నను వెడలనడిచి నాత

మ్మునికి వివాహంబొనర్చె ♦ ముని కనకవిభా

జనకతనుద్యుతివిభవల

వనరుహభవహూనసోద్య ♦ పల నాకపలన్.

203

క. సలసలమనులొకజవె

గ్గలపుంగినుకయను నెసట ♦ గలవఁచడి నె

దలయంటిచూచుకొని యే

నిలువెడలితి నొక్షణుల ♦ యెత్తినభీతిన్.

204

అ, వె. విషనిభంబులైన విషయాభిలాషంబు

లెల్ల జెల్లఁబట్టి ♦ యేనుబ్రహ్మ

పాండురంగమహాత్మ్యము

చర్యధుర్యవృత్తి ♦ సవరించుచున్నాడ

నుగ్రీతపము మోక్ష ♦ మొందుకోర్కె.

205

క. అనుడు దరహాసరసమునఁ

దనవదనజరద్విధుండు ♦ తారుణ్యము గై

కొన మందాందోళనమే

శనమున శిరమమర మాయ ♦ లాఁ డిట్లనియెన్.

203

చ. ప్రియుతుడు మత్సఖు డతని♦ప్రభవమున్ భవమున్ సుధీజన
ప్రియజనకంబు లాగుణ గర్విష్టుని జ్యేష్ఠతనూజుడౌట మ
న్నయనయుగంబు హర్షసుధ♦నానె నినుంగనుఁగొన్న సాధుబో
ధయుత భవర్విరుద్ధచరితంబు శ్రవణపుటసూచి యయ్యెఁడు.

చ. కూలదర్శించెడలించి శ్రీగురునకున్♦గోపంబు పుట్టించి మి
తుల సౌభాత్రసివాస దేశముర నితొబుట్టులం బాసి ని
శ్చలతన్ వ్రేలద వుట్టిగట్టుకుని ము♦స్సదంబుసుమ్మిస్మర
జ్వలనజ్వాలిక సోఠనక నిలుపఁ ♦జ్ఞానామృతస్వందము. 280

చ. చలనవిహీనవృత్తి సడి♦సన్నపరాశిరుఁడాదియైనయ
య్యలయల రాయవంటిహృద♦యంబులునీరుగఁజేయు బోయపూ
విలుతున కెంతదొడ్డపని♦నెన్నెల బిట్టనికాసినంతలో
పలన కరంగి పొంగు పసి♦బలురచిత్తము మొత్త చేయగన్. 209

మ.లలితాగారవిహారులై మణిమయా♦లంకారులై శీలవ
ల్లలనాల లితులై యమూల్యమృదుచే♦లద్యోతితాకారులై
కలమాన్నప్రియులై సుగంధధరులై♦కందర్పనింబోనిభూ
తలనాదుల్ జనకాదు లొందిరికద ♦తత్తాదృగానందముల్. 210

మ. కలలోవార్తలు విప్పిచెప్పెడుక్రియఁ♦గాధాపురాణార్థముల్
దెలుపఁ నేర్తురుగాని నేరరుసుమి♦తీవ్రవ్రతాచారశ

మచాపమాశ్వాసము.

ప్కులుతైయుండె ఓముండధారులునుముత్తుల్ డాయగా.
 యలకజ్జాయము తోయమితచదరంబితత్పరిష్వంగములే
 మ. వరసారస్వతపట్టభద్రులు కవుల్ వర్ణించి వర్ణించియున్
 సరసావంతయుఁ గానలేరు తుద యోపావిభ్రమాంభోధికిన్
 విరసాతఃకరణుడవై యెటులుగానిదిచె దో యయ్యత
 త్సరసాకార ముదారమన్మధకళాసర్వస్వశృంగారమున్. 212
 సి. కీలారముననుండి ధాటింజికేతేర

బహుధాన్యములుచేలఁ ధండియొరగ
 నెడనెడఁ బెట్టిండ్లు ధడుగులు వొడమఁ గృ
 తార్థులైయర్థిచు ధనధులలరఁ
 బరిచారకాకోటి ధనిసాటుసాటింపఁ
 జుట్టాపుసదడి ధన్యకొనఁగ
 గ్రాముపాంతయు నిజ ధాభవంబున మన
 సత్యనిష్ఠకుఁ దన్ను ధాక్షిగోర

గీ. నిత్యనైమిత్తికములు ధనిర్నిద్రబుద్ధి
 నాచరించుచు సరిభుక్త ధాత్మభార్య
 భక్తినిడ భక్తిగొనుచున్మి ధముక్తిగాని
 నిదురనాటిది కాతినం ధిదియుఁ గాదు 213

క॥ అని తనునీక్రియ భోధిం
 చినజరతపస్విపలుకు ధజిత్రాభోగం
 బునఁ బెనెగనీక ప్రియుతుని
 తనయుండయుతుండువినివ ధల కిట్టినియెన్. 214

ఉ॥ పుక్కిటియోవరిజనువు ధపుత్రజిహత్తిన వెద్దనైనమీ
 గొక్కొకవేళసాటవము ధనొండవఁ బెరిగినఁజక్కఁబెట్టువా

పాండురంగమాహాత్యము

రక్కట! యొక్కటకు బెడఁకి ♦ గూడిన గీడన నెవ్వఁడోపుచే
రుక్కున నేఱుచున ♦ నొక్కఁడు వంకలునొక్కశక్తుడే? 215

క॥ హిమార్ణముగఁదన్ను బ
హిమార్ణమునొందఁజేయు ♦ సిల్ప లవైరిక
శుష్కీభూతకరణహృ
త్పక్కురుఁడితఁడనఁగ నన్ను ♦ హూరందగునే? 216

క॥ మమకారదూరునకు మి
త్రములు గళత్రములు నన్న ♦ దమ్ములు ననుబం
ధములపరిష్వంగము ధ
ర్మమె మైకొన యఁబుగ సగము ♦ మైలయు సగమే 217
తే॥ గాఢవిజ్ఞానమయమనో ♦ గూఢమైన
నిర్మమునిధైర్య మతనుండు ♦ నేరక్ష గొన
దానధారాకరాళకాం ♦ తారదంతి
కుంభముక్తాహరణమొనఁగూడు నెట్లు. 218

క॥ అకుటిలగుణవాసన తో
నకలిగి మరువంపులేఁగొ ♦ నయుఁ బోలినశ్రీ
శుకు నెన్నఁదేమి? సారె జ
నకు నెంతురు పరముఖోప ♦ నతవిజ్ఞానుఁ. 219

చ॥ మునిజనభాగధేయమగు ♦ మోక్షముపక్షము లేక పల్కినీ
వసఘవిచార! సారె గొని ♦ యాడెను బూడిదబొట్టువోని యీ
చెఱిగృహస్థధర్మమది ♦ చిమ్మెట సింగమే? గాజరత్నమే?
కనకశలాటుకాధమము ♦ కల్పఫలంబే? చలంబులేటికిఁ. 220

ఉ॥ సంపదచేత, గొని కొన ♦ సాగవునువ్వె గృహస్థధర్మముల్
సంపద పూర్వజన్మవిక ♦ సత్సత్సత్సంబునఁగాని చేర దా

సంపదచేయున్ స్మరవ శంపకుజేయు మహాత్మునేనియున్
 జంపకు నన్ను గన్నుసిమిచంపుడు ముంపుడు బోధగాధలక
 శా. కందర్పాస్త్రములంచు పంచితతటితాండంబులంచున్ సుధా
 మందసందములంచు గాంచనలతామత్తల్లులంచున్ సుధీ
 బృదంబుల్ ధ్వనినిందలందెగడుసిబింబోష్టులందెల్లనా
 పందాభాసమె గాక భాసితచిదానందంబు పెంపొందునే? 222

చ. కురులసిరుల్ మెఱుంగుజనుగుబ్బనిబిబ్బరముల్ మొగంబువి
 స్ఫురణము లింద్రసీలమణి ధూధరశృంగ కురంగలాంఛనా
 దరవశదృష్టి జూచెనపు ధాపసవంశవతంస తజ్జరా
 భరమున వచ్చుఁజెల్పుబడుపాటు వలీవలనంబు నుండంగ 223

క. కులమొల్ల గోత్రమొల్ల

గలకంకులనొల్ల నొల్ల గలుములు బాధా

నలహుతదర్శనబాధా

నలమఱినై కందునొక ధ నమూచేననుచున్.

224

క ఒకటికి దదియు బదికి

నొకమాటును గా గదనదు యుక్తులకుఁజలిం

పక నొడుపువడుపు దృఢం

ప్రకు నలరియుఁబలుకు గపట సంయమి కినుకన్.

225

సీ. పంగకుఁబోటులో ధగ్గిస్తుఁకు నీగి

బోయకు గరుణాన పుంసకునకు

నంగనాసుఖము నె శిగించుఁజెఱంగయ్యె

నాబుద్ధివీయందు నటకునికి

నెటులైనఁగమ్మనీ విది వోలు నిదివోల

గని జెల్లు తెలియునే యసహాయుల

నిమ్నాభిముఖమైన ♦ నీటినెవ్వఁడోపు

తిప్పి యొప్పుగుచోట ♦ దిరుగఁజేయ

గీ. నెలమి గుడిమింగువానికి ♦ దలుపులప్పు

డములు గాకుండునే? యగ / స్త్రమునిపనుపు

మీటి యూర కిగుర్చున ♦ మిన్ను మట్టు

నింతమేటికి నా మాట ♦ యెంతపాటు?

226

ఉ. వ్యసనుతాదులందలచి ♦ వానికి హంగలకత్తిమింగె దా

సాసల నట్టుచాచె దదె ♦ యండనిపంటికి బొందితోస్తకై

లాసము జేరఁజూచెదు చ ♦ లంబదియేమి? ఫలంబటంచు నా

భూసురుడీనువెంచి మునిపుత్రకుఁ బాసిలొంగి వెడియున్ 227

శే॥ కొమఁధేనుముఖంబున ♦ గార్యసిద్ధిఁ

బడయ నూహించి మాయలు ♦ వన్నిచనియె

విను మునిశ్రేష్ఠతపముగా ♦ వించువారిఁ

గనినఁదలయేచ్చగాదె! యా ♦ ఖాడలునకు

228

సీ॥ ఉద్యమతానన ♦ ముద్యోగమాత్రావ

శిష్టచేతస్సరి ♦ దష్టదర్శ

క్షతికృతుగఁ ధావ్విక్ష ♦ తతినివారణవిధా

త్వరమాణవాలాగ్రి ♦ దంశపిహిత

నాధృతాశ్చయ ♦ నారంభవిసంభ

గళకంబళాభోగఁ ♦ గాతరాక్షి

నేకపార్శ్వస్థితి ♦ స్వీకారపర్భగ్న

చరమోరుకరశల్య ♦ సాంద్రబాష్ప

గీ॥ దుగ్ధసేవాసమయభోధ ♦ ముగ్ధవత్స

ప్రీతితాపీనవర్యంతఁ ♦ బృథులదామ

వేష్టితగ్గిన నట చూచె ♦ విప్రుడొక్క

యర్జు నినిజొటజవ్విధా ♦ ణాంతరమ న.

229

క॥ చూచి యది యల్ల మొన్నటి

వాంచయముజేల్చిగిడ్డి ♦ వడు వొందెడు నీ

నైచికికి నెట్లొకో యీ

నీచత వాట్లె నిన్న ♦ నేటనె యనుచు.

230

చ॥ మతిఁ గృపగ్గిమ్మ బాడబకుఁ మారశిరోమణి యుద్ధరించ భూ

పతితఁ దపస్విరోహిణి నఁ పాయపరంపరఁ బాచి సాఁకి యూ

ర్జితబలజేయఁగాఁ దలఁచి ♦ శిష్టహితఁ గలికాలజాతదు

స్థశఁబడుధర్మదేవత శ ♦ తచ్చదలోచనుఁడెత్తుకెవడి.

231

క॥ పడబడ బాటుచు గడగడ

వడఁకుచు మొద వింతఁలిచె ♦ వనజాత్ముడు మఱ

వెడిలింపఁగ జలనిధి నెలు

వడి యిచ్చుక దెలియు పుడమి ♦ పడఁతియుఁబోలె.

232

చ॥ పదములకొంకు వోఁ బసికి ♦ వక్కులనుక్కుడలించి దంశవం

శదమపవృత్తి నింపొసగి ♦ సాన్న నఖంబుల దవ్వినెత్తురుల్

చిదికెమగండ్ల భూరజము ♦ చిల్కి ముఖస్థశ్రీరాబుదోచి య

మొదపు మృగక్రియన్ నడిపి ♦ ముగిటఁబందిటిరాటఁగట్టును.

క. చేశోజహయచ్చానా

పాతాసహనమైనమంచి ♦ పచ్చికయు విని

ధౌతకలధౌతదండవి

భాతులితజలంబులం ద ♦ పసి ప్రియ మెసఁగె

234

నీ॥ పడఁబడ నెత్తఁబా ♦ ల్పడియున్ని నాసనా

ధ్యాసనైపుణశక్తి ♦ పట్టువదలె

నులపాంకురములేర్చి ♦ యులుపవట్టెడుపూన్ని

గుశపల్లవాహృతి ♦ కుంటువడియె

సడలంగ మెగరజ్జు ♦ గడువడి నిడుతము

సక్షసూత్రావృత్తి ♦ యపులజనియె

బొలయూడ్చి తినుటకు ♦ బొలయుపుల్లుల బోవ

నదలించు హుంకృతి ♦ జెడరె మంత)

గీ॥ మాసలన్నియు మొదలంట ♦ గోసి యున్న

గోచికట్టుచ కటువంటి ♦ గొడవ గడవ

రాక మెడ బట్టుకొ యె నూ ? రకయకార్య

కిరణశీలుర కెప్పాట ♦ గలదె? సుఖము.

235

చ॥ విబుధతపోధ కేంద్ర! విను ♦ వేయవిధంబుల నాతఁ జేద నే

చి బలవిధేదినైచి వి ♦ శృంగులమై ఖలమైత్రిబోలవే

గ బలవిహీగితార్తియుడు ♦ గం గడుగోవున నివ్వజ్జి వీ

దిబలిసి బుది కాఁగువి ♦ ధంబున దిమ్మరు నమ్మహావి 236

ఉ॥ గుండువలె బలీయమగు కోడియతోడ జరింప నారఁగా

బండిన బల్లునంటి పసి ♦ భాసెలు మైసిరిచూడ్కి కెంతయు

బండువోనర్ప నల్పగతి ♦ పాల జరింప సమాసమీనకు

వేండియనిల్చె జూలు దధి ♦ నీచి మణిఘృణి చొచ్చుచాడ్పున

ఆ॥ పే॥ నత్నయుతయు గిర్భ ♦ వతియునై మాహేయి

పతివ్రతింబు నణవ ♦ వాల్చి యుండె

గంజగిర్భతర్ణ ♦ కియుజగిర్భయు

నై నయసురుజెలపు ♦ టాపుబోలె.

238

క॥ లోచనవికృతిముకురమున

గోచరమగుపగిదిగవట / గోచరితము దహ

మోచినవాచంయమిసుతు

జేచిన నెవ్వగలఁబొగిలి శ యిట్లూహించె.

239

సీ॥ వత్సనాభీగంధ శ వహమయ్యె నీ గూపు

మైగాలిసీవారి శ పాకములకు

గతనకుద్ధాల వః క్రిములయ్యె నీజన్నె
మునుడెక్క లక్కంద ధ మూలములకుఁ
జటులదవాసల ర చ్చటయయ్యె నీగిడ్డి
కటుజిహ్వబద్ధిన్ని ధ కానుములకు
సారణోచ్చారణో ధ ధతులయ్యె నీహోణు
కగతపలుగకృతులేణ ధ గర్భిణులకు

గీ. నాకుమొగమోడి యూఁగద ధ నరుతపస్సు
లేల యీమైలపూయక ధ దూలదీని
నత్సయతమగ సేననీ ధ వాటమునకు
లాడిగామితునంతదోలగుదూలు

240

ఉ. దండమెదీనివాలభ ను ధ ధానిధివాసిరకగజె దీనియూ
కుండసాదంగు దీనిముకుఁ ధ గోతులు భూమిబిలాంతరంబులే
గండపటంబె దీనిమెడ ధ కంబళిమగచుద్యజించె రోసి య
కొండొకబ్రహ్మచారి మది గూకులునత్తులునై యశస్సతిన్.

తే. కేపు నాపోవబట్టి లం ధ కేయకుదాల్చి
తోలవియగొట్టి మెడనొక్క రతుగడగట్టి
గిడ్డి వెడలించె దలతొడుచేలవొట్టి
మూలనెడలిగచునచువున ధ మాణవకుండు

242

క. ఆగ్నేనువు తత్కృతిబహు

బాధలనకోధయగుచు ధ బరతత్వసము
దోభదక బోధ కలిటుండగు
వాధూలమునీనుడుండు శివసమున బడియన్

243

క. పులియున్నపొదిగు మొసలికి

నెలవగుబలుమడుపు దొంగు ధ సత్సనహస్తీ
బిలమన నమ్ము నివనమె

వ్యలనం జొర జనదా హస ధ వప్రభృతులకున్

244

శా. ఆమాయాగవి మట్టై నట్టడవిలోఁ నత్తుధ్ధణిఁ గేసి మ
 ధ్యేమార్గంబున నభిగర్భితసురా ఁక్రిబొలి వల్మీకరే
 భామగ్నకృతినున్నయన్నతతపః ఁక శల్యశల్యన్ గత
 న్యామోహున్ జరజీవి దేవతులితున్ వాధూలనాచయమున్.

ఉ. మట్టిన బిట్టు మిట్టిపడి ఁ నూని సముత్థితుడయ్యె మేనిపై
 పెట్టినపుట్ట నెట్టవిసి ఁబీటలునాఁక శసశృకుంతముల్
 చట్టుపలెత్తి ముందటికి ఁసాగఁ దలంప జటాచ్ఛటాచ్ఛవినే
 దుట్టెలు గట్టి నిడిలుమఁతుశ్చగిధీశకులంబు మేల్కూసన్ 246

మ. కనవుందీవలు ఁ వపావకళి ఁభ ఘుబుల్ పక్రాశిఁప నె
 క్కనస్తైతోఁచినకొండచందిమునదీఁ న్నశ్శశుఁచంచచ్చటా
 విసరకొధరసోగ్మూర్తియగుచున్ ఁవృద్ధవల్లశేష్ఠుఁడ
 త్వసమీపస్థితు హస్తమక్తిసురభీఁ ఁ దద్వర్ణి వీక్షించుచున్ 247

ఉ. ఓరిదురాత్మ యోరివిన ఁ యోక్షిత! యోరిమదాంధ! యెందునే
 వారికిఁజేరరాదు మను ఁనరికి నావన మీపుచొచ్చిజూ
 భారికృతోపఘాతశత ఁ హర్యముగాని హదీయఁసౌరగు
 ర్వారసమాధిశారవము ఁ చుక్కుగ జేసితి నాసుర కీర్యన్ 248

తే. వృద్ధు బ్రణిధాననిర్మలన్ ఁ బుష్టిబలవి

హీను సన్నిటుచేసితి ఁ న ననివు

నిట్టిప్రాయంబు నీరూప ఁనీవిధంబు

నదటునుడివోయి భకంబు ఁవగుమనస్సుకా.

249

శా. ఆపృథ్వీసురసూతి తత్పదనరో ఁ బానముఁజై యిట్లమనన్
 గోపాటోపమడంపు డిరిలిగినన్ ఁగొండల్ నడున్ వారిధుల్
 రూపేదున్ ధరవీయ్యుమిన్నొరిగు మ ఁ ద్రూపంబునా నెంత? ని
 మ్మాపద్మాసన లెస్సగా దెలిసినన్ ఁశాపాగ్నిచేఁగ్గోపవే? 250

క. తఱుగనిలయశిఖవని నిను

నెఱుగుదు వాధూలమునికు ఁలేళ నిజముగా

నెటిగి యొకిగి తనమాదల

కొఱవింగొనిగోడ దివురు ధిమతియుగలడే?

251

ఉ. ఉద్ధతిదక్కి- యొక్కయెడ ధిమరకయుండగ నీని కంధరా

బద్ధమహాహినీకపిలఁ ధి బాప దలంచితి నొంచులేమ దీ

నోద్ధరణాతిసాంద్ర కరుణోదధివీచిసమృద్ధియైన నీ

బుద్ధికి కేర్పగాదగు నె ధిభూరిగవాసలకీలభేలముఁ

252

న. అని మునితనయుండు శ్రీ వ్రగమనాది తమచ్చాటనాంతంబుగాఁ

గల తనవృత్తాంతంబు విన్నవించుటయు నూహించి యత్తైఱుగు

చిత్తంబున చావార్థంబుగాఁగనుగొని

253

మ. భుక్తికి భీషణంబులభాగుడు తమ ధిమోద్భూతపుష్కలముని

దురుహన్ బ్రస్తుతినోష్టకల్పవృషచే ధిభోధితికృల్లోలతా

రక్తిగూర్ణకలయనుచు గాన ననుసాధన కేర్పగుడయ్యెద వ

స్వికులగ్నానుజిదిప్పు చునుపొడవై ధి చెన్నందచందంబునక

క. సహజయుండగుచు ముని

కవచనయజ్ఞాదరించె నీ గనికరమున న

విప్లవికుమారు దృఢాంతల

విప్లవికుమారుగానె యనని ధి విబుభాగ్రహముల్

255

ఉ. ఆవసుగానునిపభిషు ధి సముని యిట్లను వత్తు విన్మునా

భావమధంబునక నిను నీ పాపునిగా గనుగొంటి నాగ్రహ

వ్యాచృతజ్ఞవృత్తి నిను ధిలాడితి మీఁదరయంగలేక నా

యావచనంబు గప్పుదన నీ యంబెద మూర్ఖతనన్నుమోచుటన్

చ. నగవకుమన్న! దైవగతి ధివచ్చినకీడుదలంచి నెమ్మది

భాగులకుమన్న కర్కముల సహోదకు భోగమె హేతువన్న వి

శ్వగురుగిరీద్రవత్పలుది నీ వానిలమున్ దలపోయుమన్న మే

లగుహరిభక్తియుక్తులకునానగనగదన్న యెన్నఁడు

257

సీ. జలధరంబున నెద్దిపాలపంబు పుట్టించు
 నిల్లాలిమెల్లుగుల ♦ మొల్లములకు
 మున్నీరనగనెద్ది ♦ మొలచుట కావాల
 మాణిపూసలువోని శయాత్మజులకు
 నీడమాకననెద్ది శ నిలువనిడై తోచు
 నాకటనుండుచ్చి శ జావళులకు
 దాపన నెద్దియారథారమోడివి బొక్కు
 పితృవర్షులకుగుంటి ♦ పిచ్చుకలకు

గీ. నట్టిగృహమేధధర్మంబు న సంపదీపు
 గుత్తునేయుట నీరీతిగ గొడవ యొడవె
 నొప్పుగతి నొప్పుగనగల్గ శమధతులకు
 గసరి పైవచ్చు తాల్పిపై ♦ గాలియొస

క. ఏనింతవాడనేనయి

పూనుకునటయెద్ది గాక శ గోయెడుననినూ
 పైనిఫలమందనీరదు

మానవులక కామవినుమ ♦ మర్త్యులకైనన్

259

సీ. మునులనుష్టభమున శదనుగొల్పెదగువాని
 బ్రహ్మాదుడొక్కవలె శ ల్పడినవాని
 ద్వాత్రింశదురుభుజా శ స్తంభాన్యదగువాని
 సశ్వత్థమూర్తియై యలరువాని
 చక్రంబుచేడేతి శ జనముబోచెడు వాని
 వివిధాయుధంబుల శ వెలయువాని
 సలఘుదిన్యాకల్ప ములజూడగలవాని
 భీమరథ్యాపణ శ సీమావాని

గీ. వివిధకథలవాని శవివిధరూపంబుల

వాని నిలించికొలుచు శ వాని నాని

శ్రీన్యసింహదేవు ♦ సేవింపు ♦ భేకంబ

వైతదంఘ్రిమూల ♦ మధివసించి.

260

శే. దద్దురాంగనయానుసం ♦ తాననీధి

నీకు నగుగొంతకాలంబు ♦ నిర్గమింప

దాన నీమహిమృణంబుతలగిశాప

మోక్షసంప్రాప్తియును గల్గు ♦ నాక్షణంబ.

261

ప. అని యివిధంబున వాధూలుండు శాపావధినొడివి యవ్వటువు

నాశ్వాసించి విశ్వాన్భుతజనకంబుగ నంబరుహాప్రియమండలం

బుభేదించికొనుచుంజనియపవర్గసామాజ్యసింహాసనాసీనుండయ్యె

నిచ్చటవియచ్చరధేచువు నేలినవానిపని సఫలంబుచేసిఫలోదయం

బునలొకరించె. ప్రియుత్సుతుండును విఫలప్రియత్నుండై యయ

త్నసంప్రాప్తులగు నిజవ్యసనంబున ననునసురయ్యును సాయం

సనుచుకుముదింబు చందాబునఁ గొంతకొంతతచ్చాతివచనంబు

లవడ దేవనవాడై దగ్గత్రితమపవిత్రీకృతంబునంబురంగిక్షే

తంబునకుంజని,

262

క॥ భీమరధిదొట్టినీర్థ

స్తోమంబుల నెల్లఁ దనువు ♦ నోగించి ముని

గ్రామణి కుహనాభీరళి

భామణిమణిసౌధరాజ ♦ గర్భాగతుడై

263

సీ॥ సురతరుభిసవరిం ♦ భోజి నూభివిసీల

జలదంబులోని కొం ♦ దభుకులెసఁగ

మొగమువెన్నెల యేటి ♦ మొగరేటిమగమీల

గతిపక్కుంక్షీయు ♦ గృకము మెఱచ

గణియ నెమ్మెనుచీ ♦ కటిమౌక్తికుబ్ధాయంబం

గగుతీగక్తియందూల ♦ గనుగిశాని

యుడిపధంబునజాటు / నుదురత్తుతతిభాతి

మెడహారముల పెన ♦ వుడమిదా క

గీ॥ నచ్చరలువీవనలువీవ ♦ సంగరాగ

వాసనలు భూషణార్చుల ♦ సేసలెసగ

బిళిడిదెసనున్నరమమీద ♦ నొరగి ధవళ

చలదళచ్చాయినుండువి ♦ ట్టలునుతించు.

264

ఉ॥ ఫాలము చుక్కవంక నెలపై ♦ వెలుగొందెడులోహితాంగునిన్

బోలగఁ గంబుగర్భమునఁ ♦ బొల్పగునీలములీలగంధరా

కాళిమ యల్లస్థిల్ల విధుఖండము కౌజడకెంపుడమ్మిలో

బాలమరాళమట్లర ♦ భాసిలు శూలిలలాటపట్టికన్

265

మ॥ నలనాసన్నలినాసనాననపురా ♦ నుస్థానముల్ డాయ ని

మ్మలబల్పాయలబోరుతల్పులగనం ♦ బుల్ గొప్పువాచూరులున్

గలవిద్యద్వదనాంత రాళ సవరం ♦ గున్నణిరాశింమను

జ్వలవజ్రవ్రజశంఖసంఘనిధిభా ♦ మాయోహాహాహ్వాస్థిలిక్, 266

నీ॥ లలితకుంతల నైవ ♦ లము మున్నైందవబొబ

మధరాధరప్రవా ♦ శాకురంబు

చపలస్వభావలో ♦ చనమహామీనంబు

కమనీయకకంధరా ♦ కంబుకంబు

గర్వితస్తనకన ♦ త్వర్వతాభోగంబు

విశదత్రివళిభంగ ♦ విలసనంబు

మధ్యవృంతావర్త ♦ మహితంబుకటితటి

దీప్తిపంబుపుఘులోరు ♦ దివిజకరటి

గీ॥ కరము పదకూర్మపుఘుకంబు ♦ గ్రీమ్మనఖర

మణికలాపంబునగుచు నే ♦ మగువరూపు

భూరిసౌభాగ్యసంపద ♦ బోలుదండి

శ్లాగుధాంభోధి పుత్రిబా ♦ హంతరమాన,

267

మ॥ సితకీరస్ఫటికాక్షచూలికలు గెం ♦ జేదోయి సంధించి భా
రతి వామాంకతలంబునన్ సతతమన్ ♦ రంజిల్ల గల్లోలసం
గతహంసోత్తమఫేనపజ్జ్మయగు గం ♦ గావాహినిందాల్చుదై
వత్తైలంబనఁ దేజరిల్లునల వి ♦ శ్వస్పృష్ట నాభిందగన్, 268

తే॥ రత్నసందర్భగర్భయూ ♦ రత్నగర్భ
చరణపీఠంబుగానున్న ♦ సకలభువన
మయుని నినుఁగొని దేవ! నా ♦ భయములుడిగె
నని తపసి పీఠిఁ గంఠాభి ♦ యాతిఁ బొగడి. 269

క॥ అటఁజ నివటువుత్తరది
కటనమునఁ గనుఁగొనియెఁ దరళ ♦ తరతయమూర్తిన్
బటునఖరశైత్యమున నా
రటుముడిపి సుఁగొనినేలు ♦ రసికు నృసింహున్. 27

క॥ శాశ్వతకలుషాంబుధి న
వ్విశ్వవిభుంగనుటఁగోలె ♦ విప్రునిమది యూ
నీశ్వర! శాపవికారిమ
సశ్వరదుశ్చేష్టితాభి ♦ నయ మునరింపన్ 271

శా॥ నీరపాంగణకర్కటేబిలములన్ ♦ నిదింపమృతాన్నిమయా
హారంబున్ గబ్బిపఁ బెల్లెన ని ♦ ట్టట్టుం బ్లుతంబుల్ గొనన్
దూరాఽయాస్యదిహిద్రభీతిహతిగొంఁదుల్ దూఁఁగోరున్ మదిన్
సారాపేతమనోబలంబగుభవి ర్ష్యదృశిముతేనకమై 272

క॥ ఈవడుపున శాపవృస
నావేశము గదిరియును మ ర్ హధైర్యముతో
నావిప్రుఁడు సుపృతిభా
దేవేజ్యుడు ప్రస్తుతిండు ర్ దితిసుతశత్రున్ 273

ఉ॥ ఆసభ నుక్కుఁగంబమున ♦ నాకియ నుద్భవమంది యాసురా
గ్రేసరహృద్విదారణము ర్ కించిదు దంచితహాసకృత్యమున్

గా సమకట్టియుం బెనుపఁ శ గాఁగతమేమి? పునర్భవస్పృహన్
నీసటలెవ్వరేఁ దెలియ శ నేర్తురె? మర్త్యమృగాధినాయకా! 274

ఉ॥ విమ్మిటమైనవాఁడీశవి శ విత్తమ్మలై వెలుఁగొందనీనఖా
గ్రమ్మలకున్ మృదుప్రకృతిగల్గుట కొత్త రమాకుచాదిపా
ర్వమ్మలయందుండఁగల శ సారగతుల్ సఖరాభిపాతసా
ధ్యమ్మలుగామిఁగవలయుఁనట్లగుటల్ దితిపుత్రశాత్రవా! 275

ఉ॥ కోపవికారమంచు నొక శ కొండలు గొండలు భక్తలోకర
క్షాపరతంత్రతాజనిత శ సాం దృక్ప్రసాదానమంచు గొండలు
ద్వీపితవీరసింధువిహృ శ తిస్సుటఘోటనికారమంచు నీ
చూపులరక్తమం బొగడు శ చుక నుతియింపుదు శివ్యేశ్వరా!

చ॥ హరికిరిదంప్రనాబెవడి శ యైందవ శేఖదలిర్పఱూర్వభూ
ధరిశిఖరంబసంగనుతీతిదాల్చుకుచంబునఁ బొల్చుభూసతిక
బరిహసనంబొసర్చురమ భావమాస్మిన్ మొగ్గఁజేయవే
నరమృగరాజనీనఖమునాటినఁ బొల్చునురోజకుంభమాల్. 277

సీ॥ పరిపూర్ణచంద్రబిం శ బహు నందుచక్కిలోఁ
గొనసాగువిద్యుమాం శ కురమసంగఁ
గన్నెగేదఁగిఁజేకు శ కత్తులబానులోఁ

జకిచిసమాంధాగ్ని శ శిఖాయునంగి
సెండికఁబములతో శ వియ్యంపుచూత్తైత్తు
యమునాతరంగసం శ ఘములసంగఁ

ప్రాల్లేయగిరివెన్న శ భారంబువహించు
పవనపారణకుల శ పభువసంగ

గీ॥ మొగమునకుబిగి గావించు శ మిగులుఁగన్ను
డంప్రికాంతరజహ్వయుఁ శ రఱుచుఁగేల
సలుగురుంబిఱుందవాలమ్మ శ గలుగు నిన్నుఁ
గొలుతు దితిపుత్ర శేతఁకు శ కూలదహన.

తే. అనిస్మహన్యక్షవక్యస క్షయమసహస్ర
దివ్యజేజుఃప్రవాహుగీ ♦ ర్నించీయశ్చయ
తస్మిన్ ద్వంద్వమునకు వం ♦ దనమొనర్చి
తపసిశిష్టుఁడగువనుయ్యెఁ ♦ దక్షణంబు. 270

క. ఆశనుము నావివేకం
బాసుస్థియు నాతపంబు ♦ నాబహునిగమ
ప్రాశస్త్యము నటులయ్యెము
సీసునకును వైనఘటన ♦ లిట్టివి తలఁపఁ 280

ఆ. నె. అస్మదాగిచూడ ♦ సాచాలవలయ పృ
కాశభక్తియుక్తి ♦ కల్పలతకు
మూల మనగఁగి నొప్పు ♦ నాలోకవిభవసంఘి
మూలచా నోగియుని ♦ జాలిమాలి 281

ఉ. ముత్తయము ల్పూర్వాశిదళి ♦ ముల్ గన నాకృతిఁకూడినట్టులై
కొత్తగు నొర వీనిఁచుపు ♦ చూపపురూపిదియంచు విస్మయో
దాత్తమనస్కులై సకిల ♦ ప్రృక్కుకూర్ గొనియాట భక్తలోకో
త్తమ మొప్పు తత్త్వపు ♦ రుజ్జ్వలమై బలభాసనోద్భవా 282

సీ. కిమలాస్తు డునయింప ♦ కయమున్న బుటునకు
మునుగు సంగమతీర్థ ♦ మునకు నేగి

పిన్నునైకత ప్లవ్వి ♦ మునివేదనినదంబు
తగుచోటునుండి లేఁ ♦ బగటిదాక

మథాహ్లాదేశ సం ♦ ప్రాశించుబ లిపీత
గతవులాకండులు ♦ మితముగాగఁ

సందెసోద్గుననుండి ♦ సనరేయి గడసన
సముఖమునఁగొల్చి ♦ సంపసించు

గీ. శ్రీసృసింహుండు పెనుబాప ♦ సెజ్జమేను
గేర్ప దద్దివ్యచరితరా ♦ జీవమూల

- భూలిలంబున సభ్యాత్త ♦ పూర్ణబుద్ధి
జాగరముశేయు శాలూర ♦ చక్రివర్తి 283
- అ. వె. రత్నరంగవల్లి ♦ రచనకు దనమేను
పుష్పగుత్తికరణి ♦ పాలుపునిలుప
సంబుచరము పాత్ర ♦ రారంభ వేళెల
నృహరియగ్రీవిభినిలుచునసగు
- క. హరిదాసమనుచు దను నె
ల్లరుపేరిడి పిలువ గలిగి ♦ స్థనపతి గడవెన్
జిర కలము పూర్వజనన
చరిత్రజ్ఞంబగుచు మోక్ష ♦ సౌఖ్యపేక్షన్ 285
- ఆ. వె. ఇటులుకొన్నియెండ్లు ♦ లేనింగ నొకనాడు
పాండరికనాథు ♦ పర్వమునకుఁ
గన్వకుబ్జవిభుని ♦ కన్యాశిరోమణి
ప్రాణసఖులు గొల్వ ♦ నరుగు దెంచె 266
- తే. ఆత్మవాహనములనుండి ♦ యవతరించి
నారసింహాఖ్యతీర్థంబు ♦ నకుఁగూఁగట
భైమిచెంగట నిడిసిరి ♦ కడమములు
నిరహిహృద్దాములగు మారు ♦ శరము లనగ 287
- ఆ. వె. మార్గభేదశిథిల ♦ నాతు లంగనలుచొచ్చి
భీమరథేగలచుటేమిక్రిస్తా
వారి గోరువెచ్చ ♦ నస్వీజముల కాంతి
లవమ ముజ్జగములదవిలి కలప 288
- శీ గంగవాహమున క♦ గారంబులివియంచు
పీజనంబులజూచి ♦ వెగడుగదరి
మరుబొణములసహా♦దరవర్గమిదియంచు
నలరుమొగ్గలజూచి ♦ యలతనొంది

కమలారినామంబు ♦ గైకొన్నవిచియంచు
 బుల్లగీగలజూచి ♦ పుల్లసిల్లి
 శుకయు గంబులుదాము ♦ నొకచాయవిచియంచు
 నవశుకంబులజూచి ♦ నవముగదిరి

గీ. కన్యకుబ్రేశకన్యపై 9 గలుగు చెలువు
 భావముల బెంపు నొకపులు ♦ మోవజేయ
 బలిమి నిజధైర్యములు చిక్క ♦ బడియున్న
 మును లొసర్పును కొకరీతి ♦ ముఖ్యవిధులు 28

శే. వనజవాభునియభిషేక ♦ మానకెగాని
 కనకగర్భావలకు బాడు ♦ కొనగారాని
 తీర్థకుండంబునికరంబు ♦ తెలువమీడు
 గబ్బచనుజక్క వలచేత ♦ గుప్పబడియె 290

తే. జాతునలగుల శేనియ ♦ గారయిచ్చి
 గాడ్పునఁ దిందునయ కాని ♦ యూఁపు వెలును
 నెందునయ్యొకవిరితోట ♦ నిందును బాలు
 నగపు సునుమంచుసొననోలే ♦ నయమాద 291

ఆ. వె. అవసరంబుగాచి ♦ యల్లతదపుష్ప
 నుండి సుగలు మానులు ♦ వుడిమలిన
 నొప్పుముక్కునంను ♦ నూరువుగ వేల్పు
 గొమలంటి రాట ♦ బొమ్మనోతె 292

మత్తకోకిల. జాలిదక్కి మఘాతరాళవి ♦ శాలవేకులయందు గో
 నాలగొండి దంబుసల్పుజ ♦ నంబు తాల్కులు చూలున
 ద్బాలి కాకులనీస్తులస్తన ♦ పాళికామృగనాళివా
 నూలికాహతిబక్వశాల్మలి ♦ నూలికాశకలాకృతిన్ 293

శా. డోలారోహణసాహసోద్యమము ♦ టుపిక్కినర్మోక్షవి
 ద్యాళిలిత్యము బుష్పపాయకసప రాచరగ్యయున్ ముగాన్ను

హాలాపానవిహారము న్నడపి రు ♦ ద్యత్ప్రీతిబద్ధేకః
పోలుంబోలము లింతయెన్నక మహా ♦ బోధిగోమచ్చాయలక్

ఆ. వె. జవ్వనంబు మదము ♦ సౌందర్యమదమును

ధనమదంబు మనసు ♦ బెనుగుదుళ్ళ

బొదలనంత శీఘ్ర ♦ మదము దోష్టోబోధి

యగుచు నిగిడె నమ్మృ ♦ గాక్షులందు

295

సీ. దామోదగుడు యసో ♦ దాస్తన్యమా నెడు

నని మొక్కు పిరిగుత్తి ♦ సలిభోమిప

బోద్ధులుచొచ్చె గ దూరి జికిపుడని

ప్రియమగువేణుగ ♦ ర్భిక్షుగైకించి

పాపనిగద నొచ్చె ♦ ఫణికేతులొడలని

యడలునేద గుచేత శ నరయోగముగ

బడబాగ్ని జడధవె / బృడియెడుని చూపు

గానబూచికిను శ కము చొలుగు

గీ. శేషవృతమేరుశిఖరమ శ నయోగము

నంచకొగిటనున్న పేర మాంబుజంబు

పూర్వమగువిక్రమదివెడ శ పొడముదేర

మధుమదక్షిబయగునొక్క స్త్రీ విసునిభాస్య

296

సీ. సుధయొల్కు నెటివేణి || సోహార్థమును

చెమరించె కర్గలే శ జెమరునొసలు

కుర్కురభర్తదృ శగ్గోళంబు శీఘ్రసం

శేవనంబునుబోనె శ జేవురించె

ఋణసన్యాసక్తు వీక్షించుటనుబోనె

ముక్తకేళికిబామరముడి జనించె

ద్వరితనిశ్వాసవే, దనవోలె గంపించె

విజయునివదనార శ విందజళమా

గీ. పరమపావనమైన తః తౌండరీక

పుణ్యతీర్థావకాశమ ధ పూర్వసిద్ధి

బెనఁచునృపకన్న కాసఖి ధ జనులవివిధ

విలసనంబులజనియించు ధ నలుకననఘ

297

క. పాడగనిరి పడతులయ్యెడ

బొడలపొడలయొడలితపసిఁపుట్టువుఁగప్పన్

జడభరతనిభము సరహరి

యడుగుబుడమిసరియ వెడలియట చనుదేరన్

278

చ. కనకముపేరిరోహణ ధ గంభీరసుధాంబునిధానగర్భమో

యనిమిషకార్ముశబుదయ ధ మయ్యెడునొప్పగునొక్కొదీనిపు

ట్టినకడ యాచు విస్మయము ధింపక చంపకపుష్పవాసికల్

చొనిపిరి నాంజ్ఞాపు నలఁ చుట్టును దర్శరహస్తిభద్రానిన్

299

శే. కంఠకముగాను కేళు ధ కంబుగాదా

వల్కులీణియగుచు వ / ద్విణముగాను

నర్దపినునంబు బట్ట బ ధ ల్వగున జనిరి

చంచలాక్షులు చపలహా ధ చారలెందు

300

తే. యువజనంబుల దనయురి ధ దన్తలుపలచు

కీలుగలిగినయొకనీల ధ నీల వేణి

తురుమువిరిదండయురివారి ధ చరముజిక్కు

నలపనేరక మదిజిక్కు ధ వడియెదాన

301

శే. చొచ్చిచనఁ బట్టుటకునొక్క ధ మచ్చెక్కరిటి

మోల బట్టచిన బేలద ధ్వరము దాటె

దొంటిపుట్టిన దనయంటు ధ సంటువారి

మిది మమకారనది చెప్పవ్వ ధ నీడుకరణి

302

క. ఆవర్ణాభూవిభవకు

హావభి దలచయ్యె బిసగు ధ హాక్షులచేత

రావణునకు వైకుంఠ

రావాసస్త్రిలచేతియలజడివోలెన్

303

౪. వె. పూర్వజన్మకుంభ ధూళివ్యమూఘ్రము

చేకరూపకూప ధిబిభితుండు

ప్రియుతసుతుండు దవ్రలు ధడకయ్య భూపాల

తనయసఖులచేత ధావ్యతనయ

304

క. నరక ధపుత్రి యత్త

నురుకుచకచజనుసిభార యతమయ్యుమగి

ధరియించెగొర్యధరమ

గిరిగోపనద్యసహిత ధీశిధృతిబోలాన్

205

ఉ. పన్నిదపెగియే నిడుడు ధశైవ జూడవడు గీనిసమనా

కన్నియ చిన్నివహ్నియగునాదెలిక్కి నుల దహువ్యను

చ్చన్నమనక్కల పెగిలి మదలకొందిల మగిలి

సన్నహనుబుసన్ సగిలి జతు లుండును బుచ్చ మబ్బుగిన్.

తే. సర్వతీర్థప్రదేష్ఠ ధస్తమతిక

గాచి దపుంహ దనకన్ఠ ముదునొక్కొ

తవులనశియుగజె పరుదం తాననిబు

పడలి యుడిచేసి మెడచుట్టు పసికిరశన

307

సీ. పులుగునాశించునొ పుస మించునా శించు

మించునశించునొ శించినట్లు

లారామచిత్రేశా ముగారు మదహాస

కొముదిపరిపిక్త గండస్థలక

యగుచు నిచుకవడి యాడింది కప్పుకు

వెలచినయొకవృద్ధ విపుమీద

వైచి తచ్చాపాలు నలన సశీజనం

బులు దానుదద్దేక మునకు భార్య

ఆ॥ వె॥ యయ్యెట్లుతనకు ♦ సనుచూప తనుచూప
 శీలములఁ దలిర్పు ♦ నాలిపిండు
 గలుగుటయును నయుతుఁ ♦ డలఘుసంసారాభి
 నీచునొంటి యింకె ♦ ముచుమడిగప.

308

క॥ అధిప తనయకు ముచు బహి ♦ పాణములగిరి
 చామ లెవ్వగు వారెల్ల ♦ సతికిదాయ
 పైరి మంహాకసార్వభౌ ♦ మార్గతన్మృ
 త్రై నదిసముల సొపత్స్వ ♦ సంతుకీప.

309

చ॥ నున్ననిమోము మీసములఁ నూగుండు జెన్నఁటిగాకమున్నయా
 యిన్నువుగా గృహస్థులకు సగృణిన్తై మనుమంచు మున్నువే
 గిన్నుల వేల్పుదెల్పు సరి ♦ గాడిని వానము సేయు ధైర్యసం
 పన్నుఁడు దర్పగాఁగొండె ♦ పాదసతి గుపితపి)యాతతిన్ 310

గీ॥ విషమరెండేయు దూపుల ♦ పట్లనెన్ను
 వాఁడు వాఘాలమునిశాప ♦ వర్ణతతుల
 రాతికొడుకైన యిల్వలా ♦ రాతివట్టు
 మనసుగరంగించి ముచుతలఁ ♦ జెనఁగొండె.

311

గీ॥ స్వాతిమేఘు బుచ్చినుకూలు ♦ నన్క సుక్త
 పితతిమయ్యుడునై సహాక్షి ♦ కలె నహింబు
 కరణి నయుతునిప్రేమ త ♦ త్కాలలంక
 నిలిచె బర్యాయపాత్రితా ♦ నియమసరణి

312

క॥ మునివతికి రాజసుతకును
 దనయుడు బన్మించ సంతఁ ♦ దచ్చాపపుటి
 ర్లును విరిసె జ్ఞానచంక్రీడు
 గనువట్టెన్ విష్ణుపదము ♦ గొనఁగవచ్చున్.

313

వ. సలపితుండగుట మందపాల సమశీలుండగు ప్రియుతనందను చరి
త్రం బన్భుతరిపైకపాత్రంబయ్యె నిట్లు. 314

క॥ గృహమేధిధర్మవర్మా
సహమతియగుకుమతి యయుతు ♦ చందమున సుదు
స్సహదఃఖగ్రాహణ
గుహః బడునని వింటి మను ము ♦ కుండనిచేతన్ 315

ఆ॥ వె॥ విష్ణుభక్తులై వి ♦ వేకులై తృష్ణావి
దూరులై స్వకుక్షి ♦ పూరణంబు
సమయసభృతార్థి ♦ తృప్తిగాఁ గోరి
సడచువారు భవము ♦ గడచువారు. 316

సీ॥ అని పార్వతీనాథుఁ ♦ డమరసంయమిఁజూచి
పరమభాగవతప్రి ♦ పత్తిగలుగు
నీవిష్ణుపార్థింప ♦ ఁఖిలోన్నతములగు
దైవతక్షేత్రతీ ♦ ర్థముల మేళి
సంబ్రవించిఁచితి ♦ నా నాకథానిధా
సంబగుదానినె ♦ న్నఁజనుదీసి
వైష్ణవధర్మప్రి ♦ వర్తనం బెడలిన
యసమలకెఱుకసే ♦ యకుము నీవు

గీ॥ గుప్తముగఁ జేయు మనుడు భ ♦ ద్గునకు మొక్కి
ముని మునిధ్వయ! నీకతం ♦ బున దురాప
రూపతత్వేత్రరాజస్వ ♦ రూప మెఱుగఁ
గంటి గరిగంటిగానిసౌ ♦ ఖ్యములు గంటి. 317

చ॥ భయము నదల్చి దఃఖములఁ ♦ జూచి సుఖంబులఁబొందెనే త
ద్దయుఁ దిలకించి నీయడగుఁడమ్మలఁ సమ్మలగొల్చి నిత్యసం

శ్రీయ మొరలించునాకి న సాధ్యములేదిది యట్లనూను ని
ర్యయభవసాగిరోత్తరణ ♦ వాదికులాదిమనైష్ఠవాశ్శ్రీతుల్ 318

క. అనిపోనపున్యంబుగ
వనజాసనసూతి మొక్కి ♦ వలగని హరు వీ
డొని పొడదీకమునకున్
జని భైమిం దీర్థమాడి ♦ చక్రి భజంచెన్ 319

క. భజించి తత్ప్రసాద
వ్యజనానిలశ్చితతాపుండ్రై రుత్తర స
బ్జసూతి దక్షిణద్వా
రజగతి నున్నాడు సుస్థి ♦ రహస్యదయసన్ 320

క. అనిక్కకుడు శౌరికిముఖ
మునులకు హరిదివ్యచరిత ♦ మలు నాటని మో
దిసకరకిరణాయితములు
వినిపించె గళావతీన ♦ వేదాదీశా 321

శా. ద్వింతావళికిర్ణచాలన సమ ♦ ద్వేల్లస్మరుత్పల్లసి
సన్దీప్తి ప్రకటప్రతాపశోభం ♦ శిన్నాశలశాంతి! స
మ్యగ్నానాధితిమరహ్మ రమా ♦ ప్రాసాద భక్తప్రియా
ప్రాగ్దిక్ష్క సరిపీఠకాధిన సభా ♦ పద్మాకరాహస్కరా 322

క. విదవత్కుమర నివాసర!
విద్వేషి వరూధనాధ ♦ వేదాంత యువా
ధద్విరదక్షిణ సంవృత
సద్వీప! దిలీపభూష ♦ సుప్ర శాశ్వతా 323

మాలిని. సరసగుణరతీశా ♦ పట్నహస్యావ్యయేశా
నిరవధకగుణాభీ ♦ సత్యసతోపలభీ

హరిహరసమభోగా ♦ యాచమానానురాగా

కరగతంగమాన్తి ♦ కాన్యకృత్పద్మకింకిరి!

324

గ ద్య.

ఇది శ్రీమత్పరమహదనాధినిరవధికకృపాపరిపాక

పరిచిత సరసకవితాననాథ రామకృష్ణ

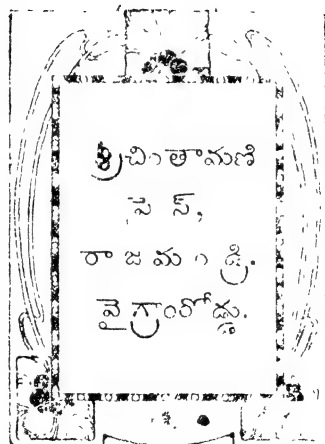
కవిసంధి ప్రణీతంబైనపాండురం

గమాహాత్మ్యంబనుపరమభా

గవతచరిత్రంబునును బుచ్చ

మాశ్వాసంబునుసర్వంబును

సంపూర్ణము.

149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, పుటలు 249
250, 251, 252, 253, 254, 255, 256 పుటలుగా తెలుసుకొన
గోరెదము.

స్వరచింతామణి

(స్వరశాస్త్రము.)

గ్రంథకర్త:—యనమండ్ర కృష్ణారావుపంతులుగారు.

గార్వ గ్రంథరాజము!

ఆధృతాత్పర్యసహితము!!

శ్రీశిలామలగా!

అపూర్వమై, యశిరహస్యమై, యశులభుధ జనసమ్మతమై, జనాప్రబలితమై, ఉచితమ సేవ్యరసంవాదమై, యమూల్యమై సం శ్రావ్యయోగవైలుగు “స్వరశాస్త్ర” మనుటతోడనే గ్రంథమే గాదుకునా యని శాశ్వతమయ్య గ్రంథరాజము. దివ్యవృత్తివలె గతమల నెఱిగిమి శాస్త్రరాజము. స్వరగతి నెరింగి సమస్తకార్య ము నెఱిగింపుకొను ఘోష గ్రంథము. ముఖ్య స్వరశాస్త్రమితి గు, సమస్త శాస్త్రముకుమీసము. వివిధవిధముల పరిశోధనయము. ముఖ్యగాని యాధృతాత్పర్య సహితము మృదుమగుల నైతివిరాజి ముఖ్యమైనది. ముఖ్యమైనది ముఖ్యమైనది నీ ప్రధానము నేటికి వెలువడినంత కాలమునాతనము. ఇది చక్కగ గణించును. కీర్తి నమోపును.

మొదటిగా మొదటి పాఠశాస్త్రము, స్వరశాస్త్రము, సమాధము, సమాధము, అజసాలక్షణము, స్వరకర్మము, ఆకస్మిక శాస్త్రము, చారిత్రము, పరిశోధనము, అయినస్వరము, సంహతస్వర సతత్వముల విధానము, మూలస్వర విజ్ఞానము, ఛాతురమూలజీవ జలకీర్తి, అభ్యుదయస్థానము, భోజనక్రమము, తాంబూల పరి యమెరలగు సమస్తవిషయములు కాలము ననుసరించి స్వరము ముల విధించుచును. స్వరమునగా ముక్కు-రంధ్రములనుండి ను నాయును.

గురు శిష్య సంవాదము.

అంధభాషయం దింతవరకు నింతవిపులముగా వేదాంతవిషయములగూర్చిచర్చించి ఆబాలగోపాలమున కెఱుకపడునటుల మృదుమధురశైలిని రచింపఁబడినటువంటిది “గురుశిష్యసంవాదమే” యని నచించుటలో సతిశయోక్తి యెంతమాత్రము లేదని ఘటాపదముగా నొక్కవక్కాణింపవచ్చును. అక్షరార్థకారమును నీజనన మరణ ప్రవాహము నుండి, విడి వడి పరబ్రహ్మము నెఱుంగకోరినవాని గురుశిష్యసంవాదమును సుజ్ఞానదీపికను పఠించినంతనే భర్మాభ్యువివక్షణులై, దైవభక్తులై, పూరితులై, సత్యవాక్యానురాగులై, కామకోఢాది యపవర్షిత దుష్టణరహితులై, అహింసాపరులై, మోక్షాంతరుతులై, ఆపవోద్ధారణమున దాంకితులగు శ్రీమన్నారాయణ పదసేవాభిలషులై చింతితవులై తుదకా యభింసనచ్చిదానంద పరబ్రహ్మముచందైక్యమై, యాచంద్రతారార్కమీ యవనిపై కీర్తిచంద్రికల ప్రసరిపఁజేయుట నిశ్చయము. మఱియు నిట్టి సద్గిరిగ మెవ్వనిహస్తములగు వెలయుచుండునో, ఆతడు సర్వపాపములనుండి విముక్తుడగుచున్నాడు. వెల గు **౧-౮-౦**

వలయు వాగు:—

కొండపల్లి వీరవేంకయ్య,

శ్రీ సత్యన్నారాయణ బుక్కుడిసో, రాజమండ్రి

ముహూర్త దర్శనము.

గ్రంథకర్త:— వద్దూరి శ్రీరామమూర్తిగారు.

ఈగ్రంథము కేవలము ముహూర్తములకు దర్శనమువంటిదే. ఇందు నక్షత్రగణి గ్రహస్థానమనకారకవిధులు, రాశి రాశ్యాధిపతులు, గ్రహమైశ్చి, ఉచ్చనీచలు, గ్రహదృష్టి పక్ష్యర్థు, రాహుకాలము, నక్షత్రత్రయములు, పక్షచ్చిద్రాళులు, జాతకర్మ నామకరణాన్న పాశన చౌలోపనయన వివాహములకు ముహూర్తములుండుటకు దగిన చక్కనివిధులు, వీనికి లగ్నఫలములు, నిషేధింపవలసిన దినములు వ్రాయబడుటయేగాక నింకను నాగరికతత్వమునకే సుబాధించిన విషయములనేకములు వ్రాయబడినవి. స్వయముగా పఠిదానికి ముహూర్తము పెట్టుకొనవచ్చును.

వెల రు 0—8—0

జ్యోతిష ప్రథమ బోధిని

గ్రంథకర్త:— ఆకెల్ల వెంకటశాస్త్రిగారు.

ఈచిన్నపుస్తకమును ఒకవారమురోజులు చదివిన పఠివారును వారోవారి జాతకచక్రములను చేతపుచ్చుకొని అభ్యాసము చేసినయెడల జ్యోతిషమునకు కావలసిన విషయములన్నియు ఒక వారమురోజులతో పూర్తిగా తెలియును కేవలము జ్యోతిషమునకు ప్రవేశము లేనివారికే ఉపయోగము నమిత్తము మూపుస్తకము వ్రాయబడినది. కనుక అట్టివానికిని ఇవి దీనియుపయోగములను తెలిసికొందురని నమ్ముచున్నాను. మందు ఏచక్రము వాడబడుచున్నదో ఆచక్రమును బట్టి అభ్యాస చేసినయెడల దీనియందు వ్రాయబడిన పఠివిషయము సరిగా తెలియును.

వెల రు 0—8—0

కలపకొలతపట్టిలు

కలపవర్తకుల కీడికల్పవృక్షము వంటిది. కల్పవర్తకులకు మాత్రమేగాక కలపకొనువారికిని, వడ్కింగులకును, కంట్రాక్టర్లకును, రైతులకును మిగుల సహాయకారి. ఎట్లునగా ఈపుస్తకమునందలి పట్టిజూచినంతమాత్రముననే సగటుకైవారములేక సరాసరి చుట్టుకొలత గట్టిన యెటువంటి కర్మకైసగల ఘనపరిమాణము లెక్కవేసి కూడి శ్రమపడి, కాలము వ్యర్థపుచ్చకనే చిటికెలో జెప్పవచ్చును. ఒక్కొక్కదూలమునకు లెక్కవేసి కూడినచో చాలటిలస్యమగును. కొంతకాలము వ్యర్థముగాపోవును ఒక్కొక్కప్పుడు కాలమువ్యర్థపుచ్చినను అంతెవారబాటు వలన లెక్కలేపువచ్చును కాలమే ధనము- ధనముపోయినను మరల సుపాదింపవచ్చునుగాని పోయినకాలము తిరిగిరాదు.

వెల రు 2—0—0

పశుశ్రవర్తుల యింజనలపు కథలు

గ్రంథకర్త:—జొన్నలగడ్డ వేంకటరాధాకృష్ణయ్యగారు.

అత్యంతనిగూఢములును' పాపహరములును, మోక్షదాయకములును నగు వేదాంతరహస్యము లిమిడియున్నకథలు పశుశ్రవర్తుల యెదుటనైంద్రజాలికుడు చూపిన ఒక్కొక్కజాల మొక్కొక విచిత్రకథావిధానముగల నవలవలె పాఠకుల నానందసాగరతరంగముల నోలలాడించును. ఈకథలను శ్రీరామచంద్రునకు మున్ను వసిష్టమహర్షియుపదేశించి, చిత్తమునకు శాంతిగలిగించెను. ఈయచలగ్రంథము మోక్షమునకుఁ బ్రధమసోపానము- ప్రతిగృహస్థుఁడును జదివి, యిందలి పరమార్థమును గ్రహింపవలెను. సులభమగుచైలి.

వలయువారు:—

వెల రు 0—8—0

కొండపల్లి వీరమొకయ్య.

శ్రీసత్యవారాయణ బుక్కుడిపో రాజంమండ్రి

